הארץ

1.10 ש"ח יום ד' כ"ז בחשון תשמ"ח, 18 בנובמבר 1987 VOL.68/20837 NOVEMBER 18 1987
כולל מע"מ (באילת 90 אג')

ההדר מוקומים
יבואנים בלעדיים של חברת ג'אקוזי העולמית
א.בי.אי נמל תל־אביב טל: 458167, 459832

שמיר ינסה לפעול בוואשינגטון נגד כוונה לקצץ סיוע לישראל

רה"מ יצא בלילה לארה"ב ● למרות שישראל קיבלה בסוף אוקטובר את מלוא הסיוע האזרחי לשנת התקציב החדשה יהיה עליה להחזיר את החלק היחסי אם אכן יוחלט על הקיצוץ כתוצאה מיישום חוק גרהם רדמן ● פרס יוצא היום לבריסל ● דוד לוי – מ"מ רה"מ למשך שבוע

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר יצא בלילה לארה"ב וממלא מקומו שמעון פרס יוצא היום לאירופה. את מקומו של ראש הממשלה ממלא, מהיום עד יום שלישי, סגן ראש הממשלה דוד לוי.

שמיר יגיע תחילה לניו יורק ומחר יופיע במיאמי, בכינוס השנתי של הפדרציות הציוניות. מתוכנן ייועד עם הנשיא רייגן בבית הלבן, שלאחריה ימשיך לניו יורק, לפגישות עם ראשי ארגונים יהודיים ולהופעה בפני יהודים בקווינס.

פרס יוצא לבריסל לקבלת תואר דוקטור כבוד, בהזמנת מלך בלגיה ולצד נשיאי סנגל ופורטוגל ונשיא איטליה לשעבר. משם ימשיך לצרפת, לפגישה עם הנשיא מיטראן, ולי־לונדון, לפגישה עם ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר.

ישראל עלולה להפסיד 8.5 אחוזים מהסיוע האזרחי השנתי של ארה"ב, העומד על 1.2 מיליארד דולר, ומהסיוע הצבאי בסך 1.8 מיליארד דולר. כך קובע נייר עמדה רשמי שהפיץ בימים אלה שירות ההסברה האמריקאי.

ראש הממשלה יצחק שמיר, שיצא הלילה לארה"ב, ינסה לפעול בממשל ובפגישות עם חברי קונגרס במאמץ להפר את רוע הגזירה. זה יהיה הנושא המרכזי שאותו יעלה בשיחתו עם הנשיא רייגן ועם שר החוץ ג'ורג' שולץ.

בנייר העמדה, שנועד "להבהיר את המצב ביחס להשפעות אפשריות של חוק גרהם־רדמן נוכח ספקות לציות רבות", נאמר כי אם עד מועד זה לא יגיעו הקונגרס והממשל להבנה בדבר חלופות להקטנת הגירעון, צפוי השנה קיצוץ בסך 1.8 מיליארד דולר בתקציב סיוע החוץ.

כותב המאמר, מטעם שירות ההסברה האמריקאי, מצטט חוגים בקונגרס שאמרו בביטחון מסוים כי ישראל ומצרים, הנהנות העיקריות מהסיוע. האזרחי והצבאי, יהיו גם הנפגעות העיקריות במקרים הללו. בעוד שהקונגרס הגן בשנתיים האחרונות על מדינות אלו מתוצאות הקיצוץ בתקציב סיוע החוץ, הן לא יוכלו ליהנות השנה מהגנה מיוחדת מפני הקיצוץ האוטומטי הנובע מיישום חוק גרהם־רדמן.

הנייר קובע במפורש כי ישראל עלולה להפסיד 8.5 אחוזים מסך הסיוע השנתי ל־1988, המסתכם בשלושה מיליארד דולר. עוד מצויין באותו מאמר כי למרות שישראל קיבלה בסוף אוקטובר את מלוא הסיוע האזרחי לשנת התקציב החדשה, יהיה עליה להחזיר את החלק היחסי, אם אכן יוחלט במבצעה על הקיצוץ.

כנגד הסכמה ישראלית להיכנס למשא ומתן ישיר בפתיחה בינלאומית, מוכנה וואשינגטון בחודשים האחרונים לוותר על מכר הבנק

(סוף בעמוד 13)

נסים וברונו יציגו הבוקר את הצעת תקציב המדינה לשנת 88' למ"מ ראש הממשלה שמעון פרס

הצעה לייקר את הלחם האחיד ב־60%; חלב ותחבורה ציבורית ב־20 אחוז

אין מגמה להעלות מסים או להטיל חדשים, האוצר ממתין לקבלת המלצות ועדת ששינסקי להעמקת הרפורמה במערכת המיסוי ● מס היסף יבוטל ב־1 לינואר 88' ● במשרד האוצר נערכים לקראת ביטול ההפקדה על מוצרי בני קיימא וצריכה מיובאים ● התקציב הכולל יגיע ל־49 מיליארד דולר

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מס היסף יבוטל ב־1 לינואר 88'. מס היסף בשיעור של 8, 52 אחוזים מוטל כיום על הכנסה העולה על 7,508 ש"ח לחודש. מס זה הוטל באפריל השנה, למשך 9 חודשים כהוראת שעה. בהצעת תקציב המדינה לשנת 88', אין מתכוון האוצר להאריך את תוקפו של מס זה, כך נודע אמש ל"הארץ".

בהצעת תקציב המדינה לשנה הבאה, אין מגמה להעלות מסים או להטיל מסים חדשים. האוצר ממתין לקבלת המלצות ועדת ששינסקי, להעמקת הרפורמה במערכת המיסוי. על הוועדה הוטל להעמיק הרפורמה מבלי להקטין את הכנסות המדינה ממסים. המקורות הכלכליים למימון העמקת הרפורמה יושגו באמצעות ביטולי הפטורים.

במשרד האוצר נערכים לקראת ביטול ההפקדה על מוצרי בני קיימא וצריכה מיובאים, כמו: מכוניות, טלוויזיות, מכשירי וידאו, מכונות כביסה ומקררים. כיום מגיע שיעור ההפקדה המוטל על מוצרים אלה ל־3 אחוזים. הוא נקבע ביולי 88', תבוטל ההפקדה במילוי שנה.

לאחר מכן, בינואר 1989, יבוצע שלב נוסף בביטול המכסים על מוצרי יבוא, בהתאם להסכם קודם שקיים בין ישראל ומדינות השוק האירופי המשותף. באוצר אמרו אתמול כי אין עדיין בהירות האם ביטול המכסים, כפי שנכלל בהסכם, יגרור העלאת מסי קנייה כדי למנוע הצפת השוק במוצרים מיובאים. יצויין כי על פי ההסכם של ישראל עם מדינות השוק, היא יכולה להעלות מסים במקביל להפחתת המכסים.

בניגוד, מס ההכנסה יאיר רבינוביץ אמר אתמול כי שיעורי המס קטנו בשנת 87', בצורה משמעותית. מס המעסיקים הופחת מ־7 ל־4 אחוזים והוצעה רפורמה במערכת המיסוי. למרות זאת, הכנסות המדינה ממסים, עקב גביית אגף מס ההכנסה עלו בחודשים האחרונים ריאלית מעל לתחזיות והשנה צפוי עודף בהכנסות ממסים, לעומת התחזיות שנקבעו בתקציב 87'.

בגביית מס ההכנסה הגישה לאגף התקציבים הצעה מפורטת במגמה להגדיל בהערכות לקראת העמקת הגבייה ולהרחבת בסיס המס. שר האוצר משה נסים והגיד בנק ישראל

(סוף בעמוד 13)

עתירת דינה נקש בנושא המתת החסד של בעלה תוגש היום או מחר לבג"ץ

ח"כ שולמית אלוני (רצ) הגישה הצעה לתיקון חוק עונשין – על פיה, במקרה ויחליט רופא על ניתוק חולה במחלה טרמינלית, הוא לא יואשם במעשה או מחדל שהחיש מותו של אדם ● מנהל המרכז הרפואי בתל־השומר, פרופ' מרדכי שני: מי שיחשוב לעומק יבין כי החקיקה היא חומר נפץ

מאת עדנה אורידור
סופרת "הארץ"

היום או מחר תוגש לבית הדין הגבוה לצדק עתירתה של דינה נקש וילדיה, להתיר לרופאים בבית החולים קפלן להמית המתת חסד את אבי המשפחה ברוך נקש, המאושפז במחלקה פנימית ג' בבית חולים קפלן ברחובות, כשהוא חולה במחלת ניוון שרירים חשוכת מרפא. את העתירה לבג"צ בשם המשפחה יגיש יו"ר העמותה להמתת חסד, עו"ד יצחק תושן מתל־אביב. פניה זו לבג"צ עשויה להוות תקדים, במידה ותהיה פסיקה של בית המשפט, לפיו ניתן יהיה לבצע המתת חסד במקרים נוספים.

העתירה תוגש לבג"צ לאחר שעו"ד תושן קיבל אתמול את הסכמת המשפחה. בפניה לבג"צ יבקשו העותרים מכל אלה שגורמן נקש נתון לשליטתם ופיקוחם, "לתת לו מנת סם שתשכך את כאביו לצמיתות".

ח"כ שולמית אלוני (רצ) הגישה אתמול הצעה לתיקון חוק עונשין, שנושאו "למות בכבוד". על פי התיקון המוצע, במקרה ויחליט רופא על ניתוק חולה במחלה סופנית שאין לו סיכוי להחלים ממנה, הוא לא יואשם במעשה או מחדל שהחיש מותו של אדם, הבא להסיר אחריות מרופא שביצע המתת חסד לרצון החולה. ההחלטה אם להענות לפנית החולה תעשה על ידי שני רופאים, רופא המטפל ורופא אחר ועל דעתם. הרופאים יוכלו לבצע את ההמתה רק לפנית בני משפחה מדרגה ראשונה, בן זוג, הורים או ילדים.

ח"כ אלוני קובעת כי מאז חוקק סעיף 309 לחוק העונשין בנושא החשת מותו של אדם, חלו התפתחויות בתחומי המחקר והבריאות וקיימים אמצעים רבים להחזיק אדם נגוע באופן מלאכותי בחיים. ההשתלשלות של גילויי המדע אומר שיהפכו בן אדם לשפן נסיונות ויאר־יכו יסוריו וישללו את זכותו למות בכבוד. יצויין כי בעקבות פעילותה של ח"כ אלוני הוכנס עוד בכנסת השישית תיקון לחוק העונשין

(סוף בעמוד 13)

היום פגישת פיוס עם האלוף מרדכי; רוזנבלט: נתנצל אבל נדרוש הבהרה

יו"ר המועצה האזורית חוף עזה: התושבים היהודים בגוש קטיף מרגישים כי הם בודדים במערכה מול ארגונים עוינים הפועלים ברצועה והם דורשים כי צה"ל יעמוד מאחוריהם

מאת איתן רבין, עמוס בירוד וראובן פדהצור
סופרי "הארץ"

פגישת פיוס בין אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי לבין יו"ר המועצה האזורית חוף עזה ראובן רוזנבלט נקבעה להיום בשעה 4:30 אחרי הצהרים, ביוזמת ח"כ הרב חיים דרוקמן מן המפד"ל. הפגישה נקבעה בעקבות ההודעות הבוטות לעיתונות של שני הצדדים. כפי שנודע ממקורבי הרב דרוקמן, מוכן יו"ר המועצה האזורית להתנצל בפני האלוף על הודעתו שיתנתק קשרים אתו. לעומת זאת הוא מצפה מהאלוף להבהרה, שלא התכוון כי המתנחלים נהגו בניגוד להוראות צה"ל כאשר פיקוד מוסווה וירד באוויר. (ראה גם "ידיעות וסיפורי" עמוד 3).

"אנו בהחלט מוכנים להתנצל בפני אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, על ההתבטאויות הנחלטות שפגעו בו, אבל אנו דורשים מאלוף הפיקוד הבהרות על התבטאויותיו בפרשת הריגת הנערה, אנו מקווים כי היום נוכל ליישב את הסיכסוך ולעתיד סולוחה ולהמשיך לעבוד בשיתוף פעולה עם כל מערכת הביטחון בישראל", כך אמר אתמול בערב ראש המועצה האזורית חוף עזה ראובן רוזנבלט בשיחה עם סופר "הארץ".

עוד אמר רוזנבלט כי התושבים היהודים בגוש קטיף מרגישים כי הם בודדים במערכה מול ארגונים עוינים הפועלים ברצועה והם דורשים כי צה"ל יעמוד מאחוריהם.

בקרב המתיישבים עצמם חלוקות הדעות. אבי פרחן מראשי המתיישבים ברצועה שיגר אתמול מכתב לאלוף פיקוד הדרום, ובו הוא כותב "החלטת המועצה האזורית חוף עזה אינה מייצגת את דעתם של מתיישבים רבים בחבל ואני מתנצל בשמם על החלטה אומללה זו. ההחלטה היא שרירותית ולא ייתכן לנתק מגע עם אלוף בצה"ל שכבר

(סוף בעמוד 13)

"האם השופטים הצבאיים איבדו את הפרופורציה?"

האלוף מרדכי מתכוון לנזוף בהם על קולת העונשים שהם גוזרים על מחבלים

מאת ראובן פדהצור

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, עומד להיפגש, ביוזמתו, עם השופטים בבתי־הדין הצבאיים, ולהפגנות את תשומת־לבם לעונשים הקלים שהם גוזרים על המעורבים בפעילות חבלנית.

גורמים בכירים בצה"ל הביעו מורת־רוח רבה מגזרי־הדין של בתי־הדין הצבאיים בדרום, הדנים בעניינים של מחבלים, וכהם כאלה שהיו מעורבים בפיגועים חמורים. לטענתם, כמעט כל השופטים הצבאיים נוטים להקל משום־מה בעונשים שהם גוזרים.

הגורמים הצבאיים טוענים גם, שאין כל יחס בין עונשים המוטלים על המחבלים לבין אלה המוטלים על חיילי צה"ל. "על חיילים שסטרו לתושב מקומי נגזרו שלושה חודשי מאסר, בעוד שעל מי שהיו שותפים בתכנון פיגועים ובניסיון לרצח, הוטלו השופטים שנה מאסר בלבד. האם השופטים הצבאיים איבדו את חוש הפרופורציה שלהם?"

ראש המרכז ללימודי אי־אלימות ביים נצטווה לעזוב את הארץ בתוך יומיים

מובארכ עוואד, בעל אזרחות אמריקאית, פנה לקונסוליה האמריקאית בירושלים כדי שתנציגים לעזרתו ותלחץ על השלטונות בישראל לבטל את ההחלטה של משרד הפנים ● לדבריו ההחלטה שלא לאפשר לו להישאר בתחומי ישראל נובעת מן החשש שקיים באריץ מפני הדעות שבהן הוא דוגל, הקוראות למאבק בלתי־אלים בכיבוש בשטחים

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

ראש המרכז הפלסטיני ללימודי אי־אלימות במזרח־ירושלים, מובארכ עוואד, נצטווה במכתב שקיבל ממשרד הפנים לעזוב את הארץ בתוך יומיים.

ההודעה, שהגיעה אתמול לידיו של עוואד, אומרת כי בקשתו להאריך את תוקף אשרת השהייה שלו בתחומי ישראל נדחתה, ולפיכך יהיה עליו לעזוב את הארץ עד מועד תפוגת האשרה, דהיינו לא יאוחר מן ה־20 בנובמבר.

עוואד, בעל אזרחות אמריקאית, פנה אמש בדחיפות לקונסוליה האמריקאית בירושלים, בבקשה שזו תתגייס לעזרתו, ותלחץ על השלטונות בישראל לבטל את ההחלטה. הוא מסר אמש כי הודעת משרד

(סוף בעמוד 13)

וורונצוב: הסכם הטילים יושלם עד יום שני

ז'נבה (איפי וע"ה). ראש המשלחת הסובייטית לשיחות פירוק הנשק בז'נבה, יולי וור־ונצוב, אמר אמש, כי למרות בעיות אחרונות שנותרו, ישלם בוודאי ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני וקצר עד יום ב', ויוכל להיחתם בפסגת רייגן־גורבאצ'וב בוושינגטון ב־7 בדצמבר – מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס".

(סוף בעמוד 13)

אלוף פלד העביר קצין מתפקידו וקצין אחר נשלח לכלא

מאת מנחם הורוביץ

אלוף פיקוד הצפון האלוף יוסי פלד העביר מתפקידו קצין בדרגת סגן אלוף, קצין אחר בדרגת רב־סרן נידון לשבוע מאסר.

הראשון הועבר מתפקידו בשל תקלות במשמעת מבצעית ואילו השני הוכנס למאסר לאחר שהתברר כי המשימה שהוטלה עליו לא בוצעה על פי כל השי־לבים שנקבעו לביצועה.

נתפסה כמות ההרואין הגדולה ביותר בישראל: 13.75 ק"ג

מאת ראובן שפירא

כמות ההרואין הגדולה ביותר שנתפסה אי־פעם בישראל נלכדה שלשום על־ידי בלשי הי־חידה המרכזית של משטרת תל אביב. בתוך מכונית מסוג "סוזו־קי סיירה", שהגיעה באונייה לנמל אשדוד, נתפסו 13 ק"ג ו־750 גרם הרואין מסוג "שוק פרסי", הנחשב לסם מסוג משובח.

(סוף בעמוד 13)

שווי תביעת רויך מבל"ל לפיצויים ופנסיה: 5,5 מיליון שקל

מאת נחמיה שטרסלר

מחישובים שנעשו באחרונה בבנק לאומי מתברר ששווי הפנ־סיה והפיצויים שתובע ישראל רויך מהבנק מגיע ל־5.5 מיליון שקל.

רויך הוא בן 61, ולפי טבלאות אקטואריות צפויות לו עוד כ־14 שנות־חיים. לפי אותן טב־לאות, צפויה אשתו לחיות אחריו עוד כ־3.5 שנים. המשמעות היא, שהבנק ישלם לו ולאשתו פנסיה במשך 14–18 שנה מהיום. שווים של תשלומים אלו מגיע היום ל־3.5 מיליון שקל.

כשפרש רויך מהבנק ב־1982, קיבל פיצויי פיטורין לפי חודש בשנה, סכום שהגיע לכמיליון שקל. מיום עזיבתו את הבנק באוקטובר 82 ועד ינואר 87 קיבל רויך תשלומי פנסיה שהגיעו לסכום של כמיליון שקל. שלושת הסכומים הנ"ל מצטברים ל־5.5 מיליון שקל.

בנוסף לכך פדה רויך ב־1982 קופת תגמולים וקרן השתלמות בסכומים נכבדים ביותר. משום שתקופת עבודתו בבנק הסתכמה ב־40 שנה.

שוק ההון

הסל עבר את קו ה־1.70

מאת יהודה שרוני

השקל פוחת אתמול בשליש האחוז לעומת סל המטבעות, ושער הסל עבר את קו ה־1.70 שקל לדולר. בשער השקל לעומת הדולר חל ייסוף קל. מגמת עליות השערים בשוק המניות נמשכה אתמול, ובכל ענפי המסחר הופיעו ביקושים. בשוק האג"ח נסו השערים לרדת. בנק ישראל הנפיק אתמול במכרז סדרה חדשה של מק"מ לחצי שנה, לפי תשואה של 17.80 אחוז, לעומת תשואה מכסימום של 18.50 אחוז. בבורסה מעריכים כי המגמה החיובית בשוק המניות תימשך גם בימים הקרובים, אם כי עליות השערים יהיו סלקטיביות.

דו"ח החקירה על איראנגייט יתפרסם היום בוואשינגטון

יכלול ביקורת חריפה על רייגן ● רוב חוקרי הקונגרס משבחים את שיתוף הפעולה של ישראל; המיעוט: אין לדעת אם הדיווח הישראלי מדוייק

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דו"ח ועדת החקירה של הקונגרס בפרשה האיראנית, האמור להתפרסם היום, כולל ביקורת תקיפה נגד הנשיא רייגן ופקידים בממשלו שהיו מעורבים בפרשה. עלפי דיווח חים ראשוניים המסתמכים על הדו"ח, יתקוף הנייר את רייגן על הפרת הוראות החוקה האמריקאית האי־פקוח, או פיקוח רשלני, על פעילויות עוזריו.

הדו"ח מאשים את רייגן גם ביצירת אווירה שגרמה בסופו של דבר לפרשה, אך הוא לא כולל האשמה ישירה, כאילו הנשיא ידע ואישר את העברת הכספים מאיראן לקונטראס.

(סוף בעמוד 13)

מוסטפה חליל, ראש ממשלת מצרים לשעבר, והשר עזר ויצמן בסימפוזיון שנערך אתמול באוניברסיטת חיפה. ראה דיווח בעמוד 2. (צילום: קלאודיו נוטקוביץ, "חדשות")

מלאי הסרטים בערוץ 2 מספיק רק למשך שלושת הימים הבאים

נבון מתנגד לבוררות חובה ● נותק המגע בין ההנהלה לעיתונאים

מאת לילי גלילי, המתכתבת ענת"ם

מנכ"ל משרד התקשורת, ברעמי גנו, אמר אמש כי לוח השידורים של הערוץ ה־2 בטלוויזיה מתוכנן רק לשלושת הימים הבאים, והמאמץ מופנה כעת לרכישת סרטים נוספים.

"יש קושי רב בעניין הזה. המחירים גבוהים [illegible] לים בתקציב. נוסף לכך, החומר אינו זמין ביותר, ואנחנו נאלצים לעשות 'שמיניות' כדי לקיים את השידורים ברמה סבירה", אמר.

במלאות 6 שבועות לשביתה בר־שות השידור, נותק למעשה בימים האחרונים כל מגע בין ההנהלה לעובדים השובתים. בהנהלת הר־שות, מכתירים עדיין לתשובת האוצר בעניין ההצעה לבוררות חובה, אולם שר החינוך, יצחק נבון, הודיע אתמול כי אין הוא רואה בבוררות את ההליך הנכון לפתרון הסכסוך ברשות.

בימים האחרונים, שוקלת הנהלת הרשות על גיבוש סולם שכר אחיד לכל עובדי רשות השידור, בהתאם לתוכנית המנכ"ל להקים נציבות אחת וסולם שכר אחד לכל עובדי הרשות, כסולם המתקבל [illegible] 25

(סוף בעמוד 13)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: דן אהרונובסקי, יו"ר ועד המנהלים בבל"ל
על: המיצויים והפנסיה של ישראל רויך
(עמ' 2)

מוסטפה חליל: אסד יצטרף למו"מ שלום עם ישראל – אם ייערך בחסות ועידה בינלאומית
(עמ' 2)

52 נפגעו מעשן בשריפה במפעל נועם־אורים לייצור שמיכות
(עמ' 5)

איגוד לשכות המסחר: נתבע לדין את עובדי הנמלים על העיצומים, ונייבא בטיסה
(עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה
02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות ירדו והלחות תעלה.

● ירושלים: 11–21
● תל־אביב: 14–24
● חיפה: 14–25
● באר־שבע: 12–26
● הגולן 12–24, טבריה 13–25, שומרון 12–23, נתב"ג 13–26, יריחו 13–28, אילת 16–30

זכו בלוטו

בהגרלה שנערכה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 42, 40, 34, 23, 21, 5
המספר הנוסף: 22

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5761	0.0014-
נוסעים	1.8733	0.0017
שחור	1.7200	–

שער הסל

יציג	1.7019	0.0059+

בגליון זה 14 עמודים

ערכה את העמוד: אורית אליי

בבנק לאומי אתה מרוויח אשראי זול

מנתוני בנק ישראל, בנושא עלות האשראי בחשבונות חח"ד ועו"ש, לתקופה ינואר–אוגוסט 1987 מתברר, כי מאז ינואר 1987, העלות הממוצעת של האשראי בחשבונות אלו בבנק לאומי, נמוכה, באופן קבוע, ביחס לעלות הממוצעת של אשראי זה בשאר המערכת הבנקאית (נתוני חודש ספטמבר ואילך טרם פורסמו).

שיעורי ריבית החובה הממוצעת בחשבונות חח"ד ועו"ש* בבנק לאומי היו נמוכים משיעורי הריבית הנ"ל בשאר המערכת הבנקאית בשיעורים הבאים:

ינואר	3%
פברואר	8%
מרץ	9%
אפריל	5%
מאי	9%
יוני	13%
יולי	14%
אוגוסט	12%

*כולל ריבית בסיסית, מרווח סיכון, ריבית חריגה ועמלות שונות בחשבונות חח"ד ועו"ש.

החישוב מבוסס על היחס שבין העלות הממוצעת הנ"ל בבנק לאומי ובין העלות הממוצעת הנ"ל בשאר המערכת הבנקאית.

בנק לאומי - רווח יומי

ראיתי שמעתי

חזרה לזירת השלום

האורח ממצרים, מוסטפה ח'ליל, היה אמש אישיות מ־בוקשת מאוד בירושלים. מפ־גישה אצל ראש הממשלה, יצחק שמיר, בשעות הערב, יצא חליל לפגישה עם שר החוץ, שמעון פרס, במשרד החוץ וישר משם למלון המלך דוד, שבו נערכה לכבודו ארו־חת־ערב חגיגית. הארוחה היתה באולם האירועים הרשמי של המלון, אותו אולם שאירח לארוחת ערב, לפני כעשר שנים, את אנואר סאדאת ומנחם בגין. חליל ליווה אז את נשיאו בבואו לירושלים.

בארוחה אמש השתתפו פרס, מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, השר עזר וייצמן ועוד רבים שעשו עם ראש ממשלת מצרים לשעבר את הדרך לפני עשר שנים.

א. לם

יין "של יהודים" לנחמקין

חברי המשלחת הכלכלית ההונגרית, הכוללת גם את מנהל החוות הממשלתיות של מדינה זו, הנושא דרגת שר, התייצבו אתמול לפגישה עם שר החקלאות, אריה נחמקין, והביאו לו כשי שני בקבוקי יין הונגרי וספר על הונגריה.

חברי המשלחת ששוחחו עם השר בלשכתו במשך כ־20 דקות, פתחו את הפגישה במ־סירת בקבוקי היין לשר והכריזו שהמדובר ביין הונגרי כשר, שהוכן על־ידי יהודי הונגריה.

הפגישה עם ארבעת ה־הונגרים הוגדרה כפגישת נימו־סין שבה לא סוכמו שום ענ־יינים מעשיים. חברי ה־משלחת ההונגרית הביעו את התפעלותם מהחקלאות הישר־אלית ובעיקר משיטות ההשקיה הממוחשבת והדגישו כי מש־לחתם היא רק אחת מסדרת משלחות שיגיעו לארץ. זה מצביע על הידוק הקשרים בין שתי המדינות.

השר נחמקין הבטיח לאור־חים שישראל תהיה מוכנה לסייע להונגריה במימוש שאי־פותיה לרכישת ציוד ומיכשור חקלאי בישראל ותשמח ל־הגביר את שיתוף הפעולה עמה.

אבי גנאור

השגריר, הבן והאופרה

פקידים במשרד החוץ אינם רואים בעין יפה את המעורבות של בן השגריר בפאריס, עובד־דיה סופר, בהצגת האופרה "נאבוקו" בירושלים בחודש מאי. מתברר כי בנו של סופר יועץ לחברת האמרגנות ה־פרטית שיזמה את הבאת האופרה לארץ. השגריר סופר עצמו קיים בעניין זה מגעים עם פקידים בכירים ועם הבימאי ד"ר מוריץ רוזה ואף עם ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק.

סופר אמר כי אין פגם בקשר המשפחתי, שכן בנו בא לפאריס להשתלם בצרפתית, והתבקש על־ידי החברה לסייע בייעוץ משפטי תמורת "דמי כיס". סופר הסביר כי לפעילותו להבאת המופע לישראל אין ולא כלום עם הסיוע שמגיש בנו לאמרגן.

א. לם

מרכז לאמנות חזותית נפתח בירושלים

"הייתי מחסל את הפרויקט ועובר לגור כאן בעצמי", כך אמר אתמול על דרך ההפלגה ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, בטקס הפתיחה של המרכז לאמנות חזותית בעיר. קולק הביע את הערכתו ליופיו של המבנה שישמש את המרכז. המבנה הוא פרי שיתוף פעולה בין פרנסים לדיר, בעל גלריות בין־לאומי שתרם כמיליון דולאר, טדי קולק, יונה פישר אוצר בכיר במוזיאון ישראל וקרן ירושלים.

מטרת המרכז לאפשר הבאת אמנים מרחבי העולם לירושלים וכך להעשיר את חיי התרבות והיצירה בעיר. בטקס השתתפו שני האמנים הראשונים ה־מתארחים במקום, אביגדור אריכא ור.ב. קיטאי מחו"ל.

פרס רביעי וכינור במתנה

הכנרת הישראלית הצעירה, דרורית פלק (15), זכתה במ־קום הרביעי בתחרות בין־לאו־מית לכנרים צעירים ע"ש ליאו־פולד מוצרט, שהתקיימה ב־אוגסבורג, ליד מינכן. מתוך 164 הכנרים שביקשו להתקבל לתחרות (המוגבלת עד גיל 28) התקבלו 64, ולגמר הגיעו שבעה. בגמר ניגנו המתחרים קונצ'רטו של מוצרט בליווי תזמורת.

פלק הצעירה קיבלה פרס רביעי, מיוחד, בן 2,000 מארק מחבר השופטים, וכשהיתה כבר בנמל־התעופה בדרכה חזרה לארץ, באה אחת ממארגנות התחרות, תושבת אוגסבורג ש־התרשמה מנגינתה, והביאה לה כינור במתנה.

ב.ש.

יגאל מוסינזון בהוצאת "מוסד ביאליק"

סיפוריו של יגאל מוסינזון, מתוך הקובץ "אפורים כשק" וכן שני מחזותיו "קמבוזיה" ו"תמר אשת ער", יראו אור באביב בהוצאת "מוסד ביאליק". עורך הפרסומים הספרותיים של ההוצאה, דן מירון, רואה בהכללת מוסינזון בין ספרי "מוסד ביאליק", הכרה ממסדית לכתיבתו הספרותית של היוצר, שנודע יותר בספרי הפופולאר־יים לנוער ("חסמבה").

ב.ש.

אגודת הסופרים ערכה שלשום מסיבה ספרותית לאריה דו־לצין, יו"ר ההסתדרות הציונית לרגל צאת ספרו "בשורות האומה", המסכם את מעלו האישי בתנועה הציונית בחצי יובל שנים. המשורר ויו"ר אגודת הסופרים, יעקב אורלנד (משמאל), העלה על נס את תרומותיו של דולצין ואת הפרסים שהוא מעניק לעידוד הספרות העברית. האגודה תמשיך לראות בו את התומך החשוב לעידוד היצירה היהו־דית, אמר.

בעריכת עירית רוזנבלום

ח'ליל: אסד יצטרף למו"מ לשלום עם ישראל אם ייערך בחסות ועידה בי"ל

ראש ממשלת מצרים לשעבר וסגנו של מובארק במפלגת השלטון השתתף ביום עיון של אוניברסיטת חיפה לציון 10 שנים לבואו של סאדאת והדגיש: השלום בין מצרים לישראל ימשיך להתקיים ויתגבר על כל הקשיים הגדולים הנערמים בדרכו • "למה לדבוק בקמפ דייויד — הבה נחפש דרכים אחרות לקידום השלום, כמו למשל מו"מ בחסות ועידה בינלאומית"

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

21 המדינות הערביות, משתתפות ועידת עמאן, קיבלו למעשה את העיקרון שיש לנהל עם ישראל מו"מ לשלום כולל בחסות ועידה בינלאומית — כך אמר אתמול ד"ר מוסטפא ח'ליל, לשעבר ראש ממשלת מצרים וכיום סגנו של מובארק בראשות מפלגת השלטון במצרים. ד"ר ח'ליל הרצה ביום עיון שנערך באוניברסיטת חיפה לציון עשר שנים לביקורו של הנשיא אנואר אל־סאדאת בירושלים. ד"ר ח'ליל מנה שני הישגים נוספים שהולידה לדעתו הוועידה — גינוי הטרוריזם, והעובדה שהותר למדינות הערביות לחדש יחסיהן עם מצרים בלא התנאי של ביטול הסכם השלום עם ישראל.

להערכתו של ד"ר ח'ליל הנשיא אסד יצטרף למו"מ לשלום עם ישראל אם זה ייערך בחסות של ועידה בינלאומית.

ד"ר ח'ליל הדגיש בהרצאתו כי השלום בין מצרים לישראל ימשיך להתקיים ויתגבר על כל הקשיים הגדולים הנערמים בדרכו. ד"ר ח'ליל ציין כי תהליך השלום התחיל למעשה עם הנשיא נאצר, כאשר זה קיבל את יוזמת רוג'רס. היה זה דווקא סגנו סאדאת, שבאותה תקופה דחה היוזמה ונגזף על־ידי הנשיא נאצר. סאדאת נעלב והסתגר בביתו למשך שבועיים, דבר שגרר אחריו הרחשת של שמועות, סיפר ד"ר ח'ליל. על פי דעתו של ד"ר ח'ליל מדינות ערב הכירו למעשה בקיומה של ישראל מתוקף העובדה שחתמו איתה על הסכמי שביתת־הנשק ב־1949.

ד"ר ח'ליל רואה ביוני 1967 מועד שבו חל שינוי בקונפליקט הישראלי־ערבי. בעוד שעד 1967 הקונפליקט נסב אך ורק בבעייה הפלשתינאית בתחומי ישראל, הרי שאחרי יוני 1967 נוסף לבעיה הפלשתינאית סכסוך טריטוריאלי ישיר בין ישראל לשלוש משכנותיה — מצרים, ירדן וסוריה. הערבים בעי־קבות מלחמה זו קיבלו את החלטת האו"ם 242 ולמעשה פתחו דף חדש — הם קיבלו את ישראל אבל בגבו־לות שלפני חמישה ביוני 1967. אחרי מלחמת אוקטובר 1973 נוספה החלטת האו"ם 338 שבסעיף 3 שלה קובעת כי על הצדדים ליישב הסכסוך ביניהם במו"מ ישיר תחת חסות מתאימה.

מדינות ערב קיבלו זאת, אבל ישראל מסרבת למלא כעת את החלטה 338. "אם נפתח עתה דלת לפירושים חדשים לאותה החלטה יתארך תהליך השלום מאוד", אמר ד"ר ח'ליל.

ראש הממשלה לשעבר של מצרים שהיה שותף פעיל בניסוח הסכמי קמפ־דייויד ולחתימה על הסכם השלום בין ישראל ומצרים, הדגיש כי הפרלמנט המצרי מעולם לא אישר את הסכמי קמפ־דייויד ומה שקובע הוא לא אותם הסכמים, אלא הסכם השלום שנחתם בין הצדדים. הוא הדגיש כי מצרים ממלאת את כל התחייבויותיה שנבעות מהסכם השלום וישראל היא זו שמסרבת היום למלא אחר ההחלטה 338 בכל הנוגע למו"מ בחסות של ועידה בינ־לאומית. "מדוע שנאטום את ראשינו. מדוע לדבוק בקמפ־דייוויד, שיביא למבוי סתום. הבה נחפש דרכים אחרות לקדם השלום, כמו למשל מו"מ לשלום בחסות ועידה בינלאומית כפי שמתחייב מהחלטת האו"ם 338", קרא ד"ר ח'ליל.

השלום הקר היה תוצאה של מלחמת לבנון והסכסוך המיותר על טאבה - הדגיש ד"ר ח'ליל. ד"ר ח'ליל דחה גם טיעון אחר שהשמיע ביום העיון המזרחן פרופ' גד גילבר כי המשבר הכלכלי העמוק במצרים הוא שהביא ליוזמת השלום שלו. ד"ר ח'ליל ציין כי הבעיה הכלכלית היא אחת הגורמים ליוזמת סאדאת אולם לא הגורם המרכזי.

חוסיין טעה 3 פעמים

שותף פעיל אחר להסכם השלום בין ישראל־למצרים, השר עזר וייצמן, הסכים עם עמיתו ד"ר ח'ליל וציין כי ניתן לקדם את תהליך השלום באיזור אך ורק באמצעות מו"מ בחסות ועידה בינלאומית. הדגיש כי מי שמתנגד כישראל לועידה בינ־לאומית מתכחש למעשה למה שחתם במו ידיו.

בהתייחסו לירדן אמר וייצמן כי המלך חוסיין טעה שלוש פעמים כשיצא למלחמת 6 הימים, שלא הצטרף למלחמת 1973 וכאשר לא הצטרף ליוזמת השלום של סאדאת ב־1977.

"במאמץ הדדי, תכנון משותף ומנהיגות מתאימה ניתן יהיה למלא עד תום את הכוס שחציה מלא בהסכם השלום עם מצרים", סיים השר וייצמן.

פרופ' גבריאל ורבורג, מומחה למצרים וסודאן שבמשך שנתיים וחצי שימש כמנהל המרכז האקדמי הישראלי בקהיר, טען כי כאיש אקדמיה נחל אכזבה גדולה דווקא מיחס עמיתיו המצריים לשלום עם ישראל. בעוד האיש ברחוב תומך בשלום, רבים מהמשכילים המצריים מתנגדים ופועלים נגדו והוא מוצא כאן סתירה פנימית בין השאיפה לדעת ולאמת להתנגדות לשלום של האינטלקטואל המצרי.

פרופ' איתמר רבינוביץ, מנהל מרכז משה דיין באוניברסיטת ת"א, חיווה דעתו כי ועידת עמאן החזירה למצרים את הבכורה בעולם הערבי, כאשר סוריה חזרה למקומה הטבעי" כשניה בהיררכיה בעולם הערבי. לדעת פרופ' רבינוביץ לועידת עמאן חשיבות רבה לא רק בכל הקשור לעתיד היחסים בין ישראל אלא גם לביצור מעמדה של מצרים בעולם הערבי, התפתחות אשר היא כשל־עצמה עשויה לתרום לקידום תהליך השלום באיזור.

הנחה את יום העיון, אפרים עברון, נשיא אוניברסיטת חיפה, שבעת ביקור סאדאת בירושלים, דיוני קמפ דייויד והחתימה על הסכם השלום, שימש כשגריר ישראל בוושינגטון. יום העיון נערך במסגרת המרכז היהודי־ערבי של אוניברסיטת חיפה, בהנהלתו של ד"ר ג'ורג' קנאזע.

לילי גלילי, סופרת "הארץ" מוסיפה: משלחת של נציגי "שלום עכשיו", תציע היום לראש ממשלת מצרים לשעבר, הד"ר מוסטפה ח'ליל, לקיים בשנה הקרובה שורה של פגישות משותפות בין מצרים, פלשתינאים וישראלים, ובהשתתפות נציגי מדינות ערב שקשרו לאחרונה קשר מחודש עם מצרים. הנבחר, כי הכוונה היא בעיקר לנציגי ירדן וס־עודיה. משלחת של התנועה שתיפגש הבוקר עם ח'ליל לשיחה של שעה, תבהיר לח'ליל את חשיבותם של מפגשים אלה.

רבין ייצא בחודש הבא לארה"ב לנסות להבטיח תנאי רכישה נוחים לאפ־16

לפני שבועיים אותת הממשל האמריקאי כי מוטב שהביקור לא יתבצע • רבין יעשה היכרות עם שר ההגנה החדש של ארה"ב פראנק קארלוצ'י

מאת ראובן פדהצור

שר הביטחון, יצחק רבין, ייצא באמצע דצמבר לביקור בארה"ב. ההחלטה על ביקור השר בוואשינג־טון באה לאחר שלפני שבועיים עדיין אותת הממשל האמריקאי כי מוטב שהביקור לא יתבצע. בביקורו ישים השר רבין את הדגש בעיקר על ארבעה נושאים. האחד, דיונים ופגישות עם אנשי מפתח בקונגרס, במיוחד עם אלה מהם הקשורים לאישורי התקציב וסיוע החוץ האמריקאי. שר הביטחון רואה חשיבות רבה בפעולות שבוצעו בגבעת הקפיטול, הבהרת צרכיה הבטחוניים של ישראל למחוקקים האמריקאיים.

נושא נוסף שיועלה בשיחותיו של שר הביטחון הוא השגת התחייבויות של מערכת הביטחון האמריקאית לרכישות בתעשייה הבטחונית הישר־אלית. בין השאר עומדים לבחינה בארה"ב מערכות נשק של מספר מפעלים בארץ ובהם הטיל "פופאיי" של רפאל, מרגמות של "סולתם", פצצת "עופר" של אלביט, פגזי 105 מ"מ, תיבות תחמושת של תע"ש ומערכות אחרות.

נושא אחר שיועלה בדיוניו של השר הוא עסקת רכישת מטוסי אף־16 עבור חיל האוויר. השר רבין ינסה להשיג הבטחות לתנאי רכישה נוחים ולמחיר נמוך ככל האפשר. כמו כן ינסה להשיג הבטחות באשר לרכישות גומלין של יצרנית המטוס "ג'נרל דיינמיקס" במפעלי התעשיה הבטחונית בישראל.

סיבה נוספת לנסיעת שר הביטחון היא פגישת היכרות עם שר ההגנה האמריקאי החדש, פרנק קארלוצ'י. השניים נפגשו אמנם בהיות קארלוצ'י בתפקידו הקודם, כיועץ לבטחון לאומי, אולם היתה זו פגישה קצרה. לפיכך, יש לראות בפגישה המתוכננת בין שני האישים בבחינת פגישת היכרות.

ככל הנראה יבקר רבין את ההודעות ויזמין את שר ההגנה האמריקאי לביקור בישראל.

בנוסף לפגישותיו יבקר שר הביטחון ביחידות של הצבא האמריקאי.

מרפאות החוץ שובתות היום; חדרי הניתוח פועלים כרגיל

אין תזוזה במו"מ עם הרופאים • בתי החולים "השרון" ו"גהה" בפתח תקוה ו"בית הרצפלד" בגדרה יופעלו במתכונת שבת • אחיות בתי החולים חזרו בהן מהחלטתן להפעיל באורח חד־צדדי את המעבר לשבוע עבודה מקוצר בן 36 שעות במקום 40 שעות

מאת עדנה אריהוד, כתבת "הארץ"

רופאי הסיבות בבתי החולים של קופת חולים הכללית משביתים היום את מרפאות החוץ של כל בתי החולים של הקופה. מרפאות החוץ ייסגרו למשך 48 שעות. חדרי הניתוח בבתי החולים של הקופה, שהושבתו ביומיים האחרונים, חוזרים לפעילות סדירה. בתי הח־לים "השרון" ו"גהה" בפתח תקווה ו"בית הרצפלד" בגדרה יופעלו במתכונת שבת.

מחר מתכוונים הרופאים להשבית את בתי החולים "בילינסון" בפתח תקווה, "בית הרצפלד" בגדרה, ולר־אשונה את בית החולים "יוספטל" באילת.

במשא ומתן בין הרופאים לקופה לא חלה תזוזה משמעותית. הרופאים ממתינים לנוסח זכרון דברים לחתימה עם כל הנהלה בכל בית הח־לים. אך גם אם ייחתם זכרון דברים, לא תתאפשר הפעלת חדרי הניתוח בטווח הקצר, מכיון שהוגבר דורש היערכות מצד הקופה להסכם עם ארגוני עובדים אחרים ולגיוס משאבים.

למרות שבעבר התנגדו הרופאים לחתום על הסכם ללא תאריך הפעלה, הביעו הרופאים נכונות לחתום על הסכם לאחר שנוכחו כי הצמצומים לא יקרעו את מאבקם.

באסיפת רופאים שנערכו ביומיים האחרונים בבתי החולים קפלן ובי־לינסון תמכו רוב הרופאים בקו של מזכירות החטיבה ודרשו שלא להרפות מהמאבק עד שתושגנה תוצאות. מחר מתכנסת המזכירות של חטיבת הרופאים כדי להחליט על המשך הצעדים.

אם לא תוגש הצעה לזכרון דברים כפי שהרופאים מצפים, הרופאים מתכוונים להמשיך ולשבש את העבודה בבתי החולים גם בשבוע הבא, באמצעות השבתה לסירוגין של מרפאות וחדרי ניתוח.

האחיות לא ישבשו

אחיות בתי החולים חזרו בהן מהחלטתן להפעיל באורח חד־צדדי את המעבר לשבוע עבודה מקוצר בן 36 שעות במקום 40 שעות, על־פי ההסכם שנחתם עמן לפני שבועיים. באסיפת מזכירות חטיבת האחיות אמש הוחלט להמתין עד להחלטה של ועדת המעקב, על גובה התגמול לשעות נוספות לאחיות.

ועדת המעקב, שחבריה הם הממונה על השכר באוצר ויו"ר האי־גוד המקצועי בהסתדרות, אמורה לסיים את הבדיקה בנושא עד יום שישי.

אש"ף ורק"ח יפרסמו הודעה משותפת הקוראת לכינוס ועידה בינ"ל

(ע). אש"ף והמפלגה הקומוניס־טית הישראלית יפרסמו היום הודעה משותפת הקוראת לכנס ועידה בינ־לאומית לשלום במזה"ת בהשתתפות אש"ף - על כך נמסר במסיבת עיתונאים מטעם רק"ח.

חברי הכנסת מאיר וילנר ותופיק טובי מסרו אתמול כי הוחלט לפרסם את ההצהרה המשותפת היום במפגש שנערך במוסקווה ב־5 בנובמבר בין משלחת רק"ח לבין נציגי אש"ף בר־אשות יאסר ערפאת.

בהודעה המשותפת נאמר כי על הועידה הבין לאומית להיערך בחסות או"ם ובה ישתתפו נציגי 5 החברות הקבועות במועצת הבטחון וכל הצדדים המעורבים בסכסוך הערבי־הישראלי, לרבות ישראל ואש"ף, על בסיס שוויון עם יתר הצדדים. הסדר השלום יושתת על כל החלטות האו"ם הנוגעות למשבר במזרח התיכון ולבעיה הפלשתינית, התובעות את נסיגת ישראל מכל השטחים הפלשתיניים והערביים אשר נכבשו מאז יוני 1967 ואת מי־מוש הזכויות הלאומיות הלגיטימיות של העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולהקמת המדינה הפלסטינית ופתרון בעיית הפליטים בהתאם להחלטות או"ם.

המפלגה הקומוניסטית הישר־אלית הביעה תמיכה בהקמת מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים. נציגי הוועד המרכזי שלה הכחישו ידיעה שפורסמה על מעורבותה במגעים בין קבוצת ישראלים עם אש"ף ועם שלטונות ברית המועצות במטרה לקיים במוסקבה דיונים עם אנשי אש"ף על רעיון הקונפדרציה המשו־לשת ישראל־ירדן־פלשתין.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

שיחת היום / גדעון אלון

עם: דן אהרונובסקי, יו"ר ועד המנהלים ומורשי החתימה בבל"ל
על: הפיצויים והפנסיה של ישראל רויף, מבכירי בל"ל לשעבר

רויף והאחרים הצליחו לרמות את כל עם ישראל

רויף טוען ש"דפקו" אותו בכך שקיצצו את הפנסיה החו־דשית שלו מ־19 אלף ל־11 אלף שקל בחודש. גם אתה סבור כך?

מדהים אותי עד כמה האיש הזה איננו רואה את התמונה כולה, אלא מסתכל על הכל מתוך אינטרס צר. הוא מוכיח שאין לו אף טיפה של רגישות ציבורית. אילו היתה לו, הוא היה מבין שהוא טועה טעות נוראה. אסור לשכוח שרויף ניצל בזמנו ממש בנס. הוא נאלץ לפרוש מהבנק עקב מינויו של איינהורן למנכ"ל, וחסך מעצמו את עוגמת הנפש הנוראית שהיתה מנת חלקם של כל חבריו במשבר המניות. רויף יצא לו בשקט. אף אחד לא זכר את שמו. הציבור בכלל לא ידע שאיש כזה היה בבל"ל. ידעו על יפת, איינהורן, יקותיאלי, אבל איש לא שמע על רויף. הוא הצליח "להיבלע" בבנק החקלאות וגם שם קיבל משכורת נאה של 5,000 שקל בחודש. פתאום, בדיעה צלולה, הוא מגיש תביעה נגד הבנק בני־מוק שלא מכבדים את ההסכם שחתמו עמו. אל תשכח שעם פרישתו, הוא קיבל במסגרת ההסכמים המסודרים שהיו אז למנהלים גם "בונבה" אדירה של פיצויים.

השמועות דיברו על כך שקיבל בסביבות מיליון דולר. אתה רואה קשר בין פרישת הפיצויים של ארנסט יפת וזו של ישראל רויף?

בהחלט. רויף הוא בפירוש אחד מאותה חבורה, או אם תרצה, מספיחיה של הפרשה ההיא. למרבה מזלו, הוא נמלט מהספינה דקה אחת לפני שהיא הולכה לשקוע, אבל בחוסר תבונתו הוא דוחף עכשיו את עצמו מחדש למרכז הזרקורים.

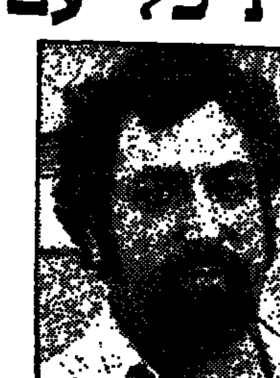

מדבריך אני מתרשם שאתם תומכים בהחלטת ההנהלה לקצץ את הפנסיה של המנהלים לשעבר ב־40 אחוז.

בוודאי. זו החלטה מוצדקת. לא היתה לרויף שום זכות בעבר לקבל סכומים כאלה מבנק, שעד כשיין ידוע לכולם שהוא מסובסד על־ידי הממשלה וגם קודם לכן היה בנק לאומי־ציבורי. לא היתה שום הצדקה שבעולם, לפי שום קריטריון וקנה מידה ציבורי או בנקאי, שבנק, שמתבסס על קופת העם היהודי, יתן לרויף את הסכומים המדהימים שקיבל. אל תשכח שבל"ל הוא לא צ'ייס מנהטן בנק. הדעת אינה סובלת שאיש כזה יקבל משכורת יותר גבוהה מזו של נשיא המדינה, ראש הממשלה והרמטכ"ל גם יחד.

כיצד הגיבו העובדים בבל"ל כששמעו על סכומי הפנסיה וה־פיצויים שניתנו לרויף?

העובדים מרגישים שסידרו אותם. זה מקומם אותם. עכשיו הם מודים שהיו במשך כל השנים באידיוטים. תאר לעצמך מה היתה משכורתו של רויף כשעבד בבנק, אם סכום הפנסיה החו־דשית שלו, שמהווה רק 70 אחוז מהמשכורת, הגיע לפני הקיצוץ ל־18 אלף שקל. אל תשכח שר־ויף והמנהלים האחרים קיבלו את המשכורות הללו במשך 30 שנה עם חשבון הוצאות פתוח.

לתומי חשבתי שאחרי הפיצויים של חמישה מיליון דולר והפנסיה של 30 אלף דולר בחודש שניתנו ליפת, שום דבר כבר לא ירגש אתכם.

זה לא כך. זה כמו משחק קטסטרופלי, שכל אימת שהוא מתרחש מחדש, הוא מפתיע שוב. אתה שואל את עצמך, איך זה יתכן שהאנשים האלה קיבלו סכומים עצומים כאלה מבלי שאיש ידע. דיברו על כך במסדרונות והיו שאילתות בכנסת, אבל הם הצליחו לרמות את כל עם ישראל. זה ממש לא ייאמן.

רפול לא מתכוון להחזיר את המנדט למרות תביעת התחייה

ערב הבחירות לכנסת ב־84 הוא חתם על מסמך לפיו "לא יעבור לסיעה קיימת" עם המנדט שקיבל — ועתה נתון הנוסח לפירושים

מאת אילן שחורי

ח"כ רפאל איתן התחייב ערב הבחירות והצטרפותו לתנועת התחייה, שלא לעבור לסיעה אחרת בכנסת עם המנדט שקיבל מהתחייה. רפול ועימו יתר ארבעת חברי הכנסת של התח־ייה חתמו על "אמנה" מיוחדת בת 6 סעיפים שנתפרסמה לאור ודרישה מפורשת של ח"כ איתן. הסעיף עליו חתמו החמישה אומר: "אני מתחייב לא לעבור עם המנדט שקיבלתי מן הסיעה שבה נבחרתי לסיעה קיימת אחרת".

המסמך המקורי הנו־שא את חתימתו של ח"כ רפאל איתן הגיע אתמול לידי סופר "הארץ", שהיה לפני כארבע שנים עד למעמד חתימתו של איתן על "האמנה". ח"כ איתן בכלל לא זוכר כעת את ההת־חייבות החתומה שלו. אמש לא ניתן היה להשיג את תגובתו, הוא נשאר ללון בקיבוץ איילות ליד אילת, שם הירצה על עשור לשלום עם מצרים. עוזרתו הפרלמנטרית אמרה בתגובה ל"הארץ" כי אין בכוונתו של ח"כ איתן להחזיר את המנדאט שלו לתחייה, ובמני הגמור עמד לפעול עד לבחירות כסיעה עצ־מאית. נראה גם כי עמדתו של ח"כ איתן היא, שלא לעבור ל"סיעה קיימת אחרת" אלא להקים סיעת יחיד, חדשה.

סופר "הארץ" מציין כי החד־תימה על האמנה המיוחדת שאין לה תקדים בחיים הפוליטיים הישראליים נבעה בעיקר מכוח חששו שח"כ גאולה כהן, עימה התכנסך לראשונה ערב הב־חירות לכנסת, תפרוש מהסיעה ותחזור לתנועת הליכוד.

יו"ר תנועת התחייה פרופ' יובל נאמן אישר אמש ל"הארץ" שח"כ איתן היה יוזם האמנה. לדברי נאמן הוא איננו מאמין שרפול יעמוד בהתחייבותו ויחד זיר את המנדאט לתחייה. "כבר נוכחנו במספר דוגמאות על הדמוקרטיה המיוחדת של רפול. אפילו על פרישה מסיעת התח־ייה הוא החליט לבד, ללא התייעצות עם חבריו" - אמר נאמן.

פרופ' נאמן אמר אתמול עוד כי הוא איננו רואה יותר את ח"כ איתן חבר בתנועת התחייה.

לדבריו פרישתו מהסיעה בכנסת ודרישתו להיות סיעת יחיד, מוציאה אותו באופן אוטומטי מהתנועה. לדברי נאמן בימים הקרובים יודיע ליו"ר הכנסת שלמה הילל, על הוצאתו של ח"כ איתן מועדת החוץ והבט־חון והתחייה תדרוש מרפול שלא להופיע יותר באף מוסד בשם התחייה ולהחזיר את המקום שהוא תופס לנציג תנועה אחר.

בתוך כך נודע כי רפאל איתן קיים לפני מספר שבועות שיחה עם התעשיין הח"כ לשעבר מטעם ד"ש סטף ורטהימר, בה הציע לו להקים יחדיו מפלגה חדשה שתהיה אלטרנטיבה ל־שלטון ובה יהיה ורטהימר מועמד לתפקיד שר האוצר. ורטהימר אישר אמש את קיומה של השיחה. עוזרתו של ח"כ איתן טענה בתגובה כי השיחה לא היתה מוזמנת, וקוי־ימה לאור הידידות ארוכת השנים בין שני האישים.

מנכ"ל תנועת התחייה גרשון אלטשולר, המשיך לקיים גם אתמול מגעים עם ח"כ גרשון שפט לגבי פרישתו האפשרית

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	8	11	מע"ח	8	12
אתונה	15	22	מע"ח	13	17
בוקארשט	—	—	מע"ח	5	8
בריסל	5	11	מע"ח	7	12
וינה	2	7	מע"ח	7	13
ז'נבה	5	11	מע"ח	9	13
לונדון	8	15	מע"ח	8	12
ליסבון	15	18	מע"ח	15	19
מדריד	8	16	מע"ח	10	15
ניו־יורק	6	14	מע"ח	8	13
פאריס	8	12	מע"ח	7	12
פרנקפורט	7	15	מע"ח	7	11
ציריך	—	—	מעונן	7	11
קהיר	12	29	מע"ח	18	26
קופנהאגן	7	9	גשום	6	9
רומא	7	19	מע"ח	10	17
שטוקהולם	1	4	גשום	6	8

ELAL אל על

...באופן לוטומטי

26 נקודות ירידה בשערי המניות ב"וול־סטריט"

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). שערי המניות בבורסת ניו־יורק צנחו אמש בשיעור ניכר. הדבר התפרש כאות יאוש לממשל ולקונגרס לגלות כושר מנהיגות ולהגיע לפשרה על קיצוצים בתקציב הלאומי.

בשעות הצהריים נרשמה יר־ידה של 47 נקודות, אך לקראת נעילת הבורסה חלה התאוששות קלה ומדד דאו ג'ונס הראה בסי־כום על הפסד של 26.85 נקו־דות. המדד הכללי הגיע 1922.55. מספר המניות שנס־חרו אתמול היה 145 מיליון.

"הבורסה היא בת ערובה למו"מ המתנהל בוואשינגטון בין נציגי הממשל והקונגרס על קיצוצים בתקציב", אמר אתמול ברוקר ותיק בבורסה. ציבור המשקיעים מעדיף עמדה של המתנה על רכישות והשקעות עד שיתבררו תוצאות המו"מ בוואשינגטון.

אם עד למועד לא יושג הסכם על גובה הקיצוצים וסעי־פיהם, ייכנס לתוקפו חוק גרהאם־רודמן, לפיו יש לבצע קיצוצים מנדטוריים בסכום כל־לי של 23 מיליארד דולר.

כפי שנמסר אתמול, רחוקים הצדדים מהסכם וקיימים חי־לוקי דעות שבשלב זה נראים כלא־ניתנים לגישור, בעיקר לגבי המגזרים שבהם יש לבצע את הקיצוצים. אם לא תושג פשרה עד למועד, יתפרש הדבר ככישלון של הממשל וה־קונגרס בטיפולם במשבר הכל־כלי וגילוי חוסר מנהיגות בת־חום הכלכלי, דבר שעשוי להשפיע באופן שלילי על המשק.

הדולר יורד

שער הדולר ירד אתמול, לאחר שהערותיו הנשיא רייגן שלשום עוררו ספקות בדבר החלטת הממשל לקבוע צמצו־מים ממשיים בגירעון התקציבי של ארה"ב.

בשעת הנעילה בבורסה של לונדון עמד שערו על 1.6945 מ"ג ו־135.75 יאן.

שער הליש"ט עלה ביותר מסנט ועמד על 1.7615 דולר. מחיר הזהב עלה ב־2.50 דולר ל־464.60 דולר לאונקיה.

הרינו מודיעים בצער על פטירת

פרופ' אוסקר תאודור

לשעבר ממורי ביה"ס לרפואה באוניברסיטה העברית ירושלים

על מועד ההלויה נא לשאול החל משעה 11.00 בבקר 03—459934

בניו ובני משפחותיהם: דניאל תאודור – פרדסיה
פרופ' שמואל תאודור – רמת השבים

בצער רב מודיעים על פטירתו של

עו"ד אליעזר אשל

בדבר מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 04—210649

המשפחה האבלה

המפלגה הליברלית (בליכוד)

אבלה על פטירתו של

אליעזר סרוקה

חבר המוסדות המרכזיים של המפלגה,
יו"ר ארגון החברים הוותיקים, יקיר תל־אביב־יפו

ומביעה תנחומים למשפחה

לראובן

אתך באבלך על מות אביך

אדריכל ליאו כהן

משפחת אגור

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

פאולה (לביא) ויסמן

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי 18.11.87 —
כ"ז בחשון תשמ"ח בשעה 12.00 בבית העלמין בחולון
נפגשים על יד השער הראשי

האבלים
בנה: אריה לביא
כלתה: גיטה לביא
נכדיה: אורי והילה
האחות: טוני כנר וב"ב

יושבים שבעה בבית הבן, רח' רב אשי 9 רמת־אביב

לאריה לביא

אתך באבלך על מות

אמך

הארץ

קצין: הנערה מרצועת עזה לא נהרגה במחסום אלא בסמטה

הקצין הבכיר נלווה אל רבין לישיבת ועדת החוץ והביטחון שדנה באירועי עזה האחרונים ● המתנחלים ירו אמנם במחסום שבו נתקעו, אבל מכונית מדגם סובארו בצבע מטאלי נכנסה לסמטה סמוכה ושם נמצאה הנערה כשהיא מתה ● ח"כ שריד: בסופו של דבר ימצאו שהרוצח היה מתנחל אך עקבות החקירה יאבדו משום מה

ועדות וסיעות

/ עמוס בן־דוד

הברות המועצה האזורית חוף עזה נגד האלוף יצחק מרדכי היא חוצפה ועזות־מצח, ויש לנתק מגע איתה, אמר שר־הביטחון, יצחק רבין, בדיון מקיף בוועדת החוץ והביטחון על אירועי עזה, שבהם נהרגה נערה.

רבין הסביר, שאין זהות בין התקרית בה נורקו האבנים לבין הריגת הנערה. במחסום נהגו המתנחלים על־פי ההוראות, כאשר ירו באוויר עקב הימצאם בסכנה. ואילו הנערה נהרגה במקום אחר, שאליו לא יכול היה להגיע ירי מן המחסום. זה בוודאי היה בניגוד להוראות, ולכך התכוון האלוף בדבריו.

תיאור האירועים נמסר לוועדה על־ידי קצין בכיר, שנלווה לשר־הביטחון. הוא אמר כי רכב של המתנחלים נתקל במחסום. המתנחלים פרקו אותו וירו באוויר. באשר לנערה, שנהרגה בסמטה סמוכה, יש ידיעות שנכנס לסמטה רכב "סובארו" בצבע מטאלי. מורה מקומי אמר שירו גם עליו שתי יריות, ואכן במקום הנטען נמצאו שני תרמילים. מקום התקריות האלה אינו נראה מן המחסום, ולא קיימת אפשרות שירו מן המחסום לשם.

באשר להתבטאויות של אלוף־פיקוד, אמר רבין שחלפו הזמנים שבהם קצין־צבא צריך היה לשתוק, כיום צריך לדבר, לפעמים.

חיים דרוקמן (מפד"ל) אמר שצריך להביא בחשבון את האווירה של חוסר־ביטחון שהשתררה ברצועת עזה, כאשר רנים בדברי המועצה נגד אלוף הפיקוד. האשמת המתנחלים בהריגת הנערה, בטרם נחקר הדבר, היא "עלילת־דם". יש להפריך הוראות ברורות מאוד, מתי מותר לאנשים להגן על עצמם.

יוסי שריד (רצ) אמר שבסופו של דבר בוודאי יתברר שהרוצח היה מתנחל, אך העקבות של החקירה "יאבדו משום־מה". כך יהיה, אפילו זה יהיה רצח בדם קר. המתנחלים הם המתנכלים העיקריים לצה"ל, הם חייבים להתנצל פומבית.

יוסף בורג (מפד"ל) אמר שהתקרית מצערת, אבל יש להביא בחשבון את הלך־הנפש של אדם הנקלע לסכנה של ממש, כמו המתנחלים במחסום. יש לתת למתיישבים יותר תחושת ביטחון.

בנימין בן־אליעזר (מערך) אמר שמה שקורה עתה בעזה דומה למה שקרה בבית, כאשר המתנחלים חשו בחוסר־ביטחון וכתוצאה מכך לקחו את "החוק" בידיים. בעזה זה יהיה מסוכן מאוד, כי שם אוכלוסיה מוסלמית־דתית גדולה, והתקריות עלולות להתפתח בכיוון של מלחמת־דת.

משה גור (מערך) הציע שקציני צה"ל יורשו לדבר אחרי כל אירוע.

ביחס לתקרית במערת המכפלה, שבה היה מעורב הרב לוינגר, הסביר רבין שלוינגר ניגש אל חייל שישב על ספסל ומנע כניסת יהודים למקום התפילה המיועד למוסלמים. הרב דחף את הספסל, יחד עם החייל שישב עליו, כדי לפלס דרך.

רבין הסכים עם שאלה כהן (התחיה), כי יש להתייחס גם התייחסות עניינית אל סרבנות של שמיניסטים לשרת בשטחים. הוא אמר, כי הוא מתכונן להופעות לפני תלמידי שביעיות ושמיניות, שבהן יתייחס גם לנושא זה.

גלולות וקונדומים בצה"ל

חיים דרוקמן (מפד"ל) אמר בוועדת החוץ והביטחון, ששמע כי בצה"ל מחלקים גלולות למניעת הריון לחיילות, ומוכרים קונדומים. אין לעשות זאת באורח רשמי וגלוי. אם חייל או חיילת זקוקים לאלה באופן פרטי, זה משהו אחר.

יוסי שריד (רצ) הגיב על כך באמרה, שלפי ידיעתו אין הרס"ר תוחב את הגלולות לפה של החיילות במסדר הבוקר. זה לא כמו שהיה בצבא הבריטי, כאשר נתנו לחיילים סודה לשתיה בתה, כדי להפחית את יצר המין. (ח"כ שטוח ריביק: "עכשיו זה מתחיל להשפיע...") יש מציאות בצה"ל, שקיימת לעתים התייחדות בין חייל לחיילת. אם דרושים להם התכשירים האלה כדי למנוע תוצאות לא־רצויות, טוב שהם מצויים במקום.

היוזמים יצביעו נגד חוק זכויות האזרח כפי שהוצע עתה

לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הובא אתמול רשמית נוסח חוק זכויות האזרח, של שר המשפטים הקודם משה נסים. בנוסח זה הזכויות מסוייגות ויש צידוק להפליה הנובעת מכך שמדינת ישראל היא מדינה יהודית.

אמנון רובינשטיין (שינוי), שהגיש את ההצעה המקורית של החוק בנוסח הצעת־חוק פרטית, אמר שאם יתקבל את הנוסח החדש, הוא יצביע נגד החוק. עמדה דומה נקטה שולמית אלוני (רצ), שהיתה בכנסת הקודמת יו"ר ועדת המשנה לחוקה. בוועדה שלה בשלה ההצעה, עברה בקריאה ראשונה, והוכנה לקריאה שניה ושלישית. הכנסת הנוכחית החילה עליה את דין הרציפות.

רובינשטיין פנה לשר המשפטים, אברהם שריר, שימשוך בחזרה את הצעת משרד המשפטים, מאחר שהגשת ההצעה לוועדה סותרת את ההסכם שהושג בשעתו עם השרים שהל ושריר ועם ח"כ אלוני.

הצעת השר נסים הובאה אתמול לוועדה על־ידי מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן, באישורו של יו"ר הוועדה, אלי קולס (ליברלים). כמעט כל הזכויות מסוייגות בהצעה זו, בכך שהן ניתנות לסיוג או לביטול בחוק. לדוגמה, הסעיף הראשון קובע: "האדם הוא בן־חורין; אין מגבילים את חירותו אלא לפי החוק".

ביטון לא יורשה לבקר אצל ואנונו

ועדת הכנסת דנה אתמול בתלונת צ'רלי ביטון (חד"ש) על שר־המשטרה חיים בר־לב שסירב לבקשתו לבקר אצל העציר מרדכי ואנונו. רוב חברי הוועדה, לרבות היו"ר מיכה רייסר, היו בדיעה שהגבלות מטעמי ביטחון מהוות סיבה מספקת למניעת ביקורו של ביטון.

סעיף שיאפשר הריסת בתים בלי בית משפט עורר סערה במליאה

חוץ מ־2 ח"כים מהמערך הצביעו כל חבריו יחד עם הליכוד והמפד"ל בעד שליפת הסעיף מתוך החוק כולו, כדי שאפשר יהיה להצביע עליו בקרוב מאוד ● ויידאן עטשי למערך: "הנפנים, אתם באים לאכול ומתארחים אצל ערבים, אחר כך אתם מצביעים נגדם"

באולם המליאה

/ עמוס בן־דוד

תוך סערת רוחות דנה אתמול הכנסת בהצעה לשלוף מתוך חוק התכנון והבניה המקיף — הנמצא בוועדת הפנים — סעיף המאפשר הוצאת צווי־הריסה מינהליים על־ידי הממונה על המחוז. המדובר בצווים המוצאים בלי הידרשות לבית־המשפט. על־פי הסעיף אפשר יהיה להוציא צווים כאלה במקומות שאין רשות מקומית, או במקום שאין הרשות המקומית ממלאת את חובתה להוציא צווים כאלה. מדובר בראש ובראשונה במיגזר הערבי.

בסופו של הדיון התקבלה הצעה לשלוף את הסעיף, דבר שיאפשר להגישו לחוד לקריאה שניה ושלישית בזמן הקרוב ביותר. קולות המערך התחלקו, כשהרוב מצביע עם הליכוד והמפד"ל בעד (16 קולות) ואילו שבח וייס ואהרון הראל הצביעו עם שינוי ומפלגות השמאל נגד (9 קולות).

ויידאן עטשי (שינוי) התפרץ אחרי ההצבעה כלפי ספסלי המערך, ושאג לעברם: "הנפנים, אתם באים לאכול את הארוחות ומתארחים אצל ערבים, אחר־כך אתם מצביעים נגדם? תתביישו לכם. אסור לכם מעכשיו להיכנס לכפר ערבי". יו"ר הישיבה חייקה גרוסמן (מפ"ם) קראה לו לסדר פעמים אחדות, אך הוא לא שעה לה. בסופו של דבר, כאשר ניגשו אליו סדרנים כדי להרחיקו מן האולם, הטיח בה: "תוציאי אותי מהאולם! תוציאי אותי גם מהארץ!"

בדיון הקצר שקדם להצבעה אמר מרדכי וירשובסקי (רצ), שהסעיף הזה סותר את רוח החוק כולו, הבא להקל על הוצאת רשיונות בניה ולהחיש את ההליכים לכך. חוק המאפשר הכבדה, כשעדיין רחוק היום שבו יאפשר את ההקלות — סותר את רוח החוק, את רוח הדמוקרטיה ואת שלטון החוק.

עדנה סולודר (מערך) אמרה שעשרות שנים אין תוכניות מיתאר במיגזר זה, והדבר גורם לבניה לא־חוקית של מאות ואלפי בתים. יש לתת תשובות גם לבניה ולא רק להריסה (בסוף הצביעה עם הרוב בעד הסעיף).

שבח וייס (מערך) אמר שהוא עקרונית נגד שליפת סעיפים ממסכת כוללת של חוק, כי זה אינו מינהל תקין ואינו מתאים לפרלמנט בן 40 שנה.

עטשי אמר, שיש חוקים רבים שמחוקקת הכנסת, אך המציאות חזקה יותר. כאשר מדובר בעניין קיומי, עושה הכנסת עוול לעצמה כשהיא מחוקקת חוקים שאין מקיימים. כך היה למשל לגבי החוק שאין מחברים חשמל מים וטלפון לבניין שהוקם בלי רשיון.

עובדיה עלי (ליכוד־חרות), מ"מ יו"ר הוועדה, הסביר שמדובר בתוספת עשרות ומאות בתים, שהוקמו אחרי מסקנות ועדת מרקוביץ במשרד־הפנים (שקבעה כי כבר קיימים 7,000 בתים כאלה), חלק מן הבתים הוקמו על אדמת המדינה. אם לא יתקבל אותו סעיף במהירות, עלולה התופעה להתפשט. נוסף לכך, כפופות ההוראות המינהליות גם לביקורת משפטית.

דיון בציונות

הצעה לסדר־היום שנתקבלה בחודש נובמבר לפני שנתיים, של משה שחל, עלתה לדיון אתמול על תפקידיה של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית. ערב הקונגרס הציוני נמצאו ח"כים מעטים שהצדיקו את קיומה ומעשיה של הסוכנות היהודית. רובם מתחו עליה ביקורת חריפה.

עוזי לנדאו (ליכוד־חרות) אמר, בין השאר: "יש בה אלפי עובדים שרובם מיותרים, ארגון מסואב, פוליטיזציה שלא תשוער, העדר כשרון בין העובדים עד שהכשרונות המעטים הם היוצאים מן הכלל המאשר את הכלל, סמל לבזבוז ציבורי, למלונות פאר, לחשבונות הוצאות מנופחים". נוסף לכך, הזהיר מפני ההתחזקות בה של הגורמים הלא־ציוניים.

חיים רמון (מערך): במקום גשר בין המדינה לבין העם היהודי, מהווה הסוכנות היהודית מחסום.

אורה נמיר (מערך): התחזקות המנהיגות היהודית בגולה מהווה סטירת־לחי לציונות.

חייקה גרוסמן (מפ"ם): התנועה הציונית עזבה את דרכיה והולכת לקראת חלק גדול מן העם. הציונות חייבת להיות תנועה משחררת ולא תנועה של פליטים.

האתיופים: הקרוואנים שלנו דולפים ושורצים עכברים

בדיון בוועדת הקליטה אמרו נציגי העולים האתיופים: לא שיתפתם אותנו בקביעת המדיניות וגם היום אתם ממשיכים לא לשתף אותנו

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

גורמי העליה והקליטה בסוכנות היהודית ובמשרד הקליטה ונציגים של ארגונים מטעם עולי אתיופיה, הטיחו אתמול דברים חריפים, אלו באלו, בישיבה של הוועדה לעליה ולקליטה של הכנסת.

הישיבה זומנה כדי לבחון את "מצוקת העולים מאתיופיה בקרוואני־הקליטה בארץ". יו"ר התאחדות עולי אתיופיה, אסף פרדה, טען לנתק בין משרד הקליטה והסוכנות לבין העולים. "קשה לנו להביע את כאבנו, בגלל קשיי שפה, אבל אנו יודעים היטב מה קורה בשטח, בקרוואנים. איש לא מסית אותנו, כפי שאמר כאן חיים אהרון. המחאה צומחת מתוכנו. לא שיתפתם אותנו בקביעת מדיניות הקליטה, וגם היום ממשיכים לא לשתף אותנו בקביעת מקומות הדיור שלנו. אני יכול להגיד בכאב, שהיום יש 1,000 משפחות אתיופיות שחיות בגיטו. אין להם כל מגע עם החברה הישראלית."

מנכ"ל משרד הקליטה, מאיר שמיר, וראש מחלקת העליה של הסוכנות, חיים אהרון, ביקשו להעמיד דברים בפרופורציה. שמיר אמר כי עד כה, שלוש שנים מאז "מבצע משה", אוכלסו בדירות קבע 2,400 מתוך 4,000 משפחות אתיופיות, ותוכנית־האב לחמש שנים לקליטת העולים, מתנהלת לפי המתוכנן. הוא קבל על כך, ש־186 משפחות אינן מוכנות לקבל את הפתרונות המוצעים להם, והקרובים מאוד לדרישותיהם. הוא הביא לדוגמה קבוצת משפחות מאופקים, שביקשה להתגורר בחולון.

חג מסורתי יוחג בנפרד

במהלך הישיבה הוטחה האשמה נוספת באנשי משרד הקליטה. לדברי העולים, גרם המשרד בפעם הראשונה בתולדות העדה לכך שחג הסיגד יוחג על־ידי קבוצות שונות בנפרד, לאחר שארגן חלק מהקייסים בנפרד לחגיגות הסיגד.

מנכ"ל משרד הקליטה מאיר שמיר, קרא בזעם לעבר העולים: "אתם נלחמים ביניכם על המנהיגות. אל תערבו אותנו בזה."

לאחר שננעלה הישיבה, הביעו סמנכ"ל משרד הקליטה ופקידי סוכנות בכירים דברים קשים בנציגי העולים. האשימו אותם, כי המידע שהעבירו לחברי הוועדה היה שקרי. העולים עומדים על־שלהם.

עד ההגנה, פרופ' וילם ואכנאר: במסדר הזיהוי כמו זה שנערך לעדי התביעה, ניתן להטות עדים

מאת מרדכי בקטל
כתב עתי"ם

מסדר הזיהוי בתמונות שנערך לעדים, ניצולי השואה, במשטרת ישראל, נערך בצורה כזאת שהוביל אותם להצביע על תמונת הנאשם ולזהות אותו כאיוואן האיום מטרבלינקה — אמר אתמול עד ההגנה, הפסיכולוג ההולנדי פרופ' וילם ואכנאר במשפט דמיאניוק בהתייחסו למסדר תמונות שהוצג בפני עדים, רובם ככולם ניצולי שואה, שנתבקשו לזהות את הנאשם.

הוא אמר: אחד מכללי־היסוד במסדרי זיהוי הוא, שהעדים מוסרים תיאור מילולי של הנאשם או של החשוד אותו הם מתבקשים לזהות, והתמונות במסדר הזיהוי צריכות להיות פחות או יותר דומות לתיאור המילולי שהם נתנו. במקרה שלפנינו, התיאור המילולי היה "פנים עגלגלות, צוואר קצר וראש מתקרח". זה חוזר אצל שלושה עדים, אמר העד.

אבל, אמר העד, בהפנותו את תשומת־לב השופטים לדף עליו היו תמונות המסדר, "בדף הזה, מתוך שמונה תמונות, רק אחת מתאימה לתיאור המילולי, והיא נמצאת בשולי הדף. לפי התיאור המילולי, בדף הזה היה זה המועמד היחיד שהם יכלו להצביע עליו."

העד הוסיף, כי הכין להדגמת העניין טופס אחר של תמונות אנשים בעלי פנים עגולות, צוואר קצר ונוטים להתקרח, ושיבץ ביניהן את תמונת הנאשם שלא היתה במסדר לוקה. (תמונת הנאשם מ־1957).

הטופס שבו מופיעות תמונות דומות לתמונת הנאשם ביחד עם תמונת הנאשם, הוגש לבית־המשפט כמוצג ההגנה.

ניסוי עם סטודנטים בהולנד

העד סיפר, כי עשה מבחן בהולנד על אנשים, שלא הכירו את הנאשם. הוא הציג לפניהם את טופס מסדר הזיהוי, שנעשה בישראל ואת הטופס שהוא הכין, והוא בדק את התוצאות.

התובע מיכאל שקד התנגד להבאת סיכומים של מסדר זיהוי כזה. הוא אמר כי יש בכך משום עדות ממקור שני. "אנחנו כבר יודעים שהמבחן הזה נערך עם סטודנטים באוניברסיטת ליידן בהולנד. יש לי זכות לחקור את המשתתפים במבחן הזה. בלי הזדמנות כזאת, אין להכניס את הניסוי הזה למשפט הזה."

הסניגור שפטל דחה את טענת התובע ואמר: "אנו מגיעים לנקודה המכריעה של המשפט מבחינת הסניגוריה. הניסויים שהעד ערך הראו, כיוון שגם אדם שלא היה בטרבלינקה, היה מצביע על תמונת הנאשם כאיוואן האיום, על־פי מסדר הזיהוי כפי שנערך כאן לעדים ניצולי השואה."

הסניגור הביא את סיכום הניסוי באחוזים. אך השופט הורה למחוק את הסיכום מן הפרוטוקול בינתיים, שטרם נתקבלה החלטה בבית־המשפט, אם לקבל את הניסוי הזה כקביל.

הסניגור הוסיף, כי "זה לב לבו של התיק, בו אנו עוסקים. כלומר, אין תוקף למסדר הזיהוי, לפיכך, אין זיהוי ואין תיק".

אחר־כך הרשו השופטים לסניגור לשאול את העד על צורת הניסוי שערך ומה היו התנאים שבו נעשה. העד סיפר, כי בדק שתי קבוצות של סטודנטים, 25 בכל קבוצה. לאחת מהן הראה את טופס תמונות הזיהוי בישראל. האחרת קיבלה את הטופס שהוא הכין, עם תמונות הדומות לנאשם. התוצאות נרשמו ונרשם הפילוג שלהן באחוזים.

עד־ההגנה פרופ' וילם ואכנאר (צילום: אליהו הראתי)

בית־המשפט הורה לסניגור להמשיך בשאלות, וההחלטה בעניין הניסוי תינתן לאחר מכן.

השפעת עדויות קודמות

סיבה נוספת המביאה למה שהעד כינה "הטייה חזותית" היתה בכך, שככל הנראה ידעו אחדים מהעדים כי קודמיהם זיהו את תמונת הנאשם. מחשבה כזאת מורידה את ערך התגובה של עדים מזהים במסדר זיהוי.

גורם נוסף המביא להטייה ספציפית היה בכך, שלטענת העד הוצגו בפני המזהים תמונות בגדלים שונים, חלקן מטושטשות וחלקן ברורות יותר. שתי תמונות של הנאשם היו יותר גדולות, והדבר מביא לבהירות תמונתו של הנאשם במסדר זיהוי.

העד אמר, כי בקשר לעדותו של הנאשם קיימות שתי הנחות: האחת שהוא היה בטרבלינקה, והאחרת שהוא היה שבוי־מלחמה במחנות שונים. נדמה לי, אמר העד, שמטרת המשפט היא לצמצם את מיכלול האפשרויות של הנחה אחת ולהגדיל את מיכלול האפשרויות של ההנחה השניה. כדי להגיע למטרה זו, צריך להוכיח שההנחה השניה, שהוא לא היה בטרבלינקה, אינה סבירה. אם אני בכל זאת מניח שהוא היה במחנות שונים ולא בטרבלינקה, הרי הוא עבר ממקום למקום וברוב המחנות היו התנאים דומים.

כאשר מדובר בזכרון אפיזודי, עלולים בני־אדם לבלבל אפיזודה אחת באחרת, דומה לה. יכול להיות שהוא נכנס למחנה מסוים בקיץ ולאחר מכן אמר שהוא נכנס בקיץ למחנה אחר. באותה מידה יתכן שהוא קפץ מאירוע אחד לאחר ושכח את תקופת־הביניים. זה אינו אומר שהתקופה שלא הוזכרה, נמחקה. הוא פשוט לא נשאל על כך.

העד אמר כי מצא בעדותו של הנאשם "שיכחה של שליפה" ולא מחיקה.

תמונת הנאשם כשוטר

בשלב זה הפתיע הסניגור שפטל את בית־המשפט בשלפו תמונה של הנאשם שלא הוצגה אף פעם לפני בית־המשפט. הוא אמר כי זוהי תמונה של הנאשם בבגדי שוטר, משנת 1946, כאשר הנאשם היה שוטר במשטרה הפנימית של מחנה העקורים לנדסהוט.

התובע התנגד להגשת התמונה לעד בטענה, כי היא לא הוצגה לפני הנאשם בעדותו.

הסניגור הסביר, כי בתו של הנאשם מצאה את התמונה חודשים לאחר שהעיד במשפט. הוא לא זכר את היותו שוטר במחנה, ולכן לא העיד על כך.

בית־המשפט איפשר להציג את התמונה לעד, בתנאי שהנאשם יעמוד לחקירה נגדית של התביעה בעניין זה, בשלב מאוחר יותר.

הסניגור: בהנחה שהעד לא הזכיר בעדותו את עובדת היותו שוטר במחנה־העקורים ב־1946, ואני מציג לפניך תמונה שלו בבגדים באותה תקופה, מה הקשר בין שיכחת האפיזודה הזאת לבין מה שהוא סיפר על כריית הכבול בחלם? (בעדותו של הנאשם על כריית הכבול בחלם נתגלו בחקירה הנגדית מספר סתירות).

העד: אם היה הנאשם שוטר במחנה־העקורים ב־1946, ולא סיפר על כך בעדותו ולא ידע שקיימת תמונה שלו באותו זמן, זו דוגמה נוספת של אי הזכרת אפיזודה. זו היתה עוד אפיזודה שהוא דילג עליה. היה חייב סיבה כל שהיא כדי לעורר את הזיכרון. כאן יש לנו דוגמה של אי זכירת אפיזודה, לאורך ששה חודשים בהם שימש הנאשם כשוטר במחנה.

בישיבת אחה"צ הודיע אב בית־הדין, השופט דב לוין, כי הוא דוחה את התנגדות התביעה בקשר לניסוי שערך העד לגבי תמונות הנאשם בהולנד ואישר לעד להעיד על תוצאות הניסוי הזה.

ערך את העמוד יצחק לאור

هكذا عن الأصل

יוגוסלאוויה פיחתה הדינר ב—24.6 אחוז

דלק, מוצרים חיוניים ושירותים התייקרו עד 70%

בלגרד (ע"ר). הבנק הלאומי של יוגוסלאוויה הודיע אתמול על הפחתת ערך הדינר, המטבע הלאומי של המדינה, ב־24.6 אחוז.

בסוף השבוע הודיעו השלטונות על העלאת מחירים של דלק, מוצרים חיוניים, הובלה ושירותים בשיעור 30 עד 70 אחוז.

לאחר מכן פורסם צו המקפיא את כל המחירים עד אמצע 1988 וגם מורה על הקפאה חלקית של השכר. האינפלציה ביוגוסלאוויה הגיעה לאחרונה לשיעור של 135 אחוז.

בן 7 לומד לבד בכיתה: נושא נגיף איידס

גראניט סיטי, ארה"ב (ע"ר). נער בן 7 הנושא את נגיף מחלת האיידס, התחיל ללמוד ביום שני בכיתה מיוחדת שבה הוא התלמיד היחיד, בעיר גראניט סיטי שבמדינת אילינוי.

ג'ייסון רוברטסון, הסובל מהמופיליה (דממת) ואשר נחשף לנגיף האיידס בשל עירוי דם, חייך ונראה מאושר מתחילת הלימודים בכיתה א'.

כאשר הופיע בבית־הספר, הובא לקראוואן ליד המוסך, שם יהיו לו מורה פרטי וגם אחות.

שוואמברגר הודה שהיה קצין נאצי

בואנוס איירס (ע"ר וע"צ). מהגר גרמני בן 75, שנעצר על ידי משטרת ארגנטינה בשבוע שעבר, הודה בחקירה כי היה קצין נאצי.

יוזף שוואמברגר אמר לשופט שחוקר אותו, כי הוא הקצין בגי־טו האם. אס, שהואשם בשילוח מאות יהודים למחנה המוות אושוויץ בפולין במלחמת העולם השניה, אמרו אתמול מקורות משפטיים.

שוואמברגר נחקר שלשום במשך שעתיים על ידי השופט הפדרלי ויקטור ברוסאל בעיר לה פלטה, כ־60 ק"מ מן הבירה.

עם תום החקירה הוחזר שוואמברגר לתא בבית הכלא של לה פלטה, כדי להמתין להחלטת שלטונות ארגנטינה בעניין בקשת ההסגרה של גרמניה המערבית.

חוקר מאוסלו: איידס עובר גם דרך העור

וואשינגטון (ע"ר). חוקר רפואי נורווגי אמר שלשום, כי באורח תיאורטי יתכן, שנגיף האיידס הקטלני יכול להיות מועבר באמצעות העור.

ד"ר לאסה בראטן, פרופ' לדרמטולוגיה בבית־החולים ריקס באוסלו, אמר בהרצאה שהשמיע בפני ועידה שדנה במחלת האיידס, כי סוג נפוץ של התא הנמצא בעור במריריות של הגוף, שכינויים "תאי לאנגרהאנס" ניתנים לחדירה על ידי נגיף האיידס. (מרירית — הקרום המוציא ריר בגוף בעלי חיים).

עורך את העמוד יצחק לאור

עיראק: הדפנו מתקפה איראנית; הפצצנו תחנת־כח גרעינית

בגדאד טוענת, כי 3 גדודי חי"ר איראניים תקפו מוצבים 120 ק"מ מזרחית לבירה

בגדאד (ע"ר וע"צ). עיראק הודיעה אתמול כי הדפה מיתקפה איראנית בגיזרה המרכזית של החזית. היתה זו המיתקפה היבשתית הראשונה עליה דווח בחודשים האחרונים, בשעה שהאו"ם עשה מאמצים להשיג הפסקת אש במלחמה בת 7 השנים.

בהודעה צבאית עיראקית נאמר, כי 3 גדודים של חיל־רגלים איראני תקפו מוצבים עיראקיים במרחק 120 ק"מ מזרח לעיר הבירה בגדאד, אתמול לפנות בוקר, ונהדפו לאחר שספגו אבידות כבדות. הפיקוד הצבאי טען, כי רק מעטים מהתוקפים הצליחו לנוס.

איראן הודיעה בשבוע שעבר, כי היא מכינה מיתקפה גדולה, ועיראק ציינה ביום שני כי כוחותיה נמצאים בכוננות מלאה כדי להדוף כל התקפה.

סוכנות הידיעות האיראנית אישרה אתמול, כי מטוסים עיראקיים הפציצו בבוקר את תחנת הכוח הגרעינית האיראנית הבלתי־מושלמת בבושהר, בחוף המיפרץ. בהפצצה נהרגו תפעלו עובדים ונגרם נזק.

סוכנות הידיעות האיראנית הוסיפה, כי ההתקפה על תחנת־הכוח היתה "התעלמות בוטה מאמנות בין־לאומיות, כולל הסכם ז'נווה 1970".

תחנת בושהר כבר הותקפה על־ידי עיראק — באחרונה במארס 1985, באמצעות טילי "אקסוסט" מתוצרת צרפת.

איראן רכשה טילי "סקאד"

העיתון "אלאפק", המסתמך על מקורות מהימנים, מוסר כי טהראן רכשה מסין 33 טילים מדגם "סקאד" ו־22 טילים נוספים מדגם זה, מקוריאה הצפונית.

סין סיפקה לטהראן את טילי ה"סילקוורם" בהם השתמשה איראן נגד המיכלית "סי.אי. סיטי" ומסוף הנפט הכוויתי. באחרונה הגיע לאיראן משלוח נוסף של טילי "סילקוורם".

מלודי החטופה בת ה־5: "אבא, אם לא תשלם, אהיה בקרוב מתה"

האב, מיליונר, נדרש לשלם 13 מיליון ד' כופר לחוטפים

אסטפונה, ספרד (ע"צ וע"ר). "אבא, אם לא תשלם, אהיה בקרוב מתה", התחננה מלודי בת ה־5 בפני אביה המיליונר, שנדרש לשלם 13 מיליון דולר כופר־נפש לחוטפיה.

הבקשה כלולה בהקלטה שהועברה לרדיו הספרדי ושודרה, לאחר שנשלחה למשפחתו של איש העסקים הלבנוני, ריימונד נאקאשיאן, ביחד עם תלתל משערה.

בקול חלוש הוסיפה מלודי, שנחטפה לפני 9 ימים באסטפונה שבדרום ספרד: "אבא, אני אוהבת אותך, אני רוצה לראותך".

היא מסרה כי חוטפיה חדלו לתת לה מזון. מועד האולטימטום לתשלום הכופר אמור היה לפקוע אתמול.

אבי הילדה אמר לעיתונאים, כי אין ברשותו סכום כסף כה גבוה.

הוריה של מלודי, נאקאשיאן והזמרת הדרום־קוריאנית קימורה, מסרו מספר טלפון כדי להעביר מידע העשוי להביא לשיחרור הילדה.

זוהי מלודי נקאצ'יאן, החטופה בת ה־5, כשהיא אוחזת בגליון יום ב' של היומון הספרדי "איי־בי־סי" — בתצלום פולארויד שנשלח על ידי החוטפים להוריה במארבלה, מאלאגה, דרום ספרד, אתמול. היא נחטפה 9 ימים קודם לכן על ידי גברים, הדורשים 13 מיליון דולאר מהוריה של הילדה, איש העסקים הלבנוני, ריימון נקאצ'יאן והזמרת הקוריאנית, קימורה. (צילום: איי־פי)

אוכלוסיית סעודיה — 12 מיליון

ריאד (ע"צ). אוכלוסיית סעודיה הגיעה ל־12 מיליון נפש — מגלה דו"ח מטעם משרד התכנון הסעודי, שפורסם אתמול בעיתוני סעודיה.

מן הדו"ח עולה, כי האוכלוסיה גדלה בקרוב לשליש תוך ארבע שנים. בשנת 1983 היא עמדה על 8.5 מיליון.

עוד צויין בדו"ח כי מספרם של התלמידים ושל הסטודנטים משני המינים בסעודיה מתקרב ל־2.5 מיליון, והם מהווים יותר מחמישית מכלל האוכלוסיה. הם לומדים ב־15,000 מוסדות חינוך, ובהם שבע אוניברסיטאות.

דיון טלוויזיה של ישראלים ופלשתינאים בוטל בצרפת

מנחה המישדר השמיע הצהרה־מחאה בה קבל על החוק נגד מפגשים עם אנשי אש"ף • האחראי על המישדר מסר, כי נאסר על אנשים מהשטחים לצאת לצרפת

מאת יואב טוקר

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). על רקע הפעלתם של לחצים ומו"מ מתוח בין מנהלי הטלוויזיה הצרפתית הממלכתית לאישים ישראלים ופלשתינאים בוטל אמש ברגע האחרון דיון טלוויזיוני מתוכנן בין "יהודים וערבים בישראל".

אמש בפתיחות המישדר השמיע מנחה הדיון הצהרה־מחאה מפורטת, בה קבל על העובדה שלא ניתן היה — "עשר שנים לאחר מסע סאדאת לירושלים" — לכנס באולפן הטלוויזיה בפאריס דיון שכזה. המנחה ציין, כי אחת הסיבות שהכשילו את המאמצים, הוא החוק הישראלי האוסר על קשרים עם אנשי אש"ף. לדברי האחראים על המישדר, לא מומשה התכנית המקורית גם משום ש"לא ניתן היה" לאישים מן השטחים לטוס לפאריס.

המישדר אמור היה לדון ביחסים בין יהודים־ישראלים לבין ערבים־פלשתינאים החיים תחת שלטון ישראל. בעקבות הקרנת סרטו של הבמאי קוסטה גאבראס "הנה ק.", אמורים היו תחילה להשתתף בדיון יעל דיין, מיכאל בר־זוהר וה"כים מוחמד ותד ועבד אל דראושה.

במהלך הימים האחרונים, משהלכו והחריפו המגעים מאחורי הקלעים, על רקע מחאות ואיומים בהחרמת הדיון ובהתערבויות מדיניות, ערכה רשימה "מתוקנת" של משתתפים; אלה הוצגו אמש על־ידי הנהלת הרשת, שעות ספורות לפני תחילת המישדר, כ"אנשי מפלגת העבודה" דראושה ובר־זוהר, איש מפ"ם מוחמד ותד ו"עתונאי המקורב לליכוד", עמנואל הלפרין, שהיה הנספח התרבותי של ישראל בצרפת.

קבלת מודעות משפחתיות
03-738707
03-735588 — 9

"מדוע לא פורסם נאומו של יאלצ'ין שבגללו הודח?"

ב"עיתון־חי" של "אוגוניוק" במוסקווה נשמעו שאלות וקריאות מחאה רבות: "היום יאלצ'ין — מחר גורבאצ'וב?" • שמועות במוסקווה: יאלצ'ין לקה בלבו או התאבד

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). השבועון "אוגוניוק" המשיך במסורת בה החל הקיץ — עריכת "עיתון־חי", בהשתתפות עורכו הראשי ויטאלי קורוטיץ'. קהל רב נאסף באולם בית קולנוע במוסקווה ורבים, שלא השיגו כרטיסים למופע, המתינו ליד דלתות האולם. כצפוי, היתה הדחת בוריס יאלצ'ין נושא מרכזי בשאלות שהציג הקהל לצוות המערכת.

"מדוע הפך יאלצ'ין שלחם למען ה'פרסטרויקה' לאדם חסר כישורים ומבולבל מבחינה פוליטית?"

"מדוע פורסמו הנאומים נגד יאלצ'ין במושב המיוחד של סניף המפלגה במוסקווה ולא פורסם נאומו של יאלצ'ין? איך נוכל לקבוע עמדה בלא לשמוע את דברי יאלצ'ין? מדוע חוששת המפלגה מפרסום האשמות שהשמיע יאלצ'ין?"

כתבים מערביים שהצליחו להיכנס לאולם, דיווחו כי בקול נשמעו הערות קולניות: "האם הסטאליניזם חוזר" וכן "היום יאלצ'ין — מחר גורבאצ'וב?"

גל שמועות כאילו יאלצ'ין מת, התאבד או לקה בהתקף לב זכו אתמול לתשובה רשמית מפי דובר משרד החוץ: "יאלצ'ין נמצא בבית חולים בשל ליקוי בלבו." הדובר הכחיש מכל וכל את השמועות על מותו של יאלצ'ין או התאבדותו.

עיריית רוטרדאם: אין לנו זכות לפסול מחזה

התיאטרון העירוני בעיר יעלה מחזה של פסבינדר

רוטרדאם (ע"ר). מועצת עיריית רוטרדאם הודיעה אתמול, כי תאפשר לקיים ברוטרדאם את הצגת הבכורה האירופית של מחזהו השנוי במחלוקת, של המחזאי והבמאי המערב גרמני המנוח ריינר ורנר פאסבינדר — למרות מחאות מצד יהודי הולנד.

הקהילה היהודית ביקשה בשבוע שעבר ממועצת העיריה לאסור את הצגת המחזה "הזוהמה, העיר והמוות", בשל "אופיו האנטישמי המחריד".

דוברת העיריה מסרה, כי "מועצת העיר רוטרדאם הודיעה שלעיריה אין סמכות שיפוט לאסור את המחזה. זהו עניין של חופש הדיבור".

מנהיגים יהודיים אמרו כי יפגינו נגד המחזה, שהצגת בכורתו נועדה למחר (יום רביעי).

המרכז לחינוך טכנולוגי חולון
בחסותה האקדמית של אוניברסיטת תל־אביב
מודיע בצער על פטירתו ללא עת של
ד"ר יוסף פרי
ראש המחלקה לחינוך ומבכירי המרצים של המרכז
ההלוויה תהיה היום, יום רביעי, 18.11.87, בשעה 12:00 בבית העלמין בחולון. נפגשים ליד השער החדש.
עם שפרה והמשפחה אבלים: הנהלת המרכז
סגל המרצים והעובדים
צבור הסטודנטים

קופת חולים מאוחדת
"נוה עמית"
בית אבות, רחובות
משתתפים בצער המשפחה על מותו של חבר ההנהלה
אליעזר סרוקה

מלאו שש שנים לפטירתה של יקירתנו
לאה לביא
נתייחד עם זכרה
ביום שישי, כ"ח חשון תשמ"ח, 20.11.87, בשעה 11.00
בבית העלמין בקרית שאול
ישעיהו לביא

יקירנו האהוב
יקיר תל־אביב
אליעזר סרוקה
בן הרב יהושע דוד ז"ל
איננו
ההלוויה תצא היום, יום רביעי, כ"ז חשון תשמ"ח 18.11.87
בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני ברח' דפנה 5 ת"א
לבית העלמין בנחלת־יצחק
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
המתאבלים:
אשתו: אסתר סרוקה
בתו וחתנה: נעמי ויאיר גלבוע
בנו וכלתו: איתן ואורנה סרוקה
נכדיו: פנחס, עדי, דני, מיכל וירון
אחותו: הרבנית חוה מורגנשטרן ובנ"ב
אחותו וגיסו: רבקה ושלמה אשכנזי ובנ"ב
אחיו: נח סרוקה
וכל בני המשפחה
יושבים שבעה בבית המנוח רח' אמסטרדם 13 תל אביב.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של
בעלי, אבינו ואחינו
ד"ר יוסף פרי
ההלוויה תתקיים היום יום רביעי, כז בחשוון תשמ"ח (18.11.87) בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער החדש.
יושבים שבעה בבית המנוח רח' האוניברסיטה 93 רמת־אביב, תל־אביב.
המתאבלים: רעיתו: שפרה
בתה: בשמת גונן ובנ"ב
בתה: נרית פרי
בנה: חגי פרי
אחיו: אהרון, יורם ושמעון
וכל בני המשפחה

לפרופ' צ'ירו סרודיו
משתתפים באבלך הכבד על מות אמך
לידיה סרודיו ז"ל
צוות מחלקה אורולוגית
מרכז רפואי בלינסון

יקירנו
אריה קפון
איננו
ההלויה תתקיים היום יום רביעי כ"ז בחשון תשמ"ח 18.11.87 בשעה 12 בצהרים, בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה. אוטובוס יצא מבית המנוח, רח' אולחורוב 34, בשעה 11.30 לפנה"צ
המתאבלים: אשתו — חביבה
בתו וחתנו — צפורה ואלי פרנק
בנו וכלתו — רוני ומירה קפון
והנכדים

יקירנו
ישראל קרגמן
איננו
ההלויה היום יום רביעי 18.11.87 בבית העלמין בחולון בשעה 14.30 אחה"צ (בשער החדש)
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בתל־אביב ברחוב בוגרשוב פינת רחוב צפת בשעה 13.30
רבקה, עדית, גורי, נטע
זיוית, מרב, דנה

לחברנו גורי קרגמן ובנ"ב
משתתפים באבלך על מות אביך
ישראל קרגמן
ח"כ ואיש רב פעלים
אלי קושניר ובנ"ב
זהר כהן ובנ"ב
דן שמשינס ובנ"ב
ניסים סולומון ובנ"ב
והצוות ב"מזנק" ובשגיא טורוס

אנו מודיעים בצער רב על מותו של
ישראל קרגמן
חבר כבוד של נשיאות העמותה המדעית הבנלאומית זהא"מ
ומשתתפים בצער המשפחה
מטעם הנשיאות:
משה ז'ידובצקי
ד"ר ארה מזובצקי
פרופ' ישראל וגנר

לתמי, למשפחה ולבית המכון לארכיאולוגיה
האוניברסיטה העברית, ירושלים
אתכם באבלכם על פטירתו של
פרופ' **יגאל שילה**
המכון לארכיאולוגיה ע"ש סוניה ומרקו נדלר
אוניברסיטת תל־אביב

לתמי, לאיילת ולדרור
השתתפותנו באבלכם הכבד על פטירתו ללא עת
של אבי המשפחה
יגאל שילה ז"ל
הנהלת ביה"ס התיכון
שליד האוניברסיטה ים
מוריו, עובדיו ותלמידיו

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לורדה לוין
משתתפים באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל
האוניברסיטה הפתוחה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

השופט האמין ללהט ומטיח ה"חרא" נקנס ב־500 ש"ח

(ע). בית משפט השלום בתל אביב הרשיע אתמול את אליהו לב מאילת בהעלבת ראש עיריית תל אביב בהטחת המלה "חרא" כלפיו, וגזר עליו 500 ש"ח קנס.

בהכרעת הדין קבע השופט אהרן בקו שהוא מאמין ללא היסוס לגרסתם של ראש העירייה שלמה להט ורזונה, כי הנאשם אמר לראש העיר שהוא "חרא", בניגוד לגרסת הנאשם, כאילו התבטא בדבריו לשיטת הסיגנול בעיר.

לב האשם בכך שפגש בראש העירייה לאחר שדבבו מוטיל הד שיח בו את מלת העלבון.

בהכרעת הדין התייחס השופט גם להערתו של הנאשם לשוטר, שאין בה לעצור אותו כי הוא אינו משכונת התקווה. "בקשר לכך, אוכל רק לומר שלאושרי אינני מכיר אנשים משכונת התקווה, המעוזים להשתמש בביטוי "חרא" בשיחה עם ראש העיר. מה עוד שכר אמור, שהכבעתי שהביטוי לא נאמר באקראי ביום למישהו אחר אלא כביטוי למר להט עצמו".

בגזר הדין אמר השופט שאינו מסכים עם הסיגנור שעניין זה חורג מהפרופורציה הנכונה שלו. "אדם במעמדו ובתפקידו של ראש העיר רשאי למחול על כבודו כאדם פרטי, אבל כאשר מדובר בפגיעה בכבודו כעובד ציבור, אין הוא אלא ממלא חובה ציבורית בה גישו תלונה למשטרה על עלבונו", קבע השופט.

למרות העובדה שלנאשם עבירת תקיפה קודמת, החליט השופט שלא להטיל עליו עונש מאסר.

ח"כ ליבאי תומך בבוררות בין רשות השידור והעיתונאים

בדיון בוועדה לביקורת המדינה המליץ על כך גם מבקר המדינה

מאת צבי זרהיה
סופר "הארץ"

"לעניינו כלבלה הפתרון היחיד ליציאה מהמבוי הסתום ברשות השידור טמון במינוי בורר מוסכם, שהצדדים יתחייבו לקבל את פסיקתו, ואשר יוסמך לפסוק לא רק בענייני השכר אלא גם בנושא הייעול ברשות, לרבות פיטורין, בהתאם להמלצות דו"ח מבקר המדינה. סירוב הצדדים לדרך זו יביא בהכרח לסגירת הטלוויזיה". כך הזהיר אתמול ח"כ דוד ליבאי, יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, בדיון שקיימה הוועדה בנושא השביתה ברשות השידור.

ליבאי אמר כי עובדי הרשות לא יוכלו להסכים לפיטורין במסגרת יעול ואילו האוצר לא יוכל להסכים לפריצת מסגרת הסכמי השכר.

מבקר המדינה יעקב מלץ אמר כי מספר פעמים הוצע לעובדים להביא את חילוקי הדעות למוסד לבוררות מוסכמת וזהו פתרון הוגן ומתקבל על הדעת.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) אמר כי תחלואי רשות השידור מלווים אותה מאז הקמתה, הם בחזקת מעוות שלא יוכל לתקן. הפתרון היחיד, לדעתו, הוא סגירת הטלוויזיה ופתיחתה מחדש במתכונת שונה, על־פי כללים שיאפשרו את תפקודה התקין.

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת חזר וטען בפני הוועדה כי חוק רשות השידור אינו מאפשר ניהול תקין של המערכת.

ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד) טען כי שר החינוך, בהתנגדותו להעלות הצעת חוק שהציע ליבאי לתיקון חוק רשות השידור, הביא להתדרדרות החמורה ולמצב שבו אנו שרויים עתה.

ח"כ חיים רמון (מערך) שאל את פורת מדוע אינו מתפטר אם החוק אינו מאפשר לו לתפקד. פורת השיב כי התפטרות אינה פתרון, אלא המשך העמידה והמאבק למען הפתרון שהוא דוגל בו. גם חיים רמון אינו מתפטר, למרות שאין הוא מצליח להביא ליישום דעותיו הפוליטיות בנושא השלום והשטחים, אמר פורת.

נציג האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, גדעון עשת, אמר כי הפתרון היחיד הוא הפרדת מערכת השכר של עיתונאי רשות השידור ממסגרת השכר הציבורי. יש להכיר בייחודיות ובמאפיינים המיוחדים של המקצוע, אמר עשת. הוא האשים את מנהל רשות השידור בחוסר נכונות לנהל משא ומתן כנות על תנאי השכר והעבודה של עובדי הרשות.

כמה עשרות נכים הפגינו אתמול לפני משרד האוצר בירושלים, במחאה על מיסוי שאינו מתחשב בהם כראוי. שר־האוצר משה נסים ירד אליהם, לשמוע את טענותיהם. ואז התפזרו הנכים בשקט. (צילם: אליהו הראתי)

שני צעירים חשודים בהתעללות בתושב עזה בנוסח "התפוז המכני"

שופטת: "השערות סומרות מתיאור המעשים" — היכו, ריססו, הריצו, גרמו כוויות

(ע). "השערות סומרות מתיאור המעשים המיוחסים לנאשמים אלה, שהם מעשים בנוסח 'התפוז המיכני' במובנם המפלצתי ביותר". כך אמרה אתמול שופטת בית המשפט המחוזי שושנה ברמן בהחלטתה לעצור עד תום ההליכים את מתתיהו אשר (22) ממושב נטעים ולשחרר את חברו הקטין, המואשמים בביצוע חבלה ופציעה בנסיבות חמורות בגופו של תושב רצועת עזה.

בכתבי האישום שהוגשו נגד השניים טוענת התביעה כי לפני כחודש ארבו השניים בשעת לילה בכביש החוף, בקרבת צומת אשדוד, למכוניות הבאות מרצועת עזה. כשר הבחינו במכוניתו של פתחי מרזוק אברטיב, שהסיע בה ארבעה פועלים מחאן יונס לעבודתם ברמת גן, דלקו הנאשמים אחריה תוך הפעלת צופר מכוניתם. בעזרת פנס מיוחד, אותתו למתלונן לעצור בצד הדרך. המתלונן, שסבר כי זו מכונית משטרה, עצר את רכבו.

על־פי דרישת הנאשמים, כאמור בכתבי האישום, הציג אברטיב את רשיונותיו ותעודותיו. הנאשמים ציוו על המתלונן להילוות אליהם, כביכול לתחנת המשטרה. המתלונן עשה את שציוו עליו, והנאשמים הובילוהו לדרך צדדית. שם ציוו עליו לצאת מרכבו, כלאוהו בכוח במכוניתם והסיעוהו למקום נידח. שם ציוו עליו להתפשט וכשהוא עירום התעללו בו, היכוהו, ריססו את גופו בצבע ובזפת, גרמו לו כוויות בגפרורים, ציוו עליו לשפשף גופו בחול, הריצוהו והתיזו מים קרים על גופו העירום.

במהלך המעשים האלה, נכתב בכתב האישום, גנבו הנאשמים מהמתלונן את שעונו ואלף ש"ח.

השופטת אמרה כי חומרת העבירות ומתאורות צריכה לחייב מעצרו של נאשם בזה עד לתום ההליכים, לבל יסתובב חופשי.

היא דחתה את טיעוני הסניגור, עו"ד זוסקי, כי מתי אשר הוא בן למשפחה ותיקה ממושב נטעים, בוגר תיכון, סיים את שירותו הצבאי ועברו נקי. היא קבעה: "קשה בכלל להעלות על הדעת מניין, מתוך איזה רקע, שאב הנאשם יוזמה ואולי אף עידוד לביצוע המעשים האכזריים המתוארים לעיל".

באשר לנאשם השני, היה לשופטת ספק אם היה שותף לביצוע התעללות פיסית, או שנשאר ליד ההגה בעת שאשר התעלל בקורבן.

השופטת קיבלה את הצעתה של קצינת מבחן להעביר את הנאשם להוסטל, למרות שכבר אתמול חדל הנאשם מלהיות קטין.

השופטת מסרה את הנאשם להשגחת שירות המבחן אך העירה: "קשה להבין איך בחור עם רקע של בית חיובי ומערכת חינוך מסודרת היה מסוגל להיקלע למעמד שבו בוצעו מעשי הזוועה האלה, ואין זה משנה בנקודה זו מה היה חלקו המדויק של נאשם זה במכלול הפרשה".

ביהמ"ש דן בשליחת זרע לזיהוי במעבדה באנגליה

(ע). במשפטו של שלמה חליווה, המכונה "האנס הבכיין", הנאשם באונס וברצח החיילת אורלי דובי, יתכן מפנה, לאחר שבית המשפט המחוזי בתל אביב דן אתמול באפשרות לערוך בדיקה גנטית נדירה שתקבע אם חליווה הוא אכן האנס.

לפני כחודש ביקשו סניגוריו של חליווה, עורכי הדין שמעון שובר ושמואל ספי לשלוח לאנגליה דוגמאות של כתמי זרע שלטענת התביעה נמצאו על בגדי המנוחה. באנגליה הונהגה בחודשים האחרונים בדיקה גנטית של תאי זרע, שעל־פיה ניתן להגיע לממצאים מוחלטים של זיהוי חשודים בעבירות מין.

הנאשם הביע את הסכמתו המלאה וביקש שהבדיקה תקוים באנגליה. עד לפיתוחה של הבדיקה החדשה, אפשר היה לשייך זרע לאדם מקבוצת דם מסויימת, לכל היותר.

כדי להכריע בשאלה, אם לערוך את הבדיקה אם לאו, הוזמנו מומחים לדיון בפני הרכב השופטים שלוסית ולנשטיין, יעקב קדמי ועדנה שצקי. ראש המעבדה לזיהוי פלילי במשטרה, ד"ר אבא מרבק, וגם מומחה לשיטה החדשה בישראל, ד"ר יוסף הלל מהאוניברסיטה העברית בירושלים. ד"ר הלל הסביר שהבדיקה החדשה מהווה פריצת דרך מהפכנית בזיהוי הפלילי.

התובעת, עו"ד נורית שניט, אמרה שאם הזמן שקיים היום מספיק כדי לבצע את הבדיקה, היא אינה מתנגדת. בית המשפט יכריע בסוגיה בדצמבר.

צח"מ פיענח סידרת פשעים בפתח־תקווה — 10 נעצרו

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"
בפתח תקווה

משטרת פתח תקווה עצרה בימים האחרונים כ־10 חשודים, בהם שתי צעירות, בקשר לגל של מעשים פליליים בעיר.

בחודשים האחרונים אירעו באזור פתח תקווה מספר פשעים חמורים, כגון רצח וני־סיונות לרצח, ומעשי שוד בבית קפה (בעקבותיו נפצע קשה בעל המקום), במלשכת יוהלומים, בתחנת דלק, בחנות תכשיטים ועוד.

בתחילת גל העבירות הוקם צוות חקירה מיוחד. במהלך החקירה פוענח שוד בחנות תכשיטים שאירע לפני מספר שבועות, ובעקבותיו הוגש כבר כתב אישום נגד שני חשודים, לוי מוכתר מפתח תקווה ור־טיבאן שמעון מאריאל. כן פוענו שני ניסיונות לרצח בע־קבות סכסוך עבריינים.

במהלך החקירה אותרה חבו־רה שכבריים עסקו בסחר בסמים מסוכנים, שנרכשו באזור תל אביב. נגד חברי החוליה הוגשו כבר כתבי אישום.

השחקן הרפז נעצר לשבעה ימים בחשד גרימת נזק

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

מעצרו של שחקן התאטרון שרגא הרפז (39) הוארך אתמול בשבעה ימים בבית משפט השלום בחיפה בחשד גרימת נזק בזדון, התנהגות פרועה וגניבת מזוזה. בא כוח המשטרה ביקש להביא את הרפז לבדיקה פסי־כיאטרית תוך תקופת המעצר, אך השופט סלים ג'ובראן פסק מעצר בלבד.

הרפז חשוד כי ניפץ ביום ראשון חלון במשרדיה של חברת הביטוח "המגן" בחיפה, בהתנהגות בצורה פרועה במקום ציבורי וגניבת מזוזה שהיתה בדלת חברת ביטוח "ציון" באותו בניין. לטענת המשטרה, המזוזה נמצאה על גופו.

בעת הדיון בהארכת המעצר אמר הרפז כי הוא אסיר ברשיון. נציג המשטרה טען כי החקירה נמצאת בשלביה הראשונים, וכי החשוד הוא אלים, בעל הרשעות רבות, ומהווה סיכון ציבורי.

קבלנים חשודים בהעלמת מס במיליון ש"ח לפחות

(ע). שני קבלנים, שותפים בחברת "בנייני סבוי, י.מ. השקעות בניין בע"מ", החשודים כי העלימו הכנסות בסך מיליון דולר, שוחררו אתמול בבית משפט השלום בתל אביב בער־בות של 15 אלף ש"ח.

בבקשת המעצר נטען כי השניים, יעקב משה ויוסף שפיצר, הקימו את השותפות ביניהם ב־1981 ובנו בחולון. ב־1984 התפרקה השותפות והנב־סים התחלקו ביניהם. חוקר מע"מ טען כי מביקורת שנע־שתה בשותפות עולה כי השניים העלימו בעקביות כמויות מהכנסותיהם. לדבריו, נהגו החשודים להוציא חשבוניות מס ללקוחותיהם, אך היו מדווחים לשלטונות המס רק על תקבולים בודדים, ולע־תים אף לא דיווחו כלל על מכירת דירות.

החוקר טען עוד שיעקב משה "ירד למחתרת" בעקבות המש־פטים שמנהלים נגדו לקוחותיו, ולכן נדרש מאמץ רב במשך שבועיים כדי לגלותו. על־פי תחשיב ראשוני, טען החוקר, העלימו השניים עסקות בסך כמיליון דולר ועד היום לא דיווחו עליהן ולא שילמו את המע"מ שגבו בגינן.

כאמור, ציווה השופט לשחררם בערבות של 15 אלף ש"ח כל אחד, והוציא נגדם צו עיכוב יציאה מן הארץ.

סחטן נשים "מקצועי" — לשלוש שנות מאסר

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב דן אתמול את יונתן אושרי (43) מראש העין לשלוש שנות מאסר בפועל לאחר שהרשיע אותו בגניבת ארנק מאשה נשואה שהתרועעה עם ידיד, ובסחיטת האשה באיומים, שיגלה את מעלליה לבעלה.

אושרי הורשע שלפני כחו־דשיים פרץ לרכבה של אשה נשואה, שבילתה עם ידיד בפארק הירקון. הוא גנב מרכבה את הארנק שנשאר שם, שהכיל כספי מזומן ומסמכים אישיים, ומשם למד את מספר הטלפון של האשה.

למחרת התקשר עמה ודרש שתשלם לו 1,580 ש"ח תמורת החזרת הארנק ובמרמי שתיקה, כדי שלא יספר לבעלה את אשר ראה. הוא הוסיף שצילם אותה בעת מעשיה ו"יעשה לה חיים שחורים".

הנאשם נתפס כאשר התייצב לפגישה שקבע עם האשה, שהו־פיעה בליווי שוטרים.

הוא הודה בעבירות שיוחסו לו.

השופטת שושנה ברמן קבעה בגזר הדין כי הנאשם כבר הורשע בשל שורשת מעשים זהה כמעט, שביצע לפני חמש שנים. "ללמדך כי פיתח לעצמו 'שיטה מקורית', קלה למדי להשתכרות נלוזה".

ילדים סיכלו אונס ילדה בת 7

(ע). חבורת ילדים, ששיחקה בפתח בית בקרית חיים, סיכלה אתמול ניסיון לאונס ילדה בת שבע.

אם הילדה התלוננה במשטרת זבולון כי גבר אלמוני פיתה את בתה להיכנס לחדר מדרגות של בית מגורים בקריה, הסיר מעליה את בגדיה וניסה לבצע בה את זממו.

החשוד הוסרע על ידי חבורה של ילדים ששיחקו במקום. הוא חמק ונמלט מהמקום במכונית סובארו. לילדה לא נגרם כל פגע.

52 נפגעו מעשן בשריפה במפעל נועם־אורים לייצור שמיכות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

52 חברים מקיבוץ אורים בנגב נפגעו אתמול משאיפת עשן כתוצאה משריפה שפרצה במפעל "נועם אורים" לייצור שטיחים ושמיכות. נזקי הדליקה מוערכים במיליונים.

"למזלנו הרב, כל חברי המשק, למעט חמישה, היו בחדר האוכל, ובכך נמנע אסון כבד". כך אמר אתמול ראש שירותי הכבאות במחוז הדרום, תנפר משנה אבנר מרדכי, מיד לאחר שאנשיו הצליחו להשתלט על השריפה במפעל נועם אורים שבקיבוץ אורים.

אתמול בבוקר פרצה שריפה במפעל, המייצר שטיחים ושמיכות. האש פרצה בתנור הבעירה החשמלי הגדול המוצב במרכז המפעל. מיד כשהתקבלה ההודעה על השריפה הוחשו למקום כוחות כיבוי גדולים בפיקודו של מרדכי, כוחות משטרה, ושמונה אמבולנסים של מגן דוד אדום. כוחות ההצלה נעזרו באנשי הקיבוץ.

במקביל פינו שמונת האמבולנ־סים 52 מחברי המשק שנפגעו מהעשן הסמיך. אחד מהחברים, דוד הולנדר (37), אמר: "אני מרגיש טוב. עזרתי בכיבוי השריפה. נשמתי הרבה עשן. היו לי סחרחורות ובגלל זה אושפזתי בבית החולים".

מרדכי אמר כי היה חשש שהאש תתפשט, ולפיכך פונו כל הילדים שהיו במבנים. "צריך לציין שהמבנה עצמו בנוי בשטח עצום והצבייד בגג מתכת, אשר קרס כתוצאה מהחום הכבד. פינינו את הגג בעזרת מנוף מיוחד".

נזקי השריפה מוערכים במיליוני ש"ח. לקיבוץ מפעל נוסף באשקלון, ונמסר כי ייצור השמיכות לא ייפגע.

"מי ומה" בבתי הכלא בישראל: 258 רוצחים, 109 אנסים

מנתוני שירות בתי הסוהר עולה "גלריה" נכבדה של פשעים ופושעים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בבתי הסוהר בישראל היו כלואים, נכון לחודש אפריל השנה, 258 אסירים ישראלים שהורשעו בביצוע מעשי רצח, 68 שהורשעו בניסיונות לרצח, 64 שהורשעו בהריגה, 17 שהורשעו בגרימת מוות ברשלנות, 109 שהורשעו בביצוע מעשי אונס, 80 שהורשעו בעשיית מעשים מגונים והאלף שהורשעו בסחר ובשימוש בסמים מסוכנים.

נתונים אלה כלולים בדו"ח השנתי של שרות בתי הסוהר לשנת העבודה 1986, שהסתיימה בסוף חודש מרס השנה, שפורסם באחרונה. על־פי הדו"ח, בבתי הכלא בישראל היו כלואים כ־900 אסירים ישראלים שהורשעו בביצוע התפרצויות, כ־350 שהורשעו בעבירות מרמה, עושק, משיכת צ'קים ללא כיסוי ועבירות כלכליות אחרות.

בסך הכל היו כלואים בבתי הכלא, בתקופת הדו"ח, 3,837 אסירים ישר־אלים. בבתי הכלא בישראל והשט־חים היו כלואים כ־230 אסירי עולם ועוד כ־800 אסירים שנידונו לתקו־פת מאסר ממושכת של יותר מ־10 שנים.

למחצית מ־3,625 האסירים הישר־אלים, שהגיעו לבתי הכלא אשתקד, היתה זו תקופת מאסרם הראשונה. לגבי 950 היה זה המאסר השלישי, הרביעי או החמישי.

הדו"ח מוסר כי בשנת העבודה שעברה פרשו משב"ס 428 סוהרים (14 אחוז מסגל השירות), רובם בשל "ביאות לקרייה". נרשם גידול של שלושה אחוזים בפרישת סוהרים לעומת השנה שקדמה לה. בשנה שעברה הוגשו 906 עתירות ובהן תלונות של אסירים, רבות מהן בנושא החופשות — גידול של כ־40 אחוז לעומת השנה הקודמת.

ממצאי ועדה של משרד הבריאות הוכרו כראיה קבילה בביהמ"ש

במשפט פיצויים על מות אשה הרה בגלל עירוי של דם מזוהם

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע אתמול בפסק דין עקרוני כי מסקנותיה של ועדה של משרד הבריאות שחקרה את מותה של אשה בעקבות עירוי דם נגוע, הן ראיה משפטית קבילה להמשך המשפט.

באותה החלטה דחה השופט, אליעזר ריבלין, בקשה של מגן דוד אדום לקבל כראיה משפטית התכתבות פנימית בין מנכ"ל משרד הבריאות לבין ראש שירותי האיש־פוז בנושא מותה של היולדת.

משפחת סוריסה מבאר שבע תובעת פיצויים מבית החולים סורוקה על מותה של בת המשפחה רות סוריסה. הם טוענים שתוך כדי אשפוזה של המנוחה, שהיתה בהיריון בחודש התשיעי, היא קיבלה עירוי דם שהיה נגוע בחיידק קטלני שגרם למותה ולמות עוברה.

במקביל לתביעה נערכה בדיקה בבנק הדם שממנו נלקחה מנת הדם. תוך כדי הבדיקה בעניין התברר שבבנק הדם ביפו יש ליקויים חמורים אתיים והיגייניים קשים ביותר.

עורך הדין של המשפחה ששמע על תוצאות הבדיקה, ביקש להציג אותם בבית המשפט כראיה, אך בית החולים סורוקה ומד"א התנגדו לבקשה. כאמור, החליט אתמול השופט ריבלין כי המסקנות הם ראיה משפטית.

חוששים מטיסה, מעדיפים שיט

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

39 תיירים גרמנים, החוששים מטיסות, יגיעו השבוע לסיור בארץ על סיפונה של "פלוטה" שתפליג מפיראוס, דרך לימסול. אוטובוס צמוד, עם קרון שינה ילווה את הנוסעים על האניה. עבור אלה שלא רוצים לישון בקרון הוזמנו מקומות במלונות בארץ.

"אל־אלימות" תיוסד בדיסקוטק קולנוע דן בת"א

מאת ראובן שפירא

"אל־אלימות". עמותה חדשה לעצירת האלימות ולביצור החוק בישראל, הוקמה בימים אלה. עד כה הבטיחו את השתתפותם בפעילותה עשרות אישי ציבור.

כנס היסוד הרשמי של העמותה ייערך ביום שלישי הבא בדיסקוטק "קולנוע דן" בתל־אביב, שבו נרצח לפני כשנה הנער גיל אלעזרה.

...באופן לוטומטי

תביעה לחקור פרסום מודעות נאצה חרדיות נגד פרופ' שילה ז"ל

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

ח"כ מרדכי וירשובסקי ודדי צוקר (רצ) תובעים משר המשטרה חיים בר־לב ומהיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לפתוח בחקירה נגד החרדים שהפיצו בשכונת מאה שערים מודעות שמוללות את זכרו של הארכיאולוג פרופ' יגאל שילה ז"ל.

ח"כ וירשובסקי וצוקר מדגישים כי מי שהתיימרו לשמור על כבוד המקום לפני 2000 שנה פגעו אנושות בכבודו של פרופ' שילה שזה לא מכבר נפטר וכן ברגשות העמוקים ביותר של משפחתו.

סופר "הארץ" מציין כי בתקופה בה בוצעו החפירות הארכיאולוגיות בשטח ג'י שבעיר דוד בראשות פרופ' יגאל שילה ז"ל הפכו הוא ומשפחתו מטרה לאיומים ולכתובות נאצה של חרדים, שהתנגדו לחפירות הארכיאולוגיות באתר זה בטענה שהחופרים מחללים קברים יהודים עתיקים.

שכירי דן חזרו לעבודה לאחר ביטול השעיית הוועד שלהם, לבקשת קיסר

מועצת פועלי ת"א הכריזה לפני כן ש"ההשעייה מבוטלת"

מאת יפעת נבו
סופרת "הארץ"

הנהלת קואופרטיב דן החליטה אתמול להחזיר לעבודתם את שבעת חברי הוועד המושעים. צעד זה נעשה לבקשת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שהחליט להתערב בסכסוך לאחר שמעורבותה של מועצת פועלי תל־אביב רק הביאה להחרפתו. בעקבות ביטול ההשעיה חזרו אתמול נהגי דן השכירים לעבודה, וקווי דן פעלו כתקנם.

בעקבות ההשמצה שיצרו אתמול נהגי דן השכירים, תוך חסימתו של רחוב אלנבי, ניאותה מועצת פועלי תל־אביב להיענות לתביעתם ולהכריז על סכסוך עבודה עם הנהלת דן. הכרזה נעשתה למרות שבין שני הצדדים מתקיימת בוררות ברי־אשותם של שני משפטנים נהוגים, ובניגוד להסתדרות.

לאחר ההפרעות בתנועה שלשום החליטה הנהלת דן להשעות את שבעת חברי הוועד מהעבודה, אך מועצת פועלי תל־אביב שלחה אתמול מכתב להנהלה ובו קבעה כי השעיית העובדים מבוטלת. דן טענה מיד כי אין זה מסמכותה של מועצת הפועלים לבטל החלטות של הנהלת הקואופרטיב.

"במשך שלושים שנה לא היתה שביתה בדן, וכשפרצה שביתה כה פראית ובלתי מוצדקת, תמוה שמועצת הפועלים לא מוצאת לנכון, ולו במכתב אחד מתוך מכתביה הרבים, לגנות את התנהגותם של השכירים שגרמו נזק וסבל כה רב לציבור הנוסעים", אמר אתמול דובר דן.

כאמור, בשלב זה התערב מזכ"ל ההסתדרות וביקש מהנהלת דן לבטל את ההשעיה, ובקשתו התקבלה. במקביל מערערת הנהלת דן על הכרזת סכסוך העבודה, בטענה שאין לכך עילה מאחר שהנושאים שבמחלוקת נמצאים בבוררות.

מערת נטיפים התגלתה באתר בנייה בירושלים; לא תפותח

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

מערת נטיפים חדשה, התגלתה שלשום במפתיע באחת השכונות החדשות במערב ירושלים, בעקבות פיצוץ שביצעו פועליו של קבלן שעסקו בהכשרת שטח לקראת הקמת בניין חדש במקום.

לאחר הפיצוץ, שחשף פתח צר בתקרת המערה, הזעיק הקבלן את אנשי רשות שמורות הטבע. מנהל מחוז המרכז ברשות, מנחם שמל, נכנס למערה בעזרת חבלים וסולם שנכנסו כשבעה מטר.

הוא סיפר כי המערה, ששיטחה כארבעים מ"ר, היא "פעילה". הזקיפים והנטיפים מרשימים במיוחד ביופים, הכוללים זרוטים, מסכים, מקרונים וצורות אחרות המוכרות ממערת בית שמש. אל המערה אפשר להגיע רק דרך החור הצר בתקרתה, והדבר עצמו כרוך בסיכון נפש.

"לא בא בחשבון פיתוח של המערה בשל הנתונים הטבעיים, והכוונה היא לבנות מעליה משטח בטון כדי לאטמה מחדש, ובמקום ייבנה בניין מגורים", אמר שמל. במקום ננקטו פעולות למניעת גישת סקרנים, וכן השאיר העביר הקבלן למקום צינור משרדי־גדול שהונח מעל פתח המערה.

נעצר בחשד שניסה לאנוס ילדה בת עשר

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

תושב קרית־שמונה בן 28 נעצר אתמול בחשד שניסה לאנוס ילדה בת 10 תושבת המקום.

הצעיר חשוד כי הצליח להביא את הילדה לכניסת ביתו, הפשיט אותה וניסה לקיים אתה יחסי מין. הילדה נאבקה עמו וברחה.

נמסר כי הצעיר מאושפז לקבלת סיוע נפשי לאחר שבעל את אותה הצעירה. אתמול קיבל חופשה קצרה משם וחזר לסורו.

בג"ץ מתלבט: האם כנה התנצלות הדיינים שגינו את פסיקת בג"ץ

לשופט בייסקי זה הזכיר "התנצלות" בווינה בה נאמר ש"חצי מחברי המועצה אינם אידיוטים"

(ע). בג"ץ דן אתמול בשאלה, אם התנצלותם של 20 הדיינים שחתמו על העצומה בגנות החלטת בג"ץ בעניין שושן מילר היתה התנצלות כנה, ואם שר הדתות, בקבלו את ההתנצלות ובהחלטתו שלא להעמיד לדין משמעתי את הדיינים, פעל כדין.

השאלות הועלו בעתירתו של ח"כ יאיר צבן, שביקש להורות לשר הדתות להעמיד את הדיינים לדין משמעתי, לאחר שקראו שלא לכבד את פסיקת בג"ץ בעניין שושן מילר.

כאשר קרא השופט משה בייסקי את נוסח התנצלות של הדיינים, הוא העיר: "זה מזכיר לי את הבדיחה על מועצת וינה שאמר מחבריה אחד כי מחצית מחברי המועצה אידיוטים. כאשר ביקשו ממנו להתנצל, אמר: המחצית האחרת אינם אידיוטים".

באת־כוח המדינה, עו"ד דורית ביניש, ביקשה מבג"ץ לדחות את העתירה ולהסתפק בפעולות שנקט שר הדתות. בין הפעולות, מכתב אזהרה ששיגר לדיינים ופרסום כללי אתיקה להתנהגות דיינים ולהי־תבטאותם בנושאים שנויים במח־לוקת ציבורית. ביניש טענה עוד כי העמדה לדין משמעתי היא פעולה מרחיקת לכת, מאחר והעונש היחיד שיכול בית דין משמעתי להטיל על דיין הוא הרחקתו מכהונתו.

בא־כוחו של יאיר צבן, עו"ד מישאל חשין, אמר כי פרשו יתפסק באזהרה של שר הדתות כלפי הדיינים, שאם ינהגו בעתיד כשם שנהגו, הם יועמדו לדין. חשין גם ביקש שבכללי האתיקה ייקבע כי לדיין אסור להביע את דעתו בפומבי גם בעניינים הלכתיים שנויים במחלוקת.

השופט מנחם אילון העיר: "גם שופטים מביעים דעתם בפומבי בשאלות משפטיות שנויות במחלוקת".

המשך טיעוניו של עו"ד מישאל חשין יישמעו במועד מאוחר יותר.

ביהמ"ש אסר על מפוטרי "שרון" להישאר בשטחו

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

שופט בית משפט השלום בפתח תקווה שלי טימן הוציא אתמול צו מניעה זמני שלפיו נאסר על עובדיו המפוטרים של מפעל "שרון טכסטיל" להימצא בתחום המפעל, שבו הם מתבצרים מזה שלושה שבועות. הצו נכנס לתוקפו היום בשתיים אחרי הצהריים.

"איני יכול להעלות בדעתי הגנה כלשהי שיכולה להיות בדין כלשהו לעובדים המחזיקים או מפריעים להחזקה תקינה של נכס מקרקעין שאינו בבעלותם, ואין להם רשות להחזיק בו או להפריע למחזיק החוקי בו", אמר השופט.

בשעת הקראת ההחלטה שהו באולם בית המשפט פועלים רבים. מוועד העובדים נמסר כי העובדים ימלאו אחר הצו. "אין מה לעשות, נצטרך להתפנות מחר. אם לא נסיים את ההסכם עם המעביד, נמשיך את המאבק מחוץ למפעל", אמרו חברי הוועד אתמול.

בל"ל מעביר מתפקידו את מנהל סניף רחביה

מאת סופר "הארץ"

הנהלת בנק לאומי החליטה אתמול להעביר מתפקידו את מנהל סניף רחביה בירושלים ויליאם זכירה ובמקביל לדרוש את פיטוריו מהבנק. למנהל מונה צבי פרל.

במכתב שנשלח אתמול נכתב: שמאז האחד בנובמבר הפר זכירה משמעת בכך שלא עבר לעבוד בתפקיד אחר במקום שאליו הוצב. הנהלת הבנק פנתה בו פעמים, ואף על פי כן הודיעה לו שהוא נדרש שלא להיכנס למשרדי הבנק.

שלוש תחנות רכבת משוכללות ייחנכו היום בנגב

מאת יפעת נבו

שלוש תחנות רכבת, המתפעלות בשלט רחוק וממוחשב, ייחנכו היום בנגב. טכנולוגיית האיתות והתק־שורת החדשנית היא פיתוח משותף של אגף התקשורת ברכבת ישראל וחברת מוטורולה.

שלוש התחנות החדשות הן מסוף השיתעול בצפע (במרחק 22 ק"מ ממזרח לדימונה), נבטים ואילנות. שתי האחרונות הן תחנות חדשות שנבנו כך שיוכלו בעתיד לשרת גם קווי נוסעים ומשא לכשתונח מסילת הברזל לאילת. התחנה בצפע מופעלת בטכנולוגיה החדשה, והיא גם מאויישת.

השנה תגיע רכבת ישראל לשינוע של 6.6 עד 6.7 מיליון טון, בהשוואה לשיא מאז 1948.

משקיעים מאנגליה מתעניינים ברכישת 3 מלונות באילת

מאת איתן רבין

קבוצת משקיעים מאנגליה מנהלת משא ומתן לרכישת 3 בתי מלון באילת: אלמוג ים שבעליו מבקשים עבורו 6 מיליון דולר, עציון שבעליו מבקשים עבורו 3.5 מיליון דולר ואמריקנה שמבקשים עבורו 4.5 מיליון דולר.

מקורות צימצמה המים בצפון — גם צה"ל נפגע

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

מוצבי צה"ל רבים לאורך גבול הצפון מנותקים ממים, לאחר שחברת מקורות צמצמה את אספקת המים לכמה מושבים בגלל חוב. המוצבים קשורים לאותם מושבים באספקת המים.

אלוף פיקוד הצפון האלוף יוסי פלד ביקש אתמול מראשי חברת מקורות לחדש את זרם המים כדי למנוע סבל מהחיילים.

אנשי מקורות אומרים כי המושבים לא שילמו עדיין את חובם, ולכן צומצם זרם המים. ראשי המושבים אומרים כי העבירו את הכסף לארגון הקניות של מושבי הגליל, אך הארגון לא העביר את הכסף ליעודו.

בוטלה מכירת בית העלמין המוסלמי ליד שיכון בבלי

מאת חיים הנדווקר
סופר "הארץ" בתל אביב

חבר ועד הנאמנים ביפו מוחמד מנסור אומר כי עסקת המכירה של בית העלמין בגושמן ליד שיכון בבלי בוטלה. כזכור, סערו הרוחות בשבוע שעבר ביפו על רקע ניסיון המכירה מצד ועד הנאמנים ליזמים יהודים פרטיים.

ראשי הוועד מוחמד מנסור ואחמד פגל'די ספגו ביקורת קשה על צעדם זה. לכנס מחאה ביפו בסוף השבוע הגיעו כאלף ראשי משפחות. מנסור אומר כי במצב שנוצר לא היתה ברירה אלא לבטל את העסקה.

מנסור הודיע עוד כי בניגוד לפרסומים קודמים, כאילו התפטרו ראשי ועד הנאמנים, הרי אין בכך אמת. עם זאת, מציינים גורמים ביפו, במצב שנוצר ולאור הביקורת הקשה שנמתחה על ראשי הוועד, לא תהיה להם ברירה אלא להתפטר.

ערך את העמוד: אוריאל רייכנולד

כלכלה ועסקים

החברה הכלכלית — שחיקה חריפה מאז ההנפקה במרס

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

החברה הכלכלית לירושלים היא אחת החברות הממשלתיות הראשונות שגייסו הון בבורסה. עיתוי הגיוס היה נוח, שכן בסוף חודש מרס, עת גויס ההון, עמדה הבורסה בשיא פריחתה. העובדה שדובר בחברה ממשלתית חדשה, עתירת נכסים, יצרה ציפיות בקרב המשקיעים, ועודדה אותם לחשוב כי ההשקעה במניות החברה היא כדאית.

מהציבור הרחב 4.4 מיליוני דולר תמורת 8 אחוזים מהמניות, ועוד 4.4 מיליוני דולר עם המרת כתבי האופציה. ההנפקה זכתה בפועל להצלחה חסרת תקדים, כשנרשמה חתימת יתר של פי 11, והחברה

קת בתכנון ופיתוח של אזורי תעשייה חדשים ומבנים בירושלים ובסביבתה, במטרה להביא תשתית למפעלי תעשייה שהממשלה תפנה ביקרם. מאז הקמתה בנתה החברה 447 אלף מ"ר מבנים לתעשייה

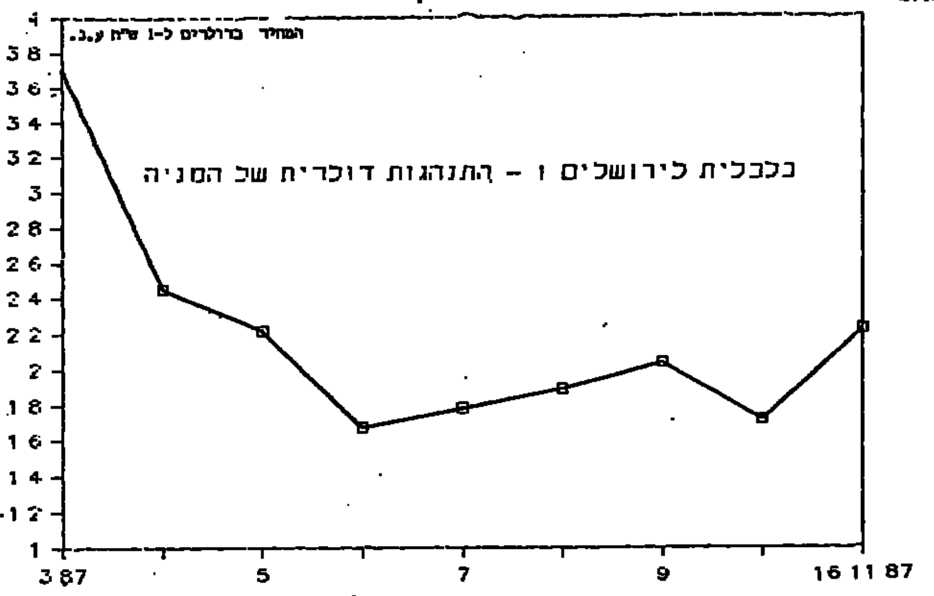

זאת ועוד, בהתחשב בכך שבקונסורציום החתמים השתתפו שלושת הבנקים הגדולים, נוצרה עמדת פתיחה נוחה ביותר להנפקה. קונצרן כלל החברה להשקעות של בנק דיסקונט ביקש לרכוש את כל החברה עוד לפני גיוס ההון בבורסה, ברם המשא ומתן נכשל בגלל חילוקי דעות הנוגעים למחיר.

החברה הכלכלית ביקשה לגייס גייסה בפועל 8 מיליוני דולר. החברה מייעדת כמחצית מתמורת ההנפקה להקמת בניין חדש באזור תלפיות.

אולם, מאז ועד ההנפקה חלו תהפוכות בשוק ההון, ומניות החברה נשחקו בצורה תלולה. המניה ירדה ממחיר של 590 נק' למחיר של 350 נק'. כתב האופציה נשחק בשיעור של כ–50 אחוז.

החברה הכלכלית לירושלים עוסקת ומלאכה, ש–90 אחוז מהם מושכרים בדמי שכירות צמודים למדד. זאת ועוד, 98 אחוז מנכסי החברה מושכרים לדיירים לא מוגנים.

משום כך ההשקעה במניות החברה הכלכלית היא בעלת סיכון נמוך, אך הרווחים קשורים בשאלה אם ההשכרה נעשית במחיר כלכלי אמיתי. מניות החברה נסחרות בימים אלה בשווי שוק של 55 מיליון דולר. זאת לעומת הון עצמי של 40 מיליון דולר. הרווח השנתי הנקי של החברה לשנת 1987 נאמד ב–2.5 מיליוני דולר, כלומר המניות נסחרות לפי מכפיל רווח של למעלה מ–20, אך שווי הנכסים של החברה נאמד כ–80 מיליון דולר והחברה ממומשת חלק מנכסיה ברווח. עקב שיקולים פוליטיים, התפקיד של יו"ר דירקטוריון החברה אינו מאויש זה כמחצית השנה.

מניות החברה הכלכלית זוהו מאז ההנפקה עם קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים. בכתבי האופציה של החברה הורגשה פעילות מצד משקיעים שפעלו באמצעות בנק כללי. חברת הברוקרים "יוניברסט" הגדילה את החזקותיה במניות לפני כמה שבועות, ובאחרונה החלו קרנות הפועלים לרכוש את המניות ... פיא" הגדילה את החזקותיה בכתבי האופציה. הגרף של "מיטב" מראה כי המניה ירדה ממחיר של 3.7 דולרים למניה בעת ההנפקה למחיר של 2.2 דולרים למניה כיום.

עתידית

פרטים בטל': 629414, 03-629407

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות - שקל/דולר יציג.

שערים שנקבעו ביום 17.11.87

שער יציג ליום 17.11.87		1.5761
שערי ביצוע-תכנית 'דצמבר' 31.12.87	קניה	1.617
	מכירה	1.612
שערי ביצוע-תכנית 'מרץ' 31.3.88	קניה	1.718
	מכירה	1.71
שערי ביצוע - תכנית 'יוני' 30.6.88	קניה	1.756
	מכירה	1.743

בנק המזרחי

תחזית כי"ל לשנה הבאה:

מכירות ביותר ממיליארד דולר ושיפור ברווחיות

מאת יונתן שרמן

"כימיקלים לישראל" צופה שתגיע בשנה הבאה, בראשונה בתולדותיה, למכירות של יותר ממיליארד דולר. הערכה זו כלולה במסגרת תקציב השנה הבאה, הנמצא כיום בשלבי הכנה ועדיין לא הוצג בפני דירקטוריון הקונצרן.

כי"ל היתה עשויה להגיע כבר השנה למכירות שנתיות של מיליארד דולר, עקב העלייה במחירי האשלג, הפוספטים והדשנים, אך תמונת המצב בשלב זה עדיין אינה ברורה. כי"ל משנה השנה את סיכומיה משנת עסקים לשנה קלנדרית ולכן הדו"חות הכספיים הבאים שלה יהיו לתשעה חודשים בלבד.

כיום מגיע היצוא של כי"ל במונחים שנתיים ליותר מ–400 מיליון דולר, הפעילות של המפעלים האירופיים — ליותר מ–300 מיליון דולר.

המכירות בשנה הבאה כמעט שאינן צפויות לגדול כמותית — מפעלי ים המלח אמורים להגדיל במקצת את מכירותיהם ואילו חברת "פוספטים בנגב" תקטין במקצת את מכירותיה — אך ההערכה היא, שכל חברות כי"ל יזכו מרמות מחירים גבוהות יותר ובמיוחד אמור הדבר במפעלי ים המלח.

בהתאם, צופה כי"ל גם שיפור משמעותי ברווחיות. שכן אם תוצאות שנת 86/7 הצביעו על רווחיות למרות השפל ברמות המחירים בעולם, הרי בעת עם שיפור רמות המחירים והמשך ההתייעלות של כמה חברות בקונצרן, צפוי גם גידול ברווחים.

מחזור הפעילות של כי"ל יגדל, אף כי בשנה הבאה היא לא תאחד את פעילות "כבלי ציוד" בדו"חותיה הכספיים, עקב מכירת החברה ל"כלל תעשיות" ולחברת "ישאל".

מחריפה התחרות על הפיקדונות השקליים

רווח והפסד / יהודה שרוני

התחרות בין הבנקים על פיקדונות שקליים לא צמודים הולכת ומחריפה. בנק המזרחי הודיע השבוע כי הוא מוכן לשלם על פיקדון לא צמוד לתקופה של שנה ריבית של פריים+6% (שהיא כיום ריבית של 21% לשנה, כי הריבית הבסיסית עומדת על 15%). הבנק מוכן לשלם על פק"מ לחודש ימים יותר מכל בנק אחר: ריבית של פריים+4%.

בנק הפועלים, הראשון שהודיע על הנהגת פיקדונות שקליים צמודי-פריים, צבר עד כה בתכניות אלה למעלה מ–40 מיליון שקל. הבנק, בדומה לבנק דיסקונט, משלם על פיקדון לשנה ריבית של פריים+5%. בנק דיסקונט משלם על פיקדונות לטווח קצר יותר, ריבית הגבוהה מזו שמשלם בנק הפועלים.

בנק לאומי, בניגוד לבנקים האחרים, הצמיד את הריבית שהוא משלם על הפיקדון השקלי לריבית על מלוות קצרי-מועד המונפקים על-ידי בנק ישראל — מק"מ. הריבית לשלושה חודשים תהיה גבוהה הריבית על המק"מ, בתוספת של 1% אחוז לשנה. ראוי לציין כי התשואה השנתית על המק"מ גבוהה ב–1%–2% מריבית הפריים, תלוי במועד הפירעון של המק"מ.

הבנקים שואפים להגדיל את היקף פיקדונות הציבור, כדי להראות שיפור ברווחיהם, זאת מפני שרווחי הבנקים מהפיקדונות השקליים הם גבוהים. הסיבות לכך: חובת הנזילות על פיקדונות מסוג זה היא נמוכה יחסית והריבית על האשראי עדיין גבוהה מאוד, כך שהמרווחים על פיקדונות שקליים גבוהים ביותר.

למרות התחרות ירדה ריבית הזכות

הבנקים הורידו השבוע את ריבית הזכות על פיקדונות שקליים מסוג ג'מבו בכ–3 אחוזים במונחים שנתיים, זאת בעקבות המכרז שביצע בנק ישראל, שבמסגרתו נמכרו 250 מיליון שקל לשבוע ימים בריבית של 20 אחוז ו–250 מיליון שקל לשבועיים ימים, ב–21 אחוז.

בעקבות כך ירדה הריבית על פיקדונות ג'מבו מרמה של 21 אחוז לרמה של 18 אחוז ואף למטה מכך. בבנקים לא ידעו לומר אם מדובר במגמה קבועה או שמא הריבית תשוב ותעלה כבר בימים הקרובים.

הריבית הריאלית 1.74 אחוז לחודש

הלקוח העסקי הממוצע בישראל שילם בחודש אוקטובר ריבית אפקטיווית חודשית של 3.27 אחוזים במשיכות יתר, שהיא ריבית ריאלית של 1.74 אחוזים. מנתוני המכללה הפיננסית ברקו ומצאו כי עלות האשראי החופשי במשיכות יתר ב–12 החודשים שחלפו עד אוקטובר '87, הסתכמה ב–58.2 אחוז, שהיא ריבית ריאלית אפקטיווית של 36.46 אחוז לשנה.

שיפור ברווחיות בנק אמריקאי

בנק אמריקאי הרוויח בתשעת החודשים הראשונים של 1987 8.1 מיליוני שקל, לעומת 2 מיליוני שקל בכל 1986. הרווח מפעולות לפני מס הסתכם ב–14.3 מיליון שקל לעומת 8.6 מיליוני שקל. התשואה על ההון העצמי בחישוב שנתי הגיעה ל–39.3 אחוז. השיפור ברווחיות נובע מהמשך פיתוח העסקים בבנק ומפעולות התייעלות.

"תיעוש" מארגנת מחדש את חטיבת המוצרים הרפואיים

מאת יונתן שרמן

קבוצת "תיעוש" פועלת בימים אלה להשלמת ארגון חטיבת מפעלי המוצרים הרפואיים שלה כיחידה עסקית אחת.

מפעלים אלה פעלו בעבר תחת ארגון-גג ששמו "תמיל", אך באחרונה הוחלט לייעל את פעילות החטיבה והמפעלים, כדי להקטין את הפסדיהם ולאפשר להם להציג רווחים.

היעד העיקרי של הארגון-מחדש הוא יצירת יחידה עסקית אחת, אשר תאפשר להקטין את ההוצאות הקבועות של החברה ותאפשר לפתח את מערך השיווק של המפעלים בצורה טובה יותר, תוך הצגת מיגוון גדול יותר של מוצרים.

הארגון-מחדש יכלול את מפעלי "איזמל" באשקלון, "מדר" בשדרות ו"סלוהפלסט" בפתח תקווה.

בנצי בצלאל, מנכ"ל "תיעוש", מסר ל"הארץ" כי הארגון-מחדש מתיישב עם ההבנות המתבצעות בקבוצה לקראת המיזוג עם חברת ההשקעות של בנק הפועלים. מיזוג זה יחל להתבצע באחד בינואר באמצעות הסכם ניהול של "תיעוש" על-ידי חברת ההשקעות, ובשלב מאוחר יותר מתוכנן מיזוג משפטי.

הארגון-מחדש של חטיבת המפעלים למוצרים רפואיים אינו כולל בשלב זה פיטורי עובדים, לאחר שבמהלך החודשים האחרונים פוטרו 40 מתוך 170 העובדים בשלושת המפעלים הללו.

צוות אמריקאי יבדוק הקמת מפעל למזוודות בארץ

מאת יונתן שרמן

חברת "הנרי רוזנפלד" מארה"ב תשלח בעתיד הקרוב צוות מקצועי לבדוק אפשרות של הקמת מפעל לייצור מזוודות בארץ.

ג'ו ברמן, מנכ"ל המפעל וחבר כוח המשימה, ביקר בארץ לפני חודשים מספר ובחן את הרעיון של הקמת מפעל לייצור מזוודות בישראל, בעיקר במטרה לנצל את יתרונות אזור הסחר החופשי.

כעת החליט ברמן לקדם את הרעיון והצוות של מהנדסים וכלכלנים יגיעו בקרוב לישראל על מנת להשלים את בדיקת הכדאיות הכלכלית של מפעל כזה.

התכנון הוא למפעל בעל כושר ייצור של כ–20 מיליון דולר, אשר ייצר מזוודות מפלסטיק וייצא את מרבית תוצרתו לארה"ב.

"הנרי רוזנפלד" היא אחת מיצרניות המזוודות הגדולות בארה"ב והיא מבצעת חלק גדול מפעילותה כיום במזרח הרחוק.

ערפל קרב בבנק דיסקונט

בעוד שחברות הפרסום הגדולות ממשיכות בתחרות על תקציב הפרסום של בנק דיסקונט, נראה שהמשרד היחיד שאינו מוטרד מהתחרות הוא "דחף", האחראי למסע הפרסום של "מועדון הצעירים" של הבנק והנהנה מחלק לא מבוטל מתקציב הפרסום שלו.

בעלי "דחף" סמוכים ובטוחים שהם נשארים בתמונה, ללא כל קשר להחלטה של המשרד השני שייבחר לרשת את "תמיר-כהן", המפרסם הנוכחי של הבנק.

מי שהתמודדו באחרונה כמועמדים לרשת את "תמיר-כהן" הם משרדי הפרסום "גיתם" ו"שגל", אם כי בימים האחרונים הוזכרו גם משרדים נוספים לרמוז שהם עדיין במירוץ.

אחד מבעלי משרדים אלה אמר אתמול ל"הארץ": "בדיסקונט שומרים בשלב זה על ערפל קרב, עובדה שמכניסה אותנו ללחץ, שכן לא בכל יום מתמודדים על תקציב פרסום של שני מיליון דולר".

אבי גנאור

מחפשים מחליפים בתעשייה ובאוצר

במשרד התעשייה מחפשים מחליף לזוהר ברזום, הסמנכ"ל הממונה על מטה יציבות המחירים, שעובר בעוד שבועיים לתעשייה האווירית.

אחד השמות המוזכרים הוא יהונתן לוי, מנהל חטיבת הטקסטיל במשרד, אולם שר התעשייה והמסחר אריאל שרון טרם קיבל החלטה סופית בענין.

גם באוצר מחפשים מחליף — לישראל ברזון, הפורש מתפקידו בסוף החודש. גורמים מקצועיים באוצר סבורים שאין צורך במועמד מבחוץ, אלא יש להקים מטה מסים פנימי ולהכפיף את נציבות מס ההכנסה ואת אגף המכס במישרין למנכ"ל ויקטור מדינה. משה נסים יכריע בעניין רק לאחר פרישתו של ברזון.

צבי זרחיה

צבע אדום מקדם את מכירות פרי הדר

מאת אבי גנאור

עתיד ורוד צפוי לפומלות האדומות, צופים במועצה לשיווק פרי הדר. העונה נשלחו ליצוא 5,000 תיבות של פומלות אדומות, שנמכרו בהצלחה בשוק הגרמני ברמות מחירים של 11.5 דולר פר"ב לתיבה של 8.5 ק"ג, לעומת 8 דולר פר"ב לתיבה, המחיר שהושג בעונה הקודמת.

פומלות אדומות, להבדיל מפומלות לבנות, הן תוצר הכלאה בין פומלות ורודות לאשכוליות צבעוניות. לפרי קליפה חלקה ודקה וציפתו ורודה המושכת את העין.

הזן האדום השני הזוכה להצלחה באירופה הוא "ירדן רד–בלאש", זן אשכולית אדומה. יצואה יסתכם העונה בכ–250,000 תיבות במחיר ממוצע של 10.5 דולרים לתיבה פר"ב, לעומת 8.9 דולרים פר"ב בתקופה המקבילה אשתקד. השווקים העיקריים לפרי זה הם צרפת, גרמניה, בלגיה והולנד.

האשכולית האדומה מגיעה לשיא צבעה בחודשי אוקטובר-נובמבר. להשגת הצבע האדום נדרשים תנאי חום ולכן היא גדלה בהצלחה בעיקר באזורי העמקים. בעונה זו הצטיינה האשכולית האדומה גם בתכולת מיץ גבוהה.

תערוכת כימיה 88 תיערך בדצמבר

תערוכת כימיה 88 תיערך בין 7 ל־10 בדצמבר במלון פלאזה בתל אביב. בתערוכה יציגו תעשיינים ואנשי מקצוע בתחום הכימיה את מוצריהם בתעשיית הכימיה.

בין המשתתפים בתערוכה, חברות הקוסמטיקה המובילות וכן מפעלים בתחום התעשייה הכימית. אחד המוצגים יהיה המיתקן לייצור גזים, מן החדישים בעולם, המבוסס על תהליכי אוסמוזה-אוויר והתפשטות, הבולט והפרדות, שנחשב למלה האחרונה בתחום המכבר לנגיה של ייצור גזים תעשייתיים בעולם.

לצייר עם 262,144 צבעים מקופסה אחת ועכשיו גם לשלם פחות

אפילו לגדולי הציירים בעולם אין 262,144 גוונים כפי שתוכל לקבל במערכת האישית יבמ/2.

ברזולוציית תוכל להציג טקסט, גרפיקה ותמונות ב־256 צבעים מתוך המבחר ע"ג המצגים הגרפיים הצבעוניים.

וכל זה ברזולוציה סטאנדרטית גבוהה ביותר.

לפרטים על המשווקים המורשים טל' 03-618500

מחשב כזה יש רק אחד

IBM PS/2

מערכת אישית יבמ/2

IBM יבמ

מדדי המחירים מתחילת 1986

החודש	מדד המחירים לצרכן — המדד בנקודות	העלייה באחוזים	מדד המחירים הסיטונאים — המדד בנקודות	העלייה באחוזים	מדד מחירי תשומה בבנייה למגורים — המדד בנקודות	העלייה באחוזים
	ממוצע 1985 = 100.0		ממוצע 1977 = 100.0		אוקטובר 1983 = 100.0	
ינואר 86	134.5	−1.3	1943.5	1.1	1725.3	1.1
פברואר 86	136.7	1.6	1972.2	1.5	1772.4	2.7
מארס 86	138.8	1.5	1993.2	1.1	1788.4	0.9
אפריל 86	143.4	3.3	2027.2	1.6	1819.9	1.1
מאי 86	145.7	1.6	2070.4	2.1	1851.6	1.7
יוני 86	148.1	1.6	2094.8	1.2	1931.1	4.3
יולי 86	148.1	0.0	2120.2	1.2	1958.4	1.4
אוגוסט 86	149.7	1.1	2126.2	0.3	1978.6	1.0
ספטמבר 86	152.6	1.9	2150.7	1.2	2030.1	2.6
אוקטובר 86	156.2	2.4	2174.0	1.1	2039.1	0.4
נובמבר 86	160.7	2.9	2194.8	1.0	2102.3	3.1
דצמבר 86	163.1	1.5	2213.3	0.8	2115.9	0.6
עלייה שנתית ב־1986	19.7%		15.1%		24.0%	
ינואר 87	166.6	2.1	2265.2	2.3	2173.0	2.7
פברואר 87	168.2	1.0	2325.1	2.6	2222.4	2.3
מארס 87	170.4	1.3	2373.7	2.1	2279.1	2.6
אפריל 87	174.2	2.2	2399.6	1.1	2300.0	0.9
מאי 87	175.3	0.6	2409.7	0.4	2319.8	0.9
יוני 87	177.0	1.0	2451.8	1.7	2392.6	3.1
יולי 87	177.4	0.2	2489.7	1.5	2512.9	5.0
אוגוסט 87	179.6	1.2	2523.9	1.4	2546.4	1.3
ספטמבר 87	181.3	0.9	2555.2	1.2	2531.3	−0.6
אוקטובר 87	184.1	1.5	2598.9	1.7	2535.4	0.2

מאה חברות ישתתפו בתערוכת שירותי יצוא

מאת יונתן שרמן

מאה חברות ומציגים ישתתפו בתערוכת שירותי היצוא שתיערך בחודש הבא בגני התערוכה בתל אביב. תערוכה זו, שהיא השנייה מסוגה שנערכת בישראל, תכלול גם 20 מציגים מחו"ל ובכללם נציגי לשכות מסחר ונציגי תערוכות בינלאומיות.

נושא תערוכות שירותי יצוא התפתח מאוד בשנתיים האחרונות, מאז נערכה תערוכה מעין זו בישראל. מאז התפתח נושא זה ונערכו תערוכות שירותי יצוא גם בארה"ב, אנגליה, צרפת שבדיה והולנד.

עדין טלבר, יזם התערוכה מסר ל"הארץ", כי התערוכה אמורה להציג בפני היצואן הישראלי את כל השירותים שנועדו לסייע לו, החל בנושא המשלוח והמכס וכלה בארגון וחקר שווקים.

התערוכה אינה פתוחה לקהל הרחב והיא תיערך בשבוע השני של דצמבר.

תדיראן מגדילה מאמצי השיווק לצבא האמריקאי

מאת יונתן שרמן

תדיראן מנסה להגדיל מכירותיה לצבא האמריקאי, כאחד מהאפיקים העיקריים של הקבוצה להגדיל את מכירותיה ורווחיותה.

המאמץ העיקרי של תדיראן הוא ניסיונה לזכות במכרז להספקת מכשירי קשר לצבא האמריקאי יחד עם חברת ג'נרל דינמיקס. שתי החברות חתמו על חוזה לשיתוף פעולה בנושא זה: תדיראן תספק את מרבית הידע והטכנולוגיה הנדרשת ואילו ג'נרל דינמיקס תספק את הקשרים ואת בסיסי הייצור בארה"ב.

מכרז זה הוא רב־שנתי, והיקפו בשנה הראשונה לבדה עשוי להגיע לסכום של 200 מיליון דולר.

לבד מכך מתכוונת תדיראן להקדיש מאמצים רבים גם למכירת מוצרים נוספים לצבא האמריקאי ובכללם מערכות שליטה ובקרה, מול"טים ומערכות אלקטרוניות מתוחכמות נוספות.

החלטתה של תדיראן להגביר את הפעילות בשוק הצבאי האמריקאי התקבלה בעיקר בגלל היציבות הכלכלית של שוק זה והיותו אחד השווקים הצבאיים היחידים במערב הפתוח בפני ישראל.

העורך: נחמיה שטרסלר

פקסימיליה MURATA

מורטה קומפקטית גם במחיר!

נציגים מקבוצת כלל

רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714

יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

חיפה ציר

רח' יפו 46 04-524680

קופת־חולים הכללית
מחלקת הנכסים
הזמנה להציע הצעות

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת נכסים הנמצאים בכפר־סבא ועפולה:

1. כפר־סבא
בגוש 6428 חלקה 80 רחוב דב הוז מס' 1/ג' מספר מגרשים ... על פי מפה לצרכי רישום. חלקה מס' 5 בשטח 713 מ"ר חלקה 6 בשטח 700 מ"ר.
2. עפולה
בגוש 16660 חלקה 50 בשטח 1,844 מ"ר.

לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשיעור 5% מסכום ההצעה. הערבות תשמש כבטוחה לחתימת חוזה הרכישה על ידי המציע אשר הצעתו תתקבל ... אם המציע יחזור בו מהצעתו.

הצעת המחיר לא תכלול מס ערך מוסף ... קופת־חולים שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים לאחר פתיחת ההצעות.

את ההצעות יש להגיש עד 11.12.87 ... ולציין על המעטפה הצעה מס. 187/87. קופת־חולים לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

השטר כפוף לחתימת חוזה עם המציע שהצעתו תתקבל.

INSEAD

המכון האירופי למינהל עסקים — פונטנבלו — צרפת

אגודת בוגרי אינסאד בישראל

מציעה

מספר מילגות לישראלים

לשנת הלימודים 1988/89

(לקבלת תואר MBA — מוסמך במינהל עסקים)

הדרישות:

1. תואר ראשון אקדמי לפחות.
2. ידיעת השפות: אנגלית וצרפתית (רצוי גרמנית).
3. מעבר מבחני GMAT (מבחני פרינסטון) ו־TOEFL (מבחני אנגלית). על המעוניינים להירשם מיד למבחנים אלה בשגרירות האמריקאית.
4. ידיעת יסוד בכלכלה ובסטטיסטיקה.
5. נסיון מעשי (רצוי).
6. גיל בין 22 ל־32.

(חוסרים מה בדרישות 2 ו־4 וכו' אפשר יהיה להשלים בין מועד בחירת המועמד ועד מועד יציאתו ובן בקורסי הכנה מטעם המכון).

תנאים לקבלת המילגה:

עבודה בישראל מיד עם סיום הלימודים במשך 5 שנים לפחות.

הגשת המועמדות:

המעוניינים יפנו בכתב עד 15 בינואר 88 בצירוף קיצור תולדות חיים באנגלית, פרטים אודות מילוי הדרישות הנ"ל ושמות 3 אנשים בישראל שמהם אפשר יהיה לקבל חוות דעת אישית. כן יש לצרף 50 ש"ח כדמי הרשמה (שלא יוחזרו) בצ'ק לפקודת "אגודת בוגרי אינסאד בישראל". ת.ד. 29660, בית רוטשילד, תל־אביב, מיקוד 61296 (לציין עבור "הוועדה הישראלית לקבלה למכון האירופי למינהל עסקים").

למפעל בהקמה דרוש משקיע — שותף

למוצר צריכה חדשני המיועד ליצוא

השקעה דרושה $100,000 + בטחונות

לפנות לת.ד. 44738 חיפה

שירות מודעות

Perry's פריס ציערס

מכירות פומביות

בבית החוויה הישראלית – יפו העתיקה

מכירה פומבית

לקראת המכירה הפומבית שתיערך ב־1.2.88 מתקבלים פריטים מהתחומים: כלי־כסף, יודאיקה, ציור ישראלי ובינלאומי, תכשיטים עתיקים, ריהוט עתיק, שטיחים ויצירות אמנות מיוחדות אחרות.

יעוץ והערכה מקצועית לפריטים — חינם!

נא לפנות למר כרמי אריאלי במשרדי החברה ב"חוויה הישראלית"

(קומת ביניים) בטל' 210140/7 או בטל' 03-813205-8

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 17.11.87

המטבע	בנק לאומי — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.53	1.60	1.5667	1.5863	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.53	1.60	1:5662	1.5859	1.5761	−0.0014
1 לישט	2.68	2.80	2.7496	2.7840	2.71	2.84	2.7553	2.7897	2.70	2.83	2.7542	2.7888	2.7700	0.0204
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.9221	0.9337	0.91	0.95	0.9241	0.9357	0.90	0.95	0.9232	0.9348	0.9290	0.0089
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2734	0.2768	0.26	0.28	0.2724	0.2758	0.26	0.28	0.2731	0.2765	0.2747	0.0025
1 גולדן הולנדי	0.80	0.84	0.8190	0.8292	0.80	0.84	0.8207	0.8309	0.80	0.84	0.8193	0.8296	0.8250	0.0080
1 פרנק שווייצרי	1.10	1.15	1.1271	1.1412	1.11	1.16	1.1264	1.1404	1.10	1.16	1.1261	1.1402	1.1329	0.0149
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2572	0.2604	0.25	0.26	0.2569	0.2601	0.25	0.26	0.2567	0.2599	0.2584	0.0021
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2437	0.2467	0.24	0.25	0.2439	0.2470	0.24	0.25	0.2440	0.2471	0.2455	0.0019
1 כתר דני	0.23	0.25	0.2399	0.2429	0.24	0.25	0.2399	8.2428	0.23	0.25	0.2395	0.2425	0.2410	0.0022
1 מרק פיני	0.37	0.38	0.3766	0.3813	0.37	0.39	0.3769	0.3817	0.37	0.39	0.3767	0.3815	0.3793	0.0032
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1878	1.2027	1.17	1.22	1.1892	1.2040	1.16	1.22	1.1883	1.2032	1.1967	−0.0018
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.0882	1.1018	1.05	1.13	1.0888	1.1024	1.06	1.13	1.0888	1.1025	1.0955	0.0125
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7802	0.7900	0.47	0.79	0.7810	0.7907	0.50	0.69	0.7835	0.7934	0.7859	0.0039
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4421	0.4477	–	–	0.4421	0.4476	–	–	0.4411	0.4467	0.4441	0.0036
10 שילינג אוסטריים	1.28	1.34	1.3110	1.3274	1.29	1.35	1.3101	1.3265	1.29	1.35	1.3117	1.3282	1.3199	0.0116
1000 לירות איטלקיות	1.23	1.29	1.2604	1.2762	1.23	1.31	1.2587	1.2745	1.23	1.32	1.2590	1.2748	1.2660	0.0130
100 ינים יפאניים	1.12	1.18	1.1507	1.1651	1.13	1.18	1.1503	0.1646	1.13	1.19	1.1533	1.1678	1.1593	0.0089

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

EL AL אל על

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ביקושים מפתיעים

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של המשך מגמת הביקושים למניות חופשיות. הביקושים שהתגלו היו מפתיעים במקצת, שכן הציפייה המוקדמת היתה לירידות שערים, לאחר כמה ימים רצופים של עליות שערים בחופשיות. ואכן, המסחר במסגרת המשתנים בשעת הבוקר המוקדמות הוחל במגמה של ירידות שערים בשיעור אחוז עד שני אחוזים. ואולם, לקראת סיבוב המסחר השלישי, השתנתה המגמה ושערי המניות נטו לעלות.

ביקושים גדולים מהרגיל נרשמו לניירות־ערך המזוהים עם קבוצת בנק דיסקונט. נראה כי חלק מקרנות־הנאמנות ניסו במהלך מסחר לב להעלות את שערי המניות, באופן מלאכותי, ואכן הצליחו בכך. לאחר־מכן, בשלב המסחר הרב־צדדי שנעשה בשעות הצהרים, כבר נרשמו ביקושים ברוב אפיקי ההשקעה, ובניירות־ערך שבהם הופיעו היצעים, הם נקלטו במהירות וללא שינוי שער.

מחזור המסחר במניות חופשיות הסתכם ב־13 מיליון שקל. זה מעיד על ירידה במספר העסקות. סוחרי הבורסה אינם מרבים לספק את הביקושים באחוזים מניירות־הערך, ועובדה שמניית ליפסקי עלתה ב־5.5 אחוזים, אף שלא נעשתה במניה ולא עסקה אחת.

היצעים בבנקאיות

במניות הבנקים הנסחרות במסגרת ההסדר נרשמו אתמול על־פי רוב היצעים שלה בירידות שערים מתונות. המחזור בבנקאיות היה מצומצם יחסית והסתכם ב־3.3 מיליוני שקל.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	125.70	+0.26
כללי ללא בנקים	130.02	+0.65
מדד אג"ח כללי	122.83	−0.29
אג"ח צמוד מדד	122.67	−0.29
אג"ח צמוד מט"ח	120.43	−0.39

מה קורה במניית דסק"ש

פעילות ערה מהרגיל הורגשה אתמול במניית החברה להשקעות של בנק דיסקונט. ביקוש למניה בשלב המסחר במשתנים העלה אותה למחיר 104 נק', הביקוש נוסף בשלב המר"ן, העלה אותה עוד באחוז. הביקושים למניה זו מוסברים בעובדה שבסיבוב עליית השערים האחרון, היא לא נהנתה מהעליות. בסיבובי המסחר הראשונים במניה, מכר נציג "לאומי פיא" חלק מאחזקותיו במחיר נמוך מ־100 נק'. בסיבוב השלישי הודיע כי הוא מוכן למכור ב־102. אך בגלל דין הדברים עם הכרוז בבורסה, נסוג מכוונתו זאת, אם כי הכרזה צריכה להיות מחייבת.

התעוררות ב"דרומות"

חלק מניירות־הערך שסבלו משחיקה בשבועות האחרונים, נהנים בימים האחרונים ממגמה מחודשת של עליות שערים. בין מניות אלה אפשר למנות את ישראלום (+7.1%) ואת נאות אביב (+4.3%) מענף המקרקעין. אגב, נציג הבינלאומי נסוג במשך המסחר בנאות אביב, מכוונתו לרכוש 500 ע.נ. ממניות החברה. התעוררות הורגשה גם במניות התיירה הישראלית, ליגת, ליפשיץ 1 וציון.

מוכרים בלבד בחמן

עליית השערים הגדולה במניות חמן נעצרה אתמול. היצע גדול יחסית הביא לרישום שער מוכרים בלבד. בחודש האחרון הורגשה מגמת רכישות נמשכת של מניות החברה, על רקע האסיפה הכללית היוצאת מן הכלל האמורה להתכנס בשבוע הבא.

	מדיין אוק' 88	מדיין אוק' 89
תשואה שנתית הלידית ב־%		
בל"ל 0.1	11.80	9.05
הפועלים ש	11.80	9.29
אי.די.בי. רג	12.62	9.12
דיסקונט א	12.25	9.08
המזרחי ש	12.19	8.99

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1237	28	98.88	15.75
1247	35	98.60	15.85
1257	42	98.31	15.95
118	49	98.04	15.90
128	56	97.75	16.00
138	63	97.41	16.45
148	70	97.10	16.60
218	77	96.78	16.80
228	84	96.46	16.95
238	91	96.16	17.00
248	98	95.85	17.10
318	105	95.54	17.20
328	112	95.23	17.25
338	119	94.93	17.30
348	126	94.64	17.30
358	133	94.32	17.40
418	140	94.02	17.45
428	147	93.55	18.00
528	175	92.54	17.55
538	182	92.23	17.60

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך
מיטב
הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
ימוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע
מיטב יועצי השקעות ומ"ע בע"מ בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
ר"ג ביאליק 22 טל 727067, 7524214 תל אביב נחמני 9 טלפון 290251

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5665.25	5585.65	10.42	0.19
אבוקה	516.03	505.97	2.23	0.44
אגוז	259.85	258.30	0.82	0.32
אגם	102.33	101.96	0.15	0.15
אדיר	1732.08	1720.06	−1.82	−0.11
אודם	2527.03	2510.69	1.08	0.04
אופיר	2028.78	2016.06	−0.67	−0.03
אור	433.36	429.97	−0.60	−0.14
אוריון	143.73	142.78	0.38	0.27
אוריל	288.65	286.54	−0.20	−0.07
אורן	819.73	814.48	3.64	0.45
אייל	4119.08	4039.31	−31.67	−0.78
איריס	5590.96	5469.13	−8.89	−0.16
איתן	782.23	766.81	−0.74	−0.10
אלון	631.72	626.95	1.49	0.24
אלמוג	692.64	679.14	−2.56	−0.38
אלנים	103.41	101.02	−0.12	−0.12
ארז	370.42	363.31	1.64	0.45
אש	174.17	170.47	0.80	0.47
אשל	184.57	183.54	0.27	0.15
אתגר	104.14	103.56	0.53	0.51
אתרת	257.53	255.91	1.07	0.42
בדולח	2412.73	2397.26	−4.25	−0.18
ברוש	557.06	553.46	4.42	0.81
ברק	530.97	527.38	4.93	0.94
ברקת	313.42	311.21	0.02	0.01
גביש	1577.39	1567.26	0.26	0.02
גבע	113.64	111.95	−0.05	−0.04
גורן	454.56	446.05	−0.52	−0.12
גיא	103.31	101.79	0.09	0.09
גיל	3537.94	3470.58	−1.54	−0.04
גלית	642.08	634.67	−0.59	−0.09
דוכרן	391.78	388.40	2.71	0.70
דוכיפת	525.16	514.93	0.01	0.00
דולב	247.50	245.64	0.75	0.31
דורון	1552.99	1523.08	−1.44	−0.09
דוכן	268.76	263.28	−0.43	−0.10
דליה	609.70	599.45	0.32	0.05
דרור	365.22	358.88	0.72	0.20
דקל	427.89	425.38	5.75	1.37
הדס	411.06	407.21	0.01	0.00
הילה	416.21	412.45	0.37	0.09
ורד	557.69	548.42	0.07	0.01
זהבית	2826.87	2758.03	10.26	0.37
זוהר	107.57	105.99	−0.05	−0.05
זיו	133.46	131.51	0.02	0.02
זמיר	534.56	524.35	2.28	0.44
חוחית	166.04	162.42	−0.13	−0.08
חליפין	141.24	140.92	−0.23	−0.16
חלמיש	216.69	215.25	−0.24	−0.11
חן	148.56	147.97	−0.08	−0.05
טופז	1482.77	1470.39	−2.89	−0.20
טל	6542.88	6491.33	2.54	0.04
יובל	460.08	451.29	−1.10	−0.24
יהלום	2489.54	2473.88	12.39	0.50
יסודות	396.45	392.97	0.91	0.23
יערה	457.99	448.11	−0.87	−0.19
כוכב	364.21	357.20	1.74	0.49
כחל	136.91	134.26	−0.08	−0.06
כלנית	673.06	661.65	0.74	0.11
כספית	264.46	262.60	−0.11	−0.04
כרמל	153.44	151.23	0.06	0.04
כתר	1240.96	1223.11	1.46	0.12
להב	5048.27	4952.68	−3.88	−0.08
למשקיע	125.12	123.81	−0.02	−0.02
לפיד	428.32	419.98	1.18	0.28
לפם	1890.51	1876.90	−4.80	−0.26
לשם	367.36	364.91	−0.89	−0.24
מבחר	1342.64	1317.09	−0.46	−0.03
מבטח	3903.63	3868.24	−1.08	−0.03
מגד	259.07	255.37	−0.56	−0.22
מגדן	3769.67	3735.94	−1.19	−0.03
מור	1935.63	1908.32	5.58	0.29
מורן	915.44	906.98	−0.07	−0.01
מטח	26315.79	25919.70	15.76	0.06
מימד	1021.77	1002.48	−0.25	−0.02
מניין	4872.99	4781.37	3.12	0.07
מעיין	773.01	758.54	−0.27	−0.04
מקשה	373.68	371.22	−0.06	−0.02
מרגלית	1435.27	1425.52	5.29	0.37
מרווה	123.02	122.54	0.06	0.05
מרום	1336.74	1311.29	0.50	−0.04
נוגה	147.95	145.80	0.11	0.08
נמרץ	326.71	324.65	1.15	0.36
נמש	523.50	515.61	2.15	0.42
נילי	161.22	158.89	1.05	0.67
סביון	698.86	686.91	0.72	0.10
סגולה	139.95	138.96	−0.22	−0.16
סלע	364.36	362.00	−0.21	−0.06
סנונית	531.74	521.33	−1.08	−0.21
סער	415.67	407.90	0.76	0.19
ספיר	181.10	180.63	−0.07	−0.04
עדיף	398.74	391.22	1.36	0.35
עדית	827.07	821.85	2.44	0.30
עירן	497.25	490.13	0.06	0.01
ענבר	1265.75	1256.23	−3.20	−0.25
ענת	2638.98	2618.51	−11.86	−0.45
עפרוני	501.15	490.16	−1.29	−0.26
ערמון	135.75	134.95	0.02	0.01
פיא	1713.95	1702.46	−0.10	−0.01
צבר	575.17	563.88	−0.06	−0.01
צופית	510.72	500.73	−0.03	−0.01
צוק	127.20	126.70	−0.10	−0.08
צמיר	1107.29	1099.13	−0.79	−0.07
צמיחה	562.31	554.43	1.62	0.29
צבורת	1887.15	1875.07	−1.93	−0.10
קלע	2345.90	2341.16	0.54	0.02
קשת	105.26	103.30	0.06	0.06
רונית	19708.12	19549.73	42.98	0.22
רימון	132.25	132.02	0.18	0.14
רקפת	885.97	870.54	0.53	0.06
רשף	425.02	416.39	0.00	0.00
שביט	453.01	444.31	−1.07	−0.24
שחם	346.59	343.57	−0.09	−0.03
שחף	101.03	100.60	−0.08	−0.08
שירה	472.48	469.15	0.80	0.17
שמיר	401.06	398.41	−0.31	−0.08
שנהב	825.15	813.48	0.58	0.07
שסק	903.96	882.53	12.27	1.41
שקד	186.37	185.12	0.02	0.01
תאנה	267.24	265.65	2.51	0.95
תדהר	577.52	576.37	7.58	1.33
תירוש	543.89	537.71	−0.37	−0.07
תנופה	104.16	103.50	−0.10	−0.10
תמר	240.94	239.51	0.06	0.03
תפוז	198.57	197.34	0.40	0.20
תרשיש	1488.88	1478.98	−6.01	−0.40
תשרי	534.49	527.06	−0.34	−0.06

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי
4101	401.2	+0.2
4102	157.6	+0.1
4103	151.4	−−
4104	146.8	+0.1
4301	146.8	+0.1
4302	139.4	+0.2
4303	138.5	+0.1
4304	140.3	+0.2
4105	122.2	−−
4106	119.1	−0.1
4107	115.5	−0.1
4108	116.6	−−
4109	112.5	−0.1
4110	111.3	−−
4201	139.4	+0.1
4204	129.9	+0.1
4205	127.5	−−
4206	124.9	+0.1
4207	124.6	−−
4208	125	−−
4209	120.4	−−
4210	117.4	+0.1
4211	113.7	−−
4212	114.5	+0.1
4213	111.8	−−

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	42462	−47
3602	39154	−43
3603	36437	−42
3604	32832	−250
3605	29981	−235
3606	28255	−230
3607	26678	−67
3608	25252	−66
3609	24058	−64
3610	21677	−87
3611	20945	−87
3612	20342	−87
3613	19095	−189
3614	18450	+8
3615	16917	+8
3616	15575	+7
3617	14617	+6
3618	13880	+5
3619	13050	+6
3620	12335	+6
3621	11754	+81
3622	10573	+5
3623	9918	+4
3624	9546	−84
3625	8588	−48
3626	7900	−45
3627	7329	−43
3628	6724	−65
3629	6302	−63
3630	5960	−60
3631	5627	+3
3632	5300	+2
3633	5009	+3
3634	4392	−27
3635	4155	−25
3636	4003	−25
3637	3784	+12
3638	3525	+11
3639	3228	+10
3640	2639	−39
3641	2288	−35
3642	2068	+3
3643	1831	+3
3644	1631	−18
3645	1472	−16

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1234	+15
3702	974.9	−28.1
3703	849.4	−6.3
3704	728	−5.5
3751	397.6	−11.7
3752	150.8	−4.2
3753	144.7	−4.2
3901	139.2	−1.4
3902	132.6	−1.4
3903	131.7	−1.5
3904	133.4	−1.5
3754	131.4	−2.1
3755	126.6	−2.1
3756	122.2	−2
3757	119.9	−2
3758	118.3	−0.7
3759	118	−0.7
3760	116.4	−0.7
3761	113.9	−0.7
3762	110.9	−0.7
3763	107.4	−0.8
3764	109.4	−−
3765	106.8	−−
3766	105.6	+0.1
3791	107.7	−1.7
3792	108.9	−1.6
3826	133.3	−1.7
3827	130.9	−1.7
3828	126.4	−1.6
3829	124	−1.7
3830	121.1	−1.8
3831	120.8	−1.8
3832	119.2	−1.8
3833	116.6	−1.8
3834	113.6	−1.8

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3504	174800	−−
3505	169100	+200
3521	168500	−−
3522	162400	+200
3523	153960	+1000
3524	152150	+290
3525	149870	−−
3526	149600	+308
3527	146600	+400
3528	141600	−1000
3529	145200	−−
3530	139060	+560
3531	138200	−−
3532	134200	−1400
3533	134800	−−
3534	127500	−−
3535	128238	+638
3536	127001	−−
3537	127636	+636
3538	118800	−1980
3539	120700	+700
3540	120378	+568
3541	115300	−500
3542	121300	−−
3543	114900	−1101
3544	117030	+29
3545	112800	−131
3546	113180	−−
3547	112700	−−
3548	112800	+500
3549	106510	+110
3550	106700	+411
3551	106200	−−
3552	97200	−771
3553	97200	+208
3554	96511	−975
3555	96300	−1491
3556	91700	−1085
3557	95200	+100
3558	93440	−−
3559	88700	−1000
3560	85851	−−
3561	85900	−1000
3571	83100	−1000
3572	84700	−−
3573	83000	−2500
3574	77200	−1400
3575	77972	−240
3576	77809	−241
3579	71956	−236
3577	77681	+34
3578	71804	+32
3580	65982	−932
3581	60864	−887
3582	55454	−859
3583	54516	+24
3584	51924	+22
3585	49314	+21
3586	44377	−39
3588	44359	−41
3589	40506	−38
3587	44676	+19
3591	40768	+17
3592	40733	+17
3593	40681	+18
3590	40477	+18
3595	38626	+17
3594	39085	−30

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	166199	−−
2002	164166	+300
2003	158100	−−
2004	158402	−−
2005	154000	+2000
2006	151800	−−
2007	144900	+300
2008	144650	+300
2009	145400	+400
2010	148000	−−
2011	144000	−3000
2012	143000	−−
2013	143700	+100
2014	142000	−−
2015	142758	−−
2016	141900	−−
2017	136000	−900
2018	136700	+200
2019	137500	−−
2020	133000	−−
2021	132910	+200
2022	125500	−−
2023	125200	+200
2024	118400	−2100
2025	118200	−600
2026	117500	+300
2027	112800	+200
2028	113509	+155
2029	111500	−1200
2030	111900	−−
2031	111200	−−
2032	110600	−−
2033	105200	−−
2034	102500	+300
2035	97850	+2850
2036	95000	−−
2037	93521	−−
2038	89900	−−
2039	88000	−−
2040	87500	−−
2041	81000	−1000
2051	82700	−−
2052	82812	+2412
2053	81099	+791
2055	75237	+768
2054	71741	−1989
2056	66535	−1932
2057	70273	−1961
2059	64178	−1873
2058	75952	+6
2060	70928	+28
2061	43165	−1161
2062	39429	−1095
2063	37634	−1084

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יזר	129	−0.5

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	197.5	−2.5
7007	186.6	+1
7008	177.4	+1
7009	172.1	+1.3
7010	161.2	−1.8
7011	152.6	+0.1
7012	147.3	+0.1
7013	138.7	−0.9
7014	125.1	−0.7
7015	104.2	−0.2
7016	103.7	−0.3
7017	103	−0.2
7018	102.8	−0.2
7019	106.4	−0.2
7020	106.2	−0.2
7021	105.2	−0.2
7201	104.5	−0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13577	−150
6102	8297	−11
6103	7438	+29
6104	6866	−4
6105	6510	−5
6106	6349	−8
6107	6115	−8
6108	4583	−6
6109	4173	−5
6110	4102	−5
6111	3409	+2
6112	3307	+1
6113	2224	−40
6151	888.7	+10.6
6152	851.9	+10.1
6153	724.2	+0.9
6154	711.5	+1.4
6155	468.8	−0.6
6156	379.7	+0.8
6157	284.5	−0.4
6158	269.2	−0.5
6159	223.4	−2.4
6160	210.7	−0.3
6161	203.4	−0.3
6162	184.4	+0.3
6163	170	−4
6164	163.7	−5.8
6165	155.9	+0.1
6166	147.7	−0.7
6167	144	−0.7
6168	141.6	−0.7
6169	135.2	−1
6170	125.8	−0.1
6171	90.4	−0.2
6172	89.7	−0.1
6801	97.8	+2.6

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1525	−10
אלביט	225	−−
אלתא	1132	−−
אלסינט	2360	−33
טאיסקס	1101	+28
תוד 84	106.2	−0.1
תוד 85	391	−−
זהב היש	265.9	−−
דיס הש	200	−−
כור	175	−−
כלל	469	−−
מ"צמ ד	198	−−
מ"צמ מ	276	−−
מ"צמ י	316	−−
רץ	143.7	−0.8
סול בנ	188	−−
תיקש	268.5	−2.5

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	151.9	−−
דיס הש	161.3	+1
כור	142.7	+0.2
כלל	196.1	−1.1
מב דיס	156.8	−−
משא מ	147	−4.5
משא מ	148.7	−−
משא מ	138.7	−−
לאומי	143	−2.1

YARDEN CABERNET SAUVIGNON 85
לפני שהוא יוצא לשוק
הוא יוצא אליך
בלעדי לחברי דיינרס
לראשונה בהסטוריה של ענף היין בישראל, אתה יכול להזמין כבר היום, יין עתידי שיצא לשוק רק באפריל־מאי 88. ועוד איזה יין: ירדן קברנה סוביניון 85 במחיר מיוחד עד סוף דצמבר של 35 ש"ח לבקבוק כולל מ.ע.מ. עם צאתו לשוק הוא ימכר ב־50 ש"ח לפחות. הרם טלפון ותבטיח לעצמך יין איכותי במכירה ראשונה של FUTURE WINE בישראל.
חייג יין טל. להזמנות: בימים א'-ה' בין השעות 09.00-16.00:
■ דיינרס 03-295858/גב' מזל
■ מועדון היין – 03-5412046/אפי וינטר
מועדון היין
בחסות דיינרס קלוב

שערי המניות 17.11.87

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוהה ש	24300					+35
הסנות 0.1	1680		708			−27
הסנות א 0.5	950		1141	−25	−2.6	−2544
כללי לא בהסדר	17800		86	+200	+1.2	+17
פ.ג.ב. 0.5	8720		1114			−626
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אידיבי רג 100.0	101930		378	−570	−0.6	−362
אידיבי ב 100.0	102550			−1000	−1	−1
אידיבי בב א	606000		2	−12000	−1.9	−4
אגוד 0.1	76399		83	+49	+0.1	+190
דיסקונט ב	131400		5	+1100	+0.8	+31
דיסקונט א	158500		153	−300	−0.2	−150
דיסקונט שה ב	15220		37	+10	+0.1	+57
המזרחי ש	42100		718			−667
המזרחי מ	42894		74	+900	+2.1	+160
הפועלים מבב	90000					
הפועלים ש	69729		1454	+59	+0.1	+958
הפועלים מ	69810		284	+510	+0.7	+946
כללי א 1.0	178500		9			−17
כללי שה 7	8525		40	+25	+0.3	+66
בלל 0.1	44310		994	+30	+0.1	+1701
בלל שה 11	16550		61	+100	+0.6	+244
מימון המיד 1.0	58810			+107	+0.2	+88
מימון ומסחר 5.0	29400		1	−600	−2	−1
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0	124000		175			−18
אידיבי ב 100.0	122376	תב	8	−13597	−10	−11
אידיבי בב א	726032			+2		+2
איגוד 1 ש"ח	92938		8			−12
דיסקונט ב'	164430	בה	3	+7830	+5	+53
דיסקונט א'	158414		7	+200	+0.1	+56
מזרחי ש'	51150		98	−150	−0.3	−133
מזרחי מ'	50900		18	−2000	−3.8	−5
הפועלים ש'	84000		154			+137
הפועלים מ'	83312		17	+100	+0.1	+106
כללי א'	218557	שר				
כלל מסק	53600		396			−105
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	22900		11	−200	−0.9	−4
לאומשכנ ש	9282		169	+182	+2	+399
לאומשכנ מ	9346		174	+446	+5	+341
כרמל ש	5220		178	+100	+2	+310
כרמל שה 1	4285		16	+5	+0.1	+49
פת מסכ ש	2615		2252	+75	+3	+3321
משכן ב ש	3930		1631	+160	+4.2	+3895
עצמאות 0.1	20450		107	+400	+2	+80
טפחות מסכ ש	23400		30			
טפחות רג ש	24500		277			+58
טפחות שה 1	18295		11	−10	−0.1	−9
טפחות שה 2	5420	שר				
יעמד 1.0	2815		126	−135	−4.6	−101
יעמד 5.0	1990	בה	613	+30	+1.5	+369
מירב 1.0	8700		226	+275	+3.3	+317
מוסדות מימון						
שלמון אש	868		6058	+7	+0.8	+17726
השקעות מסכ א	265000	תב	7	+34000	+14.7	+62
השקעות מסכ ג	190000		1	−4000	−2.1	−1
לאומי תעש' א ש	13950		10	+400	+3	+25
פיתוח תעש' מסכ	163000	תב	1	+9000	+5.8	+5
פת תעש' בב 3	473000		1	−8000	−1.7	−1
פת תעש' בב 3ג	284000		2	−6000	−2.1	−4
פת תעש' בב ג3	282000		4	−9000	−3.1	−6
פת תעש' בב ד	282206	שר				
פת תעש' בב דד	66894	שר				
מרכז קבלנים 5.0	922		1150			
תיירות בב	220000	שר				
כלל ליסינג 0.1א	24846		19			+1
כלל ליסינג 0.5ב	22520		103			−137
כלל ליסינג אגח	20380		94	−20	−0.1	−86
ביטוח						
אילון	118.5					−1410
איתן	148		10786	+6	+4.2	+36351
אררט 0.1	1200	בה	210	+23	+2	+298
אררט א 0.5	908		1080	−6	−0.7	−1480
בטוח מנוזה 0.1	340		4223	+9	+2.7	+4223
בטוח מנוזה 0.5	228		10047			−849
מנוזה אפ	228		2903			
מנוזה הש	110		12576	−5	−1.4	−44286
הדר 1.0	174		3800			−5652
הדר 5.0	136.5		2232			−2492
הדר אפ סר 2	170.5		2800			−2800
הפניקס 0.1	828		950			
הפניקס 0.5	600		851	+10	+1.7	+1539
המסנה-הראל 1.0	5870		410	+100	+1.7	+225
המסנה-הראל 5.0	4720		1445			−161
מנורה 1.0	2280		508	+100	+4.6	+491
מנורה 5.0	1406		[illegible]			
סהר 1 1.0	[illegible]					
סקלה 0.1	1135		1195			−1195
צור ש	325		2032			+2278
ציון השקעות 1.0	5536	שר				
ציון השקעות 5.0	1240	תב	154	+70	+6	+454
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	832		780			−15
אינטר גאמא 5 ש	606		2998	+15	+2.2	+5313
מנור ערא 1.0	865		1350	−12	−1.4	−3025
מנור ערא אפ	490		210	−7	−1.4	−1210
כלל אפ 4	388		24579	−4	−1	−27615
כלל אגח 2	162		72947			−2072
קריסטל 1.0	893		16146	−10	−1.1	−17057
רפק 0.1	20500					
רפק 0.5	20000					
שופרסל א 2.0	11830		478	+200	+1.7	+252
שופרסל אפ	6050		468			−378
שופרסל אגח	115		63000			−35623
שירותים						
אמנא	405		10130	+5	+1.3	+8670
סבנת הספקה 0.1	810	תב	1275	−50	−5.8	−1777
סבנת הספקה 0.5	280		7317	−8	−2.8	−5817
קרור 0.1	945		543	−40	−4.1	−1593
קרור 1.0	252		11597			−841
מוס' עזרה 0.1	1745		566			+66
מוס' עזרה 0.5	1026		1354			−1044
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זוהר 1.0	2358	תב	50.9	−262	−10	−6.5
גלי זוהר 5.0	1500	בה	24.7	−110	−6.8	−4.7
מלונות דן 1.0	1640		437	+25	+1.6	+402
מלונות דן 5.0	1470		1448	+22	+1.5	+1252
חוף האלמוג 1.0	6362	שר				
מלונות הירדן	3220		280	+90	+2.9	+330
מחשבים ושירותי מחשבים						
תילג 1.0	264		3994	+3	+1.2	+31
תילג אפ	132		15140	−5	−1.9	−25086
תילג אג"ח	105		11488			−5746
יעקא 1.0	7300		125	+100	+1.4	+51
מגלל 1.0	14900		9	−100	−0.7	−9
מגלל 5.0	2910		141	+70	+2.5	+158
ניקוב מחשבים 1	1030		565	−19	−1.8	−1565
ניקוב מחשב 5	353	בה	4527	+4	+1.2	+1973
ניקוב אפ סר 2	808		1922	−10	−1.2	−2187
חים מחשבים 1.0	729		1440			−1670
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ	777		1342	−10	−1.3	−5427
אזורים אגח	150.5		4570			−4617
אילון 1.0	260	תב	10664	−25	−8.8	−28768
אל-רוב 1.0	360		4991			+277
אפריקה 0.1	44800		93	+400	+0.9	+286
אפריקה אפ	27150					−10
ארזים	4180		120	+80	+2	+168
ארלון 0.1	3339		520			−360
ארלון 0.5	2401		548	+50	+2.1	+1002
ברנביץ 1.0	2875		291	−3	−0.1	−291
ברנביץ 5.0	2275		450	+45	+2.0	+1100
דנקנר 1.0	6885		208	−30	−0.4	−62
דרוקר 0.1	171		1876	+4	+2.4	+3124
דרוקר 0.5	143		2205	+6	+4.4	+15820
המגלל 1.0	809		60	−9	−1	−70
המגלל 5.0	490	תב	1000	+35	+7.7	+2468
תלב 0.1	—			הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5	—			הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	350		17212			−10571
ירושלים אפ	121.5		17400			+3380
גבים 0.1	4871		714			+344
גבים 0.5	4220		250			+138
ישפרו 0.1	3780		728			
ישראלום 1.0	1265	תב	350	+80	+7.1	+4648
ישרס 10.0	20392		62			−15
בנק פיתוח 1.0	10600		6	−5	−0.1	−92
לומיר 1.0	5465	בה	1080	+55	+1	+107
לומיר 5.0	1934		180	−17	−0.9	−1503
מ.ת.מ 1.0	320		12799	+1	+0.3	+3952
מ.ת.מ אפ 2	193	בה	1229	−5	−2.5	−5290
מ.ת.מ אגח	118		36550			+24950
מגדלי בניה 1.0	607		2486			−2436
מישאל 5.0	166	בה	4944	+3	+1.8	+746
מישאל אפ	140		4820	−6	−4.1	−11578
מנרב 5.0	1280		250			−250
מר-לו 1.0	1910		5248			−619
לוינשטין 1.0	405		21	+4	+1	+21
לוינשטין 5.0	160		8200			
ליפשיץ 1.0	340	תב	4058	+25	+7.9	+7822
ליפשיץ 5.0	219		4400	+7	+3.3	+5177
ליפשיץ אפ 1	154		16435			−24158
ליפשיץ אגח	103		20068	−1	−1	−58985
נאות אביב 0.5	3910	בה	222	+160	+4.3	+989
נכסי אדרים	349		2097	+4	+1.2	+1954
סהר השקעות 1.0	680		1040	+20	+3	+820
סחף 1.0	5956	בה	259	+300	+5.5	+681
עמר העלע סר 1 ש	—			הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2770		50			−50
קיסריה 0.5	1370		50			−50

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
רובינ 1.0	380		50200			−280
רובינ 5.0	209	תב	14500	+15	+7.7	+30902
רובינ אפ	1018		1026	+38	+3.9	+1874
רובינ אג"ח	128.5		7000	−5	−1.2	−7000
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2820	בה		−50	−1.1	−34
מטעי הדר 0.5	2440			−80	−3.2	−750
מהדרין 0.1	7000		2499			
מהדרין אפ	4550		987			−987
נכסי הדרים 1.0	1870		1530	+50	+2.8	+2820
פריאר 0.5	2890		771	−50	−1.7	−406
מזון וטבק						
דובק מב ש	3430	תב	1358	−550	−9.3	−1988
דובק מב מ	3430	תב	862	−350	−9.3	−834
תלבל 1.0	400		1158			
תלבל 5.0	391					
תלבל אגח	104		11300	−5	−0.5	−11300
מטבר בירה 1.0	37400		91	+1200	+3.3	+96
מטבר בירה 5.0	29000	בה	48	+1700	+6.2	+232
יצהר 1.0	970		201	−50	−5	−201
יצהר א 5.0	590		573	−15	−2.5	−612
יצהר אפ 2	365		608	+25	+7.4	+1503
מן 1.0	550		650	−5	−0.9	−1943
מן 5.0	391	תב	1850	−24	−5.8	−1776
סנפרוסט 1.0	17700		40			−27
עסיס ב 0.5	358		5487	−7	−1.9	−6294
אגבל שקל 1	2574	בה	75	−26	−1	−28
שמן מבב א	1744		194	−74	−4.1	−334
טכסטיל והלבשה						
אתא סר 1 ש	552		5723	+12	+2.2	+2681
אתא אפ	331			+7	+2.2	+3067
אתא אגח	110.5		1	+5	+0.5	+96528
אופים 1.0	560	בה	788	+10	+1.8	+1658
אופנת בגדי 1.0	380		1422	−2	−0.5	−892
אופנת בגדי 5.0	268		1708	+7	+2.7	+1044
אתא א	270		800			−440
ארגמן רג ש	10650		10			−10
דלתא-גליל 1.0	2855		570	+20	+0.7	+1121
דלתא-גליל א 5.0	2245		1140			−1785
מטוויות נאזרת 1	1899		300	+19	+1	+6.3
מטוויות נאזרת 5	855	תב	461.3	−95	−10	−17.3
ויטלס 1.0	315	תב	2000	−20	−6	−2000
ויטלס 5.0	223	בה	1000	+2	+0.9	+170
וויתן 1.0	5000		15			−15
זיקית 1.0	1940		946	−80	−4	−1159
זיקית 5.0	1771		130			−130
זיקית אפ	825		610	−40	−4.6	−610
כיטר	233	שר				
כיטר אפ	144		2080	+1	+0.7	+2000
לודזיה 0.1	860	שר				
לודזיה 0.4	635		730			−430
ליבנת 1.0	266		5500	+7	+2.7	+11085
עים 1.0	385		1840			
עים 5.0	225		2290			−290
עים אפ	198		5000	+6	+3.1	+3000
עים אגח	122		17000	+1	+0.8	+12910
עמק פריגה 1 ש'	290		8945	−6	−2	−6736
עמק אפ	173		6600			−3721
מגדת א	1330		2938	+15	+1.1	+3549
שליגון א 0.5	18300		68			+45
מרגוד	768		150	−6	−1	−290
גיבור סבריני	7000		32	−30	−0.4	−6
תעש רוגזין 1.0	2480		300			
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	9108		133	+70	+0.8	+190
אורדן 0.5	7800		65	+50	+0.7	+5
אלקות 1.0	6700	שר				
אלקות 5.0	5050	שר				
כבלים ש	430		8131	+2	+0.5	+4251
כבלים אפ	115		21634	+2	+1.8	+25747
כבלים אגח	105.5		115610			−105814
התוף 1.0	650		725			−624
התוף 5.0	328		2025	−5	−1.5	−1784
התוף אפ	2670		40			+10
זיקה 1.0	3850		17			+5
זיקה 5.0	1827		37	−1	−0.1	−87
קומסות מת 5.0	4131		176	+40	+1	+118
כבלי ציון 1.0	2785		750	+55	+2	+441
כבלי ציון 5.0	1340		1236			+166
[illegible]						
נחושתן 0.1	14039		16	+159	+1	+85
מקר מלדה 1.0	2365		1404			−665
קינג 1.0	809		1800			
קינג 5.0	465	שר				
קליל 1.0	2429		727	+50	+2.1	+1251
קליל 5.0	1809		122	−1	−0.1	−2
קליל אפ	966			+11	+1.2	+105
קליל אגח	121.5		12000	+5	+0.4	+3070
שלותת 5.0	5899		239	+9	+0.2	+118
תעשיות לביש 1.0	805		310	+5	+0.6	+160
תעשיות לביש 5.0	477	תב	1300	−53	−10	−1847
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	333000		36	+5000	+1.5	+48
אלקו 0.1	6800		50			
אלקו 0.25 ש	4444	בה	263	+44	+1	+59
אלקו 0.25 מ	4450			+200	+4.7	+50
אלקטרה 0.1	2150		322	+75	+8.6	+2847
אלקטרה א 0.5	1610		2384			+736
אמ 5	1179		500	+19	+1.6	+810
אמן 3	161.5		29159			−19521
אורית 1.0	19900		158	+600	+3.1	+213
כלל תעש אלק	2490		2832			−1131
טקטרוניקס 1.0	1357		5685			−1604
טקטרוניקס 5.0	1055		10550			
מיטרונר 1.0	524		2000	+11	+2.1	+2285
מיטרונר 5.0	434		1709			−1309
ציקלון 1.0	1720	בה	564	−80	−4.4	−269
ציקלון 5.0	760		824			1
קנטשטיין אלקט 1.	5090	שר				
קנטשטיין אלקט 5.	3215					
תאת 1.0	960		300	−50	−5	−332
תאת 5.0	487		5367	−4	−0.8	−5767
תאת אפ 1	11025		15			+10
תדיראן	695		1080	+14	+2.1	+1070
מוצרי בניה						
אי.מ. תעשיות 1.	197.5		82089	+6	+3.1	+112589
אי.מ. אפ	700		5525			−2518
אי.מ. אגח	157		25000			−16820
אקרשטיין 1.0	582		310	+16	+2.8	+3790
אקרשטיין 5.0	364		700	−1	−0.3	−700
אקרשטיין אפ	545					−2
אקרשטיין אגח	133.5		3000			−2950
אבן בלוק	157		16907	+6	+4	+27130
בלוק אפ	97		21836			−14872
מודיל השק בתעש	544	תב	2200	−32	−5.6	−1200
פזואיקה ולסגן 1	19896	שר				
פזואיקה ולסגן 5	13850		8	−100	−0.7	−6
נגב קרמיקה	419		3545	+4	+1	+6567
נגב קרמיקה אפ	194		2510	+5	+1.6	+5475
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	2240		2993	+5	+0.2	+2423
אליאנס ב	1760		199	−64	−3.5	−349
גל תעשיות 1.0	510	בה	1642	−40	−7.3	−2239
גל תעשיות 5.0	385		280	−5	−1.3	−195
גל אפ	185		7820			
גל אגח	105			−1	−0.9	−10000
דשנים 0.1	5180		70	+80	+2.6	+147
דשנים 0.5	1690		208			+388
חיפה כימ' 10.0	—			הפסקת	מסחר	—
ליפסקי 1.0	2370	בה		+120	+5.5	+50
מקסימה 1.0	5340	שר				
מקסימה 5.0	3700	שר				
מס 1.0	34200		35	−232	−1	−25
מס 5.0	18800		10	−150	−0.8	−33
פריקלאס	565		8574	+15	+2.7	+17817
פריקלאס אפ	181		4365	+1	+0.6	+194
קום כימיקל 1.0	4520		350	+210	+4.9	+1414
קום אפ	2580		120			−120
קום אגח	109		15970			+89280
חוא 5.0	4700		515	−26	−0.6	−74
פרוטרום 10.0	53900		164			+2
עץ, נייר ודפוס						
כתר	201		2455	+5	+2.6	+9205
דפרון 1.0	2720		20			−10
דפרון 5.0	5240					
חמג 1.0	11510	בה		−590	−5	−2766
יפה 1.0	1609		628	+24	+1.5	+288
לבידי אשקלון 1	659		619	+8	+1.2	+750
מלם ב 0.5	34800		29	+196	+0.6	+2
רים 0.1	534		7800	+11	+2.1	+11618
רים 0.4	252		1600			−242
תעל ב 0.2	18100		39	−100	−0.6	−55
תעשיות שונות						
אגרון 1.0	436		3980	+18	+4.3	+9005
אגרון 5.0	166		6282			−257
חמושה יוד	2696		140	−39	−1.4	−270
הגמלק 1.0	1346		255	−50	−3.6	−728
הגמלק 5.0	1200		200			

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כור בב ש	7990		347.2			
תעשיות אפ	187		11000	−3	−1.6	−20669
תעשיות אגח	115		35300			−23800
חברות השקעה						
אוניקו ש	6740	שר				
אידקבון 0.1	40		39838	−2	−4.8	−32458
אלגר ש	1180		790			
גולת 1.0	970	שר				
גולת אפ	797	שר				
גולת אגח	109		41450	+1	+0.9	+82600
דנבאר 1.0	477	תב	3000	−53	−10	−3653
דנבאר 5.0	364	שר				
חברה לישראל 5.0	4400		2019	+100	+2.3	+1629
הלמסון 0.1	114000	שר				
הלמסון ש 1.0	22200		29			−1
אמפא א 0.5	22500		23	+700	+3.2	+37
פועלים השק ש	914		5030	+12	+1.3	+6024
דיסקונט השק אפ	1180	תב	8876	+80	+7.3	+43268
דיסקונט השק אגח	117		6110	+1	+0.9	+1610
מזרחי השק ש	31820		45			−30
כור השקעות	13600	שר				
חדרן 1.0	2095	קי		+100	+5	+2321
חדרן 5.0	1084	תב	5860	+99	+10.1	+7958
יצוא ש	12150		77	+100	+0.8	+46
ירדן א 0.1	1400		74	−36	−2.5	−105
כלל 50.0	1340		2394			−108
מגור 0.1	466		330	−11	−2.3	−830
מגור א 0.5	430	תב	1000	−38	−6.5	−1500
מגור אפ	209		3400	−6	−2.8	−10261
אנו 1	123	שר				
פז השק ש	2492	קי		+119	+5	+9521
פמה א 0.1	8077		220			
פמה 0.5	5777		785	+57	+1	+625
פריון ב 2.5	13750		157			
קדרן 1.0	93		23981			−7276
קדרן 5.0	66		8200			−7000
קדרן אפ	48		58500			+46165
קדרן אגח	104.5		2000			
נסחרות במט"ח						
ברת מ	215		770	−5	−2.3	−770
בנין ב' 5.0	—			הפסקת	מסחר	—

רשימה מקבילה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שירותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0	1598		116	+46	+5	+50
יסקל	262		665			
קונטרסיום 0.1	1740	בה	1489	−69	−5.8	−1559
קונטרסיום 0.5	440	תב	5575	−95	−17.8	−23165
קונטרסיום אפ	150		5957	−5	−4.8	−8207
קופל 1.0	712	בה		−37	−4.9	−250
תבל	211	בה	142	+2	+1	+758
בגי הדר	140		16776	+5	+0.4	+14086
בגי הדר אפ 1	107		1734			−234
הפריה הישראלית	60	תב	2205	+4	+7.1	+61241
כגם מר 1 ש	3400		414	+10	+0.5	+28.9
איכות מחשבים	457		3907			
דטה מיכון 1.0	8001		153			
כלל מחשבים 1.0	7030	שר				
משוב מחשבים 1.0	366	בה	256	−4	−1.1	−300
משוב אפ'	203		2368			+467
רשף	445		1735			
נדל"ן בינוי חקלאות						
אורן 1.0	—			הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0	—			הפסקת	מסחר	—
אבנדים 1.0	960	בה	546	+10	+1.1	+74
בן-יקר גת 1.0	3000		70			
דוזקר 1.0	—			הפסקת	מסחר	—
דוזקר 5.0	—			הפסקת	מסחר	—
טרד 5.0	1800		103			−105
רסקו מבכל	—			הפסקת	מסחר	—
רסקו רג	—			הפסקת	מסחר	—
שנהר 5.0	2109		2576	+89	+4.4	+1399
שנהר אפ	671		2612			−1909
אסאם	2179		2018	+100	+4.8	+2563
גלרשוסט 1.0	1787	בה		−94	−5	−100
גלרשוסט 5.0	1118		258			
תעשיה						
מים גליקן	262		2388			
מקס 0.1	4405		277	−45	−1	−91
מקס 0.5	2458		388	−30	−1.2	−388
אוקטמן 5.0	1150		630			−126
מודן 1.0	626		926			−483
מתכת סלע	158	תב	10000	−10	−6.3	−6950
מתכת סדום 1.0	90		40140	+1	+1.1	+29812
מתכת סדום אפ	40		16700			−5600
אלקול	157		5080			−32
אלקול אפ 2	58		51690			
בד-כון 1.0	1924		755	+74	+4	+1011
בד-כון 5.0	780		5737			−5037
[illegible] 1.0	6081					
[illegible] 5.0	2005		390	+65	+3.4	+825
מ.ל.ס 1.0	1010		396	+10	+1	+87
מ.ל.ס 5.0	639			−5	−0.8	−118
אלון-סק	147		6279			−7679
[illegible] 1.0	1010		4150			+150
נכה בכיול 1.0	4810		92			−72
תגל 1.0	1600		30	−83	−4.9	−60
תגל 5.0	1600		25	−80	−4.8	−25
תגל א 5.0	7830		28	+266	+3.5	+58
ארגמן פריט	899		11861	+29	+3.3	+890
סקטמיה 1.0	3200		237	+50	+1.6	+75
גולן	580		800			−2800
פו תן	391		250	+11	+2.9	+750
מגמי טכנולוגיה	160		7368	+4	+2.6	+4604
השקעה						
איזום	315		2000	−3	−0.9	−5814
איזום אפ	110		3550	+7	+6.8	+4007
אמיש בב'	1198		618			−166
אפיק 1.0	400		40853	+12	+3.1	+52781
אפיק 5.0	239	תב	13725	+15	+6.7	+19480
ישום השקעות	163		14713			−18713
ישום אגח-אפ	114		31000			−34000
לנדק 0.1	1433		1070			−118
לנדק 0.5	523	קי		+25	+5	+1823
קו השק ב 0.1	1900		92			−92
קו השק ג 0.5	850	תב		+50	+6.3	+190
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	3570		57			−283
דלק נפט 5	1800		1186			+668
דלק חיפ' אפ 2	1180		631	−12	−1	−538
ש חיפושי נפט	22120		109	+720	+3.4	+93
יגאל 5.0	440		10320	−12	−2.7	−11776
יגאל אפ	131		24770	−3	−2.2	−85007
מגג 1.0	5000		435	−100	−2	−605
מגג 5.0	2398		945	−1		−278
פאזיל ב 0.5	6156		67	−524	−5	−85
נפטא ש	530	תב	14210	−30	−5.4	−20865

שלף נאמנות
בטחה
כלל
ניהול תיקי השקעות. ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל.

משתנים

שם נייר ערך	מחזור	שער	שער	שינוי יומי ב־%	מס' עסקות
בנק בינלאומי 05	3724	8340	8445	0.25	11
חבה ש	22265	254	254		2
בלל מזר	44899	470	467	−1.86	19
שופרסל ב 10.0	1306	18098	18148	0.25	3
דלק ג ש	6586	2537	2537	−1.01	10
אפריקה 1.0	69	38668	38668	−1	2
אורים 1.0	17049	1125	1125	−0.71	15
נכסים ובנין	11213	3009	3046	1.74	15
הכשרת הישוב	171	71148	71506		6
כלל נדלן	6054	778	780		4
עלית	222	15968	15968		3
פולגת ב 4	7522	875	875		5
קומסות מד 1.0	1129	4699	4699		2
אלרון 5.0	79	231641	231641	−0.5	15
מגב ש	3839	11145	11259	1.25	25
ים המלח	21095	2721	2728	1	25
פטרוכימים 10.0	30829	912	912	0.22	19
מגדלי נקי 10.0	198	343364	343364	−2.35	26
מבטח ב 0.1	935	15181	15176	2	9
כלל תעש' 1.0	124915	246	246	−0.81	17
אידיבי פתוח 2.0	3964	8614	8742	2.5	16
אלקו ש	3225	1048	1062	1.85	2
חברה לישראל 1.0	4317	4504	4504	−0.24	14
דיסקונט השק ש	32999	2376	2399	4.89	59
כלל 10.0	44846	1457	1457	0.97	26

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 17.11.1987 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

מטבע		שער
$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג	1.7575/1.7585
מרקים גרמניים	ל־$ ארה"ב	1.6963/1.6973
גולדנים הולנדיים	"	1.9108/1.9115
פרנקים שוויצריים	"	1.3908/1.3918
פרנקים בלגיים	"	35.48/35.50
פרנקים צרפתיים	"	5.7350/5.7380
לירטות איטלקיות	"	1244.00/1245.00
ינים יפאניים	"	135.80/135.90
$ ארצות הברית	ליש"ה	1.3154/1.3159

שער הזהב $ 463.55 אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7544/1.7556	1.3862/1.3877	1.6914/1.6926
3 ח'	1.7511/1.7525	1.3785/1.3802	1.6810/1.6823
6 ח'	1.7458/1.7475	1.3658/1.3685	1.6670/1.6684

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

صكرا عن الأصل

חדשות כלכלה

תקבולי הנטו של מט"ח בחצי '87 — פי שלושה מכל 1986

התקבולים בינואר־יוני '87 — כמיליארד וחצי דולר

מאת צבי זרחיה

גידול של 940 מיליון דולר, נרשם במחצית הראשונה של שנת '87, בתקבולים נטו במטבע חוץ, על בסיס מזומן, לעומת התקבולים במט"ח בכל שנת '86.

מנתונים שהציג אתמול בנק ישראל מתברר כי התקבולים נטו במט"ח, הסתכמו בינואר־יוני '87, ב־1.430 מיליארד דולר לעומת 490 מיליון דולר בכל שנת '86.

הגידול הרב בתקבולים נטו במחצית הראשונה של שנת '87, מוסבר בעיקרו בתנועות הון על רקע יציבות שער החליפין, בפיחות של 10 אחוזים, שבוצע בינואר '87, שהמריץ הבאת מט"ח לישראל וכן בפערי ריבית בין הארץ וחו"ל.

במחצית הראשונה של שנת '87, היה עודף של 875 מיליון דולר בחשבון השוטף על בסיס מזומן של הסקטור הפרטי, לעומת עודף של 415 מיליון בכל שנת '86, וגרעונות בשנים קודמות.

הוכפלו ההכנסות נטו מתיירות

ההכנסות נטו מתיירות הסתכמו בתקופה זו ב־628 מיליון דולר, לעומת 280 מיליון דולר בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר התוספת - 310 מיליון דולר - נבעה בחלקה מגידול במספר התיירים הנכנס וחלקה מהגדלת היקף המרות של מטבע חוץ ע"י תיירים בבנקים. הנטיה להגדלת ההמרות בבנקים על ידי תיירים נובעת מהקטנת פער־השערים בין המערכת הבנקאית ומחוצה לה.

רכישת מטבע חוץ של תושבי ישראל בבנקים עבור נסיעות לחו"ל קטנה ב־40 מיליון דולר, בהשוואה למחצית ראשונה של '86, חרף עליית מספר הנוסעים לחו"ל. הדבר נובע מהעובדה שהשער המט"ח לנוסעים לחו"ל היה גבוה בב־16 אחוז בבנקים, עקב הטלת היטל מט"ח לעומת מחירו בשוק השחור.

אומדנים של תנועות מט"ח בבזמן שנערכו לרבעון השלישי של השנה — יולי־ספטמבר '87 — מורים על עודף קטן בתקבולים נטו במטבע חוץ, המסתכם ב־70 מיליון דולר, לעומת עודף של 750 מיליון דולר בחודשים אפריל־יוני '87, ו־684 מיליון דולר בינואר־מרס. ירידה זו בהכנסות מוסברת בעיקרה בהקטנת העברות ההון צדדיות, הקטנת התקבולים בחשבון השירותים וגידול הגרעון בחשבון הסחורות.

איגוד לשכות המסחר: נתבע לדין את רשות הנמלים ועובדיה ונייבא בטיסה

מאת אבי גנאור

איגוד לשכות המסחר בישראל מאיים להגיש תביעות משפטיות נגד רשות הנמלים האחראית להפעלת הנמלים ונגד עובדיה המפרים את הוראות בית המשפט שאסר עליהם להמשיך בעיצומיהם.

דני גילרמן נשיא האיגוד האשים אתמול את הממשלה שהיא יושבת בחיבוק ידיים בשעה של תבלה, ביצוא בעצם הימים של ירידה ברור חיותו. כתוצאה מהעיצומים עלולים יצואנים להפסיד שווקים שנפרצו בעמל רב.

על פי נתוני האיגוד גרמה שביתת ההאטה מסוף אוקטובר נזקים למשק בעשרות מיליוני דולר ואילו השביתה החדשה גורמת נזק של 5 מיליון דולר ביום, בין היתר בשל מחסור בחומרי גלם מיובאים, עיכוב משלוחי יצוא והשבתת צי של כ־2,000 משאיות.

צבי עמית מנכ"ל האיגוד הביע אתמול דאגה מעיכוב ייצוא הסחורות המיועדות לחג המולד. "מה שלא יגיע בזמן לא ימכר" אמר. איגוד לשכות המסחר פנה לדרכיז לשר התחבורה וביקש ממנו להעניק זכויות נחיתה לחברות זרות בישראל ולהפעיל רכבת אווירית של מטוסי מטען מישראל ואליה. סקציית המסחר של האיגוד עומדת לחכור מטוס מטען מיוחד שיאפשר הובלת מטענים דחופים וחיוניים מהארץ ואליה. גם אל־על הבטיחה להרתם למאמץ ותעמיד לרשות הסוחרים קיבולת מטען אוירי גדולה ככל האפשר.

לפי נתוני האיגוד תקועות בנמלי הארץ כ־2,000 מכולות ועוד כ־1.200 מכולות בנמלי פיראוס ו־לימסול.

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 18.11.87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות: מסחריים	ריבית חודשית — לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.8%	0.9%
"הלוואת עוק" – הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה דולרית*	7–12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר בריבית קבועה פטורה מהיטלים	עד 3 חודשים	1.67%	1.83%
	עד 6 חודשים	1.83%	2%
הלוואה דולרית לטווח ארוך פטורה מהיטלים	39 חודשים, בממוצע	**1.1%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	עד 3 חודשים	2.5%	2.75%
	עד 6 חודשים	2.75%	3%

* הריבית קבועה ואינה כוללת היטלים קיימים או שיוטלו בעתיד.
** ריבית משתנה ליבור + 5.5% לשנה

פרטים וגובה סכומי אשראי – בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

ועדת הכספים אישרה העברת כספים לשלושה ישובים חדשים בשטחים

לאחר סערת רוחות בוועדה; אושרו כספים גם לכביש חוצה שומרון

מאת צבי זרחיה

דיוני ועדת הכספים בעניין העברת כספים לישובים חדשים בשטחים התלהטו גם אתמול. מרכז סיעת המערך בוועדה ח"כ חיים רמון גילה במכתב לחברי הוועדה, לפני כינוסה אתמול, כי הוועדה אמנם התבקשה לאפשר הקמתם של שלושה ישובים חדשים — בית"ר, עשהאל ואבני חפץ — אך ראש הממשלה החליט שלא להקים את עשהאל, אלא ישוב אחר.

לגבי אבני חפץ נקבע כי על פי החלטות הממשלה, יוקצה השטח ליזם בתשלום מופחת, והיזם יבנה את כל השטח על חשבונו ולפיכך, טען רמון, אין צורך בהקצאת כספים. לגבי בית"ר הוחלט כי הישוב יוקם על ידי יזמים פרטיים שישאו בהוצאות הקמתו, למעט התשתית לקצה העליון של השטח שתממן המדינה. תשתית זו כבר מימנה המדינה ולפיכך, גם לישוב זה אין להקצות כספים. ח"כ רמון אמר כי לאור זאת, הבקשה להקצות כספים לישובים אלה היא ניסיון להוליך שולל את ועדת הכספים.

חיים רמון

הוא ביקש לדחות את הבקשה ולזמן את שר האוצר לדיון בנושא.

מצא: "התנחלות בישובים חלוציים"

ח"כ יהושע מצא (ליכוד) שיגר אף הוא מכתב אל חברי הוועדה ובו נאמר: "בגסות ועזות מצח, מטעה ח"כ רמון את הוועדה. מתוך מגמות פוליטיות שמאלניות מעכב רמון פיתוח בשטחים ומתעלל בישובים חלוציים. רמון אינו מהסס להשתמש באלימות ושקרים לצורך זאת".

מצא טען כי משהתברר כי לגבי עשהאל קיימות בעיות קרקע, נבחרה בדרום חברון ובאותה משבצת קרקע של עשהאל, גבעה הנקראת נטע ושם יוקם הישוב כפי שהוסכם בהסכם הקואליציוני. אשר לאבני חפץ, פיתוח הקצה העליון של השטח מוטל על משרד השיכון ואין לכך קשר להקצאת הקרקע ליזם פרטי. פיתוח זה טרם בוצע ועד לותו הרבה מעבר להקצבה התקציבית.

בעניין בית"ר — קבע מצא — טרם בוצע פיתוח קצהו העליון של השטח. תקציב משרד הבטחון יועד לפריצת הדרך שבוצעה על ידי משרד הבטחון. פריצת הדרך אינה תוליך לפיתוח קצה השטח שטרם בוצע. מצא אמר שיש לנזוף בח"כ רמון ולתבוע ממנו התנצלות מיידית בפני ועדת הכספים על חוצפתו ושקריו.

העברת הכספים אושרה בוועדה

יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא, סרב להיענות לדרישת רמון לדחות את העניין ובהצבעה תמך רוב חברי הוועדה בהעברת הכספים לשלושת הישובים. התנגדו ח"כ רמון וצוקר ואילו ח"כ שלמה עמר ועוזיה סולודר נמנעו.

הוועדה גם אישרה ברוב קולות העברת הכספים לסלילת כביש "חוצה שומרון" בהימנעות ח"כ רמון והתנגדות ח"כ צוקר.

לאחר ההצבעה ביקש ח"כ דדי צוקר (רצ) רוויזיה בהחלטת הוועדה לאשר 13 מיליון ש"ח לשלושת הישובים החדשים. הוא טען שיש צורך בבדיקת חוקיות הסדר הקרקעות באבני חפץ ועשהאל.

כור עומד לפטר אלפיים ב־88 במסגרת תוכנית להתייעלות

ההנהלה: אין החלטה כזאת, והמספר שננקב מוגזם

מאת יהונתן שרמן

קונצרן "כור" יפטר בשנה הבאה כ־2,000 עובדים, במסגרת תוכנית ההתייעלות וההבראה שלו. מספר זה אינו מופיע בתוכניות העבודה של הקונצרן, אך הוא אחד מיעדיו בתחום הנבכת הוצאות העבודה.

פעולה זו תיעשה תוך הורדת עלות העבודה של המנהלים ושל העובדים בכ־10 אחוזים, על ידי קיצוץ שכר המנהלים והקטנת ההטבות הנלוות ליתר העובדים.

מוקד הפיטורים המרכזי יהיה "תדיראן", שבו יוחלו הצמצומים עוד בסוף השנה הנוכחית. מדובר בפיטורי 600 עובדים ב"תדיראן", בכל החטיבות הקבוצה, בעיקר בחטיבות הבעיתיות, המייצרות מוצרים צבאיים. תוכנית עבודה לשנה הבאה נמצאות בשלבי הכנה ואפשר שבסופו של דבר יהיו הפיטורים גבוהים יותר.

בנוסף לכך, כל החברות והמטות של "כור" יידרשו להתייעל ולקצץ בכח אדם. כאשר יעד העל הוא להקטין את כח האדם בקונצרן בכ־10 אחוזים ללא פגיעה משמעותית בתפוקת הקונצרן.

צעדים אלו הם במסגרת תוכנית הבראה כוללת, שמטרתה להחזיר את "כור" לריווחיות בשנת '89.

הנהלת "כור" מסרה בתגובה, כי אין החלטה כזאת והמספר שננקב מופרך. דוברת "כור" מסרה כי, "חלק ממפעלי כור מצויים עתה בתהליך הבראה הכולל פעולות שונות וביניהם התאמת מצבת כח האדם לתנאי המשק החדשים. איננו רואים מקום למסור מידע מעבר לזה שכבר נמסר או להתייחסות מרכזית לנושא המטופל על ידי המפעלים עצמם והוא רגיש מטבעו".

קורפו: לא עייפות טייסים גרמה לכמעט־תקריות באל על

מאת זהר בלומנקרנץ

סופר "הארץ" לענייני תעופה

לפחות בשני מקרים של מחדלי בטיחות חמורים בחברת־התעופה "אל־על", לא היה קשר בין האירועים שהתרחשו בפועל לבין עייפות הטייסים או התיישות של צוותי האוויר — אמר אמש שר התחבורה, חיים קורפו, בהגיבו על ידיעה שפורסמה שלשום ב"הארץ".

בשיחה ל"הארץ" אמר השר קורפו, כי בבדיקה שערכה חברת התעופה, נמצא כי לא היה קשר בין האירועים לבין עייפות הטייסים. בשני המקרים ננזפו הטייסים והנזיפה נרשמה בתיקם האישי. מינהל התעופה האזרחי קיבל את דיווח ממצאי הבדיקות והצעדים שנקטה החברה נגד הטייסים, והחליט לא להמשיך בחקירה או לנקוט בצעדים משלו.

לדברי השר, במקרה הראשון — של נחיתת מטוס בנתב"ג על מסלול לא־מתוכנן — המדובר היה בצוות מוגבר של טייסים. לרשות הצוות, שהמריא מדרום־אפריקה לישראל, עמדו קודם לביצוע הטיסה 34 שעות־מנוחה, אותן אמור היה לבלות בבית־מלון. הקברניט לא עבד באותו חודש שעות נוספות.

במקרה השני — של סטיה מנתיב — התברר בבדיקה, כי מדובר בטעות משולבת של הטייס ופקח הטיסה בקרקע. האירוע התרחש כשעה וחצי לאחר ההמראה מניו־יורק, כך שגורם העייפות המצטברת מוטל בספק.

גם דובר "אל־על" טען כי סיבת שתי התקריות היתה טעות אנוש ולא עייפות.

באשר למידע שבידו בכנס הפנימי של טייסי החברה, על אודות הנסיבות של מקרים שיש בהם כדי להעיד לכאורה על ירידה ברמת התחזוקה של ציוד החברה, אמר דובר "אל־על", כי באחד המקרים המדובר היה בליקוי שהתגלה במנוע של מטוס מסוג "בואינג" 747, שהתקבל באופן זמני מחברה אמריקאית. במקרה השני ינק מנוע של "בואינג" 707 אבן או גוש מתכת בזמן נחיתה על המסלול בקופנהגן. המטוס עוכב על הקרקע עד שהגיע מישראל טייס בכיר מדרשה, שהטיס חזרה ארצה ללא נוסעים ובשלושה מנועים בלבד.

לדברי דובר "אל־על", מספר האירועים הוא יציב מזה כמה שנים, ויש אפילו ירידה יחסית בהשוואה לגידול בשעות הטיסה שמבצעת החברה מדי שנה. מספר זה נמוך, לדבריו, באופן משמעותי מהממוצע העולמי.

ועדת הכספים תדון בביטול הפטור ממכס לתושבים חוזרים

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים תערוך דיון בנושא הפטור ממכס לתושבים חוזרים, על פי בקשת ח"כ דן תיכון (ליכוד). פטור ממכס ניתן לתושבים ישראליים השוהים למעלה משנתיים בחו"ל על מוצרי צריכה כטלוויזיות צבעוניות, מקררים, מכונות כביסה, ומכשירי וידאו. האוצר מבקש להרחיב פטור זה ולהחילו גם על מכשירי מיקרוגל.

ח"כ תיכון מציע לבטל הפטור ממכס לתושבים חוזרים. הפטור עולה מדי שנה כ־25 מיליון דולר לקופת המדינה, ומתנהל סחר ער בזכויות לייבא מוצרים פטורים ממכס.

רבים המקרים שסטודנטים חוזרים ואורחים אחרים, מביאים ארצה מוצרים פטורים ממכס, ומוכרים אותם ברווח. תיכון אמר כי לא עולה על הדעת להעניק פטור ממכס לתושבים ישראלים היוצאים לשליחות על ידי משרד החוץ או על ידי מוסדות ציבור אחרים כסוכנות היהודית.

לדעתו צריכה ועדת ששינסקי לדון בנושא.

לנסוע באוטוסטרדה במקום בכביש חד־מסלולי

ועכשיו גם לשלם פחות

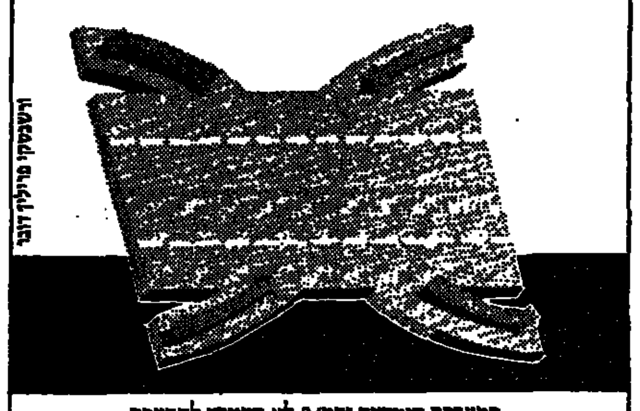

במערכת האישית יבמ/2 לא תצטרך להתעכב כדי להשתלב בתנועה. למערכת אישית יבמ/2 ארכיטקטורה חדשנית MICRO CHANNEL™ הנותנת לרכיבי החומרה ולמערכות התוכנה, נתיבי תנועה רחבים ומהירים ביותר, המעניקים למחשבי המשפחה עצמה ללא תקדים ואפשרויות גידול רבות בעתיד.

לפרטים על המשווקים המורשים טל' 03־618500

מחשב כזה יש רק אחד

IBM PS/2

מערכת אישית יבמ/2

IBM יבמ

האוצר יתחייב לשלם להפועלים ובל"ל חובות הבנק לחקלאות

הבנקים יוותרו על דרישתם לערבות מדינה

מאת אבי גנאור

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בפגישה חשאית בלשכתו של גינו צדיק, מנכ"ל בנק לאומי, בהשתתפות עמירם סיוון, מנכ"ל בנק הפועלים, והוד בועז, הממונה על התקציבים באוצר, הוסכם ששני הבנקים הגדולים יסירו את תביעתם לקבל ערבות מדינה על חובות הבנק לחקלאות, כתנאי לביצוע האיחוד עם הבנק לפיתוח התעשייה, ובתמורה יקבלו מהאוצר "מכתב שיפוי" שיבטיח קבלת פיצוי מהאוצר על חובות הבנק לחקלאות שלא יהיו ניתנים לגבייה בעתיד.

הבנק לחקלאות נמצא בשליטת הממשלה, ואילו הבנק לפיתוח התעשייה מצוי בשליטת הבנקים הגדולים, כאשר בנק הפועלים וחברת עובדים מחזיקים בב־33% מהשליטה, בנק לאומי בב־20% ובנק דיסקונט בב־13%.

ההסדר החדש, שעקרונותיו הגיעו אתמול לידי "הארץ", אמור לאפשר לבנק לחקלאות להשתתף ביישום מסקנות ועדת רביד. הבנק החדש, שיוקם כתוצאה מהאיחוד, ייהנה מהון עצמי גדול, שיאפשר הענקת הלוואות גדולות יותר לחקלאים שיבקשו לגייס הון זר במסגרת ההסדר.

שוללי האיחוד טוענים, ששני הבנקים הגדולים השולטים על הבנק יוכלו לחלק ביניהם את תיקי היישובים והחקלאים שעברו עם הבנק לחקלאות, שלהם ביטחונות טובים בהרבה מאלה שבידי הבנקים המסחריים, ויותירו בידי הבנק המאוחד החדש רק את הלקוחות הבעייתיים, שאת חובם ישלם בסופו של דבר האוצר.

שר החקלאות אריה נחמקין מחייב את ההסדר המוצע. לדבריו, יאפשר ההסכם להזרים אשראי למושבים.

משרד האוצר לא הכחיש אתמול את קיום ההסכם.

בג"ץ אסר למנותם בניו־יורק ובהמבורג, שרון מינם כנספחים מסחריים בבוסטון וסן־פרנציסקו

מאת צבי זרחיה

לאחר שבג"ץ אסר לפני כמה חודשים, על שר התעשייה והמסחר למנות את ראובן שלום לסגן הנספח הכלכלי בניו־יורק ואת משה בן נתן לנספח הכלכלי בהמבורג, החליט אתמול השר שרון לבטל את המשרות הללו, ועם זאת ליצור משרות נספח חדשות שאחת מהן בבוסטון, לצד משרת הנספח הקיים בניו יורק, ואחת בסאן פרנציסקו.

ראובן שלום יצא לניו־יורק ועבד, במשך תקופה קצרה בנציגות ישראל כעובד מקומי, ואז שב ארצה והתמנה למנכ"ל החברה לשיקום הרובע היהודי בירושלים.

שרון אמר אתמול כי נוכח השינויים בשוקי הסחר העולמיים יש לשנות מיקומם של נספחים בחוץ לארץ. במסגרת תוכנית זו, ומתוך רצון להעמיק את קשרי הסחר עם ארה"ב החליט שרון על מינוי 2 נספחים מסחריים נוספים בארה"ב: בבוסטון, שיהיה אחראי על הסחר עם צפון מזרח ארה"ב ובסן פרנציסקו שיהיה אחראי על הסחר עם מערב ארה"ב.

ממשרד התעשייה נמסר כי הפיזור החדש של הנספחים בעולם, יכלול סגירה של משרדים בכמה מדינות שעימן, היקף הסחר מצומצם ויציבה ושאין הצדקה להמשך כהונתם של נספחים מסחריים.

לפי התוכנית ייפתחו, נציגויות חדשות בעיקר ביעדים באסיה. הוחלט לאחד את הנספחויות המסחריות, באוסטריה ובשוויץ, כך שנספח מסחרי אחד יהיה אחראי של 2 המדינות. החלטה נוספת, קובעת כי הנספח המסחרי היושב במדריד שבספרד, יהיה אחראי על ענייני הסחר עם פורטוגל ואילו הנספח המסחרי היושב בשטוקהולם שבשוודיה, יהיה אחראי גם על פינלנד.

כן הוחלט למנות נספח נודד, שיהיה מופקד, על הקשרים המסחריים עם מדינות מזרח אירופה כמו פולין, הונגריה, ורומניה. הכוונה למנות עובד מיוחד, שמקום מושבו הקבוע יהיה בארץ. ביצוע השינויים במערך הנספחים צפוי בקרוב.

פיא רוצה למכור למשקיעי חוץ את מניות דובק שבידיה

מאת יהודה שרוני

"לאומי פיא" מנהלת משא ומתן למכירת חבילת מניות דובק שבידיה למשקיעי חוץ. מדובר בחבילת מניות המהווה 26 אחוז מההון בחברה ו־16 אחוז מזכויות ההצבעה, שערכה בשוק כ־7 מיליון דולר. בחבילת המניות התעניינו גם משקיעים מקומיים, אך אלה ביקשו לרכוש חלקים קטנים יותר בחברה.

את מכירת חבילת המניות מעכב המחיר הנדרש עבור החבילה. "לאומי פיא" דורשת עבור המניות סכום המשקף שווי חברה של 32 מיליון דולר, בעוד מניות נסחרות בבורסה לפי שווי שוק של 26 מיליון דולר. אתמול נפגשו נציגי עובדי דובק עם מנהל של "לאומי ושות'", וביקשו לרכוש את חבילת המניות. עובדי החברה ביקשו לברר אם ניתן לקבל הלוואה מבנק לאומי לצורך העניין, ואת תנאי ההלוואה.

אם לא יצליח המשא ומתן על המכירה, תפנה "לאומי פיא" לבית המשפט עוד בימים הקרובים, ותבקש להורות לה מה לעשות בחבילת המניות שבידיה. הפנייה תיעשה לאחר התכנסות אסיפה כללית יוצאת מן הכלל בשבוע הבא, שעל סדר יומה הרחבת ההנהלה הנוכחית של דובק.

רווח ברקליס גדל בכ־200% ב־9 חודשים

מאת יהודה שרוני

הרווח הנקי המתואם לאינפלציה של בנק ברקליס דיסקונט גדל בתשעת החודשים הראשונים של 1987 ב־198.6 אחוז והסתכם ב־21.7 מיליון שקל.

התאחדות המלונות בישראל | עירית ירושלים | ירושלים

טדי קולק מזמין

ראש העיר ירושלים, מזמין אתכם ובני ביתכם לעלות ולהתארח בירושלים.

לנוח, לנפוש, לבלות ולהנות מהנחות ומתנות

במסגרת מבצע חורף מיוחד מטעם התאחדות בתי המלון בבירה!

המבצע מיועד לישראלים בלבד ויערך מ־1 עד 24 בדצמבר 1987

שלושה שבועות של הנחות משמעותיות במלונות בבירה.

הזמינו מקומות מראש! פרטים במלונות או אצל סוכני הנסיעות.

★★★★★		★★★★		★★★			
אינטרקונטיננטל	282551	אריאל	719222			סונסטה	528221
						קיסר	382156
				איל	234161	רייך	523121
חייאט	821333	אמריקן קולוני	282421	ווינדמיל	663111	רם	535231
הילטון	536151	הולילנד	630201	זוהר	717557	שפר	828272
המלך דוד	221111	המלכים	247133	ימקייא	227111	★★	
המלך שלמה	241433	הסרכו	384111	טירת בת־שבע	232121	הר־אביב	521515
לרום	697777	הר ציון	724222	מגדל איילון	233281	כפר־ציון	244644
רמדה רנסנס	528111	מגדל הכנסת	531111	מגדל ירושלים	222161	מנורה	223311
שרתון פלאזה	228133	מוריה	232232	מרכז נופש למנור	416060	פלטין	231141
		שלום	423111	נוה שושנה	521740	רון	223471

אורחי המבצע, השוהים שלושה לילות, מקבלים במלון:

★ כרטיס חינם בקו 99 של אגד ל־32 אתרים בעיר.

★ תעודת תייר המקנה: הנחות לאתרים בעיר העתיקה, מוזיאונים, תיאטרונים, מועדונים, גן החיות התנ"כי, הנחה לטיסה, מטעם חברת נשר, בשמי ירושלים ולסיורים של טיולי הגליל.

★ 50% הנחה בבריכות המחוממות של רמדה, לרום, ימקייא ומגדל הכנסת.

★ למתארחים בחנוכה — מסיבות הדלקת נרות, פוקי וסופגניות.

★ שי חנוכה מיוחד לילדים, מתנת המלון.

יותר קרוב אליך | בנק דיסקונט | גם בירושלים — בנק דיסקונט יותר קרוב אליך באמצעות הלוויינים, הכספומטים וטלבנק דיסקונט.

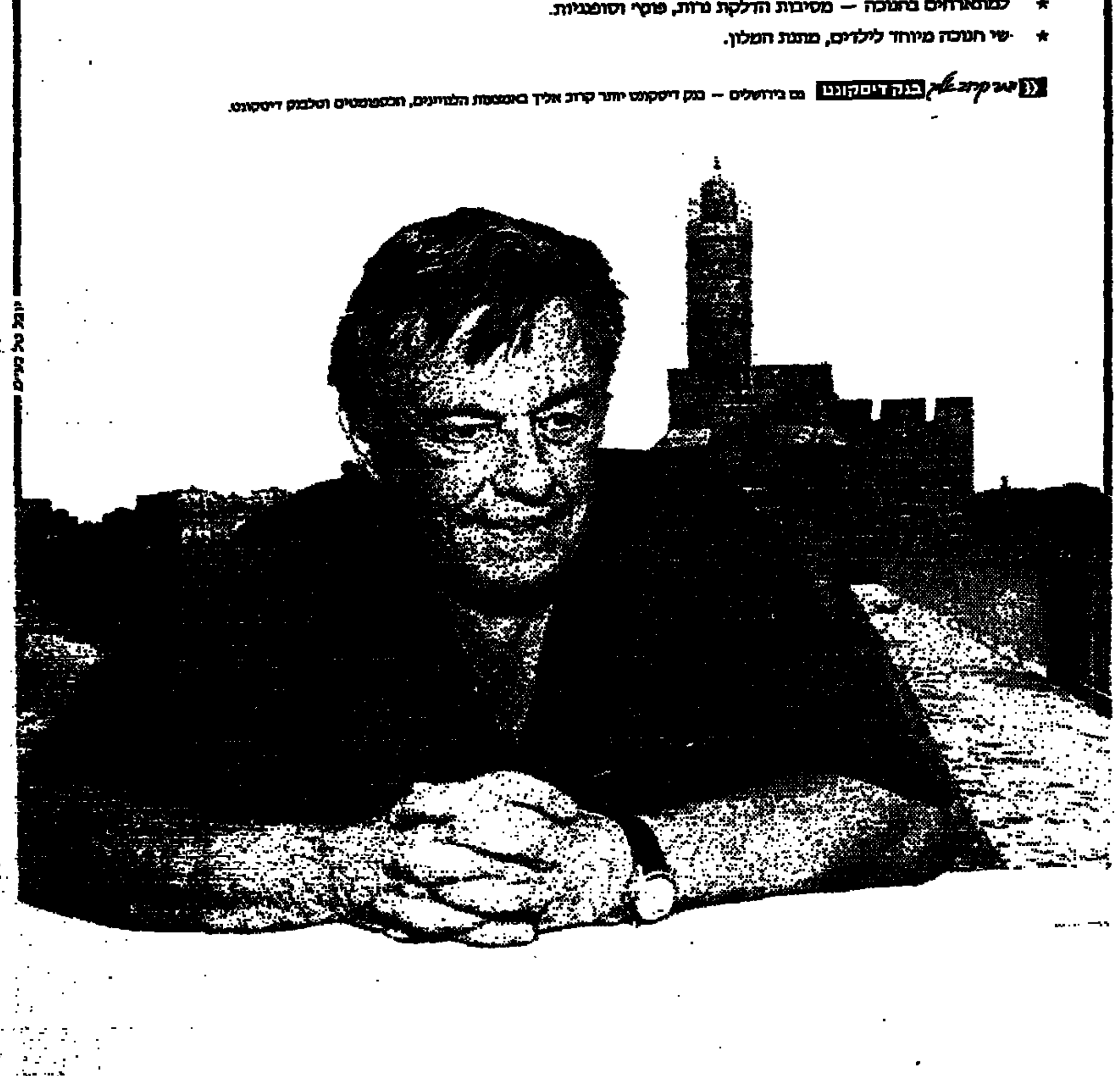

UNIVERS אוניברס

אוניברס צפון (190)

חברה לתיירות והובלה בע"מ

אלי ישראלי לא יכול להשאר בארץ כאשר בברזיל יש קרנבל.

בואו הצטרפו לטיול מהמם בהנחייתו.

ל"מכורים ממש" וגם ל"מתחילים".

היציאה לברזיל וארגנטינה ב־10/2/88 חזרה 6/3/88

פרטים: "אוניברס צפון" - משרד נסיעות בסיגנון אחר.

רח' דיזנגוף 190 ת"א

טל: 224427, 241163, 03־243083

אטי ואבשלום דן

שמחים להודיע על הולדת בתם

— דניאל

אחות לשירלי ותום

תל־השומר 17.11.87

להשכרה

ברחוב ביאליק 30 רמת־גן

משרדים

(550 מ"ר)

בשלמות או בחלקים

מתאים למשרדים, מעבדות, מרפאות ועוד.

טלפון: 03־252470

הארץ

יום ד' כ"ו בחשון תשמ"ח
18 בנובמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הרבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

המתות חסד

קשה שלא להזדעזע למקרא הידיעה על גדעון נקש, המתחנן כי רופאיו יגאלוהו מייסוריו. העמותה להמתת חסד עותרת, בשמה של אשתו, דינה, לבית-המשפט הגבוה לצדק, שיתיר לרופאים להמית המתת-חסד את בעלה השוכב-למרעש. הרופאים מסרבים למלא אחר רצונו של נקש, אם משום יסודי מצפון לעבור על "לא תרצח" ואם משום החשש שמא יועמדו למשפט פלילי. לשון החוק אינה משתמעת לשתי פנים, ועל כל שיקול גוברת הרתיעה מההחלטה לשים קץ לחיי אדם: גם במקרה שהמדע אינו מסוגל לרפא את החולה אלא רק להאריך את חייו, חיי צמח יותר מאשר חיי אדם. האין לכבד רתיעה זו, היונקת מאמונה דתית או מאתוס מקצועי או משניהם גם יחד?

עז הפיתוי לבטל את הלכי-הרוח המנחים את העמותה להמתת חסד ואת פנייתה הנואשת של דינה נקש; אבל אפשר בכל זאת למצוא להם צידוקים. מקרהו של נקש אינו יחיד בסוגו, היו כמותו בעבר ומן הסתם יהיו גם בעתיד. האמנם מוטלת חובה עילאית על הרופאים, להפעיל את מלוא האמצעים העומדים לרשותם כדי להאריך ולקיים את חייו של חולה שאפסה כל תקווה לרפאו והמשך קיומו הביולוגי גורם סבל בל-יתואר לו עצמו ולבני משפחתו? האם פשע הוא לקצר את הדרך אל המוות, כאשר בני המשפחה, כמותם כרופאים, יודעים היטב כי רק כך ייגאל החולה מייסוריו?

המצדדים בהמתת החסד אינם מעלים את הצעותיהם על רקע תיאוריות הידועות בשם סוציאל-דארוויניזם, שהולידו אחד הפשעים המחרידים ביותר של המשטר הנאצי; הצעות אלו עולות מתוך שיקולים הומניטאריים דווקא. אף רווחת הסברה כי כבר קרה יותר מפעם בבתי-החולים שלנו, שרופאים המיתו המתת חסד, בהבנה עם משפחת החולה. אין נתונים סטאטיסטיים על מקרים אלה, אבל הצביעות מטילה את צלה גם על תחום זה של ההוויה הישראלית.

וח"כ שולמית אלוני רוצה להציע הצעת-חוק שתקבע כי במקרה שיחליט רופא לנתק מהמכשור חולה שאין לו סיכוי להבריא, לא יואשם במעשה או מחדל שהחיש מותו של אדם. היא מתנה את הויתור על הפללת הרופא בקיומה של צוואת החולה. אבל מה יקרה אם אין צוואה, אבל בני המשפחה הקרובים ביותר לחולה מפצירים ברופא כי יימנע מהתערבות במצבו הגופני ויפסיק להשתמש באמצעים מלאכותיים להאריך חיים שהם צמחיים בלבד?

יש מקום לגרוס כי במקרים כאלה ראוי שהרופא יתחשב בתחנוני המשפחה. על השאלה המכרעת, מי יקבע כי חולה פלוני אכן "חשוך מרפא", יש להשיב כי כמובן, רק רופא יוכל לקבוע זאת. אבל אין להסתפק ברופא אחד בלבד. אין להתיר המתת חסד אלא על-פי חוות-דעת של ועדת רופאים, שתתקבל פה-אחד.

יהיו מי שיתנגדו, מטעמים עקרוניים, לכל המתת חסד — גם אם יהיה ביצועה מותנה בסייגים כנ"ל. אבל הבעיה תוסיף להטרידנו, וללא קשר עם פסיקה אפשרית של הבג"ץ בעתירה שעל הפרק, מן הראוי שהכנסת תידרש לסוגייה ותקבע כללים שירשו לרופאים, בתנאים וסייגים מוגדרים היטב, להמית המתת חסד.

האטה בפרסטרויקה

בוריס יאלצין הודח מתפקידו כמזכיר המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, בעקבות נאומו הביקורתי על איטיות ה"פרסטרויקה". יש רואים בזה סימן שעולה כוחם של דורשי האטה. הסבורים כך מצאו סימוכים להערכתם במאמר שפורסם אתמול ב"פראוודה" המוסקוואית: המאמר היה סיכום מכתבים שקיבלה המערכת, והובע המכריע מתוך ביקורת על "הדמוקרטיזציה הרדיקאלית" שהנהיג גורבצ'וב.

"פראוודה" משקף בדרך-כלל את הלך-הרוחות בפוליטביורו ואם נתפרסם בו מאמר ברוח זה, סימן שנשמעו יותר-דומים במוסד העליון של המפלגה. מסתבר שהדברים מבטאים חלקים ניכרים מן הביורוקרטיה המפלגתית, הנאבקים נגד השינויים המנהליים שבמסגרתם מבקש גורבצ'וב לקצץ במספרים ובסמכויותיהם. הם זוכים לתמיכת השמרנים החוששים מהשינויים הפוליטיים המתבקשים מן ה"פרסטרויקה". אפשר לשער שתהיה האטה בביצוע הצעדים הפוליטיים של השינויים וגורבצ'וב יעתיק את הדגש לשמירת הקצב של התמורות הכלכליות.

בחוגים הרחבים של המפלגה, הרגילים לקבל הוראות מלמעלה, עדיין לא עיכלו כראוי את משמעות ההחלטה להציג יותר ממועמד אחד בבחירות הדרג המקומי התחתון. ומצד שני, ברור שלגורבצ'וב חשוב יותר (ובעצם זו מטרתו) לקדם את ה"פרסטרויקה" הכלכלית מאשר הפוליטית.

השטחים אחרי ועידת עמאן

מאת אורי ניר

אש"ף ותומכיו ספגו מהלומה לא קטנה ותומכי ירדן התחזקו

איש בגדה המערבית או ברצועת עזה לא ציפה לשינוי מהותי במצבם של הפלשתינים בשטחים בעקבות הפסגה הערבית ברבת עמון. שינוי מהותי אכן לא התרחש אך התפתחויות אחרות שהתחוללו במהלך כינוס הוועידה — הן בשטחים עצמם והן מחוץ להם — מעידות על תהליכים חשובים הפוקדים את השטחים באחרונה.

ועידת הפסגה עודדה את רוחם של תומכי ירדן בשטחים. בטחונם העצמי גבר במידה רבה לנוכח העלייה הגרשימה במוניטין של המלך חוסיין, אשר הצליח ללכד את מנהיגי העולם הערבי ביוזמתו, ובבירת הממלכה שלו.

השבחים הרבים שמנהיגי מדינות ערב הרעיפו על ראשו, התחושה הניצחון של הצלחה, המשתררת בעולם הערבי בעקבות הפסגה, כל סממני הלגיטימציה שהמלך חוסיין זכה להם במישור הבין-ערבי, מקרינים תחושה של לגיטימציה גם בקרב מחנה תומכי ירדן בשטחים. באחרונה כוח הגיעו תומכי ירדן בגדה להחתים אלפי תושבים על עצומה נועזת למדי, עצומה ששיקפה למעשה את כל הרעיונות העיקריים של "המסדר הירדני-פלשתיני", כפי שאנשי המחנה הפרו-ירדני בגדה מכנים את עצמם. החתומים על העצומה קוראים, בין השאר, לכינון קונפדרציה ירדנית פלשתינית, מביעים תמיכה ב"אחדותן של שתי גדות הירדן", גורסים כי אש"ף הוא "הנציג היחיד הלגיטימי של העם הפלשתיני", אך אם זאת מגדירים אותו "סמל לאומי פלשתיני", ואינם מכירים את חשיבות השתתפותו המעשית במשא ומתן לשלום. דברים אלה עומדים כמובן בסתירה מוחלטת לדוקטרינה הפוליטית של אש"ף.

העצומה הזאת מהווה אבן בוחן להגברת אחיזתם של הפעילים הפרו-ירדניים בשטחים. יותר מאשר הישג ממשי של הפגנת כוח, היא מצביעה על קיומה של שכבת פעילים העושים בשירותו של המחנה הפרו-ירדני בגדה ומסוגלים להירתם למשימה לוגיסטית לא קלה של החתמת אלפי אנשים בעשרות ישובים בגדה, בתוך ימים ספורים, ולהסתכן בתוך כך באפשרות של פגיעה מצד גורמים קיצוניים.

מארגני העצומה המבטחה, אנשי העיתון הפרו-ירדני "א-נהאר", המתפרסם במזרח-ירושלים, הדפיסו את הטקסט על פני עמוד שלם ואת חתימות האנשים המוסרות על פני שבעה עמודים עוקבים. העצומה פורסמה ביום שני שעבר, כאשר דיוני הוועידה כבר היו בעיצומם, ובאותו היום היו גליונות של "א-נהאר" בידיהם של עשרות דיפלומטים ערביים ועיתונאים ברבת-עמון. הטלוויזיה הירדנית צילמה את דפי העיתון ואת החתימות מכל זווית אפשרית ואף שידרה ראיונות עם אישים פרו-ירדניים, שצולמו בגדה המערבית בידי צוות טלוויזיה המועסק בשידורת הטלוויזיה הירדנית.

חוסיין: לא התפייס

אש"ף ותומכיו בשטחים ספגו מהלומה לא קטנה בשבוע שעבר. תושבי השטחים יכלו לראות כיצד נוהגים באסף ערפאת ביזוי בנמל התעופה של רבת-עמון, כיצד המלך חוסיין — שקיבל אישית את פניהם של כל המנהיגים הערביים — נעדר בנתכוון מטקס קבלת הפנים לראש אש"ף. חוסיין שלח במקומו את ראש הממשלה שלו, זיד ריפאעי, אחד משנואי המובהקים של צו-פאת בממשל הירדני.

הידיעות על כך שחוסיין פסח על הסוויטה של ערפאת במלון "פלאזה" ברבת-עמון, כאשר בירך את המנהיגים הערביים האחרים, לא נעלמו גם הן מעיניהם של תומכי אש"ף. כאשר ערפאת הגיש את ארוחת הערב החגיגית שכינס המלך נשמעו מצהלות שמחה בקרב תומכיו בגדה, אך הן לא שיקפו את מאווייהם האמיתיים לפיוס עם הממשל הירדני. הכותרת החגיגית שהתפרסמה בעיתון "אל-קודס" במזרח-ירושלים, למחרת המפגש בין חוסיין לערפאת, שיקפה היטב את המאוויים האלה. "זה השלום", זעקה הכותרת, מעל תמונתם של חוסיין וערפאת. אך הקביעה הזאת היתה רחוקה מאוד מן האמת. למחרת, במסיבת העיתונאים שכינס המלך בסיומה של הוועידה, הוא אמר מפורשות שבפגישה בינו לבין ערפאת לא נדונו כל עניינים שבמחלוקת ולא הושג פיוס. המלך הבהיר היטב כי אש"ף ייאלץ להכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 ולהסכים להרכב של משלחת משותפת ירדנית-פלשתינית לוועידה הבינלאומית, לפני שיוכל לחדש את קשריו הפוליטיים עם ירדן.

התחזקותם המתונה וההדרגתית של תומכי ירדן בשטחים היא תוצאה ברורה של העידוד שהם זוכים לו מצד ירדן ומצד ישראל מחד גיסא, ושל היחלשותו של אש"ף בזירה הערבית והבינלאומית מאידך גיסא.

המדיניות הירדנית כלפי השטחים הולכת ומתגבשת מזה שנה ומתמצה במגמה ברורה של חיזוק ההשפעה הירדנית בשטח. הנסיונות לרכוש תמיכה ולגיטימציה בעיני התושבים, ולבנות בהדרגה תשתית כלכלית-מוסדית חלופית לזו הנשלטת בידי חוגים המזוהים עם אש"ף, עדיין אינם מלווים בנסיונות של ממש לגבש מנהיגות פרו-ירדנית. במקום לגבש גרעין של מנהיגות, מעודדים הירדנים — בסיוע ישראלי נלהב — שכבה של פקידים במערכת האדמיניסטרטיבית הירדנית הפועלת בגדה, אנשי עסקים המזוהים מסחרית עם הממשל הירדני, חברי פרלמנט ירדניים ואנשי מערכת הווקף המוסלמי. אלה משמשים אפיקי השפעה במישור הכלכלי-חברתי אך לא גרעין קשה של מנהיגות פוליטית.

דוגמה להיחלשות המערכת של אש"ף בשטחים אפשר למצוא בביטויים רבים של הבאה על חטא המתפרסמים לאחרונה עקב ההתנקשות בחייו של הקריקטוריסט הפלשתיני נאג'י אל-עלי בלונדון לפני כחודשיים. לפי כל העדויות, נרצח הקריקטוריסט בידי אנשי אש"ף, לאחר שנהג למתוח ביקורת חריפה על מנהיגיו ומוסדותיו. במאמר שפירסם באחרונה בעיתון הירדני "אדוסתור", כותב הפרופסור האמריקאי ממוצא פלשתיני הישאם שראבי, מי ששמו הועלה בשעתו כמועמד אפשרי מטעם אש"ף למשלחת המשותפת עם ירדן, כי האחריות להתנקשות "נופלת על כתפי כולנו, בזירה הפלשתינית. אנחנו, מפקדי האירגונים, והעצמאים מחוץ להם, המשכילים והפעילים בכל המישורים, הרשינו לטרור להשתלט בהווה בישיבותינו ובאסיפות שלנו, להחליט עבורנו מה מותר ומה אסור, מה נכון ומה אינו נכון. שתיקתנו, והחשש שלנו לעתידנו, גרמו לנו לקבל בהכנעה את סגירת האפשרות להידברות ולקבל את הטרור כאמצעי שליט לטיפול במחלוקות בינינו". צלילים דומים של ביקורת על הקיפאון הרעיוני והדוגמטיות של אש"ף ומנהיגיו נשמעים בשיחות פרטיות גם מפי תומכי אש"ף בקהילה הפלשתינית בשטחים.

סביר להניח שבעתיד הקרוב תחריף המתיחות בין תומכי ירדן לתומכי אש"ף בשטחים, והיא תלך ותעמיק ככל שתימשך חדירת הגורם הירדני לאיזור, וככל שתוקשח עוצמת המקל הישראלי המופעל כנגד תומכי אש"ף.

דחיקתה של הבעיה הפלשתינית לשולי סדר היום של הפסגה הערבית, הפיחות במעמדו של אש"ף בזירה הערבית והבינלאומית והמשבר הפוקד את הממסד האש"פי בשטחים, כל אלה עלולים להחזיר את דינמיקת ה"מאבק המזוין" של אש"ף (כפי שקרה במצבים דומים בעבר), לעורר תקופת טרור נוספת ולגרום להסלמה מחודשת באיזור.

המערכה החשובה ביותר

מאת גדעון סאמט

פרס הכריז השבוע למעשה על ראשית שנת הבחירות, אבל מבלי שהתחיל לבצע מה שהיא תובעת

לתוך השקט היחסי בזירת המפלגות שלנו, שהועמק על-ידי דממת השידורים, הגיחה השבוע בשורה. היא לא היתה מרעישה במיוחד, ולא היה בה אפילו הד לאווירת הימים של איומי פירוק הממשלה כל שני וחמישי. ובכל זאת, בעונה דלה, הודעת שמעון פרס על משמעות הבחירות הבאות כאילו העלתה לרגע סומק בלחייה החיוורות והנפולות של הפוליטיקה הישראלית.

חשיבות דבריו, שבהם חנך למעשה את שנת הבחירות, רבה מאיזו תגרה, רעשנית וגסה ככל שתהיה, בין ראשיה של התנועה, האירוע המפלגתי הבולט השני של השבוע. לא כל־כך מכיוון שפרס סימן את טיבו של המאבק הפוליטי, שאותו כינה "הבחירות החשובות ביותר מאז 1948" (היו בכלל בחירות ב־48? לא, רק ב־49), אלא בעיקר משום שבדבריו המעטים, ובהתנהגות המערך, נחשפות כבר עכשיו כמה מהמכשלות הצפויות למפלגה זו במערכה של השנה הבאה.

אפשר לנסח אותן תחת הכותרות האלה:

• האנשים: אין עדיין שום סימן לכך, שאחד התנאים העיקריים להצלחת המערך — צירוף אנשים מושכים לחזית הראשונה של הרשימה הנכונה — הולך ומתקיים. אינני יודע באשר להשוואה לאורך ארבעים שנה, אבל מול "הכותרת" שלפני עשר וחמש־עשרה שנים, אנחנו רואים את אותם הפרצופים פחות או יותר, מינוס אלה שהלכו לעולמם בצירוף אטרקציות קטנות מאוד.

למערך אין כבר כמעט זמן לשנות את התמונה המאכזבת הזאת, אלא אם יבין שמערכת הבחירות תהיה במידה רבה על אנשים, לא פחות מאשר על עניינים. זה טיבו של קאמפיין פוליטי, המנוהל באמצעים מודרניים, שאפשרויות ה"מכירה" שבו תלויות הרבה בטיב, במשיכה, ברעננות, בייצוגיות (גם במובן העדתי) של המועמדים.

הרי זה ממש מצחיק לחשוב שבצמרת הרשימה תוצב, כבפעמים קודמות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, למשל. המערך, כמו מלכי הבורבונים, לא למד דבר ולא שכח דבר בעניין הייצוג העדתי. הוא עדיין מפגר אחרי הליכוד ולא הצליח — למרות המכה הגדולה שלפני עשר שנים — לטפח דמויות מושכות מהפריפריה.

דבר דומה אפשר לומר על מניין הצעירים והנשים במערך: התפריט שלו דל, לעתים ממש מקומם. אחרי שאמרנו חיים רמון, אורה נמיר, נאוה ארד ועוד כמה אפשרויות ספורות מתחום הייצוג העדתי, אי אפשר אלא להתרשם שמפלגת העבודה לא עשתה את שיעורי־הבית שלה. הליכוד, בסעיף צעירים ועדות, נמצא ללא ספק במצב טוב יותר.

• ההבטחות: פרס טועה אם הוא סבור שאפשר לקנות את לב הבוחרים של סוף שנות השמונים בדיבורים על "חינוך־חינם מהגן עד האוניברסיטה", כהבטחתו השבוע. אחד ההישגים המעטים של הממשלה הזאת והוא בוויכוח אתה: הרגלת הציבור לתרופה של קיצוצים והדוקטרינה התקציבית. כשהאוניברסיטאות בקושי מחזיקות מעמד עם שכר־הלימוד הקיים, הבטחות מפליגות מהסוג שהציע פרס, שנה לפני מועד־הקלפי הרשמי, לא יעזרו לו להתגבר על קושי ותיק אחר במערכת הבחירות: האמינות של מספר אחת. ואיזה טעם יש באמירה חלולה אחרת, בנאומו השבוע, על "יצירת חברה ללא קיפוח"? מערכת הבחירות איננה סיפור עתידני בדיוני בנוסח "עולם אמיץ חדש".

• לא בהרדוף: מדוע אין פרס מצליח להשתחרר מהקיבעון התדמיתי שלו על דיבור בהרדוף? מי יאמר לו סוף־סוף שנופל מעין מסך בינו לבין שומעיו כל פעם שהוא פונה אליהם בנוסח שנדמה כאילו להקהל עליונים, פשוטי־השכל, לקלוט את דבריו בעזרת פעלול. הפעם — אמר פרס בנאום הבחירות־הבחירות — העם היהודי יצטרך לבחור את דרכו "בין סיפוח גיאוגרפי לבין קיפוח דמוגרפי".

גרעין דבריו חשוב ונכון. למערך, כפי שנאמר בטורים אלה פעמים אחרות באחרונה, אין מה לחפש בזירת ההתמודדות הפוליטית במשך השנה הקרובה, אם לא יחדד את עמדתו בעניין זה. אבל מחיר לצפות ממנהיג המערך שבמסגרת מאמץ לרענן שורותיו ינער גם כמה מהרגליו הרטוריים שלו. חלק חשוב של הציבור, כך נדמה, בשל היום יותר מבעבר לקליטת המסר של המערך בנושאי הגדה. אין צורך לפנות אליו כאילו היה קהל תלמידי בית־ספר.

• שאננות מוזרה: אפילו לא התבונן פרס לבשר, בהודעתו את ראשיתה של שנת הבחירות, היא אכן התחילה. הליכוד הודיע והקדים להיערך לה לפני יריבו. האמת היא, שגם ללא תכנון מחושב פועל הליכוד זה שנים להמשך אחיזתו בשלטון בצורה יעילה מהמערך. הוא הזרים לשורותיו יותר צעירים ובני עדות. הוא פיזר את אנשיו בכבוריות ענק בשנים האחרונות במועצות מנהלים, בהנהלות מפעלים, בבאות משרות בארץ ובחו"ל.

לפי דברי המארגנים הפוליטיים העיקריים שלו, כגון רוני מילוא, יש לו ראשיתה של אסטרטגיה למערכת הבחירות, שאחד מציריה העיקריים הוא חידוש הטיפול הציני (והאלרגלת־יעיל) בדימויו של פרס. לעתים נדמה שלמרות כל מה שקרה, המערך עדיין לוקה באיזו שאננות מוזרה מהסוג שסייע למוטט אותו ב־77.

מה שיעמוד על הפרק בבחירות הבאות הוא באמת אחד המבחנים החשובים בהיסטוריה הפוליטית של המדינה: למרות שרידותם בצמרת, זאת תהיה הפעם האחרונה שראשי הגושים הגדולים יתמודדו. אם לא ישוחזר התיקו, הישג של אחד מהם יסלול את הדרך, אולי לזמן ניכר, בשביל דור חדש של פעילים פוליטיים המתנתבים מאחוריו. מבחינה זאת, בחירות 88' הן סיומה של תקופה דורית ותחילתה של אחרת, לטוב או לרע.

כל הנתונים האלה חייבים לגרום לראשי המערך להתייחס אל השנה הקרובה על־פי הערכתו של פרס לגבי חשיבות הבחירות הבאות. אבל עם לקוחים שלא נראה כאילו פרס עצמו רגיש להם במידה מספקת. אין עכשיו לפרס משימה חשובה יותר. הפעילות המדינית מוקפאת למעשה. הזירה האמיתית היא בפנים, במאמץ גדול — תוך תחושה של דחיפות קריטית — לרכוש את לב המצביעים, שהכרעתם הפעם עשויה להישאר אתנו עוד זמן רב.

אם חקלאות כאן, מולדת כאן

מאת אליהו איזקסון

חיסול חובות העבר של המושבים והקיבוצים, עידוד היצוא החקלאי והעמדת הון חוזר בסכומים הנצרכים על־ידי החקלאות ובשיעורי ריבית סבירים, הם התנאים להצלתה

הכותב הוא נשיא התאחדות האיכרים

ההישג העיקרי של התנועה הציונית היה החזרת היהודי לא רק לארצו, אלא גם לאדמתו. התהליך הזה אשר החל עוד לפני הקונגרס הציוני הראשון, לפני יותר ממאה שנה, היה בעלייה ראשונה בבריניות הציונית הישראלית, עומד עתה בפני סכנת חיסול.

משה סמילנסקי נשיא התאחדות האיכרים בשנות השלושים טבע את הסיסמה "אם חקלאות כאן, מולדת כאן". אכן, השאלה הבסיסית העומדת בפני כל התנועות החקלאיות בישראל היא, אם הממשלה רוצה בכנות בקיום חקלאות במדינה, לא רק כגורם המספק מזון אלא בעיקר כגורם ערכי־ציוני, המחזיק בקרקע המדינה למען העם היהודי ובשמו.

זוהי בעיה מדינית ממדרגה ראשונה, שתיכון בתרומתה לשפת העמשים. במסגרת האמצעים המוגבלים העומדים לרשות הממשלה והסוכנות היהודית, חייבים הגורמים בעלי זכות ההחלטה להחזיר לנושא זה את העדיפות שהיתה לו עד לפני כ־15 שנה. העדפת התעשייה על החקלאות החלה עוד בימי ממשלת גולדה מאיר, כאשר הממשלה יזמה את חוקי עידוד התעשייה בקשר להשקעות ולמסים ולא יזמה חוקים מקבילים לחקלאות. היה זה צידוק דרך שראני לחקלאות היהודית. לפני כחמש שנים חל תיקון חלקי מבחינה תחיקתית, כאשר הוחק חוק: עידוד השקעות. אבל לא הוחק חוק עידוד חקלאות — מסים.

שנות האינפלציה חשפו את חולשתה הכלכלית של החקלאות, כאשר עזרת הממשלה בסובסידיות פחתה ומאידך גיסא מס ההכנסה אכל כל חלקה טובה במסים על רווחים, שערכם היה מנופח בגלל האינפלציה הדוהרת. כל זה, בצד התכנוניות פיננסיות לא סבירות של אחדות מתנועות ההתיישבות, הביאו את רוב החקלאות במדינת ישראל אל עברי פי־פחת.

לנו בהתאחדות האיכרים קל יחסית להסביר תופעות אלה, כי אצלנו רוב החברים, שאינם קשורים זה לזה בערבויות הדדיות אלא כל אחד אחראי לעצמו, עברו את המשבר ביתר קלות. אך אין זה הזמן לעשות חשבונות ודינו של מי היתה צודקת. עתה יש להציל את ההתיישבות החקלאית היהודית מכליון.

תחרות בתנאים נחותים

היות ועם ישראל ומדינתו אינם עשירים כדי כך שיוכלו לעבד את אדמת המדינה כפארק לאומי בגודל כפי שהוא קיים בארצות־הברית ובארצות אחרות, הדרך החלופית היא, לדאוג לקיומו של האיכר החקלאי היהודי, כך שיחזיק באדמתו על בסיס כלכלי, כלומר שתהיה לו פרנסה סבירה כחקלאי ובדרך זו ישמור את קרקע המדינה בידיים יהודיות.

איננו הראשונים לדרוש זאת. ארצות השוק המשותף, שאין להן בעיות לאומיות פוליטיות כמו לנו, מסבסדות ללא היסוס את חקלאיהן בסכום העצום של 17 מיליארד דולר לשנה (לפי ערכו של הדולר מלפני כמה חודשים). כיום הסכום גדול יותר. ארצות־הברית מסבסדת את חקלאיה במיליארדים רבים של דולרים. היוקא חקלאי ישראל, שתפקידם הוא לא רק כלכלי אלא בעיקר לאומי, נדרשים לפעול ולהתקיים עם עזרה קטנה לאין ערוך מאשר עמיתיהם בארצות המערב.

משקלו של היצוא החקלאי הישראלי הוא כ־46% מכלל הייצור החקלאי במדינה, השוק הפנימי כאן קטן מכדי לקלוט את כל התוצרת החקלאית, לכן היצוא הוא חלק בלתי נפרד מכלל קיומנו והחזקתנו בקרקע המדינה. הנה אנחנו חייבים כיום להתחרות בחקלאים חברי השוק המשותף בתנאים נחותים, משום העזרה שהם מקבלים מממשלותיהם. בנוסף, ליצוא החקלאי שלנו המסתכם בקירוב ב־640 מיליון דולר, יש הערך המוסף הגבוה ביותר בהשוואה לכל יצוא אחר מישראל — 84%. כלומר, כל מארק או פראנק שחיצוי המיוצא על־ידי חקלאי ישראל, ערכו נטו לאוצר הוא 84%, ואילו ביצוא היהלומים למשל, הערך המוסף הוא 20% בערך.

משלמים בשקלים

במלים פשוטות, היצוא החקלאי עם ערך פר"ב של 640 מיליון דולר מביא לאוצר יותר דולרים מאשר יצוא היהלומים עם 1.5 מיליארד דולר ערך פר"ב. זאת משום שביהלומים, בניגוד לחקלאות, חומרי הגלם מיובאים ונקנים במטבע חוץ. אך אנחנו סובלים יותר מהאינפלציה, אפילו במתכונת כיום. הסיבה ברורה. הערך המוסף הגבוה שלנו פירושו שאנחנו משלמים בעבור עלויותינו, שרובן ככולן מקומיות, בשקלים אשר מספרם עולה עם האינפלציה, ואילו ככל שהערך המוסף קטן, כך סובל היצואן פחות, כי הוא מוציא פחות בעבור עלויותיו בשקלים ויותר במטבע חוץ, שהוא הרבה יותר יציב בערכו האמיתי.

לכן מטרתנו היא להביע את הכנסת, המטפלת בעניין, ואת הממשלה שחייבת לטפל בעניין, לעודד את היצוא החקלאי. אין צורך לשם כך בפיחות. האלטרנטיבות רבות וברורות, ואפשר להציל את היצוא החקלאי ואף להגדילו בטיפול נכון ונבון.

המשבר בחקלאות נגרם גם בגלל הריבית הרצחנית, אשר מוטטה גורמים חזקים מבחינה כלכלית. אין חקלאות בעולם שמתקיימת בשיעורי ריבית אפילו כאלה הנהוגים כיום. לכן, העמדת הון חוזר בסכומים הנצרכים על־ידי החקלאות ובשיעורי ריבית סבירים, כפי שנהוג בארצות־הברית ובמערב אירופה, היא תנאי בל־יעבור נוסף להבראת החקלאות, להחזקתה השוטפת ובעיקר לפיתוחה.

מובן מאליו שחיסול חובות העבר של המושבים והקיבוצים הוא נקודת המוצא למערכת ההבראה. יש סימנים ראשונים שאר האוצר עומד בהבטחות לביצוע ההסדרים הסיכומים שאליהם הגיעו הממשלה והתנועות המיישבות כבר עד בשנה שעברה. כולנו חושבים שביצוע הסדר והסכם הם תנאי הכרחי להשרדותה של רוב החקלאות היהודית במדינת ישראל. כל יום העובר ללא פעילות מרבית מצד גורמי הביצוע, מפחית את סיכוייה של עבודת ההצלה.

בלי שיתקבלו דרישות אלה, המשותפות לכל חקלאי ישראל, לא יהיה עתיד לחקלאות היהודית בארץ ישראל. האלטרנטיבות הנראות כבר בשטח הן: חזרה לשממה, או מה שיותר סביר, העברת החקלאות לידי שכנינו הערבים — להם יש הרבה בגורמים שלא קשה לנחש את זהותם, הם מבינים מבחינתם הם את מה שהבין משה סמילנסקי. ראו הוזהרתם.

עם הארץ / מאיר שלו

סודות הגרעין

יונה בהרי, מחנות גרעינים ירושלמית ידועה, הגיב בתימהון ולעג כשסיפרתי לו על ידיעה עיתונאית שקראתי. לפי תוכנית מתאר חדשה לעיר תל אביב, תיאסר שם מכירת גרעינים בכיכרות ובמקומות מרכזיים. "אם מישהו היה עושה דבר כזה, הוא לא היה עובר בשום שכונה כורדית או עיראקית", הצהיר.

מאז ימי ילדותי מקיימים מר בהרי ואנוכי יחסי מסחר שקטים ורצופים, שבמסגרתם צרכתי יותר משלושת רבעי ההון גרעיני חמניות. השילוב המופלא של צליל, פריכות וטעם, יחד עם מיומנות נרכשת ומשתפרת של פיצוח, הם העברת זמן מהנה. אבל אוזניו הרגישות של צ'יץ' מתעוררות בוודאי למשמע רחשי הפיצוח הלוהאנטיים, שלא לדבר על הקליפות העלולות לטנף את עירו הידועה בניקיונה, ואולי אפילו לנשור על אותו הפרחות בהיכל התרבות. יונה, לעומתו, מספר: "הולכות לי יותר שקיות ממה שאני מוכר גרעינים. האתה יודע למה? כי אנשים מבקשים גם שקית ריקה בשביל הקליפות. בירושלים יש מודעות".

הוא בא לציין שבחנויות הגרעינים של ירושלים קונים כולם. החברה הישראלית מיוצגת כאן על כל מרכיביה. "אנחנו לימדנו את האשכנזים לפצח", הוא אומר. "בשנות החמישים הם היו באים אלי, קונים כמה שקדים וצימוקים, קצת פירות יבשים, וחושבים אותנו לתוכים. עכשיו הם מפצחים בעצמם". מי שלא נזקק ללימוד הם החרדים של מאה שערים, שאותם הוא מגדיר אלופי צריכת הפיצוחים בירושלים. בשנים האחרונות מגיעים גם קליינטים ממזרח העיר. הערבים מעדיפים בעיקר פיסטוקים ושקדים, אבל גילו אצלנו גם את הקלייה היהודית של החמניות.

גם לגוים של מיני פיסטוק שונים — פרסי, שאם, חלבי, אמריקאי — וליד השקדים המשובחים של אום אל פאחם ומיני אגוזים אקזוטיים, עדיין מולכים בקערה ה"שחורים", הם לא הם גרעיני החמניות. קונים אותם בעיקר כריטואל של שבת. "הרבה אנשים, שלא מעשנים בשבת, הגרעין עוזר להם להתגבר, וגם במגרשי הכדורגל, זה מונע קללות", אומר יונה. בזמן האחרון, הוא מספר לי, הגיעו גרעיני "ג'אמבו" ארוכים וגדולים. אלו קלים מאוד לאחיזה ולפיצוח והפכו לסחורה הפופולרית ביותר. "אלה הטייס של המפצחים, גרעינים למתחילים". הם גדולים, מושכים את העין, אבל אינם טובים כמעט מה"נגס", הון העגול, הקטן.

השר עולה בלבי, כי מאחורי הגזירה החדשה מסתתרת אפליה בין הגרעינים השחורים לגרעיני הדלעת — ה"לבנים". אבל יונה בהרי אינו מקבל את ההשערות הללו. הוא מסביר כי הלבנים נחלקים ל"דוסי", שהוא הגרעין השמן, היקר, ה"בולגרי" השטוח, וה"סיני" אשר כשמו כן הוא, מפרט יונה — "קטן ועגול כמו סיני". יש גם גרעיני מלון, אבל אלו הולכים פחות טוב.

להפתעתי אני מגלה כי המקצוענים האמיתיים מתמכרים לגרעיני אבטיח. "יש גרעיני אבטיח הגליל, ויש אבטיח הדרום". הגליליים בשרניים יותר ויקרים פי שלושה מהדרומיים. "הרבה לא מצליחים לפצח אותם, אוכלים אותם עם הקליפה. אבל אלה גרעינים למפצחים כבדים, אלה הרוקות", הוא צוחק.

עכשיו אני זוכה להדגמה אישית של האמן בפעולתו. יונה מכניס גרעין אבטיח לפיו. שפתיו נסגרות, חיוך דק בוחרת אותן. קול פריכה קל, הוא פולט אל כף ידו שתי קליפות סימטריות והגרעין בהן ושלם ביניהן. הוא מזמין אותי לנסות. הגרעין מתפורר בפי, ותיכת קליפה ננעצת בבשר הניבי.

יונה מחייך. "אשתי מפצחת עוד יותר טוב ממני", הוא מגלה אותי. "נשים בכלל", הוא מוסיף, "מפצחות יותר טוב מגברים". הסוד הוא העמדת הגרעין, בסיוע הלשון, בזווית הנכונה בין השיניים הנכונות.

יש כאן אסכולות שונות. יונה מציב את הגרעין בצד הפה, אחרים מקדימה. זה עניין של לימוד, מסורת וארץ המוצא של ההורים. בגרעיני החמניות המצב שונה מעט. פיצוחם קל, לכאורה, אבל כל מי שינסה ללמד עולה חדש מארצות הברית את הדרישות האמיתיות לקבלת האמנות הישראלית — יזכה לכמה שעות של בידור ושאגי אבק חינם.

המפצחים המוכים מבקעים את החמנייה בתוך הפה בלי חיצו-שוחנות קלילה. הסטת הלסת מפוררת את הקליפות, הלשון מוציאה את הגרעין, שומרת עליו בצד, ומסיעה את זוג הקליפות, יבשות ושלמות, אל השפתיים, ומשם לכף היד. את התנועה השוטרה מקבל מי שמצליח לדבר תוך כדי הביצוע, ואלו אינם מעטים. יונה מבנוך בלגלוג בראותו כי אני מחזיק את הגרעין בין אצבעותי בשעה שאני מפצח בין השיניים הקדמיות. יש גם כאלו המוציאים את הגרעין מפוזר לאחר שלוהב. "אלה סידרים", הוא אומר, "או שאוכד לזמן מלח".

"מה הוא רוצה, הצ'יץ' הזה?" שאל אותי יונה. "גרעינים זה בילוי. שקט, משפחתי ורגוע". לסיום פגישתנו הוא ממליץ לי על "פרוס שבע שקל": רבע קילו שחורים ג'אמבו, רבע קילו בוטנים, רבע קילו לבן דוסי, רבע קילו פיסטוק (בוטן אמריקאי מצופה). ערך הסחורה שבעה שקלים והיא מבטיחה, לפי ניסיונו, שעתיים של שקט בפי משפחה ישראלית ממוצעת.

מדוע לאסטרולוג אסור לטעות?

מאת יהודית רותם

הרצל ליפשיץ, מ"נטורי קרתא" של האסטרולוגיה, מנסה לשמר אומנות עתיקה זאת, הידועה לאנושות מיום שהיא מודעת לעצמה ★ בספרו החדש הוא מבקש להוכיח כי רוב "נבואותיו" התגשמו

צריך אדם הרבה דבקות, שכנוע פנימי ובטחון, כדי לעמוד בפרץ ולהדוף גילויי קנטרנות, אי אימון ושמחה לאיד, שהם להם חוקו של האסטרולוג בימים רעים. בימים טובים, לעומת זאת, נישא שמו על גלי האתר ולרוחב הכותרות ומקומו יכירנו בשיחות חברה ובערבי ראיונות. ובין לבין מתנהל האסטרולוג על החוט הדק שבין הפופלא ללא אמין, בין העובדה הבדוקה לבין העורבא פרח, וכל חייו הם מסע הוכחה בלתי פוסק ונסיון למחוק את חיוך הספקנות מעל פניהם של ציניקנים ובעלי זכרון ארוך למיניהם.

הרצל ליפשיץ כתב, אולי, את ספרו "לא יאמן כי יסופר" (יוצא השבוע לאור בהוצאת כנה, ירושלים, 205 עמ'), כדי להציג רשימה של מקרים, אשר, אם להאמין לו, שינו את חיי הפרט והכלל. רוב הסיפורים מתייחסים לאנשי ציבור, ומובאים בפרוט. האחרים קשורים באנשים פרטיים שהעדיפו ברובם להישאר אנונימיים.

ליפשיץ מציג את אמונתו בהתלהבות אותה הוא טורח לסייג. האסטרולוגיה, לפי ליפשיץ, מוצגת, קודם כל, ב"שלושה לאווים": היא אינה מדע מדויק, אינה מתיימרת, בשום פנים, לכתר נבואה והיא אינה חסינה משגיאות, טעויות, אי דיוקים וכו'.

אז מה היא כן?

מדוע לא לנסות?

האסטרולוגיה היא כלי עזר נוסף, הנותן לנו מימד שונה ומידע מוקדם, העשויים לסייע לנו בחיי היומיום. ולכל הספקנים והציניקנים וקטני האמונה, מזכיר ליפשיץ כי ההיגיון האנושי הצרוף איננו האמצעי הבלעדי היכול להסביר ולהבין את כוחות הטבע, והכלל. הוא פונה אל המעשיים שבינינו: אם מציעים לכם יכולת נוספת, כח המוכן להידתם לשירותכם, בעל מוניטין של אלפי שנים, מדוע לא לנסות?

הרצל ליפשיץ נראה מתאים לדימוי האסטרולוגי הקלאסי שנוצר אי־שהו בדימיוננו. מראה בוהמייני משהו, עיניים חודרות, קול צרוד הרבה פאתוס. מרגיזה אותו הסלחנות שנוטים לה כרוזגלן ש'פיספס', פוליטיקאי שכשל, ואפילו רופא, שעל טעויותיו משלמים בבריאות. לא שהוא נגד סלחנות, להיפך, אבל יחס האיפה ואיפה שבה מתייחסת התקשורת לאסטרולוג שהתבדה — מקומם אותו. את סיפורה של הוללית צלגנר הוא מביא כעדות מסייעת מדוע יש להתייחס בסלחנות לכשלונות אפשריים בכל תחום. בפרויקט הצלגנר, כידוע, הושקעו למעלה משנים וחצי מיליארד דולר והרבה זמן ועבודה של מאות ואולי אלפי אנשים. למרות זאת, כשהמבצע נכשל, והיו שני כשלונות נוספים, איש לא שפך קיתונות של בוז על המעורבים במגולי התוכנית, ואיש לא דרש מהם להפסיק ניסויים נוספים בעתיד.

ביחס לאסטרולוגיה הוא מציע ש"נשנה את הגישה גם כאשר לא תמיד אנו מבינים כיצד הכוכבים משפיעים עלינו". הדילמה של האסטרולוג מזכירה את הדילמה של ההיפוכונדר שעל מצבתו נרשם "אמרתי לכם". הרצל מודה שהוא מרגיש רע מאד, כשהמציאות מפריכה את תצפיותיו. בספרו הוא מביא כמעט רק את הדוגמאות המוצלחות מבחינתו, ורק שלוש דוגמאות לכישלון, אך גם בהן יש הסבר לשיטתו. הוא גורס את הפסוק בגירסה של "יהלך זר, ולא — פיך": "מאחר שאת תפקיד המבקר נטלו על עצמם האחרים, אשר טרחו להדגיש אך ורק את הכשלונות, לא נותר לי אלא לבחור בדרך השניה — ואתכם הסליחה".

עקרות נכנסות להריון

השאלה אם הוא מנצל את הידע המקצועי ואת חושיו המחודדים לשימוש האישי והמשפחתי מתבקשת כמעט מאליה. ביום שבו נערך הראיון ליווה את בנו הצעיר, מחמל נפשו, לבסיס קליטה ומיון. ליפשיץ, אב סנטימנטלי שכל יידישע מאמע תחזיר לידו, מספר

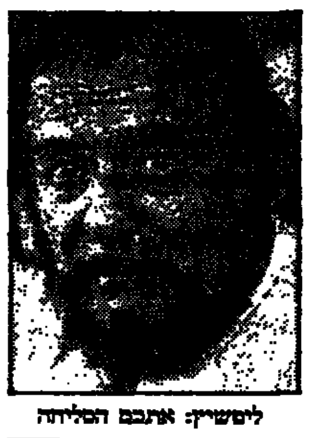

ליפשיץ: אתכם הסליחה

> ### מזל טוב
>
> שמתם לב כמה ביטויים שגורים בפינו ומעידים עד כמה עמוקים שרשיה של האסטרולוגיה בחיי היומיום? "הגלגל התהפך", "אין לו מזל", "יותר טוב מזל משכל" "זה לא היום שלי", "היה לי יום טוב", פגשתי אותו במקרה וכל חיי השתנו", "המזל לא שיחק לו", "המזל האיר לו פנים", "הכל תלוי במזל, אפילו ספר תורה שבהיכל" ועוד ועוד.
>
> אם לא ידעתם, האסטרולוג יסביר לכם מה פירוש המושג המקמקם "מזל". זוהי הזווית המדויקת של הכוכבים לעומת השמש שבה הייתם נתונים ברגע מסויים, בהתאם לתאריך הלידה שלכם והכרחי לציין — שעת הלידה. בלי שעת לידה אף אסטרולוג רציני לא יוכל לשרטט את מפת הלידה, ולייעץ לכם מה כן לעשות ומה לא לעשות בימים שבהם המזל מאיר לכם פנים. זוהי תורת האסטרולוגיה על רגל אחת, השאר, כמו שאמר הלל הזקן, לך ולמד. מזל טוב.

שמרגע פירחע מבנו התהליך בבית כמסורת, בשעה שלוש אחה"צ אמר לאשתו: "לאה, ברגע זה קרה משהו, לא יודע בדיוק מה, אבל המועקה שלי חלפה". בשעות הערב, בעת הראיון, מצלצל הטלפון. הבן על הקו. אחרי מילות חיבוב וליבוב, מתוחקר האב. אז, כן מה קרה לך בדיוק בשעה שלוש: הבן חושב רגע ונזכר: בדיוק באותה שעה היה בראיון והבטחתו לו הצבה בחיל בו ביקש לשרת. והרי לכם נבואת לב הורים מן הסוג האקסטאלי שהורים רבים יוכלו להזדהות עימה.

ואם בעניני משפחה אנו עוסקים, לאה ליפשיץ, אשה אקזוטית, היא ציירת מפורסמת. באחד מפרקי הספר מסופר איך, בעזרת הכשרון המעשיות שלה, פלוס כושר החיזוי שלו, נפתחו לפניה כמה דלתות הצלחה בלב "התפוח הגדול", הלוא היא ניו יורק. ללמדכם שלא תמיד הסנדלר הולך יחף.

על הספר נסוכה בדרך כלל נימה של שלווה ובמקרים ספורים, אפילו של אפולוגטיקה. רק במקרה אחד השורה מתקלקלת והמחבר יוצא מגדרו בחמת זעם. הגורם לכך הוא מראיין ואיש תקשורת מפורסם, אשר, כדי להימנע מלוות שפתיים, נקרא בספר יורם ברלין. אותו ברלין (שהמנתו עם כיסוי עיניים איננה מותירה ספק קל שבקלים לגבי זהותו) והרצל ליפשיץ התעמתו בסידרת ראיונות. ליפשיץ, על פי דבריו, יצא מההתמודדויות האחרונות כשידו על העליונה. לאחר שורה של כשלונות צורבים, הגלגל התהפך בזכות האסטרולוגיה, כמובן, שסייעה לו לאתר את נקודות התורפה הפסיכולוגית של יריבו.

הלחמנות שהעניק ליפשיץ מרטבית על ידי כתובנה אופיינית לבני מזל שור. הם שקטים ורגועים רק כל עוד אין מתגרים בהם. אבל, הרוח הכללית של הספר היא בחולם פייסנית: עקרות נכנסות להריון, נשים לא נאהבות מוצאות את אהבת חייהן, חולי סרטן נרפאים. בפוליטיקה זה קצת יותר מסובך, אבל הרי לא נקלקל לתאבי האסטרולוגיה את התיאבון ונגלה להם את מה שאצור בין דפי־הספר.

למי מיועד הספר, אם כן? למשל, לקובעים מראש שאינם זזים צעד בלי איצטגנין צמוד? מתוך אחד הסיפורים מסתבר שסאדאת היה כזה. הנשיא המצרי ירד ממטוסו, כזכור לנו היטב, בשעה שמונה אפס־אפס. ליפשיץ בדק וגילה כי שעה זאת היתה, אכן, המתאימה ביותר במערך הכוכבים של סאדאת להשגת מטרותיו. סאדאת עצמו הודה שתיכנן את מלחמת יום הכיפורים על פי הנחיותיו של האסטרולוג שלו. אבל, בעצם, אולי מכוון הספר לאפיקורסים מבטן כמונו, התוהים איך, אם ככה, מצא סאדאת את מותו בהתנקשות מתוכננת? איפה היה האיצטגנין שלו ברגע המכריע?

איך אמר המשורר? שגיאות מי יבין ומנסתרות נקני.

מה צופה ליפשיץ לשנת 1988?

ובכן, לגבי ארה"ב, בת בריתנו הגדולה, אין בפיו בשורות טובות, ישועות ונחמות. הרעה נוספת במאזן התשלומים. היצוא יקטן והיבוא יגדל, תהיינה תנודות נוספות בבורסת המניות במדד הדאו ג'ונס. כן, כן, תקופת הזוהר בבורסה למרבה הצער, חלפה עברה לה. ליפשיץ מנבא שהקו התוקפני בממשל ארה"ב ילך ויגבר ויעשה מאמץ ניכר לתקן את מערכות הכלכלה והעבודה.

ברית המועצות: כאן יש לצפות להתפתחויות טובות. בריה"מ תשפר את יחסיה עם מדינות שבעבר היתה עוינת להן — המדובר בישראל וארה"ב. הקו של גורבצ'וב יימשך ותסתמן יותר פתיחות ויותר ליברליות. מכאן יש לצפות לפתיחות שערים ועליית יהודים לישראל בקצב גובר והולך.

ישראל: בשנה זאת ישראל תיהנה מהזדמנות יוצאת מן הכלל להתקדם בתחום הכלכלי, אך יש לגלות סבלנות ולהיצמד לתוכניות. נוקשות, אחרת תחול הידרדרות. כסף רב יגיע ארצה. יש לאפשר זאת ולא להגביל את התהליך בסחבת וביורוקרטיה. ישראל תעמוד על שלה במובן המדיני והצבאי וכל רע לא יאונה לה בתחומים אלה. תאונות הדרכים בישראל תהיינה האויב מספר אחד של המדינה. בתחום זה חזות עיניו של האסטרולוג היא קשה ומרה. העליה מרוסיה תגדל בקצב גדול מן הרגיל, עד 80,000 נפש בשנה. העליה מארה"ב שתחילתה טיפין טיפין תיעשה לזרם שוטף וסדיר, על רקע חוסר היציבות בכלכלה באמריקה. ומה עם ממשלת אחדות? זאת תמשיך את קיומה בשל קונסטלציה יציבנית שתיווצר עם סיום מלחמת אירן־עירק.

מצרים: האלימות מתגברת במדינה זאת ותגיע לשיאים שלא נודעו בעבר. מצרים עלולה גם להסתבך בפעילות צבאית שתביא עליה תוצאות קשות. כדאי להתבונן ברצינות לאפשרות זאת. נראה גם שמצרים תכריז על ניתוק הקשר עם מדינה שאיתה קיימה קשרים.

גורבצ'וב: משבר רגשי קשה מצפה לו השנה וגם, שוד ושבר, סכנות בדרכים. גם עם חברים וקרובים לא צפויה לו נחת רבה השנה. עם זאת, הצלחותיו בתוכניותיו ומטרותיו תלכנה ותגדלנה, במיוחד עם מדינות שלא היו בעבר ביחסים הרמוניים עם בריה"מ. התפתחות הפוכה תקרה ביחס למדינות ידידותיות.

קדאפי: זאת שנת המשבר של השליט המסורתי ואולי־אולי ירד האיש מעל במת השלטון — נראה.

דור הג'ינס מת. תחי הרומנטיקה

20 שנה אחר מהפכת הנוער הצרפתי, חוזרים צעירי העולם המערבי לערכים הישנים

הצעקה האחרונה

הגבר העכשווי במראה הקלסי. הוא לובש חליפת פלו, מקטורן משובץ ומעיל ארוך. כולם עשויים צמר, ואינו שוכח את כומתת העור (חותם הצמר הבינלאומי)

מאת שולמית קיסרי

מחקר מעניין על הנוער של ימינו בהשוואה לדור הג'ינס שהיה אחראי למהפכת הסטודנטים בפאריס במאי 1986, ערך באחרונה השבועון הצרפתי "ל'אקספרס". חוקרי השבועון ביקשו לבדוק מה קרה עשרים שנה לאחר המרד לשאיפות היפות של דור הג'ינס, שגידל שיער ארוך, עישן סמים וביקש לכונן עולם ללא מעמדות: מה קרה לעולם יפה של מוסיקת־רוק וילדי פרחים, שעשו אהבה ולא מלחמה. האם לנוער כיום אותם ערכים כמו לנוער המורד מלפני 20 שנה? מסקנת החוקרים: הצעירים בגילאי 16 עד 25 והצעירים של פעם שהם כיום בני 45, חזרו חמישים שנה לאחור. הערכים של סבא וסבתא בעדכון עכשווי הם השולטים כיום בהתנהגות. עקרונות חברת היאפי'ס האמריקאית ועקרונות הנוער הצרפתי דומים. כולם מתנהגים כמו ילדים מבתים טובים. דור הג'ינס מתויק בהיסטוריה ועבר מן העולם.

היאפי'ס (בני 25־45) והאמפי'ס (בני 16־25) של היום הם בעלי מקצועות חופשיים ומטרתם לעשות כסף ולחיות טוב. קבוצה גדולה זו פיתחה לה מערכת ערכים הכוללת חזרה אל ערכים ישנים. הקריירה עומדת אצלם בראש סולם הערכים. הם מעדיפים נישואין בגיל מאוחר או חיים ללא נישואין כלל. חלקם מוותרים מראש על הולדת ילדים. נימוסים מהוגנים בנוסח העבר, גינונים והופעה מעודנת הם מרכיב עיקרי.

היאפי'ס והאמפי'ס הם מודל חיקוי לכל החברה המערבית, גם לאלה שאינם בעלי מקצועות חופשיים. המצליחנים מתלבשים בבגדים מאריגים משובחים של חברות בעלות שם. גברים מעדיפים חליפות שלושה חלקים ונשות קריירה נוטות להתלבש בסגנון שאנל. הכל מתעמלים התעמלות אירובית, קונים חפצים לשימוש לטווח ארוך. הנטייה החדשה בארכיטקטורה היא סגנון ניאו־בארוקי ולא עוד סגנון הבאוהאוס נקי־הקווים והפונקציונלי. עובדה זו מסבירה, בין השאר, את הצלחתה חסרת התקדים של מוזיאון ד'אורסיי החדש, העונה על כל הטעמים והשאיפות של הטעם העכשווי: היזיר מן העבר, אלגנטיות, רומנטיקה, פאר, שילוב חדשנות של יופי, שהיה מתקבל בעין רעה לפני עשרים שנה.

את מקום הסגנון היפני באופנה, שהחל בסוף שנות ה־70 וראשית ה־80, תופס "סגנון הרוכס מווינדזור": רומנטיקה מהודרת ויקרה, תכשיטים וכובעים. לדוגמה: חברה שהתפרסמה בעבר באוספי ג'ינסים אופנתיים משופשפים בסגנון באגי, חברת פרנסואה ומאריטה ג'ירבו (François & Marite'Girbot) מציגה עתה בקטלוגים ובעמודי פרסומת אופנה יקרה של מכנסים וחצאיות מאריגים קלסיים משובצים אפור־לבן־שחור, יחד עם מקטורנים מאריגים בעלי מראה ברוקאר, צעיפי צמר נקי, קסקטים מעור של רוכבי סוסים וכפפות עור מעודנות.

החזרה אל הבגדים התחתונים הסקסיים מהווה ניגוד גמור לתקופת ילדי הפרחים של ה"בלי חזייה". המתוחכים של היום, שיא הסקס והעידן, עשויים תחרה, סאטן, דושס ומשי ומעוטרים סרטים ושנצים. מי שאינו יכול להרשות לעצמו לקנות שמלות של המעצב החדש שעלה לגדולה, כריסטיאן לקרואה, שמחירי המינימום שלו הם 5,000 דולר, קונה חיקויים ב־100 דולר בחנויות הכלבו ובצרפת.

היאפי'ס האמריקאיים (כמו היפנים המחקים אותם) נוסעים במכוניות גרמניות ב־מ־וו, עונדים שעוני רולקס וקארטייה ומתלבשים בחליפות ובגלימות היוקרתיות של Burberrys. לדעת המחקר, המראה החיצוני, כסף והופעה המעידה על חינוך טוב, תפסו את מקומם של המחאה והרצון לשנות את פני החברה שאפיינו את שנות השישים ותחילת שנות השבעים. זהו עולם חדש.

48 גונים אופנתיים

אם היה צורך בהוכחה נוספת כי החברה הישראלית הפכה לצרכנית עקבית של מוצרי טיפוח, איפור ובשמים אזי יבוא של מוצרי מקס פקטור לישראל הוא אותה הוכחה. היבוא זה יתחיל בימים אלה בקנה מידה גדול ובתיווכם לאחר שחברת השיווק הישראלית של מקס פקטור ערכה סקרי שוק והגיעה למסקנה כי יש פלחי שוק שמוצרי חברה ותיקה זו מיועדים להם.

חברת מקס פקטור נוסדה בארה"ב בינואר 1909. היא הוקמה ע"י משפחתו של מאפר פולני ובני משפחתו שהגרו לארה"ב. מקס פקטור ובניו היו ממציאים של מוצרי איפור חדישים להוליווד שיכלו לשמש במרוצת המאה את כל סוגי הנשים ואשר העבירו למעשה מעולם איפור התיאטרון לייצור תעשייתי של מוצרים המיועדים להעניק לאשה מראה זוהר, להפוך אותה ליפהפיה "כמו בסרטים".

קשת המוצרים של החברה התפתחה במרוצת המאה ממוצרי איפור בסיסיים ועד למוצרים מעודנים ומגוונים יותר ויותר וכן נוספו מוצרי טיפוח, היגיינה ובשמים שיוצאו לעולם כולו. חברת מקס פקטור ישראל תשווק את המוצרים האמריקאיים ל־150 נקודות מכירה בישראל, פרפומריות, רשת סופר־פארם וחנויות הכלבו. מקס פקטור תמכור בישראל את סדרת "סופריש פורמולה" הבולטת תכשירי איפור וטיפוח היפואלרגיים. תכשירי הטיפוח מסדרה זו מכילים ויטמין אי, שעוות דבורים, אלסטין, תמצית אלוורה והם נטולי צבע ובושם. סדרה זו מכילה 48 גוונים אופנתיים של מוצרי איפור לשפתיים, ללחיים ולעיניים. החברה משווקת שני בשמים של מקס פקטור: "לה דאורדי" ו"ג'מינס" וכן סדרות נוספות הכוללות מבחר ענקי של גווני איפור ומוצרי טיפוח.

תדריך למישקפופר

מאת אברהם טל

חור בכיס

עקב צירוף נסיבות מצער, נזקקנו לא מזמן לחידוש משק המשקפיים במשפחה. בשכונה שלנו פועלים בסמיכות מקום — במובן הטכני אפילו תחת קורת־גג אחת — שני אופטיקאים, תופעה חידתית מאוד כשלעצמה, שהרי מבחינתו של הצרכן תמיד טובים השניים מן האחד. חרף זאת, נכנסנו לא מכבר לחנותו של אחד מהם בלב רגוע וזכורה לנו הצלקת הכספית שנותרה בכיסנו לאחר ביקור קודם בחנות אופטיקאי, לפני שנים אחדות. נכנסנו — ויצאנו כמו שנכנסנו, כלומר בלב רגוע.

פירטנו באוזני האופטיקאי האדיב את צרכינו וביקשנו הערכת מחיר. נטל האיש עט ופיסת נייר, ורשם תוך שהוא מסביר: "עבור זוג העדשות הראשון, ביפוקל, 200 שקל. עבור הזוג השני — לראייה, 65 שקלים, עבור הזוג השלישי — ראייה/שמש, 85 שקלים. ומה שנוגע לשלוש מסגרות — אם תבחרו במשהו לא יקר מדי ולא זול מדי, זה יעלה לכם 450 שקל. כמה זה יוצא?" שאל האופטיקאי וחישב, "800 שקל? קצת הרבה. אני מאמין שתוכלו לגמור עם 600 עד 700 שקלים".

נעשה לנו קר בכיס. אמרנו לאופטיקאי שנחשוב על זה וחזרנו הביתה. למזלנו נזכרנו ברגע האחרון בפולק.

פולק, מי שאינו יודע, הוא אופטיקאי שזכה לפרסום לפני שנים אחדות במאבק נמרץ שניהל נגד המחירים המנופחים שגובים — ומסים הוא ביטוי מדויק יותר — עמיתיו למקצוע. הוא טען שאפשר לתת את השירות ולמכור את הסחורה בחצי מחיר. "כלבוטק", אם אינני טועה, גילה וחשף אותו, ואמצעי תקשורת אחרים הוסיפו ופירסמו אותו. האם הוא קיים עדיין? קשה למצוא את מספר הטלפון שלו בספר הטלפונים. אחרי מאמצים מסוימים איתרנו אותו ברחוב ברודצקי בתל אביב. מסתבר שהוא קיים, ועוד איך קיים, ובחלון הראווה כרזה ענקית, לאמור: "שלוש שנים אחרי כלבוטק — אצל פולק עדיין בחצי המחיר", או משהו כזה.

לא נכחד, אצל פולק שוררת אווירה המזכירה במקצת את קופת חולים: יש תור ומספרים לרופא העיניים, שלוש או ארבע זבניות לחוצות מנסות להשליט סדר בקהל המצטופף בחנות הקטנטנה, בעל העסק עומד מעבר לדלפק ואומר לקליינטית במבטא הונגרי־רומני כבד (תנסו להכניס מוסיקה למלים): "ג'־ב־רת, עכשיו בבא־קא־שה, להסתכל על העיפרון, העי־פרון, תודרבה, תודרבה, עי־פרון, תודרבה, בבא־קא־שה, תודרבה". אחרי הגיברת מחכים לעיפרון בסבלנות שלושה קליינטים נוספים.

הגיע תורנו. הזבנית הציעה שבמקום שני זוגות ראייה, רגיל ושמש, ניקח זוג אחד עם עדשות "מתחלפות". קיבלנו את ההצעה ברצון והזמנו איפוא שני זוגות: ביפוקל ומתחלפות.

הזמנו גם שתי מסגרות — לא הזולות ביותר, אך גם לא יקרות. החשבון הכולל: 263 שקלים. תעשו "ערך משולש" שזכור לכם מבית הספר, תיווכחו שאצל פולק היינו משלמים עבור שלושה זוגות משקפיים פחות מ־400 שקלים, ואילו אצל האופטיקאי השכונתי הבטיחו לנו שנגמור בין 600 ל־700 שקלים, עם תיקרה של 800.

פולק סיפק לנו זוג אחד בו ביום, ואת השני למחרת. בזוג אחד נתגלתה תקלה (כנראה טעות במרשם). חזרנו לשם אחרי יומיים, הוכנסנו לבדיקה חוזרת אצל רופא עיניים ללא תור וללא תשלום. התקלה תוקנה במקום (שעה המתנה), ללא תשלום. עכשיו הכל פיקס.

פולק רחוק, פולק צפוף, אצל פולק מחכים בתור. אבל מה אין ההרגשה החונקת שמישהו בוד לוק לבן שודד אותך באופן אלגנטי. והפרש של כמה עשרות או מאות שקלים, גם הוא משהו.

האלטורה אווירית

ואם כבר עוסקים במציאות, הרי עוד אחת: האם אתם מתכננים לטוס ללונדון בדצמבר־ינואר ורוצים לחסוך במחיר הכרטיס? צלצלו 573075 לחברת שיגור אקספרס. יענו לכם עופרה או מישהו אחר (לי ענה מישהו אחר, באדיבות ובסבלנות) ויפרטו את ההצעה: אם תאריך נסיעתכם הולם את צרכי החברה, תוכל/י לשמש לה בלדר, כלומר, תעבירו מסמכי מטען מנתב"ג להיתרו. מישהו ידריך אתכם בנתב"ג, ומישהו אחר יקבל אתכם בהיתרו, תלכו ישר למכס, תחתמו, ואתם משוחררים. משם תוכלו לגשת ישר למרקס־אנד־ספנסר, כדי להוציא את 70 הדולר שחסכתם במחיר הכרטיס.

יש כמה תנאים: לטוס בטיסה סדירה להיתרו, לרכוש את הכרטיס במשרד נסיעות מסוים, לבוא למשרדי שיגור אקספרס לקבל תדריך.

אם אתם חוששים שישתמשו בכם להעברת מטענים מפוקפקים שמסכנים אתכם במפגש לא נעים עם הסקוטלנד־יארד — אל חששו: חברת שיגור אקספרס נמנית עם קבוצת כלל.

מה עוד אפשר להעניק לילד?

גם ההורים הטובים ביותר מרגישים שאפשר להעניק לילד עוד. אך לא תמיד הם יודעים מה לתת, כיצד לתת, והאם דרכם היא הדרך הנכונה. כי הורות זה מקצוע. מקצוע שלא מפסיקים ללמוד. לכן מוגש לכם ירחון "הורים וילדים", כדי שכהורים תוכלו ללמוד על ילדכם, על עצמכם, ועל העולם המשותף לכם. כי הורים שיודעים יותר הם הורים טובים יותר.

בירחון הצבעוני והמהודר בן 64 העמודים תמצאו מבחר מאמרים מקצועיים בנושאים המעסיקים הורים וילדים, פרי עטם של פסיכולוגים, רופאים ומומחים בתחומים השונים.

בין הנושאים בגליון החדש:

- על בדיקות בהריון
- התעמלות לדך הנולד
- משמעות "הצעד הראשון"
- לידת את לתינוק
- הגננת הטיפולית
- על גיל "ההביון" בכיתות א', ב', ג'
- "צעירים מתאבדים" - מדוע?
- הגנה על הילד מזרים
- ציורי ילדים - המשמעות והעידוד
- החינוך האפור - הויכוח הציבורי על עמותות הורים לחינוך הפרטי
- ד"ר דוליטל בוחר לנו כלב
- על משפחות החד-הוריות
- בעיות בהתפתחות הדיבור
- איזה מחשב קונים לילד?
- דניאלה שמי מלמדת לבשל
- כיצד עוזרים לילד דחוי.
- ועוד.

הורים וילדים
המגזין להורים טובים

להשיג בכל דוכני העיתונים ובחנויות ספרים. הפצה: גד. המחיר: 7 ש"ח כולל מע"מ.

הפרישה היא לא סוף העולם

מאת עדנה לוינשטיין

יש מי שחושב על הפנסיונרים ומבטיח להם שיש חיים גם אחרי הפרישה. קורס הכנה לפרישה מתחיל בימים אלה ב"מגדלי הים התיכון" בבת־ים. ה"מגדלים" הם מרכז מגורים חדשני לאוכלוסיה בוגרת שהקימה "משכנות כלל" עם קבוצת "כלל" ישראל. הצוות הפועל במקום התמחה בניהול מרכז מגורים ובטיפול במגוון רחב של בעיות הקשורות בפרישה ובגיל הזהב. עם הצוות נמנים אנשי רפואה, עובדים סוציאליים ומומחים במדעי ההתנהגות. תוכנית הקורס מוגשת על בסיס רב־מקצועי המקיף את כל התחומים המעסיקים את ציבור הפורשים. מן ההיבט החברתי, הכלכלי, הפסיכולוגי, הבריאותי וניצול הזמן הפנוי. ●●●

מידע מעשי ותיאורטי. גם קרן פנסיה מקפת מרחיבה ומעמיקה את פעילותה בתחום ההכנה של מועמדים לפרישה מן העבודה. בקרן מתכננת סדרת סמינרים בהשתתפות מומחים ובעלי מקצוע, בתנאי פנימייה, ובהם נמסר מידע מעשי ותיאורטי בנושאים שונים. החומר הנלמד מבוסס על הניסיון שנצבר בקרן ועל סקר מדעי שהוזמנה. דברים אלה נמסרו על ידי מנכ"ל הקרן, עו"ד יצחק שילון והיועץ הפנסיוני שלה, גדעון הבר, במסיבת עיתונאים שהתקיימה באחרונה. בין הנושאים שיילמדו בסמינרים: הפרישה כשינוי בחיי הפרט, מקורות הכנסה בתקופת הפנסיה, הפנסיה

לקט

מקרן מקפת ואופן חישובה, קצבת הזיקנה מן המוסד לביטוח לאומי, קופת־גמל, ניצול תוכניות חיסכון בבנקים ועוד. ●●●

ושוב — דואגים לקשישים. שירות לקשישים הסובלים ממצוקה נפשית המכבידה עליהם ועל בני משפחתם מופעל על ידי חברת "ש.ל.ב. — שירותים לקשיש בבית". השירות יינתן בקריאה טלפונית למוקד ש.ל.ב. בעזרת אנשי מקצוע, עובדים סוציאליים ופסיכולוגים מנוסים, שהתמחו במתן סיוע נפשי לקשישים במצוקה נפשית, כתוצאה מפטירת בן הזוג, פרישה לגמלאות, פגיעה מוחית או גופנית או כל פגיעה מוטורית אחרת. החברה מספקת מגוון שירותים לבית כגון הספקת ארוחות, שירותי ניקיון ואחזקה, פיקוח רפואי בליווי רופא וחובש, לחצני מצוקה, שירות אב־בית ועוד. פרטים נוספים: טל. 03-226308. ●●●

גם בית־שמש דואגת. מרכז־יום לקשיש, הגדול מסוגו בארץ, נפתח באחרונה בעיירה בית־שמש ויספק שירותי עזר ורווחה ל־700 קשישים. ראש המועצה, עו"ד יהודה בן־זאב, ציין בפתיחה החגיגית כי אין סיבה שערי הפיתוח לא ייהנו משירותי רווחה בסטנדרט האמריקאי הגבוה של המרכז הזה שעלותו כמיליון דולר. את ההקמה מימנה הקהילה היהודית של אינדיאנפוליס בארה"ב. ●●●

הוד כושר בעזה. חברות אל"י (אהבה לחיילי ישראל), הפועלות במסגרת האגודה למען החייל, הגיעו עד עזה. הן פתחו שם באחרונה חדר כושר לרווחת החיילים המשרתים באיזור. בתצלום נראים זהבה בר־הורמן, יו"ר אל"י, והאלוף יצחק מרדכי, ביום הפתיחה. ●●●

הטור שלי / נתן דונביץ

גילו את האדישות

אחת התגובות של עיתונאים ואנשי התקשורת האלקטרונית, בשיבותם של האחרונים, היא הציבור אדיש לשביתה. ככל שהתארכה השביתה צצו עוד הוקעות לאדישות והסברים מדוע הציבור אדיש, מדוע הוא שונא את השובתים, וכו' וכו'. הצרה היא שלא ראו את האדישות בראייה יותר כוללת. אילו נהגו כך, יתכן שהיו מתנים מן השובתים עלבונות ותביעות מיותרים. כי האדישות לא החלה בשביתה הזאת, היא לא החלה בשביתות. יש גילויים הרבה יותר חמורים של התייחסות, או אי־התייחסות, מצד הציבור הישראלי.

אני מסכים עם חבר־הכנסת יאיר צבן הטוען כי ציבור האדיש להאפלת הטלוויזיה, ולהפסקת השידורים, יתכן שיגיב תגובה דומה על השבתת הכנסת וביטול הדמוקרטיה. גם את הכנסת הממלכתית הוא מתעב באותה מידה. מי שהעיל את הבארות באשר לתקשורת לא יהסס לנהוג כך גם במוסדות אחרים של הדמוקרטיה. ואינני בא, במסגרת טור זה, לעסוק בסוגיה באיזו מידה סייעה התקשורת עצמה, או חלק ממנה, לנטוע רגשות עוינים אלה.

אני טוען כי האדישות באה לביטויים הרבה יותר קשים, ומסוכנים, כאשר – למשל – ניסה צה"ל לאחות שקיימת סכנה מוחשית למלחמה כימית מצד הסורים או העיראקים, או שניהם. פירסמו תצלומים של חיילים ישראלים מתאמנים בהתגוננות מפני גזים רעילים, פירסמו ידיעות (מתנות, יוזמות) על כך שיש ציוד לעורף. במדינה אחרת – באנגליה, למשל – היה הציבור קם על רגליו האחוריות. לא בבהלה, אך במידה רבה של מעשיות, לבדוק את המקלטים ואת המתקנים. אצלנו – שום דבר. אדישות מוחלטת.

במלחמת לבנון היו קצת ביטויים של התנגדות, או תסיסה. רק קצת. ההפגנה הגדולה בכיכר מלכי ישראל, זו הנקראת "הפגנת הארבע־מאות אלף" היתה הביטוי הבושה הגדול, אף כי מספר המשתתפים היה כרבע או שליש. היו, פה ושם, תגובות והפגנות של קבוצות חיילים ואזרחים. זה הכל. כל אותו חלק גדול של הציבור שהתנגד למלחמה לא יצא להפגין את דעתו. הוא רטן, קיטר והוציא קיטור במפגשי ליל־שבת, ליד קערת הפיצוחים או צלחת האבטיחים. וגם זאת, לא בצורה המרשימה ביותר.

כל ציבור פעיל, וער לערכי הדמוקרטיה, היה אומר לכנסת מה הוא חושב עליה, על רמת חבריה והיעילות שלה. לא בהפיכות, חלילה. בהרמת קול מחאה. ומה התגובה במציאות? שום דבר. מנידים ראש בביטול. זה הכל. מכאן החשש שלי שצודק חבר־הכנסת צבן. אם לא תהיה כנסת, אולי יימצא מי שירטון יום או יומיים, ויבואו כמה צעירים מן הקיבוצים להפגין, עם שלטים בעברית ובאנגלית, כדי שתראה אותם הטלוויזיה הזרה. זה הכל.

מחר יכול לקום כאן דיקטטור, וחלק גדול מן הציבור עלול לומר שזה טוב, או שלא משנה הרבה. הרי ממילא הכנסת, הממשלה, והתקשורת, הם בתחתית סולם הסמפטיה וההערכה.

המצב הזה לא החל היום. אני מנסה לאתר את נקודת־ההתחלה, או קרש־הזינוק של האדישות, למרות הצליל הפרדוכסלי של הקבלת האדישות לזינוק. לדעתי, התאוצה הגדולה בכיבוי הרגשות וההזדהות עם עניינים לאומיים החלה במה שמכונה הלם של מלחמת יום הכיפורים.

אבחון המחלה

הלם או תהליך של אנומיה. אנומיה היא חוסר־נורמות. על־פי הסוציולוג אמיל דירקהיים זהו מצב של התפוררות הנורמות בחברה, מצב הנוגד סולידריות וגיבוש חברתי. (אני משתמש בביטויים של שוהם, ורב האורד בספרם "קרימינולוגיה"). אופייניים למצב זה – התפוררות אידיאולוגית, חוסר־ביטחון קיבוצי וחוסר אפשרות להבחין בין האפשרי לבלתי־אפשרי, בין המותר לאסור, בין צדק לאי־צדק. היא חלה בעיקר כתוצאה משינוי פתאומי "כאשר חברה מזועזעת או מתערערת, אם כתוצאה של משבר קיבוצי או שפע רב, או בשל שינוי פתאומי לטובה, ואז אין היא מסוגלת להפעיל את ההכוונה והפיקוח על היחידים בה".

הקורא־החושב אינו זקוק להסברים וללעיסת הקביעות הללו למענו. הוא יקרא את הדברים שנית, יתעכב על כל משפט. בסופו של דבר, כך נראה לי, יסכים שזו היא הדיאגנוזה ההולמת של מצב החברה הישראלית היום. לא המחלה האחת היחידה, אך אחת הקשות שבהן. הניכור. הניכור היוצר אדישות. ועדיין אין זה סוף פסוק. כי ניכור, אומרים הקרימינולוגים, יוצר גם מצב של איש הישר בעיניו יעשה.

ראה מה קורה בכבישים. כיצד חוצים צומת באדום, חוצים את הפס הלבן, בונים ללא רשיון, מעלימים מסים, מועלים וגונבים מקופת הציבור וקופת המוסד הפרטי. לא רק עבריינים מן הפרוורים ומשכנות העוני. גם הדרים בפנטהאוזים, בשכונות יוקרה, אנשים מצמרת החברה, וגם בשירותים הציבוריים הרגישים והחשובים ביותר.

כאשר אתה אדיש לגורל החברה הישראלית, ולמצבה אתה אדיש גם למצבו של כל אחד ממוסדותיה, טלוויזיה, רדיו, או שירות־הביטחון. אתה מרשה לקומץ פוליטיקאים לטשטש את רושמם של מעשים ומחדלים שלהם. הם יודעים שאתה אדיש, ויודעים כי לכל היותר יישמעו קצת צעקות. ואז, ימנו ועדה של טובים וחשובים, בהרכב נוח בדרך כלל, שתסדיר את העניינים בעתיד". עוד בטרם יבש הדיו על הדו"ח, וכבר יביעו סיפוק תחת, הם – ניצלו. והחברה?

מחר או מחרתיים תסתיים השביתה ברשות השידור, כך או אחרת. מה יהיה שם בעתיד – אינני יודע. אבל ברור לי שגם בשביתה הבאה, בכל סקטור אחר, ישאר הציבור אדיש.

כי זאת מחלתו. ואין רופא.

"מעשי קונדס" או מעשים מגונים?

מעשה אונס קבוצתי וניסיונות התאבדות הם בין האירועים החריגים שנחשפו בין כותלי הפנימייה לילדים בעייתיים "אחוות ילדים" שבחיפה. האחראים מכחישים קיומו של אונס קבוצתי ולכל היותר מסכימים שהיה אירוע, ביוזמת הקורבן "שקיבל מה שביקש"

מאת נורית כהנא

במהלך הראיון עם אהרון עפרוני, מנהל המוסד החינוכי "אחוות ילדים" בחיפה, קיבל המנהל הוראה טלפונית מהממונים עליו להפסיק את הראיון לאלתר. המוסד הפנימי לילדים עלה לכותרות בעקבות הגילוי האחרון על מעשה אונס קבוצתי בתוכו. מקרה זה משלים סידרה של אירועים, שאותם ניסו האחראים להקיף בחומת שתיקה בשנים האחרונות.

ארבעה המקרים הנוספים הם: מעשה סדום שביצע חניך במוסד בחברתו במהלך שנת הלימודים 1985, ניסיון הצתת נער שנמצא ישן בחוץ ובגדיו היו ספוגי נפט, גניבת כספים על־ידי חניך, וניסיון התאבדות קבוצתית בין כותלי המוסד. (השמות שמורים במערכת).

יו"ר המחלקה לבתי ספר בויצ"ו העולמית, דינה צ'רנבילסקי, ומנהל המחלקה ישעיהו יצחקי מכחישים את קיומם של חמשת האירועים. הללה ביחס לשניים מהם, הם מודים, רק בחלק מן העובדות. "מעולם לא קרה באחוות ילדים מעשה אונס קבוצתי", אומר יצחקי. לדבריו, קורבן המקרה האחרון הוא בחזקת מי שקיבל את מה שרצה: "הוא הלך מילד לילד וביקש מה שביקש. הוא גירה עשרה ילדים למעשים מגונים, הוא דרש את זה".

צ'רנבילסקי טוענת כי "לא היה אונס. ילד אחד נכנס לחדר של השני. בגלל סיגריות הלך להתעסק, אולי היו להם נטיות, והתחילו עניינים". במקרה זה היתה, לדבריה, פרובוקציה של הילד עצמו. "לא הייתי פה בעת המקרה, אך נערים מסוג זה רוצים למשוך תשומת לב ודורשים טיפול".

העיקר — השיקום

עפרוני אומר: "יש במקרה של האונס מן האמת. היה ילד, בעל נטיות קצת הומוסקסואליות — נקרא לזה ילד הולני — שקיבלנו לאחר מבוקר משרד הרווחה". לגבי מעשה סדום או התאבדות המונית, אם היה, ולדבריו ייתכן שהמשטרה גילתה כזה — "אז זה מקרה חריג. החשוב ביותר הוא שאנו משקמים נערים אלה, לאחר כמה שנים הם נורמלים בהחלט. הבעיה היא הפרסום בעיתונות. לא מראים לטיפש חצי עבודה".

הילד שהיה קורבן למעשה האונס סולק בינתיים מן הפנימיה. "איננו מסוגלים לקחת סיכון לגביו. הילד נשלח למשרד הרווחה ולביתו", אומר על כך יצחקי. שניים עשר הנערים שהתעללו בו, שנגדם הוגשו כתבי אישום, נמצאים עדיין עם חניכי המוסד.

בעקבות אסון "פטריה"

למקרה מן החודש שעבר, שאותו חשף כתב "חדשות" יגאל קוצה, של נערה בת 14 שבלעה גלולות ושכנעה שתי חניכות נוספות והניך להצטרף אליה — "אי אפשר לקרוא ניסיון התאבדות קבוצתית", אומר יצחקי. הוא מגדיר זאת "מעשה קונדס ומבו־אביות". באותו מקרה קיבלו החניכים מאחד המדריכים את המפתח לחדר שבו נמצא ארון תרופות ובלעו כדורים בניסיון התאבדות. הם הועברו לבית חולים במצב קשה. לאחר אשפוז של כמה ימים וטיפולים שוחררו.

מוסד "אחוות ילדים" ויצ"ו נמצא ברחוב שקט באחוזה, על הר הכרמל. ראשיתו בשנות הארבעים ולמעשה נוסד עקב אסון האנייה "פטריה". חברות ויצ"ו אספו ילדים שנותרו יתומים מן האסון, נטו אוהלים, שבמקומם הוקמו כעבור זמן צריפים. בשנות החמישים, עם גל העליות הגדולות, קיבלה על עצמה ויצ"ו להקים במקום מוסד לחינוך מיוחד.

בכניסה. מבנה. משרדים. אחד, מגרשי ספורט, שלושה מבני פנימיות. ב"אחוות ילדים" לומדים כיום 140 חניכים בגילאי 11–18. הם מחולקים לשתי חברות – חברת ילדים, עד גיל 15, חברת נוער לגילאי 15 עד 18. בני הנוער חלקם לומדים במסגרת עיונית וחלקם במסגרת חטיבת ביניים עמלנית. במשך חמישה ימים בשבוע הם משמשים שוליות במפעלים, במספרות, וכו'. יום שישי מוקדש לפעילות ספורט ותרבות.

הילדים מחולקים לשבע קבוצות, בכל אחת מהן 20 ילדים. ליד חדרי הילדים — דירת המדריך ומטבחון. נערים ונערות גרים באגפים נפרדים, ארבעה בכל חדר. בכל קבוצה אם־בית ומדריך. שומר נמצא במקום בשעות הלילה.

ההשכמה היא בין 5:30 ל־07:00. סדר היום כולל ארוחות, לימודים, שיחות קבוצה עם המדריך, עבודות תחזוקה במקום, פעילויות חוגים, סרטים, הרצאות. כיבוי אורות לילדים בשעה תשע בערב ולבני הנוער בשעה עשר. פעם בשבוע מקבלים הילדים 3 ש"ח דמי כיס, הנוער — 6 ש"ח. במוסד שש משרות של עובדים סוציאליים ופסיכולוגים ו־38 משרות הדרכה.

10 אחוזים יתומים

הילדים מוגדרים ילדים חריגים. פעם בשלושה שבועות הם חוזרים הביתה. כחמישה עשר אחוזים מהם יתומים מהורה אחד וכעשרה אחוזים יתומים משני הורים. את אלה מקשרים עם משפחות מאמצות.

ילדים מתקבלים ל"אחוות ילדים" לפי הפניית משרד הרווחה, עם קורות חיים ואבחנה. ועדת קבלה בראשות מנהל המוסד, עובד סוציאלי, ופסיכולוג שעורך מבחן אישיות, מחליטה על קבלת החניך. אחזקת ילד במוסד עולה למשרד הרווחה 600 ש"ח לחודש. את היתר — 400 ש"ח — מוסיפה ויצ"ו לתקציב.

פדרציית ויצ"ו־אוסטרליה מממנת את "אחוות ילדים". על המוסד ממונה מפקח לחינוך מיוחד מטעם משרד החינוך, ד"ר חגי רונן, ועל הפנימייה ממונה מפקחת מטעם משרד הרווחה, רבקה קלסר. המנהל אהרון עפרוני יצא בחודש אוקטובר לשנת השתלמות אך כנראה שינה את תוכניותיו והתחילת השבוע חזר לתפקידו. האחראים למוסד מטעם ויצ"ו הם כאמור מנהלי המחלקה לבתי ספר, דינה צ'רנבילסקי וישעיה יצחקי.

חשיפת מקרה האונס האחרון בפנימיית "אחוות ילדים" אירעה בד־בבד עם פרסום דו"ח משרד הרווחה על המתרחש בפנימיות בארץ. ועדת חקירה פנימית החלה השבוע את עבודתה בתחום המוסד, אולם תתייחס רק לאירועי השנה האחרונה.

הבריטים כבולים בכללי המשחק

נגד החשודים אין הוכחות מוצקות דיין אשר יביאו להרשעתם בבית־המשפט, על־פי החוק הבריטי הנוהג בצפון־אירלנד. זו רק אחת הסיבות לכישלון הבריטי החרוץ במערכה נגד האיי־אר־איי

מאת שאול צדקא

בלפאסט

השופטים בצפון־אירלנד אינם הולכים לבית־השימוש לבדם. גם למגרש הגולף נלוות אליהם מכוניות עמוסות בשומרי־ראש. את ילדיהם מלווים לבית־הספר בלשים חמושים. משעה שהסכימו לשפוט את נאשמי המחתרת הקאתולית, חרצו כמו ידיהם את גורל חייהם הפרטיים.

בדוגמה קטנה זו די להמחיש את המציאות העגומה בחלק זה של האיים הבריטים — האיי־אר־איי הוא אשר קובע את סגנון החיים בצפון־אירלנד. הוא אשר ברצונו מטביע את כל הפרובינציה במרחץ של דם וברצונו חס על חייהם של האזרחים ומעניק להם כמה שעות של שלווה.

כמו השופטים, כך פני הדברים באשר למפקדי הצבא והמשטרה, ראשי הכנסייה, הפוליטיקאים והפקידים הבכירים במנגנון האזרחי הבריטי. לפני חצי שנה רצחו הטרוריסטים את השופט העליון גיבסון ואשתו באמצעות שלט־רחוק. חמישה מעמיתיו הלכו כבר לעולמם לפניו ואחרים ילכו בעקבותיהם. את משפטיהם הם מנהלים ללא חבר־מושבעים, אשר הועברו מן העולם בגלל האיומים על חייהם.

היום, שנתיים ימים בדיוק לאחר חתימת הסכם האנגלו־אירי ועשרה ימים לאחר טבח ה־11 בעיירה אניסקילן, עובדה אחת אינה מוטלת בספק: המלחמה הבריטית בטרור האירי הרפובליקאי נכשלה כישלון חרוץ.

שיתוף פעולה של האוכלוסייה

נאול קודניק, ראש המחלקה הפוליטית במשרד לענייני צפון־אירלנד, טוען כי הצבא האירי הרפובליקאי אינו מונה יותר מ־400 איש, ו־99 אחוזים מהם מוכרים לכוחות הביטחון. אם בשטחים המוחזקים של ישראל היה נתון זה מעורר חיוכים, הרי הבריטים רואים את הדברים מנגד ואינם יכולים לעשות דבר. לדבריו, נגד החשודים אין הוכחות מוצקות דיין אשר יביאו להרשעתם בבית־המשפט. "החוק הבריטי נוהג בצפון־אירלנד ואיננו יכולים לסטות ממנו כמלוא נימה".

הטיעון עשוי לעורר תמיהות רבות, אבל הועלה על־ידי דוברים אחרים פעמים נוספות וקנה לו מאחז, אשר מעורר את החשש כי אינו אלא אמתלה למחדלם של כוחות הביטחון להדביר את הטרור אחת ולתמיד. אריק דאלזל, ממונה לקת החוק והסדר הציבורי, מזכיר לי כי מאז 1969 נהרגו בצפון־אירלנד 2315 אנשים, רובם אזרחים, ובעוד אנו מדברים הגיעה לשולחנו הידיעה כי מטען חבלה גדול התגלה ליד אחד מבתי־הספר בבלפאסט. הוא סבור כמו רבים מעמיתיו, כי האיי־אר־איי, ארגון הטרור העיקרי, אינו נהנה משיתוף הפעולה של האוכלוסייה הקאתולית, המסתייגת מפעילותו.

הכיצד אין מצליחים עשרות אלפי שוטרים וחיילים לקצץ את ידיה של עשרות טרוריסטים ומפעילים, שזהות אנשיה ידועה להם? האינם יכולים להקליטם, לארוב להם, לעקוב אחריהם, ללכדם או לחלופין להשכים ולהרגם בטרם יוכלו לבצע את זממם? התשובה האחת היא, כי התנועה הזאת לקויה מיסודה. הארגון, בניגוד למשאלות־הלב של הבריטים, כן נהנה משיתוף הפעולה של הקהילה הקאתולית בצפון־אירלנד. הוכחה לכך אפשר למצוא בעובדה שביום ראשון האחרון נקראו המאמינים בכל הכנסיות שלא להעניק להם מחסה או להסתיר את כלי הנשק שלהם.

לא זו בלבד, אלא שאפילו הרפובליקה שמעבר לגבול העלימה עין ממעשיהם ושין־פיין, הזרוע הפוליטית של האיי־אר־איי, שלה יש נציג אחד בפרלמנט הבריטי, תומכת בפומבי במעשי האלימות נגד הבריטים. אחרי הכל, שלושה גורמים כבדי־משקל אלה חותרים להשגתה של אותה מטרה שעליה נאבקים הטרוריסטים — השבת צפון־אירלנד לחיקה של הרפובליקה האירית, שממנה היא נקרעה ב־1922, לאחר שבריטניה העניקה לה עצמאות.

[illegible]

רב־פקד ריימונד מור, מפקדה של משטרת חבל אלסטר שעליה מוטל תפקיד כפוי־טובה זה של שמירה על חיי האזרחים, אומר להבדיק עמיתיו ופקודיו, כי יש להם עסק רציני עם קבוצה המאורגנת היטב בנאיה, חמושה עד לשיניה ומסוגלת לכל פעולה אכזרית שאפשר להעלות על הדעת. למרות הקטל, הוא טוען כי יש לו את שירות המודיעין הטוב ביותר באירופה, וכי רבים היו אירועי הטרור שהצליחו כוחותיו למנוע. אשתקד, הוא מוסיף, הובררו בבית־המשפט לא פחות מ־700 מקרים.

אבל האמת היותר־עצובה היא, שרק 8 אחוזים ממעשי הרצח פוענחו עד כה בצפון־אירלנד והסיכוי כי פושעי אניסקילן יילכדו ויועמדו לדין הוא קלוש ביותר. למעשה, אין מי שימנע מחר מן האקדוחנים הקאתוליים להפוך את בלפאסט ואת לונדון לשוקי חורבן, כשם שהאר־גן עשה בעבר. הבריטים תולים את יהבם בהסכם האנגלו־אירי המעניק לממשלת דאבלין מעורבות בעתידה של צפון־אירלנד, אולם זה עדיין לא הוכיח את עצמו. המחבלים ממשיכים לטמון מטעני חבלה בצפון ולברוח מיד אל מעבר לגבול לאחר שמילאו את משימתם.

ממשלת תאצ'ר אינה נתונה בדילמה קלה כלל ועיקר. אם תורה לכוחותיה המתוסכלים לפתוח במלחמת חורמה נגד הטרור, אשר תחרוג מכללי של "משחק הקריקט", היא תזמין מחאות אירופיות ואמריקאיות ותעורר חמת זעם בדאבלין. בקרב הצבא והמשטרה גם רווחת התחושה, שאת מקומם של המחבלים המתוסכלים יתפסו מיד אחרים, צעירים יותר. יש הסבורים כי בראש ובראשונה צריך לעקור את שורש התסכול — האבטלה, אשר באזורים הקאתוליים מגיעה עד 22 אחוזים.

הבקרב היום שבו נאמרו לי אותם דברים נכנס אקדוחן פרוטסטנטי לחנות "פיש אנד צ'יפס" קאתולית וירה בבעליה. "אל תשכח", אמר מור, "שהטרור קיים גם בצד השני".

פנים חדשות בפקין

ההנהגה הסינית החדשה לובשת חליפות תפורות על־פי מידה, עם עניבות — וזה רק הסימן החזותי לתמורה המתחוללת מעבר ל"חומה הגדולה"

שירות DER SPIEGEL מיוחד ל"הארץ"

המנצח לא נכח במקום. כאשר התייצבו חמשת אנשי הצמרת הסינית בתלבושת אנטי־מאו — חליפה תפורה על־פי מידה, עם עניבות — בפני העיתונות הסינית והזרה, לא היה עימם הזקן: דאנג שיאו פינג, האיש החזק של סין, בן ה־83, שיום קודם לכן נפרד מהוועדה המתמדת של הפוליטביורו, איחל למנהיגים החדשים של המפלגה איחולי דרך צלחה "אני בטוח שהאנשים הצעירים יעשו עבודה טובה יותר". "האנשים הצעירים" (גיל ממוצע 63.6) שהתייצבו באולם העם הגדול בפקינג, בפני נציגי התקשורת, מאחורי פרחי אסתר אדומים וכריזנטמות צהובות, הם הנובים מנצחונו של דאנג. בעיקר המזכיר הכללי החדש של המפלגה, זאו זיאנג, בן ה־68. מעמדו כעת כמעט ללא עוררין. לאחר שדאנג אילץ, בהתפטרותו המסולחת מהפוליטביורו, גם את הישישים האחרים להיפרד מהשלטון, זכה האגף שוחר־הרפורמות במפלגה בניצחון מכריע במאבק על דרכה של סין. שלא כמו במוסקווה, הבולמים למיניהם הפסידו.

"גלאסנוסט" סיני

ראש המפלגה החדש הצטייר בפני סיני העיתונאים כמריבאי בעל מזג טוב ומהיר־תשובה. זאו, שכיהן שבע שנים כראש ממשלת סין, הגיב בהיענות אפילו על שאלות אישיות ("אני לובש רק חליפות תוצרת סין") ועשה תרגיל ב"גלאסנוסט" סיני: "העם רוצה ראש־ממשלה שאצלו יעלו רק המשכורות. אבל לא השכר. ואת, לצערי, לא הצלחתי להשיג בתפקידי כראש־ממשלה". ליותר מ־400 העיתונאים מסביב למונון הקר אמר שיש הפרדה רבה בחלוקת הפוליטיקאים בסין לאנשי רפורמה ושמרנים. "יותר מ־1,900 אנשים השתתפו בוועידת המפלגה ואישרו פה אחד את הדין־וחשבון הפוליטי שלי — ללא הצבעת נגד, ללא הימנעות. האם אפשר עוד לדבר כאן על סיעה של אנשי רפורמה וסיעה של שמרנים? מן הסתם, לא. שכן המייצגים הבולטים ביותר של האולטרה־שמרנים איבדו כולם את תפקידיהם בוועידה האחרונה.

מומחה התכנון הכלכלה, צ'אן יון, בן ה־82, שייבר בפוליטביורו נגד רפורמות בכיוון כלכלת השוק, וזה תועמלן הראשי ראנג ליצ'ון, בן ה־73, נדחפו לוועדת הייעוץ של הוועד המרכזי. הוותיק פאנג צ'אן, בן ה־85, שעל־פי השמועה נטל חלק בסילוקו של ראש המפלגה הקודם, הו יאובאנג, לא נבחר לוועד המרכזי ולפוליטביורו. פאנג, יו"ר הפרלמנט, סיים את ועידת המפלגה כחבר מהשורה. הוותיקים לא רק נאלצו לפנות את מושביהם בפוליטביורו המונה 17 איש. גם הוועד המרכזי בן 175 חברים, מהם: 43 חברים חדשים הם חסידי הרפורמה שבאו ממנגנון המדינה והמפלגה.

בורקיבית מקוף

אולם דאנג שיאאו פינג, שעם נעילת הוועידה פינה לזאו במחווה רוזי טמליות את המקום המרכזי על הבימה, דאג לא רק לבורקיבית בתחום כוח הארגון. גם תקנון המפלגה שונה כדי שיותאם לצרכים העתידים של שחרור הרפורמה. השינוי החשוב ביותר: מזכירות הוועד המרכזי שבעבר הוערכה בה הגבורות האולטרה־שמרנים תהיה כפופה מעתה לפוליטביורו. כך, אפוא, צוותו החדש של זאו זיאנג מוגן מכסות כפני מתנגדים. שכן התנגדות — כך אמר זאו כמעט בנימה מבודחת, תהיה קיימת גם בעתיד: "לסין יש מיליארד תושבים ו־46 מיליון חברי מפלגה. כמעט מובן מאליו שיהיו גם אנשים המתנגדים לרפורמה". ועידת המפלגה סיפקה לפרגמטיקנים את מרחב־הפעולה הדרוש לניסויים כלכליים עתידים. אולם בעיות קיימות בשפע. שיעור עבריינות גבוה בקרב הנוער, זיהום הסביבה, שחיתות, פערי הכנסות עוד הולכים ומתרחבים, פירוק־עבודה בנוך ומחירים עולים, מספקים די אבק־שריפה להתכתשויות פוליטיות גם לאחר מופע הוועידה הגדול.

קרייריסט בשרשרת קצרה

בין הבולמים המסויגים מנים גם יורשי חן את לי פאנג, האיש שכנוך ומן קצר יהיה ראש ממשלת סין. המהנדס בן ה־59, שלמד במוסקווה ב־1948–55, נחשב מאז כמי שדבק בכלכלת התכנון הריכוזית יותר מאשר ביעדי כלכלת השוק הנוכחיים בסין. לי פאנג, האהוב גם על הביורוקרטים הוותיקים בתור בנו המאומץ של ראש ממשלת סין המנוח, צ'ו אן לאי, כבר עשה קריירת בזק כמעמד פשרה. בנוי: תוך 5 שנים היה ממונה על שימור הסביבה, אספקת אנרגיה, הגנה מפני שטפונות, משיכת משקיעים לפרוייקטים של בניה. הוא היה אחראי על התוכנית הגרעינית של סין ועל מערכת החינוך שלה. הוא מעל לכל טכנוקרט, נמנע מסיכון פוליטי, ועד כה התגלה כאורתודוכס.

זאו זיאנג: מעמד ללא עוררין

אך גם אם לי אכן יהיה לראש־ממשלה בישיבת הפרלמנט במארס השנה הבאה, הוא עדיין יהיה כפוף לזאו, מנהיג המפלגה. הקרייריסט יהיה כבול בשרשרת קצרה. ואחרי ככלות הכל, דאנג שיאאו פינג יצפה על מלאכת הרפורמה בתור שומר הגחלת. רשמית, הוא היום רק יו"ר הוועדה הצבאית של הוועד המרכזי, והיינו המפקד העליון של הצבא. אולם ברור שגם בעתיד יהיה הסמכות העליונה בסין. "אם אתקל בבעיות גדולות", אמר מזכיר המפלגה החדש, "אבקש את עצתו של דאנג כדי לפתור את העניין על הצד הטוב יותר".

אתה סובל מחוסר תחרותיות?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

פנים חדשות לנתב"ג

נמל התעופה בן גוריון בלוד ישנה כליל את פניו בעתיד הלא רחוק. בישיבתה האחרונה של מועצת רשות שדות התעופה הועלה הנושא על־ידי יו"ר המועצה אריה גרוסברד. המדובר בתוכנית להקמתו של מסוף אווירי חדש, נוסף למסוף הקיים, שיהווה שינוי גמור בתפיסה הקיימת של סידורי תנועת הנוסעים במקום. הנהלת רשות שדות התעופה אישרה עקרונית בישיבה סגורה שלושה ימים קודם לכן, הקצאת משאבים להתחלת תכנון הפרויקט כבר בתקציב של שנת העבודה הקרובה, המתחילה באפריל '88.

על־פי הרעיון המתגבש, יועתקו למסוף חדש כבר האווירי של נמל התעופה, החנויות הפטורות ממכס, נקודות ביקורת הדרכונים ושערי היציאה למטוסים, הנמצאים כיום במסוף הקיים. "שרוול" מקורה מיוחד יוליך משערי היציאה בבניין החדש אל פתח המטוסים. המסוף החדש יחובר לבניין המסוף הקיים באמצעות מערכת הסעה מיוחדת של מעליות שינוע. אלה יוליכו נוסעים מהמסוף הקיים, שישונה למסוף יבשתי: בקומתו הראשונה יטופלו אולם הנוסעים הנכנסים לישראל ולשם יגיע מטענם, בקומתו השנייה יהיה האולם הציבורי של הנוסעים היוצאים. ומקום מסירת המזוודות.

בניין המסוף החדש מתוכנן לקום בסמוך לעמדות החניה של המטוסים רחבי־הגוף כיום. מיקומו שם יאפשר לחסוך השקעה של 32 מיליון דולר בעבור הקמת עמדות חניה חדשות, שמחיר כל אחת מהן 2 מיליוני דולר. עלות הפרויקט החדש מוערכת ב־20 עד 25 מיליון דולר. הוא אמור לענות על צרכי תנועת הנוסעים המתפתחות בנתב"ג משנת ה־90 ויאפשר קליטתם של עשרה מיליוני נוסעים נכנסים ויוצאים.

מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי, אינו רואה את הרעיון על הסף, אולם לדבריו קיימות אפשרויות נוספות שיש צורך לבחון אותן לפני קבלת החלטה.

תוכנית הצטיידות חדשה ל"אל על"

הנהלת חברת התעופה "אל על" החליטה לרכוש מטוס נוסעים נוסף חדש מדגם בואינג 757 ומטוס נוסעים משומש מדגם בואינג 747, במסגרת שלב ב' של תוכנית ההצטיידות החדשה של החברה. כן החליטה ההנהלה על רכישת מיתקן השתקה מיוחד למנועי מטוס הבואינג 707, כדי שיעמוד בתקנות החדשות למניעת רעש.

היקף הרכישות החדשות יגיע לכדי 80 מיליון דולר. לדברי דובר חברת "אל על" נחמן קלימן, המטוס החדש השלישי במספר מדגם בואינג 757 יגיע לחברה בחודש יוני '88. בסוף החודש הנוכחי ובתחילת החודש הבא אמורה החברה לקלוט את שני המטוסים הראשונים החדשים מסוג זה. את המטוס המשומש מדגם בואינג 747 רכשה חברת התעופה מבנק בבריטניה. מטוס זה אמור להיכנס לשירות בחודש מאי '88.

השלב השני בתוכנית ההצטיידות של חברת התעופה אמור לענות על צרכי הגידול הצפוי בתנועת התיירות החל מהשנה הקרובה, היא שנת ה־40 למדינת ישראל, ועל הגידול בתנועת הנוסעים עד לשנות ה־90.

משתיק מנועים למטוס השכר הישראלי

חברות תעופת השכר של ישראל "ארקיע" ו"סאן דור" יצטיידו במטוס מסוג בואינג 707 שבו יורכב מיתקן מיוחד להשתקת רעש המנועים, כדי שיותאם למגבלות התקנות החדשות בנושא מניעת רעש שייכנסו לתוקפן בראשית השנה הקרובה באירופה. חברת תעופת השכר "ארקיע" חתמה עם חברת התעופה "אל על" על חוזה חכירה של המטוס מסוג זה עם המיתקן המיוחד, למשך תקופה של חמש שנים רצופות. במקביל, מנהלות חברות התעופה "ארקיע" ו"סאן דור" שיחות על חתימת הסכם להמשך שיתוף הפעולה ביניהן בהפעלת טיסות שכר בין־לאומיות באמצעות מטוס זה — למשך חמש שנים גם כן.

על־פי ההסכם שנחתם, תקנה החברה המשכירה את המיתקן המיוחד להשתקת רעש המנועים והמטוס בעל ארבעת המנועים יימסר לחברות תעופת השכר יחד אתו, כשהוא כבר מורכב. מחירו של המיתקן כ־3 מיליוני דולר והרכבה תיעשה במפעל המתמחה בהתקנת מיתקנים מסוג זה למנועים בבריטניה המערבית. חברות השכר יחזירו את עלות רכישת המיתקן במסגרת תשלומי חכירת המטוס, אשר יתפרסו לאורך חמש השנים. דמי החכירה ינועו בגבולות מיליון דולר בשנה.

עד היום התנגדה רק בריטניה להחיל בשנה של תוקף התקנות החדשות למניעת רעש מטוסים. שאר מדינות אירופה הסכימו, בהסכמה הדדית עם ישראל, לדחות בשנה אחת נוספת את יישומן הגבולי של התקנות החדשות.

KETTLER SPORT
Made in W.-Germany

סוכנות ראשית בישראל
צומת אכדיה הרצליה
052-545444-542149-544460

העיצומים בנמלים הסתיימו
הקונטיינרים בידנו
שוב במלאי, ובהספקה מיידית:
מכשירי "מולטי טריינר",
שולחנות פינג פונג מכל הדגמים,
אופני חתירה ואופני כושר
כל הדגמים נמכרים עדיין במחירי
ינואר 1987
(עד גמר המלאי)

KETTLER

קאנטרי קלאב בכל בית
עם "קטלר ספורט"

صكنا عن الأصل

בימה חופשית

חוקה וזכויות אזרח

מאת משה שחל

מוסכם על הרוב כי יש צורך בחוקה כתובה למדינת ישראל, חוקה שתשמר את ערכי הדמוקרטיה ואת זכויות האדם, שאנו נהנים מהם כיום ומעוניינים להנחיל גם לבנינו. שמחתי איפוא בהצעתו של צוות הפרופסורים מאוניברסיטת תל־אביב ובהצעת החוקה שהעלו על סדר היום.

והנה נוכחתי כי גם המסכימים כי יש צורך בחוקה, עדיין חלוקים ביניהם בדבר תוכנה וצורתה. מחלוקות אלו יוסדרו או ישככו בעתיד. אך בינתיים אובד זמן. בזמן אבוד זה אפשר לעשות עוד להבטחת זכויות האדם והאזרח בארץ: אפשר לפעול בו במקביל לפעילותנו בעניין החוקה ובנוסף לזה.

כוונתי לחוק־יסוד: זכויות האדם והאזרח, שבהצטרפו למסכת חוקי־היסוד הקיימים ישלים את החוסר ויבטיח מעין "שלמות טריטוריאלית" בין זכויות האזרח והאלמנטריות, המובטחות היום לתושבי ישראל בחוקי־היסוד השונים.

עד שתבוא שעתה של חוקה במדינת ישראל, כבר הגיעה לדעתי שעת חקיקתו של חוק־יסוד: זכויות האדם והאזרח. הייתי מציע לראות בו מעין טיוטה לחוקה העתידה להתקבל, ולנסחו בהתאם לכך: ניסוח על דרך הפשטה והכללה, שיגבש את הערכים המוסכמים בשפה פשוטה ובהירה אך יותיר גם חופש ניסוחי להמשך התירוש והיצירה. שני אלה, גיבוש מורשת העבר וכלים לחידוש וליצירה, הרי הם סימניה המובהקים של חוקה מוצלחת: היא מגבשת את עקרונות הנורמטיביות של המוסדות הקיימות, ובה בשעה מכשירה את הקרקע לפרשנות יוצרות בעתיד שתצמיח זכויות־משנה חדשות.

אל לנו להתמהמה עוד. עלינו להטביע חותמת ולוא חותמת־ביניים ברמות חוק־יסוד: זכויות האדם והאזרח, ליצירה שנוצרה עד כה. זו יצירה ששותפים לה הכנסת בחוקי־היסוד שחוקקה ובתי־המשפט בפרשנותם היוצרת בתחום זכויות האדם והאזרח.

הצעה ברוח זו הגשתי לפנים לוועדת השרים לחקיקה, הדנה בעניין זה ובכוונתי לשוב ולהעלותה על סדר־יומה של הוועדה. בהצעתי ניסיתי לגבש דגם מופשט, בהיר ומלא לזכויות היסוד של האדם והאזרח: דגם שכבוא היום יהיה אפשר להמירו לחוקה שתחוקק.

לתוחמת זו חשיבות רבה דווקא בשעות אלו של הקצנה בחברה הישראלית ובמערכת הפוליטית כאחד. ברורה סכנתה של הקצנה זו לדמוקרטיה, ואין צורך להרחיב בזה.

תנועת "כך" היא דוגמא מספקת. החוק נגד גזענות היה צריך להתקבל מכוח עצמה, תוך ליבון, ויכוח וחקיקה בסיומם, במישור הקונסטיטוציוני. תחת זאת, ראינו מאבק פוליטי וכישלון של המערכת הפוליטית, בהעברת תוכן קונסטיטוציוני שחשיבותו אינה מוטלת בספק. המערכת הפוליטית היום־יומית אינה צריכה ואינה יכולה ליצור את המכשיר שיאפשר לחדש ערכים חוקתיים, כאשר ערכים וזכויות נדרשים, ולהעמיד מחסום כאשר הוא דרוש. חוקה, או חוק־יסוד: זכויות האדם והאזרח, יכלו לשמש מחסום, אך הם אינם כיום.

בעת התהליכים לחקיקת החוק לאיסור הסתה לגזענות, התברר כי הכנסת אינה יכולה להיות מחסום, ואף בית־המשפט העליון אינו נלהב להכניס ראשו למחלוקת. ואולי אין פלא בכך, שהרי צריך תעצומות נפש שלמעלה מן הרגיל כדי שמתוך הנסיבות בסערה תצא היד המכוונת. דווקא משום כך, עלינו לדרוש כיום את חוק־יסוד: זכויות האדם והאזרח.

אני מציע איפוא לציבור בארץ ולכל הסדירה של חוקה למדינת ישראל: המשיכו לפעול למען נוסח מוסכם ומקובל של חוקה. אך אל תזנחו את חוק־היסוד: זכויות האדם והאזרח, שאנו קרובים אליו כיום יותר מאשר אי פעם בעבר.

חוג בית

חגורו… …ור ה… …חי ה…

20 שנ… צעי…

מאת פרופ' יואל אנגל…

הכותב הוא אורתופד במ… הרפואי ע"ש שיבא

מעט מאד ידוע למעשה הגזירה הנושה שהתנתה עלינו … מים אלו — להיות חגורים … מספר שעות למושב המכונית. … אנסה להביא, מהיבטים משפט… רפואיים, מידע על הניסיון ש… במקומות שונים בעולם, שם … הקדימו אותנו בתחיקה של הגו… בטיחות לרכב.

המספרים והעובדות שיובאו … אינם משאירים מקום רב לס… החגורה אכנם אפקטיבית ב… גבוה של תאונות. עובדה זו … ידועה לרוב אנשי המקצוע … על כך עוד בשנות ה־70, כא… החגורות הותקנו במכוניות, … החוק עדיין לא חייב שימוש … ברוב המדינות. התחיקה, … הארצות, הופיעה רק בשנות ה… הסיבה לכך פרוזאית: את התו… עושים פוליטיקאים והחוק אינו … פופולרי. באנגליה ניסו ליישם … החוק בתחילת שנות ה־70 … שנתקבל דו"ח סטטיסטי … מאוסטרליה, שבה נעשה שימוש … גורות עוד קודם לכן, אך החוק … התקבל אלא בשנות ה־80.

השאלות שהועלו ע"י מתו… ושוללי התחיקה לחגירת הגו… בטיחות הן מגוחכות. החוק אינו … חירות תרופת פלא ואין הוא מס… לעשות לתאונות הדרכים את … עשה ד"ר סאלק לשיתוק הילד… התאונות ימשיכו לקרות, אף … תוצאותיהן כנראה ישתנו מעט.

רפואה מונעת קיימת בשטו… רבים. יש תחיקה המגבילה … הפרט באשר לסמים, אלכוהול … קומות ציבוריים, בגילאים מסוי… וכן שמירת איכות הסביבה ובריא… הציבור ע"י איסור זיהום־הסבי… ועוד. השאלה כמובן היא ה… הגבול, החגורות נמצאות ק… לוודאי בגבול שבין החירות לחו… הפרט ולשמירה על בטחונו. הפ… בלמטיקה מונעת ע"י התגונה ש… שאר החוקים והמגבלות שאנו מטילים על עצמנו מגינים על זולתנו ואילו כאן מדובר באביזר שאינו מונע תאונה אלא פועל רק לאחר…

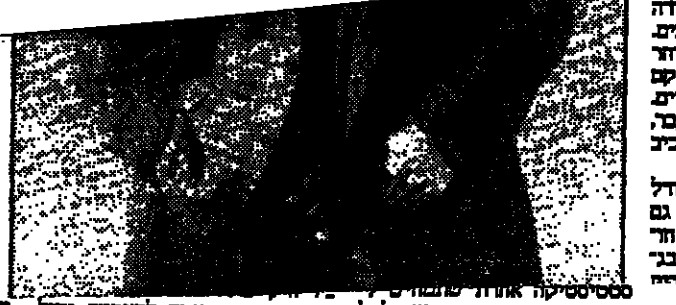

…סטטיסטיקה אחרת … קורא את חומרת הבעיה מבנאות לכל … אחוז הנה ממוצע סיכוי של היפגעות … בתאונת דרכים אחת ל־10 שנים …

…פת גרמה התחיקה לשימוש גדול פי ארבעה בין הנהגים. כיום חוגרים כ־60% מהנהגים שם בשעות היום.

…מיות. לעומת … מנעת קרוב לוודאי פציעות בדקמה הרכה — "צליפת שוט צוואר" וכו'.

לאופטיקאי … חזרנו הביתה. למזלנו נזכרנו ברגע האחרון בפולק.

פולק, מי שאינו יודע, הוא אופטיקאי שזכה לפרסום לפני שנים אחדות במאבק נמרץ שניהל נגד המחירים המנופחים שגובים — חומסים הוא ביטוי מדויק יותר — עמיתיו למקצוע. הוא טען שאפשר לתת את השירות ולמכור את הסחורה …

…יינטים נוספים.

הגיע תורנו. הזבנית הציעה שבמקום שני זוגות ראייה, רגיל ושמש, ניקח זוג אחד עם עדשות "מתחלפות". קיבלנו את ההצעה ברצון והזמנו איפוא שני זוגות: ביפוקל ומתחלפות.

הזמנו גם שתי מסגרות — לא הזולות ביותר, אך גם לא יקרות.

אחד יקבל אתכם בהזורה, תלכו יחד למכס, תחתמו, ואתם משוחררים. משם תוכלו לגשת ישר למרקס־אנד־ספנסר, כדי להוציא את 70 הדולר שחסכתם במחיר הכרטיס.

יש כמה תנאים: לטוס בטיסה סדירה להיתרו, לרכוש את הכרטיס במשרד נסיעות מסוים, …

ערביי ישראל רוצים לחיות בשלום ובכבוד

מאת זאהי כרכבי

הכותב הוא חבר מועצת עיריית חיפה מטעם חד"ש

ביום ד' 4.11 פתחו הרשויות המקומיות הערביות, לפי החלטת הוועד של ראשי הרשויות המקומיות הערביות בשביתה כללית בת יומיים, בתביעה לתקציבים מהממשלה התואמים את הכנסתה שניתנה. גם בימי השנה התקיימה שביתה כללית שהקיפה את כל האוכלוסיה הערבית בארץ. היא נערכה בתביעה לשוויון זכויות וכמחאה נגד הדיכוי והאפליה, הריסת בתים והפקעת קרקעות.

כל הפעולות הציבוריות של שביתות, הפגנות, משלחות, תזכירים — לא הניעו את הממשלה לפעול לשינוי מדיניותה כלפי האוכלוסיה הערבית ולא שכנעו את שר־הפנים ואת שר־האוצר להורים תקציבים שהובטחו לרשויות המקומיות הערביות.

האזרחים הערבים, מאז קום המדינה, הם קורבן של מדיניות רשמית, מדיניות של דיכוי לאומי ואפליה גזעית בכל תחומי החיים. הביטויים החמורים של מדיניות זו היום, הם הריסת בתים ערביים, הפקעת קרקעות ועקירת עצים. למעשה האזרחים הערבים הם אזרחים מדרגה שנייה. והשנים האחרונות המצב לא רק שלא השתנה לטובה, אלא להיפך — החמיר.

עם פתיחת שנת הלימודים הנוכחית התברר ש־25 אלף תלמידים ערביים ילמדו השנה בחדרים שכורים, שרובם אינם מתאימים להיות כיתות־לימוד. המצב בחינוך במיגזר הערבי הוא כה חמור, עד שהוכרזה שביתה כללית בת יום אחד בכל בתי הספר הערביים במדינה.

הרשויות המקומיות הערביות מקבלות תקציבים מהשלטון המרכזי, המחושבים, לנפש, רבע ממה שמקבלות הרשויות המקומיות היהודיות. למשל: בעיריית נצרת יש פקיד אחד לכל 136 אזרחים בעיר, ואילו הממוצע הארצי הוא עובד אחד לכל 60 נפש. אגף החינוך בנצרת עילית מעסיק 24 פקידים, ואילו בעיר נצרת רק שלושה. במיגזר הערבי לא נבנתה כל תעשייה שתהווה מקור של תעסוקה. החקלאות הערבית מופלית לרעה בתקציבים ובמענקים, בהדרכה, במכסות מים. בוגרי האוניברסיטאות הערביים אינם מוצאים עבודה מתאימה השלמת את קידומם המקצועי, מכיוון שמנגנון הממשלה כמעט סגור בפניהם, והחברות הגדולות אינן מוכנות להעסיקם.

לבנות ולנתוץ

בעולם הנאור עוזר השלטון לאזרחיו לבנות בית, לנטוע עצים. ואילו כאן, הממשלה מחפשת כל הזמן דרכים כדי להרוס בתיהם של ערבים, ביניהם שניבנו ללא רשיון.

שחיים ומעבדים קרקע זו מציגים מסמכים וקושאנים שהאדמה היא שלהם. עוקרים כרמי זיתים בטענה שהקרקע היא של המדינה. הרי אין דבר אכזרי יותר מהריסת בית שבו מתגוררת משפחה עם ילדים, שנבנה ביזעם ועל חשבון פת לחמם של כל בני המשפחה.

לפני כשבועיים עקרו אנשי מינהל מקרקעי ישראל כאלף עצי זית שהחלו השנה לתת פרי, בכפר לגיה בנגב, בנימוק שהקרקע היא של המדינה. התושבים הבדואים שלהם עוד מתקופת הטורקים. השלטונות מנסים לחסל כפרים קטנים שקיימים במקומם עוד לפני קום המדינה כמו כפר אלעריאן בקירבת אום־אל־פחם, שהיו בו בניינים עוד לפני קום המדינה ובניינים נוספים נבנו באישור רשויות התכנון. השלטונות רוצים להרוס את הכפר ולהעביר את תושביו לכפרים הקיימים. איפוא הצדק והיכן ההיגיון.

המדיניות הרשמית כלפי האזרחים הערבים במדינה, בנוסף לכיבוש ולדיכוי האכזרי של הערבים הפלשתינים בשטחים הכבושים, הביאו לצמיחת הגזענות המכוערת ולהופעתן של כוחות פאשיסטיים במדינה. זה התחיל עם כהנא, שקרא לגרש את כל הערבים. היום אנו עדים לגל של הצהרות מכביות של אישי ציבור ואף מאישים בשלטון אשר קוראים לפתור את הסכנה הדמוגרפית הערבית ע"י גירוש ערבים: סגן שר הבטחון, דקל, מציע לארגן "טרנספר" של ערבים; השר שפירא מציע 20 אלף דולר לכל ערבי שיעזוב את הארץ; וגאולה כהן טוענת שה"טרנספר" הוא המעשה המוסרי ביותר.

לבלבל את הציבור

גברו הפגיעות הגופניות בערבים כדוגמת הפוגרום נגד ערבים בכפר סמיר בחיפה ועוד. נוצר רושם שהגזענים למיניהם מתחרים ביניהם מי ינקוט בפעולה קיצונית יותר נגד ערבים, כדי לרכוש תמיכה גדולה יותר, כדי לבלבל את הציבור שלא יבין ויראה שכל צרותיו ובעיותיו הן בעצם מהכיבוש ומהעדר שלום.

לאחרונה התפרסם "מסמך ארנס" שהוכן ע"י תת־אלוף (מיל.) עמוס גלבוע שממליץ על עמדה גזעית כלפי האזרחים הערביים, וטוען שקיימת בציבור הערבי־ישראלי התארגנות "שיש לה כיוון ברור להיפרדות מהמערכת הישראלית הממלכתית". המסמך גם תוקף את המוסדות הציבוריים של האוכלוסיה הערבית כמו הוועד להגנת האדמות, ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות ועוד, ולמעשה קורא לפיזורם.

אין זה דבר חדש שטופלים על הערבים בישראל האשמות שווא כדי להצדיק מדיניות דיכוי ואפליה נגדם. הרי כל השנים הואשמו הערבים שהם נגד המדינה, דבר שלא היה ואין לו מקום במציאות.

האמת היא שהם היו ועדיין נגד מדיניות הממשלות. הטענה שיש התארגנות בכיוון להיפרדות מישראל היא עלילה שבאה כדי להצדיק פגיעות הרשות של השלטון באזרחים הערביים.

בניגוד להבטחות

הנה מה שכתב פולס במאמרו ב"הארץ" ב־30.10 תחת הכותרת: "ערביי ישראל, מיעוט מתוך רוב", בהקשר ל"מסמך ארנס": "לעומתו טוען שמואל טולדנו שפעם גם הוא כיהן כיועץ ראש־הממשלה לעניינים ערביים, שלטענת גלבוע 'אין על מה לסמוך'. לא זו בלבד שטולדנו אינו מגלה סימנים כלשהם לבניית תשתית לאוטונומיה ערבית־ישראלית, אלא הוא אומר במפורש שהתהליכים הם הפוכים לחלוטין, המסגרות הפוליטיות המוניציפליות הציבוריות הערביות עושות כל מאמץ כדי לתפוס עמדות בממסד הקיים".

מאז קום המדינה, ובניגוד להבטחות שניתנו [illegible] במגילת העצמאות, שהערבים במדינת ישראל יהנו משוויון זכויות [illegible] ממשלות ישראל, תחילה בראשות מפא"י ולאחר מכן הליכוד, במדיניות דיכוי לאומי ואפליה גזעית כלפי התושבים הערביים. הוטל עליהם ממשל צבאי, הופקעו רוב אדמותיהם בעזרת חוקים שונים, והפליטים בארץ, כמו תושבי איקרית וביר־עם, לא הורשו לחזור לכפריהם.

נוסף לכך מסרב השלטון להכיר בערבים בישראל כמיעוט לאומי בעל שפה ותרבות לאומית, וממשיך להתייחס אליהם כאל עדות דתיות: מוסלמים, נוצרים ודרוזים. השלטון, שלא חשב שיהיו בארץ כל כך הרבה ערבים, לא זנח את הרעיון של גירוש כמה מאות אלפי ערבים מהארץ אם תהיה לו שעת כושר לכך. הטבח בכפר־קאסם ב־1956 בוצע במטרה ליצור פניקה בכפרים הערביים ולהביא ל"בריחה" המונית של הערבים תושבי המשולש.

מדיניות הדיכוי, האפלייה והגזענות כלפי הערבים בישראל, פוגעת לא רק בערבים, אלא בכלל החברה הישראלית. הגזענות המשגשגת מחסלת את הערכים האנושיים והתרבותיים בישראל.

נגד הגזענות והפאשיזם

כל שוחרי השלום והדמוקרטיה בישראל, אשר חושבים על עתידה של המדינה ועל אזרחיה, חייבים לפעול במרץ וללא רתיעה נגד הגזענות והפאשיזם, לשוויון זכויות לאוכלוסיה הערבית בישראל, לשלום צודק עם העם הפלשתיני שיהיה מושתת על נסיגה מכל השטחים שנכבשו ועל הקמת מדינה פלשתינית לצידה של מדינת ישראל.

האזרחים הערביים במדינה הוכיחו מאז ומתמיד את רצונם לחיות בשלום, מבלי לוותר על זכויותיהם ועל זהותם הלאומית. הם דחו עמדות שרצו להביא להסתגרותם הלאומית ולבידוד מהחברה הישראלית. ההיפך מזה הוא הנכון. הם רצו להשתלב ולהשפיע על מהלך הדברים בחברה הישראלית, ע"י תמיכה ואף שיתוף פעולה עם הכוחות הדמוקרטיים היהודיים. תושבי אום־אל־פחם פנו לכל הכוחות הדמוקרטיים היהודיים, כשכהנא הודיע שהוא עומד לבקר בכפר. ואמנם רבים מהם הגיעו לכפר ומחו יחד עם התושבים נגד ביקור כהנא. בכפרים הערביים הסיסמה "אחווה יהודית־ערבית" היא סיסמה המתקבלת ברצון.

לו ראשי השלטון היו רוצים בשלום צודק עם העם הערבי הפלשתיני ועם המדינות הערביות השכנות, היו נוקטים במדיניות אחרת כלפי התושבים הערביים — במדיניות של שוויון ולא במדיניות של אפליה ודיכוי. בכך היו עוזרים לאוכלוסיה הערבית להוות גשר של שלום עם השכנים.

קלע פולס למטרה, במאמר שהוזכר לעיל, כשכתב: "עלינו לקבל את הציבור הערבי, כיישות לאומית בעלת זכויות שוות בלי משחקים של 'הפרד ומשול'".

הדרך הזאת היא לטובת הערבים והיהודים כאחד. היא אשר תרסן את הגזענים והפאשיסטים למיניהם ותשרת את עניין הדמוקרטיה הישראלית ואת עניין השלום.

כישורי דירקטורים — מהפיכה של אחיזת עיניים

מאת ח"כ יצחק ארצי

שלוש שנים חלפו מאז הודיע שר האוצר שהוא מוכן לנצל את הסמכות המוענקת לו לפי סעיף 17 (ג) 1 לחוק החברות הממשלתיות תשל"ה 1975 ולהתקין תקנות בקשר לכישוריהם של דירקטורים בחברות ממשלתיות. [illegible] חוק החברות הממשלתיות [illegible] מאז מתבצעים מינויים המוניים של דירקטורים בחברות ממשלתיות, מבלי שיהיה קיים צורך חוקי להתייחס לכישוריו של הדירקטור.

בארץ פועלות 189 חברות ממשלתיות, מכהנים בהן כאלפיים דירקטורים. מאז ומתמיד מינוי הדירקטורים מתבצע לפי שיקולים מפלגתיים. כל שר מינה רק "משלנו". במובן זה הפכו ל"רפובליקה של חברים", כך היה גם בימי שלטונו של המערך. אלא שבימי שלטונו של הליכוד חלה הידרדרות חמורה.

ההשתייכות המפלגתית איננה שוב הקריטריון העליון. שרי הליכוד צעדו צעד קדימה: עתה מוכנס גם הקריטריון של השתייכות סיעתית. השרים הממנים, שרים המחזיקים בתיקים כלכליים, גילו פתאום שבידיהם מכשיר אדיר לחיזוק מעמדם הפוליטי ולפיצוי נאמניהם. תחום המינוי של דירקטורים בחברות כלכליות, הפך למבצע רצוף של חלוקת שלל מפלגתי. הנורמה החדשה שהתפתחה: כל בוחר הוא טוב למשק (המדינה).

מינוי דירקטור מתעלם מצרכי החברה ומעדיף את צרכי השר. לפעמים הוא בא לפצות את נאמניו בתוך המפלגה, אלה שקובעים את גודלו הפוליטי: לפעמים הוא רוכש באמצעות מינויים נאמנים שיחזקו את היד בעוד במוסדות הבוחרים של המפלגה.

בממשלת האחדות הלאומית מרבית המשרדים הכלכליים (כמו: האוצר, תעשייה ומסחר, שיכון, תחבורה, תיירות) הם בידי שרי הליכוד. בהעדר קריטריונים של כישורים, רכוש המדינה בשווי של מאות מיליונים מופקר ומנוהל ע"י אנשים חסרי השכלה, נסיון, יכולת. ההחלטה של שר האוצר להתקין סוף סוף תקנות בדבר כישורי הדירקטורים, מהווה איפוא צעד קדימה בכיוון הרצוי.

ואכן התקנות בדבר כישוריהם של דירקטורים בחברות ממשלתיות כוללות קריטריונים של גיל מינימלי, השכלה גבוהה בכלכלה, מינהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון או הנדסה, נסיון בניהול עסקי, נסיון בעבודה בשירות הציבורי בנושאים כלכליים או מסודריים, מומחיות בתחום עיסוקה העיקרי של החברה.

כיוון שהתנאים אינם מצטברים הרי שנפתח פתח רחב לגמישות במינוי אנשים לפי קריטריונים של השכלה ולימודים או בהעדר קריטריון זה — לפי כללים של נסיון רחב מקצועי או צבורי.

אין הרבה טעם לפתוח היום במאבק דון קישוטי נגד מינויים מקרב פעילי המפלגות. אין סיכוי לכך. בלית ברירה, הרע במיעוטו הוא מינוי חבר מפלגה בעל כישורים.

עתה ניצבת השאלה כיצד ממנים ומי ממנה?

ועדת גבאי שהכינה את הרקע לניסוח התקנות, מתוך שאיפתה להבטיח מינוי דירקטורים על פי שיקולים עניינים של טובת החברה, רצתה להפקיד את מינוי הדירקטורים בידי ועדה עצמאית בראשותו של משפטן אובייקטיבי או שופט. לשכת החברות נאבקה נגד המגמה להפקיע מידיה מינוי של אלפים דירקטורים. היא טענה שהשיטה המוצעת איננה מעשית. היא הטילה ספק ביכולתה של ועדת מינויים זו לבצע מינויים המוניים.

בתקנות המוצעות השר סומך את ידו על הגישה לפיה לשכת החברות נשארת הגורם הדומיננטי במינויים. הלשכה בודקת את כישוריהם, לכאורה, של הדירקטורים עפ"י מסמכים ושאלונים. על פי בדיקתה נפסל המועמד שאינו כשיר לתפקיד. המתאימים המומלצים ע"י הלשכה, ימונו ע"י השר. כאשר הלשכה מוצאת אותם בלתי מתאימים, רשאי השר להעבירם לוועדה המטפלת במקרים מיוחדים. הוועדה — המורכבת משופט כיו"ר, עובד רשות החברות ושני דירקטורים לשעבר תציג החברה, תדון בטעמים מיוחדים ותכריע ברוב קולות.

הוראה זו היא המורה. היא מרוקנת למעשה את התקנות מתוכן. הוועדה היא הפתח לעקוף את סעיף הכישורים כדי להתיר מינויים עפ"י רצונו של השר העוקף את רצונו בעקיפת "הטעם המיוחד".

העמדת שופט בראש הוועדה למינויים, לפי טעמים מיוחדים נועדה להעניק לוועדה יוקרה ותדמית של ועדה שיפוטית כביכול, אבל הרכבה המעניק [illegible] שגם הם פוליטיים, חושף את הכוונה האמיתית. מלבד היו"ר השופט, הוועדה מורכבת משני חברים שכיהנו בעבר כדירקטורים, שהיו לפי המסורת מינויים פוליטיים, ללא אבחנה בכישוריהם. הרכב זה הופך את היו"ר — שופט מכובד — לעלה תאנה. הוא נמצא מראש במיעוט מול הקואליציה של עושי רצונו של השר.

אין תימה שוועדת הכספים הודיחה את התקנות לשר, לניסוח מחודש. אינני זקוקים לתקנות של אחיזת עיניים. סעיפי הכישורים הם רחבים דיים ומאפשרים מינוי של אנשים שונים שהם בעלי ידע או בעלי נסיון, בתנאי שהכישור היחיד שלהם לא יהיה הקשר עם השר.

פתיחת פתח לעקוף את מהות התקנות, עושות אותן פלסתר. במקום חצי מלאכה הנהגת גושפנקה חוקית למצב הקיים, מוטב המצב הנוכחי, הפרוץ. בסופו של חשבון — ככל שרע יותר — טוב יותר. האבסורד מוכרח להוליד שיפור אמיתי ויסודי, לטובת 189 החברות שבבעלות הממשלה.

ישראל מאבדת את עצמאותה המדינית

הסכנה הגדולה ביותר להמשך קיומה של ישראל כמדינה עצמאית מקורה בשגיאות מנהיגיה, מתורי מדיניותה

מאת משה ארידור

בהתקרב המועד לחגיגות הארבעים למדינת ישראל תעמוד לדיון, במלוא חריפותה, השאלה: האם עצמאותה המדינית, הביטחונית והכלכלית של מדינת ישראל היא עצמאות אמת? לא זכינו בעצמאות ביטחונית. היעודה נכפה עלינו בכל מלחמות ישראל, מאז מלחמת השחרור. את סיומן של המלחמות הכתיבו מעצמות־העל, שמנעו מישראל את פרי ניצחונותיה. נשללו ממנה הישגים מדיניים, שהיתה זכאית להם תודות לניצחונותיה בשדה הקרב, ולא בשל מהלכים מדיניים שעשתה. עצמאות כלכלית אין לישראל ותלותה בארה"ב היא עובדה קיימת. אך ארה"ב לא איימה מעולם על עצמאותה המדינית של ישראל. הסכנה הגדולה ביותר להמשך קיומה של ישראל כמדינה עצמאית מקורה בשגיאות מנהיגיה, מתוך מדיניותה.

שני מהלכים מדיניים העמידו את ישראל בשנתיים האחרונות בסכנה מוחשית של איבוד עצמאותה המדינית: החלטתה של ממשלת ישראל — בשל הצבעתם של שרי המערך — בעד ביטול התכנית לייצור הלביא, עקב דרישתו של חלק מהממשל האמריקאי ודרישתה של הנהגת המערך מהממשל לתמוך בתכנית הוועידה הבינלאומית. שני מהלכים אלה משלימים זה את זה, מיישמים קו מדיני המוביל בהכרח לאיבוד מוחלט של עצמאות מדינית.

רצון הממשל האמריקאי למנוע את ייצור הלביא, כעדות לקידום טכנולוגי מרשים, נבע בעיקר מרצונו שלא לאפשר אי־תלות ביטחונית. עצמאות כזאת עשויה להוות גורם מכריע בימי מבחן, בעת מאבקים צבאיים או מדיניים באזור, שבהם תוכל ישראל לפעול כגורם מדיני לא־תלוי. כי תכנית הלביא טמנה בחובה לא רק בניית מטוס משוכלל, אלא בניית טכנולוגיה צבאית מתקדמת המאפשרת פיתוח טכנולוגי לייצור אמצעי־לחימה קונבנציונליים ולא־קונוונציונליים. אמצעים כאלה עשויים לבסס את עצמאותה המדינית של ישראל, שלא תהיה נתונה עוד למרות משרד ההגנה ומשרד החוץ של ארה"ב.

ההתקרבות המאולצת

להתנגדותו של הממשל האמריקאי תרמו גם לא במעט יצרני הנשק האינטרסנטים של ארה"ב, שהלביא היה להם גורם מתחרה רציני, והממשל לא יכול להתעלם מהם.

ההתקרבות המאולצת, המתרחשת בימים אלה בין שתי המעצמות, הביאה ל"הסכם עקרוני לחתימה על חוזה להגבלת הטילים הגרעיניים לטווח בינוני", ממחישה עד כמה מסוכנת לעצם קיום ישראל מדיניות של ויתור על עצמאות מדינית בזירה הבינלאומית. גם שוחרי השלום המובהקים והאמיתיים, הרואים בפיתוח נשק גרעיני סכנה לשלום העולם, מפקפקים אם הסכם זה יוביל להפחתת הסכנה של השתלטות הקומוניזם הטוטליטרי על העולם החופשי־הדמוקרטי. אף בשאלה הנצחית, התקפה עדיין, לאהבתנו, גם בעניין המדינה היהודית, "האם זה טוב ליהודים?" — אין ספק כי ישראל עלולה לצאת ניזוקה מההתקרבות בין שתי המעצמות.

ארה"ב תואלץ להתקרב, ולוא במקצת, לעמדות ברית־המועצות בשאלת הפתרון לסכסוך הישראלי־הערבי. הסכם כזה יפתח את שערי "הוועידה הבינלאומית" לפני בריה"מ, אם תיכפה ועידה כזאת על ישראל. אז לא יהא מקום לאשליות בדבר הפתרון שיוצע ויכפה על ישראל. בריה"מ השואפת לחזור ולהתבסס במזרח התיכון, נקל לשער מה יהיו דרישותיה בוועידה בינלאומית. ואילו ויתורים תצטרך ארה"ב לוותר לבעלת־בריתה הכפויה.

"ישמרני האל מידידי"

זה עלול להגיע לידי השתלבות מוחלטת של ישראל במדיניותה של ארה"ב, הנוגעת לעתים את האינטרסים החיוניים ביותר של ישראל, ועד להיותה כעין מדינת־חסות אמריקאית. האם מצב כזה מחייב המציאות? יש אומרים כי אין לישראל זכות קיום ללא הישענות על ארה"ב. הם טוענים זאת כיום — לאחר ארבעים שנות ישראל, כשהיא גורם צבאי, מדיני וטכנולוגי מן השורה הראשונה בין מדינות העולם. האם לא השכילו להבין כי אין כל הפרזה באמרה שארה"ב זקוקה לישראל לא פחות משישראל זקוקה לארה"ב?

הסיוע הכלכלי שמקבלת ישראל מארה"ב זול בהרבה מהסיוע שמקבלות מארה"ב מדינות לארמעצות בעולם, במאבקה לעצירת התפשטותו של הקומוניזם המאיים על עתידה. סיוע כזה, כלכלי וצבאי, ניתן למדינות שמשטרן קורס בן לילה. השליט החדש עלול להפוך את המשאבים הללו לחרב פיפיות.

לישראל דרושה הנהגה היודעת לומר גם לאו לידידה הגדולה, כאשר מתגלה ניגוד אינטרסים ביניהן. דרושה לה הנהגה היודעת לנקוט עמדות אמיצות ועצמאיות, ולהשיב מבט גם אל ידיד המבקש את הבלתי־אפשרי. האמרה "ישמרני האל מידידי, עם אויבי אסתדר לבד", טובה גם ביחסים בין מדינות ידידות. מטבע הדברים, כלפי מדינות אויבות או אף בלתי־ידידותיות, נוהגים בחשדנות ובזהירות. אך ערנות מיוחדת דרושה דווקא כלפי מדינה ידידה, שיש אמון גמור במעשיה ובכוונותיה. התבטלות והכניעה מעודדים דרישות ולחצים, ואילו עמידה איתנה מעוררת כבוד ומונעת מראש דרישות שיש לסרב להן. מדינות, בדומה לבני־אדם כפרטים, לומדות לכבד את רצונן של אלה המכבדות את עצמן.

להסקה ודוודי קיטור.
טפסים להגשת הצעות ניתן לקבל במשרד המפעל, רח' המרכבה 31 אזור התעשיה חולון, בין השעות: 8:00-14:00 אצל יהודה לוי או נעמן טל. 03-808144 ,801542
הצעות בצרוף המחאה בנקאית בגובה 10% יש להגיש עד ל־25.11.87 שעה 12:00
הנהלת המפעל אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למשפטים
שופט בית הלורדים באנגליה
LORD JUSTICE HARRY WOOLF
ירצה בנושא
The Need For Entrenched Constitutional Rights
ההרצאה תתקיים היום, יום ד' 18.11.87, בשעה 19.00 באולם קפלן בבנין טרובוביץ הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב רמת אביב.
הציבור מוזמן

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
ת.א. 2654/86
בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג — 1983
ובעניין: מ.ר.ש. יישום מערכות אוקלוגיות בע"מ מרחוב נגבה 51, רמת־גן ח.פ. 51-066491-5
ע"י ב"כ עוה"ד י. גורניצקי ושות' מרח' מונטיפיורי 39 ת"א
מודעה
נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי של תל־אביב־יפו הוגשה ביום 15 לאוקטובר 1986 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי החברה וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין בתל־אביב רחוב ויצמן 1, ביום 19.11.1987 בשעה 9.00 בפני כבוד השופט לוין.
כל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, והעתק מן הבקשה הזאת יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש אותה מן החותם מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעדה.
חיים בן, עו"ד
י. גורניצקי ושות' עו"ד
מרחוב מונטיפיורי 39
תל־אביב
הערה
כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זוהי חברה, את השם והכתובת של החברה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או החברה או ע"י עורך הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך דין) וצריך למסרה או — אם היא נשלחת ע"י הדואר — צריך לשלחה בזמן שיספיק למען תגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 18.11.1987.

הזמנה
להציע הצעות
ניתנת בזאת הזמנה להציע הצעות לרכישת מגרשים שפרטיהם כדלקמן:
(1) גוש 6043 חלקה 10 בדרום חולון; שטח 756 מ"ר; זכויות בניה צפויות להתקבל לפי תב"ע ח/300.
(2) גוש 6623 חלקה 137 בצפון תל־אביב; שטח 1004 מ"ר; זכויות בניה צפויות להתקבל לפי תב"ע 1863.
ההצעות תכלולנה את המחיר, תנאי תשלום ובטוחות מוצעים. הח"מ שומר על זכותו לנהל מו"מ עם המציעים, והמוכרין אין הח"מ מתחייב לקבל כל הצעה שהיא.
הצעות יש להגיש בכתב, תוך שבועיים מפרסום מודעה זו, לעו"ד יוסף א. שלוש, רח' החשמונאים 107, תל־אביב 67011. צורת המכירה המועדפת היא במזומן.
בעניין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם עו"ד יוסף א. שלוש או עו"ד שאול מנוחים כל יום בין השעות 09:00-18:00 טלפון 5612521.
יוסף א. שלוש, עו"ד
תל־אביב, 18 בנובמבר 1987.

הועדה המקומית לתכנון ולבנין הגליל המרכזי
רח' לוחמי הגיטאות 10 עכו
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי — עכו בקשה להיתר בעניין [illegible] 1228/87/7 ע"י מר משיר חכים [illegible]
[illegible] כל המעוניין יכול להגיש את התנגדותו למשרדי הועדה המקומית רח' לוחמי הגיטאות 10 — עכו תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
משה מלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הגליל המרכזי — עכו

סוף שנת מס 87
רואי חשבון, עורכי דין, חשבים יועצי מס ומנהלי חשבונות
בואו לבקר במפגש ה־3 למיחשוב המשרד
בכפר המכביה, 7 בדצמבר, 10.00 — 19.00
בין 30 החברות המציגות:
חשבשבת, קסלמן שירותי ניהול, דפוס בארי, מיכאל גולן, במברגר רוזנהיים, מיגב חברה לפיתוח תוכנות פיננסיות, סיטק, קומפהרד, שרגאי שירותי ניהול, מיכלל מיקרו מחשבים, אינטרספס, סופרפיל, גסר, שקד מערכות מחשבים, אדר מחשבים, אחשב מחשבים, החברה הישראלית לשיטות סחר.
מציגים שטרם הבטיחו מקומם התקשרו בדחיפות לדורית רוגל, אנשים ומחשבים.
052-452-165 ,03-280-640
לקבלת הזמנות חינם: שלחו שמות המבקרים ממשרדכם:
שם: ______ חברה: ______
כתובת: ______ מיקוד: ______
טלפון: ______ תפקיד: ______
לאנשים ומחשבים: ת.ד. 33326, ת"א 61333 או טלפנו 03-280640

קודם כל תשתית, מר גרוס

מראה מעל דסק

מאת מיכאל קרנון

הודעתו של זאב גרוס על התפטרותו מתפקיד יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי נתניה והצעתו לשחקנים ללכת בדרכו, היא צעד חדש וחריג בכדורסל הישראלי.

הצד החיובי — הודעתו של עסקן שהוא לוקח אחריות ומסיק מסקנות. זה כמעט ולא קורה אצלנו. רק מאמנים נוהגים מדי פעם ללכת בדרך זו. הלוואי שבאיגוד הכדורסל יאמצו את הלקחים של זאב גרוס.

אבל ישנו גם הצד השני. לגרוס וחבריו היו שאיפות גדולות. הם חשבו שמה שעשה אליצור נתניה לפני שנתיים, אין סיבה שלא יעשו היום. אבל הם לא למדו מהשגיאות של שכניהם ושל אחרים. לא ניתן להקים קבוצת כדורסל בריאה, ללא תשתית. קבוצה המורכבת מ"שכירי חרב" בלבד, אין לה זכות קיום ואין לה עתיד. לא יתכן שקבוצה בליגה הלאומית בישראל תתבסס על חמישה כדורסלנים אמריקאים ועוד ישראלי יליד ארה"ב הנמצא כבר בשלבי הסיום של הקאריירה שלו. גרוס מדבר על כך שהקבוצה משחקת "בלי נשמה". איפוא הוא מחפש נשמה אצל בראון, יון, קארטר, בלאס ודוזה.

למה לא ללמוד ממכבי רמת־גן. מועדון קטן, ללא אמצעים ותקציבים מנופחים, אחד הראשונים שהקים בית ספר לכדורסל שהוציא הרבה מאוד שחקנים מצויינים. אלה מהווים את התשתית ועם חיזוק של שני זרים בלבד, מכבי רמת־גן מחזיק במעמד בליגה הלאומית העונה אף הגדיל לעשות כאשר הוא מדורג במקום החמישי.

רק כאשר יש לך תשתית כזו מותר לך לשאוף לגדולות. הבנתם את זה שם בנתניה?

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

אחרי שעלה למקום ה־18 בדירוג העולמי

עמוס גבר על סטייך בסיבוב הראשון בדרא"פ

טניס

יוהאנסבורג (איפי). עמוס מנסדורף, המדורג חמישי באליפות דרום־אפריקה על פרסים כספיים בסך 375 אלף דולאר, עלה אתמול לסיבוב השני. הוא גבר על הדרום־אפריקאי כריסטו סטייך 7–6, 6–2. במישחקון שובר השוויון ניצח עמוס בנקודות 7–4. הכוכב הישראלי שואף להגן כאן על התואר בו זכה אשתקד.

מנסדורף התבשר אתמול שעלה למקום ה־18 בדירוג העולמי אחרי טורניר המבלי שם הגיע לשלב רבע הגמר. גם שני המדורגים הראשונים כאן, פאט קאש ואנדרס גומס, יכנסו לפעולה רק היום.

שני מדורגים אחרים ניצחו אתמול: האמריקאי דייויד פייט (4) את האוסטרלי קארל לימברגר 6–1, 7–6 השווייצרי יעקב לאסק (6) את האמריקאי ג'ים קורייר 6–2, 6–2.

תוצאות אחרות: פורגה (צרפת) — גומס (ארה"ב) 6–3, 6–4, יול (אוסטרליה) — ברואר (דרא"פ) 7–6, 6–7, 7–6, קנצ'לוטי (איטליה) — ליף (ארה"ב) 6–4, 6–3, אנגר (ארה"ב) — ארזאורדס (דרא"פ) 6–4, 7–5, ג'נבה (ארה"ב) — מויר (דרא"פ) 7–5, 6–1.

בסיבוב הראשון לזוגות: קאש ולאסק — גומס ולקנט 7–6, 6–4.

ויידנפלד, מרנשטיין ווינברג לרבע הגמר

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלושה טניסאים ישראלים צעירים, העפילו אתמול לרבע גמר הטורניר השני בסבב פרנקל הנערך במרכז הטניס ביפו. רביב ויידנפלד ניצח את האמריקאי פליצר 7–6, 6–7, 6–2 וישחק היום נגד המדורג ראשון, הצרפתי פליריאן. בועז מרנשטיין גבר על האנגלי פרטר 7–6, 6–7, 6–2 ויתמודד עם המדורג שני האמריקאי קצרי. אהוד וינברג גבר על ההולנדי ורהוכן 6–3, 6–3 וישחק נגד השוודי פאלק.

דווקא הבכיר בין הטניסאים שלנו, עמית נאור, נוצח ע"י האמריקאי לוקיס 6–2, 6–2, 3–6. לוקיס ישחק נגד הגרמני גיסקרס.

בטורניר פיליפס לנשים העפילו ארבע ישראליות לרבע הגמר. אילנה ברגה, שניצחה את קוסטמאיר (אוסטריה) 6–4, 6–2 תשחק נגד יעל סגל שגברה על הגרמניה שראם 6–0, 6–4. דליה קוריאט, שגברה על הגרמניה רמקה, תשחק נגד שרית שלו, שניצחה את שילד־קנבט (שוויץ) 6–0, 6–2, 6–1.

● מאלי הולדסורת, המנהלת האדמיניסטרטיבית של התאחדות הטניס הבין־לאומית, הגיעה לישראל כאורחת של איגוד הטניס. היא תהיה משקיפה רשמית בטורניר הנשים בשבוע הבא באשקלון.

אוורט הודחה ע"י האניקה

ניו־יורק (איפי). הפתעה גדולה היתה כאן בסיבוב הראשון של תחרות הגמר בסדרת "וירג'יניה סלימס" בה נוטלות חלק 16 הטניסאיות הטובות בעולם. המדורגת שלישית, כריס אוורט בת ה־32 מארה"ב, נוצחה ע"י המערב־גרמניה בת ה־27 סילוויה האניקה 6–4, 6–4.

גרמניה אחרת, בטינה בונגה, נוצחה ע"י המדורגת שישית, הארגנטינאית בת ה־17 גבריאלה סאבאטיני, 6–2, 6–2, 7–6. סאבאטיני ושטפי גראף, ניצחו בזוגות את הטשכוסלובקיות סוקובה ופרחומנקו ולאריסה סבצ'נקו 6–1, 6–4.

המאמן מילינקו מיהיץ' מאוכזב:

כואב לי שאייזנברג לא משחק קבוע בהרכב קבוצתו

כדורגל

מאת משה הרגנשט
סופר "ספורט הארץ"

ההפסד הצורב 5–0 לאירלנד בשבוע שעבר בדאבלין, ממשיך להטיל את צילו על פעילות הנבחרת הלאומית. גם אתמול, לאחר אימון שיגרתי של הסגל, זה היה הנושא המדובר ביותר בפגישה הקבוצה עם כתבי הנבחרת והמאמן, מילינקו מיהיץ'.

המאמן היוגוסלאבי היה שב גלוי מאוד. "ההפסד נפל קשה על כולנו, בעיקר על השחקנים, שכנראה ההפסד הזה עשה להם משהו. עכשיו הם יבינו עד כמה עליהם לעבוד כדי להתקדם. אם רוצים להגיע לאירופה, צריך לעבוד על כמה כללי יסוד בכדורגל המודרני, כגון הכנה פיזית, משמעת טאקטית ואווירה ספורטיבית. איני יכול להצביע על חוליה מסויימת ולומר: זו הבעיה שלי. כי יש לי כאב ראש עם כל הנבחרת. אני מקווה כי במישחק עם מאלטה ב־2 בדצמבר בוינה, כל אחד ילחם על הכבוד שלו".

מיהיץ' התייחס פעם נוספת לאפשרות שירגל אחרי אוסטרליה וניו־זילנד שיתמודדו עם ישראל על הכרטיס לסאול. "אין לי כוונה לעשות זאת וגם אין לי כל כוונה למנות עוזר. איני יודע אם היה גול אוסטרלי באירלנד, אך אם היה, זה טוב לישראל". מיהיץ' כבר הבהיר כי ימשיך לתת אמון בסגל הקיים, אך אפשר שיהיו שניים או שלושה שינויים בהרכב הפותח במישחק עם מאלטה. במהלך השיחה חרג מיהיץ' מהרגלו ואמר משפט אישי הנוגע להולך כביהודה משה אייזנברג: "כואב לי שהצעיר הכי כשרוני בישראל אינו משחק דרך קבע בהרכב של קבוצתו". מיהיץ' הבהיר כי אמר את הדברים באופן אישי ואין לו כל כוונה להתערב בעניני הקבוצות.

כהתייחסו לזימונם המחודש של משה סיני או מוטי איוניר, אמר מיהיץ' כי אין זה משנה אם סיני יוזמן בשלב מאוחר יותר. לגבי איוניר הוא יתייחס כאשר והלה יחל לשחק בליגה.

בשבת מתכוון מיהיץ' לחזות בסיני במישחק המרכזי בליגה הלאומית בין המוליך מכבי נתניה להפועל תל־אביב המדורג שני. מיהיץ' אמר כי הוא מרוצה משובו של אלי דריקס לנבחרת והוא מקווה שימשיך כך בעתיד.

דב שחר, יו"ר ועדת הנבחרות סיפר כי מיהיץ' הבהיר לשחקנים כי אין בטחון בנבחרות והסגל פתוח באופן קבוע לשחקנים שיצטיינו בליגה. שחר עצמו שוחח עם השחקנים על נושא הכרטיסים המוזמנים והויכוחים עם השוטפים הבהיר להם כי שחקן שלא ינהג כיאות, יוצא מהנבחרת.

השאלה הגדולה: מי תעלה מבית 1: רומניה או ספרד?

אליפות אירופה

בית 1

1. רומניה	5	13–3	8
2. ספרד	5	9–8	8
3. אוסטריה	5	6–9	4
4. אלבניה	5	2–12	0

בית 3

1. ברית"מ	8	14–3	13
2. מז. גרמניה	7	12–4	9
3. צרפת	7	4–6	6
4. איסלנד	8	4–14	6
5. נורווגיה	8	5–12	4

וינה (שרות "ספורט הארץ"). רומניה תוכל להיות הערב הנבחרת השביעית שתבטיח הופעה בשלבי גמר אליפות אירופה. זאת אם תנצח כאן את אוסטריה במישחק בבית 1. אם יסתיים המישחק בתיקו או אם ינוצחו הרומנים, יהיו תלויים בתוצאות המישחק השני בבית זה בו תארח ספרד את אלבניה בסוויליה.

לרומניה וספרד 8 נקודות כ"א אבל הפרש השערים של הרומנים עדיף בהרבה. ניצחון 1–0 על האוסטרים יאלץ את הספרדים להבקיע 8 שערים נגד אלבניה כדי להקדימם. אבל האוסטרים לא יקלו את החיים על הרומנים. החלוץ טוני פולסטר, המשחק בטורינו, אמר אתמול: "יש לנו חשבון עם הרומנים שגברו עלינו 0–4 אשתקד בבוקארשט". מאמן נבחרת רומניה אמריך יני, שהוביל את סטיאואה בוקארשט לזכיה בגביע אירופה ב־1986, אמר: "נהמר על התקפה אבל לא נפקיר את ההגנה מול החלוצים המסוכנים של אוסטריה".

שלושה משחקני ההרכב הראשון של ספרד פצועים: המגן חוארדו אנדרינואה, הקשר רפאל גורדיו והחלוץ חוסה קאראסקו. המאמן מיגל מוניוס יציב במקומם את אנדוני גויקואצ'אה, רפאל ואסקס ופרנציסקו יורנטה, שהציג העונה כמה מישחקים מזהירים בכדורי ריאל מאדריד.

אם תעלה רומניה יעדרו משלבי הגמר בשנה הבאה שתי הפיינליסטיות של האליפות הקודמת ב־1984 — צרפת וספרד. הצרפתים יארחו הערב את מזרח־גרמניה במישחק האחרון בבית 3 ממנו כבר הבטיחה את עלייתה נבחרת ברית המועצות. מארחות טורניר הגמר, מערב־גרמניה, תערוך היום מישחק רעים בבודאפשט נגד הונגריה.

הולנד מעורערת

מבזק נמסר אתמול שוועדת העירעורים של אופ"א תתכנס ביום שישי לדון בעירעור של התאחדות הכדורגל ההולנדית על ההחלטה לבטל את ניצחונה 8–0 על קפריסין ולהעניק ניצחון 3–0 לקפריסאים. זאת בעקבות זריקת פצצת העשן למגרש בעת המישחק ברוטרדאם. אם ידחה העירעור ההולנדי יקבע המישחק בין יוון והולנד ב־16 בדצמבר את הנבחרת המסיימת בשלבי הגמר. להולנד יספיק תיקו.

אופ"א קבעה כבר את ארבע הנבחרות המדורגות בשלבי הגמר: מערב־גרמניה (1), אנגליה (2), איטליה (3) וספרד, אם תעלה כמובן (4). גרמניה תשחק בבית 1 ומישחקיה יהיו ב־10 ביוני בדיסלדורף, ב־14 בגלזנקירשן וב־17 במינכן. אנגליה תשחק בבית ב' ומישחקיה יהיו ב־12 בשטוטגארט, ב־15 בדיסלדורף וב־18 בפרנקפורט. הגרלת הבתים תהיה בחודש ינואר.

הפסד שני לפזארו בארה"ב★ 51 נק' של הופנאגל לאורתז

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת סקוליני פזארו, שתארח ב־2 בדצמבר את הפועל גליל־עליון במישחק הראשון ברבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע, עורכת בימים אלה סיור מישחקים בארצות הברית. היא נחלה הפסד שני, 76–90 נגד אוניברסיטת אייווה.

פזארו משחקת בסיבוב זה ללא ואלטר מאגיפיקו ואריק קוסטה, המסיירים עם הנבחרת האיטלקית בארה"ב. בהפסד באייווה הירבו לקלוע לזכותה האמריקאי גרג באלארד 26, גראציס 16 וחמפולי 12 נקודות.

מונאקו, שתשחק ב־2 בדצמבר בנתניה נגד אליצור, מדורגת במקום החמישי בליגה הצרפתית עם 8 ניצחונות ו־3 הפסדים. ניצחונה האחרון היה על קאן 87–106 (51–54) עם 27 נקודות של רוברט סמית ו־25 של הבין־לאומי הצעיר מונטי.

אורתז, מיריבותיה של מכבי ת"א בבית הגמר לאלופות, מדורגת מקום אחד לפני מונאקו עם מאזן דומה אחרי ניצחון 125–101 על ריימס. פרדי הופנאגל קלע 51 נקודות זו לזכות אורתז ואלכס בדלי 35 נקודות ו־12 ריבאונדים לריימס.

עוד הפסד לאיטליה

לורנס, קאנזאס (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של איטליה המסיירת בארה"ב, נוצחה גם במישחקה השני, 82–88 (41–41) ע"י אוניברסיטת קאנזאס. אנטונלו ריווה קלע 31 נקודות לאיטליה ואלטר מאגיפיקו 18. דני מנינג קלע 41 נקודות לקאנזאס.

הפסד לנבחרת הנוער

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, המתכוננת לטורניר הנוער הבין־לאומי שיהיה בסוף דצמבר, נוצחה אתמול 2–1 ע"י מכבי פתח תקוה. טל בניה הבקיע את שני השערים למנצחים. דן בן־שמעון לנבחרת הנוער.

כדורגל

פליט חתם באולימפיאקוס

אתונה (ע"ה). דייויד פליט בן ה־42, מנהלה לשעבר של טוטנהאם, מונה כמאמנה של קבוצת הכדורגל היוונית אולימפיאקוס פיראוס. פליט סיכם אתמול עם נשיא המועדון ולאחר מכן חזר ללונדון. הוא אמור לשוב לאתונה ביום שישי ויחזה ביום ראשון במישחק הליגה של קבוצתו העתידה.

פליט יחתום על החוזה בעוד שבוע ובעיתונים כאן נמסר כי משכורתו החודשית תהיה כ־15 אלף דולר.

כדוריד

נצחון 26–18 על אנגליה

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת ישראל בכדוריד גברה בפעם שלישית במישחק רעים על נבחרת אנגליה 26–18 (13–8).

הבקיעו לישראל: סומך 6, רשאלי 4, דוקר 3, קושניר 2, חדד 2, ליגנר 2, בלזר 2, גרא 2, רובנשטיין 2, דיין 1.

היום יוצאת הנבחרת לאיסלנד ובכדר הערב תשחק נגד נבחרת איסלנד עד גיל 21.

כדורעף

מטהאשר גבר 3–0 על הפועל כפר־סבא

מאת סופר ספורט "הארץ"

הגלות. הפועל מטהאשר, ניצח אתמול 3–0 את הפועל כפר־סבא במישחק המרכזי בליגה הלאומית בכדורעף. המוליך, הפועל קרית־אתא, ניצח את הפועל המעפיל 3–1. תוצאות נוספות: מכבי פתח־תקוה — הפועל העוגן 3–0, הפועל בת־ים — א.ס. רמת השרון 3–0, הפועל רמת אביב — הפועל שריד 0–3.

הפועל קרית־אתא נגד ויוורינה

פאריס (ע"ה). קבוצת הפועל קרית־אתא, תשחק בסיבוב השני בגביע התאחדות הכדורעף האירופית, מול ויוורינה נוביסאד. המישחק הראשון יהיה ביוגוסלביה ב־5 או ב־6 בדצמבר והמישחק הגומלין כעבור שבוע.

שיא הכנסות בווימבלדון

לונדון (ע"ה). אליפות ווימבלדון 1987, הביאה רווח של 7,154,990 לישי"ש. זהו שיא חדש של הכנסות ועולה ב־15 אחוזים על אלה של אשתקד.

יו"ר מכבי נתניה התפטר ומציע לשחקנים ללכת בדרכו

כדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי נתניה, זאב גרוס, הודיע שלשום לשחקני הקבוצה על התפטרותו. מיד אחרי המישחק בו הובסה קבוצתו 52–80 ע"י הפועל חולון, כינס גרוס את השחקנים ואמר להם שלפי עניות דעתו 90 אחוז מהם באים רק כדי להרוויח את הכסף ואת "תרומתם היחידה לקבוצה". גרוס קרא לכל השחקנים לגלות כבוד עצמי ולעזוב את הקבוצה ללא תביעות כספיות. לדברי גרוס הקבוצה אמנם משחקת כדורסל, אך ללא נשמה ולחימה. לחילופין הוא הודיע שיהיה מוכן להמשיך בקבוצה, בתנאי שהשחקנים יבטיחו שאם לא ינצחו שני מישחקים עד סיום הסיבוב יודיעו כולם על התפטרותם. את התשובה ישמע היום אחד הצוותים כשגרוס יפגש עם השחקנים.

בהודעה לעיתונות שפירסם אתמול כותב גרוס: "צעיר נראה לי שאני נאבק ומשקיע בקבוצה הן בכספית והן פיסית, הרבה יותר מאותם שחקנים". עוד כותב גרוס: "שני השחקנים הזרים שלנו הסכימו לוותר על המגיע להם ולעזוב ללא תביעות נוספות". במכתב מאשים גרוס את הנהלת אגודת מכבי נתניה בניכור.

אמש התקיים אימון רגיל של מכבי נתניה בנוכחות מלאה של השחקנים והמאמן. סטיב שלכטר הגיב בקצרה: "אני המום מנוסח הדברים של גרוס במכתבו. השחקנים לא שמעו את כל הדברים האלה. זוהי מחשבה נאיווית שאנחנו נוותר על החוזים שלנו".

יאיר שרון מאמן בית"ר ת"א

יאיר שרון הוא המאמן החדש של בית"ר תל־אביב. אתמול בבוקר, תוך התייעצויות עם היו"ר אבנר קופל הנמצא בבאנגקוק, הוחלט בבית"ר ללכת על שרון. אחר הצהריים ישבה הנהלת בית"ר עם שרון ובסיום השיחה הגיעו להסכמה עקרונית לפיה יאמן את הקבוצה. ההסכם הסופי אמור להיסגר בתוך 48 שעות. אחר הצהריים יעביר שרון את האימון הראשון. בבית"ר צינו אמש בהערכה את העובדה ששרון הסכים לקבל את התפקיד למרות מצבה הקשה של הקבוצה. שרון אימן את בית"ר לפני שתי עונות והוביל אותה להישגה הטוב ביותר — מקום שישי. בעונה שעברה היה עוזר מאמן מכבי תל־אביב.

רני כהנא מבקש להשתחרר מירושלים

רני כהנא, מאמן הפועל ירושלים, ביקש להשתחרר מתפקידו. מיד עם סיום מישחק הניצחון על בית"ר תל־אביב, הגיש כהנא מכתב להנהלת הקבוצה בו הוא מודיע על בקשתו לסיים את תפקידו. כהנא לא הודיע על התפטרות, היות ולפי חוזהו אין הוא יכול להתפטר חד־צדדית. כהנא מבקש לשבת עם הנהלת הקבוצה היום או מחר כדי ללבן את העניינים. הוא מתרץ את הודעתו, בדיבורים של כמה מחברי ההנהלה על פיטוריו אם היה מפסיד נגד בית"ר. "אני לא מוכן להמשיך לאמן עם האקדח על הרקה. יש מן החוצפה בדבר כזה אחרי שבאתי לקבוצה לפני שנה במצב אבוד והבאתי קבוצה סבירה", אומר כהנא. "לא הפסדנו אף מישחק שהיינו צריכים לנצח מראש. אני לא מוכן להמשיך לעבוד במצב כזה. יש לנו סגל טוב ואני נהנה לעבוד שם. אבל זה מתחיל להזכיר לי יותר מדי את המצב לפני שפוטרתי מהפועל חיפה בעונה שעברה".

מהנהלת הקבוצה נמסר אתמול שהם היו רוצים לראות את רני ממשיך ולכן גם יעשו נסיונות לשכנעו. "אך אם הוא יעמוד על דעתו, לא נוכל לחייב אותו להמשיך". כהנא אמר אמש שיגיע היום כרגיל לאימון הקבוצה ולאחר מכן ייפגש עם ההנהלה.

הדרבי במעגל סגור בסינרמה

אתמול הסתיימה מכירת הכרטיסים לדרבי התל־אביבי בכדורסל שיערך ביום שני הקרוב. כל מנויי הקבוצה, כמעט ללא יוצא מהכלל, רכשו כרטיסים. בינתיים סוכם סופית על שידור המישחק במעגל סגור לאולם הסינרמה. אולם הסינרמה מכיל 5,000 מקומות וביום חמישי תחל מכירת הכרטיסים. מחיר הכרטיס 15 דולאר.

בינתיים מתפתח ויכוח בין הפועל ת"א לאיגוד הכדורסל לגבי 150 כרטיסים שהאיגוד מבקש לרכוש בתשלום. הפועל הסכים למכור לאיגוד רק 50 כרטיסים בתוספת ל־120 כרטיסים שהאיגוד מקבל בחינם. נשיאות איגוד הכדורסל החליטה לשלוח היום מברק להפועל בו היא תודיע שאם לא יקבלו את הכרטיסים האלה, תועמד הפועל ת"א לועדת המשמעת. תגובת דובר הפועל ת"א יורם דורי: "ההחלטה של הנשיאות היא בניגוד לתקנון ובניגוד להגיון. הדרישה של האיגוד לא מקובלת עלינו במיוחד סוך האיומים. נשקול מה לעשות יחד עם היועצים המשפטיים שלנו".

האיגוד־אימץ מסקנות בולגריה

נשיאות איגוד הכדורסל החליטה אתמול לקבל ככתבו וכלשונו את הדו"ח של הועדה המקצועית על הופעת הנבחרת במישחקי דרג ב' בבולגריה. ההחלטה התקבלה ברוב של 6 מול 3. קודם דיון בישיבה של מזכירות הפועל. בישיבה זו הוחלט לכפות משמעת סיעתית על כל חברי הפועל בנשיאות האיגוד. זאת כדי שהדו"ח של הועדה המקצועית יאושר בנשיאות. ההחלטה התקבלה למרות שיו"ר האיגוד יורם אוברקוביץ לא תמך בהחלטה. בנוסף לאוברקוביץ התנגד לה גם מנחם לוין. השניים טענו שיש לקבל רק חלקים מהדו"ח ולהחזיר לוועדה חלק מהדו"ח.

בישיבת הנשיאות התנגדו להחלטה לקבל את הדו"ח במלואו שלושה: שמעון מזרחי, יעקב שאלתיאל ושלום גרינברג, שקודם לכן התפטר מחברותו בוועדה המקצועית.

בוגרי בליך "הסבירו" למה מכבי ר"ג על המפה

הפסידו 75–82 למכבי ת"א בחנוכת אולם חדש

נבחרת ביה"ס "בליך" עם שחקני העבר, אתמול בחנוכת האולם. בין העומדים: המאמן מולי קצורין (שני מימין), עופר פליישר (רביעי), דורון ג'מצ'י (חמישי) ויוחאי נעמן (שביעי). בין הכורעים: גילי שורצמן (ראשון מימין), יאיר בדעטר (שני), שמואל זיסמן (שלישי) (צילום: עודי קרן)

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

מי שרוצה להבין את התופעה ששמה מכבי רמת־גן בכדורסל, הקבוצה שכולם אוהבים כל כך לאהוב, צריך היה לבוא אמש לחנוכת אולם הכדורסל החדש של ביה"ס התיכון "בליך" ברמת־גן. רבים מכדורסלני רמת־גן בכל הזמנים הגיעו מבית ספר זה.

את הרוח הזו של מלחמה ספורטיבית להישגים, הם למדו שם, בבליך. בית ספר שתמיד נשא דגל כדורסל. כתלמיד בית הספר לשעבר אני יכול בהחלט לספר עד כמה לימדו אותנו לאהוב את הכדורסל. לא לחינם הגיעה נבחרת בית הספר להישג המצויין הזכיה באליפות העולם הבין־לאומית לבתי־ספר תיכונים ב־1983.

מולי קצורין גם הוא בוגר "בליך", מאמן הקבוצה, התמוגג מנחת לפני מישחק אתמול: "תן לי את ההרכב של השחקנים פה, יחד עם שני אמריקאים ואנחנו מגיעים לחצי גמר הפליי־אוף בלי הרבה בעיות". ואכן בקבוצה שיש לך 4 שחקני נבחרת ישראל — דורון ג'מצ'י, שמוליק זיסמן, עופר פליישר ואודי בריאר — אתה בהחלט במצב טוב. בנוסף לארבעתם באולם היו שם עוד כמה שחקני ליגה לאומית כמו יאיר בדעטר, יוחאי נעמן וגיל שורצמן.

דרך אגב, במישחק החגיגי, עם חיזוק של איציק כהן, נתנו בוגרי בליך "פייט" לאלוף מכבי תל־אביב. מכבי ניצחה 82–75 לא לפני שבליך הוליך 71–59, חמש דקות לסיום המישחק. דורון ג'מצ'י קלע 38 נקודות לבליך, בריאר ופליישר הוסיפו 10 נקודות כ"א. למכבי, ששיחק ללא ברקוביץ' ואר־ואסטי, הירבו לקלוע: מגי 32 ודניאל 24.

דרך אגב האולם החדש ממש יפה. רק חבל שקבוצות הכדורסל מרמת־גן לא יוכלו להשתמש באולם זה, בגלל בעיות עם השכנים.

כדורגל

באר שבע תארח את רומניה

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחק הרעים הבין־ארצי עם נבחרת רומניה יהיה בבאר־שבע. כך החליטה אתמול מזכירות ההתאחדות. סגל הנבחרת יתאמן היום בצהריים באיצטדיון רמת־גן. לאימון הוזמנו 19 שחקנים. כל ה־16 שהיו באירלנד, מחוץ חרשישו, החלוץ אלי דריקס ממכבי תל־אביב ושניים ששוחררו לפני היציאה לדאבלין השוער עופר מביאן והקשר אלון נתן.

טמיר ביקר בחשאי במוזמביק

דן על כינון יחסים

מאת עקיבא אלדר
כתב המדיני של "הארץ"

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר ביקר בחשאי לפני מספר חודשים במוזמביק וסיכם שם את נושא כינון היחסים עם ישראל. כך נודע אמש בפי מקור מוסמך בירושלים.

למרות הקשיים שגרם הפרסום ב"וואשינגטון פוסט" בדבר המגעים בין ישראל למוזמביק, לא באה משם תגובה שלילית. בירושלים אומרים כי בקרוב אכן ייכונו יחסים בין שתי המדינות.

ארה"ב אישרה 75 מיליון ד' עבור פיתוח טילי חץ

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ועדות השירותים המזויינים בבית הנבחרים ובסנאט אישרו אתמול הרשאה להקצבת 75 מיליון דולר לפיתוח טילים נגד טילים. סכום זה, שיעמוד לרשות הפנטגון אם יאושר על־ידי ועדות ההקצבות, אינו מיועד במפורש לישראל, אך לדברי נציגים בקונגרס שפעלו על ההרשאה, "אין כל מדינה אחרת בעולם שתזכה להקצאה הזאת".

הסכום יעמוד לרשות הפרויקט בשנת הכספים 1988, והוא יהווה חלק מ־300 מיליון הדולר שבו מוערכת עלות הפרויקט כולו. יצויין כי אתמול החלו דיונים על אופן חלוקת הכסף בפגישות של המשלחות הצבאיות בוואשינגטון, ונראה כי הממשל יממן 90 אחוז מהפרויקט.

ועדות השירותים המזויינים אישרו אתמול גם 40 מיליון דולר לצורך פרויקטים של מחקר ופיתוח. הסכום יעמוד לרשותן של חמש מדינות הנהנות ממעמד של בעלות ברית ושאינן חברות בנאט"ו, אך נראה כי גם כאן תוכל ישראל ליהנות מחלק הארי של ההקצאה.

הוועדות אישרו עוד כי ישראל תוכל להשתתף במכרזים שיוציא הצבא האמריקאי באירופה. כפי שאושרה גם הקצאה התלתית של שמונה מיליון דולר עבור פרויקט טילי האוויר־קרקע מדגם "פופ־איי" שיוצרו בישראל.

סכומים אלה, יש לזכור, נשלטים במסגרת חוק ההרשאה. הם יממומשו רק אם יאשרו אותם ועדות ההקצאות הדנות עתה יחד עם נציגי הממשל בקיצוץ התקציב. "תיאורטית, הכל אפשרי, כולל קיצוץ בסכומים הללו", אמר גורם תומך ישראל בקונגרס. "אך נראה כי סכומים אלה לא ישתנו".

מקורות בקונגרס מסרו עוד כי החשש שתקציב הסיוע לישראל יקוצץ אין לו על מה לסמוך. "ישיבות הפסגה" על קיצוצי התקציב בין הקונגרס לממשל ידונו רק בסעיפים הנוגעים לסיוע לישראל, ונראה כי יאשרו אותו במלואו. נודע כי לא הממשל ולא ועדות הקונגרס הממליצו או שוקלים להמליץ על קיצוץ כלשהו.

המשכים מעמוד 1

הרואין

(סוף מעמוד 1)

שוויו של ההרואין שנתפס הוא כתשעה מיליון דולר בשוק הקימעונאי. ואפשר להכין ממנו מאות אלפים של מנות סם לנרקומנים.

בתפיסה שלשום "שברו" בלשי היחידה המרכזית את השיא שהציבו בתפיסת הרואין. לפני כמה חודשים הם תפסו, גם כן במכונית שהגיעה באוניה לנמל אשדוד, יותר משבעה ק"ג הרואין שהיה מוסתר בתוך מושב המכונית. אז נעצרו מספר חשודים שהועמדו לדין.

התפיסה שלשום התאפשרה לאחר פעילות מודיעינית ומבצעית של בלשי היחידה המרכזית. המכונית יובאה לישראל מבלגיה על־ידי אישה בת 38 תושבת חולון. האשה נעצרה אתמול יחד אתה נעצר גבר בן 26, ידיד שלה, תושב תל אביב. החקירה בפרשה נמשכת וצפויים מעצרים נוספים.

תפיסה של כמעט 14 ק"ג הרואין היא תפיסה גדולה גם בקנה מידה עולמי. לפי ההערכה, השקיעו יבואני הסם בארץ סכום של מאות אלפי דולרים ברכישתו, כנראה באירופה, ובארגון מבצע ההברחה לארץ.

ז'נווה

(סוף מעמוד 1)

במסמך הדברים שאמר וורונצוב בראיון שהעניק בז'נווה לטלוויזיה האמריקאית, מוסרת "טאס" כי הוא טען שארה"ב עורמת אמנם מכשולים מלאכותיים, אך המשא־ומתן נמצא בשלבו האחרון, ויש לצפות שיסתיים לא מאוחר מה־23 בנובמבר.

"אנו סבורים כי נצליח לשכנע את הצד האמריקאי להסיר נושאים מלאכותיים אלה, ושהחוזה יוכן בעוד מועד לחתימה", הוסיף וורונצוב.

דוברת המשלחת האמריקאית בז'נווה, ויזה אבגל, אמרה לעיתונאים כי גם ראש המשלחת האמריקאית, מקס קמפלמן, הביע אופטימיות לגבי סיום הכנתו של החוזה, אשר יוליך לחיסולם של כל הטילים הגרעיניים לטווח בינוני המשוגרים מן הקרקע, הפרוסים היום על־ידי ארה"ב וברה"מ.

גוש קטיף

(סוף מעמוד 1)

הספיק להוכיח את מסירותו ויעילותו כאלוף פיקוד, הטענות שלנו הם כלפי הדרג המדיני ולא כלפי צה"ל.

ראובן רוזנבלט אמר בתגובה כי אבי פרחן מייצג מיעוט קטן של תושבים.

"זו הצהרה אומללה" הגיב אתמול המזכ"ל רן שמרון על הצהרתם של מתיישבי גוש קטיף שברצונם על כוונתם לנתק מגע עם אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי. "הצהרה על ניתוק מאלוף הפיקוד פירושה ניתוק מצה"ל כולו. במציאות החיים ברצועה, הצהרה על ניתוק מצה"ל היא למעשה ניתוק מהמציאות. היכולת של תושבי גוש קטיף להיות ולהתפתח בשקט ובביטחון סביר היא לפני הכל תוצאה של העבודה המסורה והרצינית של כוחות הביטחון בניצוחו של אלוף הפיקוד, העושה עבודה רצינית ומסורה מאד. ההצהרה היא לא רק אומללה, אלא שיש בה גם כפיות טובה.

אני מקווה שהמתיישבים ימצאו את הדרך לחזור בהם מהמהלך הלא שיגרתי שנקטו".

דינה נקש

(סוף מעמוד 1)

הקובע כי חולה הוא אדון לגופו וגורלו, תיקון זה מתייחס למקרי התאבדות. עד שהוכנס התיקון בכנסת השישית, נחשב אדם ששם קץ לחייו כמי שעבר על החוק.

מנהל המרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר, פרופ' מרדכי שני אמר ל"הארץ" בתגובה לחקיקה כי תפקידו של הרופא הוא להחיות ולא להמית. מי שיושב לעומק יבין כי החקיקה היא חומר נפץ. בנושא הזה אנו נכנסים לגבול אפור שהחקיקה לא תפתור אותו. בדיונים בנושא בבתי המשפט בעבר לא פעם עלתה השאלה עד כמה הרופא צריך להיות אקטיבי לגבי חולה בשלב הסופי של חייו. הוא הוסיף כי כדי לתת תשובה לשאלה זו הוקם ההוספיס ליד בית החולים שם נותן צוות מיומן לחולה חשוך המרפא למות בכבוד.

ח"כ מאיר כהן אבידוב (ליכוד) פנה ליו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ אורה נמיר, לחדש את הדיון בהצעת חוק פרטית שהגיש לפיה יש לבצע המתת חסד לזקנים מעל גיל שבעים, הסובלים ממחלות כרוניות קשות ואשר אינם מסוגלים לתפקד בכוחות עצמם מאחר והועדה בלחץ משרד הבריאות וההסתדרות הרפואית דוחה את הדיון. דורש ח"כ כהן־אבידב להעביר את החוק לקריאה ראשונה במליאה, ולתת למליאת הכנסת להחליט אם יש מקום לחוק כזה במדינה מתוקנת.

דו"ח איראנגייט

(המשך מעמוד 1)

הדו"ח, המכיל כ־700 עמודים, לא יחדש אמנם הרבה מבחינת מהלך הפרשה כפי שנחשפה במהלך החקירה הפומבית, אך לדברי חבר הקונגרס לי המילטון, שהיה היו"ר מטעם בית הנבחרים, הוא יכיל הרבה מאוד פרטים ומסמכים שלא פורסמו קודם.

מול הדו"ח, שעליו חתומים רוב חברי ועדת החקירה, הכינו שמונה חברי קונגרס רפובליקאים דו"ח מיעוט התוקף את לשונו החריפה של דו"ח הרוב. וגורס כי נייר זה הוא תוצאה של "מלחמת גרילה" בין הקונגרס לנשיא. על־פי דו"ח המיעוט, "לא היה קשר או מזימה. לא היתה הפרה שיטתית של שלטון החוק ולא אי־הגינות ממשלית רחבת ממדים".

דו"ח המיעוט תוקף גם את שר החוץ ג'ורג' שולץ ואת שר ההגנה קספר ויינברגר על שיצרו בממשל אווירה לא־נוחה לקבלת החלטות, והם מציגים ברמז לשולץ להתפטר מתפקידו.

אשר לישראל, לטענת דו"ח הרוב המשבחת את שיתוף הפעולה הישראלי, טוען דו"ח המיעוט כי "אין לנו כל דרך לדעת אם הכרונולוגיה שמסרה על־ידי ישראל היא מדויקת. יתכן שהיא מדויקת, אך יתכן גם שלא. באופן עקבי הגישה ממשלת ישראל את הכרונולוגיה שלה באיחור ומנעה מהחוקרים גישה למעורבים באופן ישיר. אין לנו כל טענה נגד סירובה של ישראל לאפשר גישה כזאת", נאמר בדו"ח, "ארה"ב היתה נוהגת כמוה. אך אנו מתנגדים לכך שהועדות הסתמכו באופן נחרץ כל כך על מידע שלא התקבל תחת שבועה ושכנראה מכיל חומר המשרת את ענייניה של ישראל, ועשו בו שימוש כמו עדויות שהתקבלו בשבועה על־ידי פקידים אמריקאים".

סרטים בערוץ 2

(סוף מעמוד 1)

דור בתשלום פיצויים של 10,000 ש"ח. על התביעה טרם הוגש כתב הגנה.

מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון מוסר: שר החינוך יצחק נבון אמר אתמול כי הוא מקווה שהמשך המשא־ומתן עם עובדי רשות השידור יתנהל על בסיס ריאלי שיתן גם סיפוק לעובדים, כדבריו. "אני לא רוצה לראות את העיתונאים חוזרים לעבודה על גחון ולא על ארבע, לא מושפלים. שום תועלת לא תצמח מכך לאף אדם. שום עובד שחוזר לעבודה מושפל אינו יכול לעבוד" אמר השר נבון בעת שסייר אתמול במוסדות חינוך באצבע הגליל.

השר נבון הודיע כי לא יורחבו השידורים בערוץ השני כדי לא לגרום, כדבריו, לשבירת השביתה. הוא אמר כי גורמים שונים פנו אליו להוציא צווי ריתוק כנגד כמה עובדים מרשות השידור כולל העובדים במחלקות הערבית והרוסית, אך הוא סירב.

דרגות, כשהדרוג הנמוך ביותר מבוסס על שכר יסוד של 600 שקל. בראש הסולם, עומדים העיתונאים. הסולם אמור לשמש בסיס למשא ומתן אם אכן יוסכם על הקמתה של נציגות אחת של העובדים.

העיתונאי גיורא צור, שפוטר מעבודתו ככתב הטלוויזיה היטר־ אליכת בדרום על רקע טענות, שעבר עבודה נוספת והעדיף מרד־ איניס שהיו קשורים במשרד יוסי ציבור - הגיש אתמול תביעה נגד רשות השידור בבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע.

צור טוען, שלא היתה סיבה לפיטוריו. הפיטורין נעשו שלא כדין, וכי רבים בכבירי העובדים ברשות עוסקים כמוהו בעבודות נוספות ואינם מפוטרים. הוא הגדיר את הליך פיטוריו כ"משפט שדה" וביקש מבית הדין להצהיר על בטלות הפיטורין, תוך חיוב רשות השי־

ייקור לחם ב־60%

(סוף מעמוד 1)

פרופ' מיכאל ברונו יציג הבוקר את הצעת תקציב המדינה לשנת 88', למלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס ועם זאת, גורמים כלכליים בירושלים צופים לקשיים באישור התקציב החדש בממשלה היות והשרים יתנגדו לקצץ במשרדיהם, מה גם שעיקר הקיצוץ הוא הכבדת הנטל על הציבור.

מחישובים שנערכו באוצר עולה כי בשל החריגה של 180 מיליון ש"ח בתקציב הסובסידיות ועל מנת לחזור לרמת הסיבסוד של מוצרים אלה בראשית שנת התקציב 87', יש לבצע העלאות חדות במחירי המוצרים המסובסדים. הלחם האחיד יתייקר ב־60 אחוזים, הלחם הלבן ב־30 אחוזים, החלב ב־20 אחוזים, הביצים ב־10 אחוזים והעוף הקפוא ב־5 אחוזים. התחבורה תתייקר ב־20–30 אחוזים.

הצעות נוספות בתקציב 88': גביית 4 ש"ח עבור ביקור אצל רופא, גביית 10 ש"ח עבור דמי אישפוז, ביטול קיצבאות ילד ראשון הנהגת שכר לימוד, ביטול ההטבות הניתנות לישובים באזורי פיתוח, העמקת המכירה של חברות ממשלתיות והבלבל זה מוסדות של משרד העבודה והרווחה. התקציב הכולל יגיע ל־49 מיליארד דולר.

שר האוצר משה נסים הודיע לראש הממשלה כי בשנת התקציב הבאה, האוצר רואה כיעד לסייע בפיתוח תשתית הכבישים בכל מה שקשור, לכניסות לערים הגדולות, שכיום נמצאות במצב של סתימה. בכך ייחסכו למשק, שעות עבודה רבות, שירותים לטיפוח ויחסכו משאבים רבים אחרים, המבוזבזים כיום בשל סיבה זו.

הממונה על התקציבים באוצר דוד ברודט אמר כי השקעה זו רצויה כדי להביא לחיסכון בדלק ובחלפים, לצמצם את ההשפעות השליליות של פקקי התחבורה על מחירי דיור וקרקע ויכולת לקיים פעילות משקית תקינה.

שמיר יפעל

(סוף מעמוד 1)

בשני תחומים: הגדרת אופיה של הפתיחה והיקפה, והנושא המשך הסיוע הצבאי והכלכלי לישראל בשנים הקרובות. כך אמר אתמול שר החוץ שמעון פרס בפגישה עם פעילי ארגון "בני ברית".

פרס הטעים כי "בעקבות פסגת עמאן עומדת בפנינו הזדמנות היסטורית לקדם את תהליך השלום. עיראק הוא שיצא נשכר, מבינון שסוריה וירדן חברו יחדיו, כל אחת משיקוליה היא, למנוע הכללת כל התייחסות למדינה פלשתינית בהחלטות הוועידה". יתרה מכך, אמר פרס, המלך חוסיין הבהיר את רבקותו בניסוחים שעליהם הוסכם עבו.

שר החוץ אמר עוד כי "מכתבות עיתונאיות אנו למדים עד כמה יצא קצפו של עראפת על צעדיו של המלך". פרס קרא להיכנס בהקדם למשא ומתן ישיר בפתיחה בינלאומית, שכן "מוטלת עלינו האחריות כלפי בנינו והדורות הבאים, על מנת למנוע היעלמותו של הרוב היהודי במדינה יהודית".

שמיר מציע פגישה לא מחייבת עם מצרים וירדן

מגנר, הציע אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר לקיים פגישה לא מחייבת בין נציגי ישראל ומצרים בהשתתפות נציגי ירדן, כדי "לראות ולבדוק באיזו דרך להמשיך את המשא ומתן על האוטונומיה. שנפסק בתחילת שנות השמונים".

שמיר אמר זאת בפגישה שקיים אתמול עם ראש משלחת מצרים לשעבר מוסטפה חליל, שהביא לו דרישת שלום מנשיא מובארק.

סופר "הארץ" מציין כי מובארק רואה בעבר הצעה דומה וכך גם המלך חוסיין. באיגרת שיגר השבוע מובארק לשמיר, הוא מזהיר מפני המשך הסטטוסקוו המדיני וקורא למשא ומתן ישיר, בהסבירו כי המעצמות יכולות לתרום להצלחתו.

ראש הממשלה ואורחו העלו זכרונות מפגישותיהם בעבר, כשהחות על הסכמי קמפ דייוויד והאוטונומיה. חליל תיאר את הפסגה הערבית כהצלחה. עם זאת אמר חליל שהיא לא הצליחה להביא להתקרבות בין סוריה לעיראק.

גירוש תוך יומיים

(סוף מעמוד 1)

הפנים הפתיעה אותו, מאחר שגורמים דיפלומאטיים אמריקאיים בכירים בישראל הבהירו לו שבעקבות התערבותם בעניין, הובטח כי יתאפשר לו להישאר בארץ.

אמש נודע כי הדרג המקצועי במשרד הפנים בירושלים הגיש אתמול חוות דעת לשר החוץ שמעון פרס, האומרת כי יש להתנגד להליכים שימנעו את הישארותו של עוואד באיזור.

מובארק עוואד החזיק בעבר בתעודת זהות ישראלית, בהיותו תושב מזרח־ירושלים. בבין שהות ממושכת בארצות הברית במשך שנות ה־70, שבמהלכה לא חידש את תוקף תעודת הזהות שלו, נאלץ להיכנס לתחומי ישראל בתוקף אשרות שהייה קצרות־טווח, במעמד של מבקר. בעבר, נעתר משרד הפנים לבקשותיו להאריך את תוקף האשרות האלה. לפני שלושה חודשים שב מסיור בארה"ב, נכנס לארץ כמבקר, וביקש לחדש את תוקף תעודת הזהות שלו. בקשתו נדחתה. לפני כשלושה שבועות הגיש בקשה להאריך את אשרת השהייה שלו, במעמד של מבקר. אתמול, כאמור, נמסר לו כי גם בקשתו זו נדחתה, ועליו לצאת את הארץ.

עוואד אמר אמש כי הוא מתכוון לנהל מאבק ציבורי נגד ההחלטה הזו, שהוא רואה בה אקט של גירוש, וכי בכוונתו לגייס את סיוע הנציגות הדיפלומאטית האמריקאית בארץ. לדבריו, ההחלטה שלא לאפשר לו להישאר בתחומי ישראל נובעת מן החשש שקיים בישראל מפני הרעיונות שבהן הוא דוגל, הקוראות למאבק בלתי־אלים בכיבוש בשטחים. הוא אמר כי ממשלת ישראל אינה יכולה לסבול כנראה את הרעיון של אי־אלימות, שהוא מטיף לו.

עוואד הקים לפני כשלוש שנים את "המרכז הפלשתיני ללימודי אי־אלימות" במזרח־ירושלים. הוא דוגל במרי עממי בלתי־אלים, בנוסח המאבק של מהאטמה גנדי בהודו. נגד הכיבוש בשטחים. לפני כחודשיים זומן לחקירה במשטרת ירושלים, בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה בידי עו"ד אליקים העצני ושלמה באום, אנשי ארגון אליש"ע (אוהדים למען ישע). אשר דרשו מהיועץ המשפטי לממשלה להסביר מדוע לא יפתח בחקירה נגד עוואד, בחשד של הסתה למרד. היועץ המשפטי אכן הורה למשטרה לפתוח נגדו בחקירה, המתנהלת כעת.

אמש יצאו כמה מתומכיו של עוואד, חברי "המרכז הפלשתיני ללימודי אי־אלימות", לקיים משמרת מחאה מול מעונו של שר החוץ שמעון פרס בירושלים.

ציפוי אמבטיות "זאב"

חידוש אמבטיות אמאייל באחריות, בכל הארץ.

משרד ראשי 052-78862

חיפה 04-333454 ירושלים 02-638292

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרז מס' 87/1259

תיקון לתאריך הגשת ההצעות

החברה מזמינה בזה הצעה לבצוע מערכת ניקוז מצנורות טרומיים. מבטון וצנרת פלדה (כ־300 מ.א.) בתחנת הכח רוטנברג ליד אשקלון.

פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של ־.172 ש"ח (כולל מ.ע.מ.) במשרדי אגף הבצוע רח' החשמל 16, ת"א (קומה 11 טלפון 614343/691) בין השעות 13.00 — 08.00 עד יום שישי 20.11.87.

רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק קבלנים רשומים שיוכיחו כושר בצוע מתאים, יש להמציא מסמכי רשום בעת קבלת חומר המכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בת"א עד **יום רביעי 2.12.87** שעה 12.00 (ולא כפי שפורסם בטעות 2.1.87).

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכתבים למערכת הארץ

הסוכנות — אנדרוגינוס ביורוקרטי

לרשימתו של גדעון סאמט ("הד שחום שחוט השיטה פורחת", 4.11) ולמאמר המערכת "גלגלי הסוכנות מוסיפים להסתובב על ריק" (3.11) ברצוני להוסיף:

במסגרת מחקרי על שינוי במבנה הסוכנות, אמר לי מלך טופל, מראשי הסוכנות וההסתדרות הציונית בצרפת: "הגיע הזמן שהעסקנים וראשי המפלגות בישראל לא יתייחסו אלינו כאל מרחב קולוניאלי שלהם" (הציטוט והאיזכור בהסכמתו).

ראשי המפלגות בישראל נוטים להפחיד בהצגת הביקורת מחוץ כ"אנטי ציונית". זהו מכאניזם להגנה על מערכת שאין עוד תועלת וצורך בה.

הגיע הזמן לאחד את הסוכנות וההסתדרות הציונית למוסד קטן אחד ולבטל את האנדרוגינוס הביורוקרטי הכפול (ובכך גם להבריא קצת את האווירה הציבורית). דיבורי הסרק על "הגבלות להעביר כספים ישירות לישראל" אינם יכולים לשמש עוד אליבי למגדל-בבל זה.

פרופ' אריה גלוברזון
אוניברסיטת תל אביב

החרדים והמחויבות לדגל

קשה לקבל את גישתו של משה אייכלר, חבר המחנה החרדי ("הארץ" 12.11), הקובעת שמי שאינו מזדהה עם המשטר במדינה אין לו כל מחויבות לדגלה וקרוב לוודאי גם ליתר סמליה.

לגישתו של אייכלר, ש"דתיים שאינם מזדהים עם המשטר החילוני אינם חייבים בהתייחסות לסמלי המשטר", עלי להבין, שגם אותם ערבים שאינם מזדהים עם המשטר הציוני משוחררים מכל חובות כאלה, וכמותם הנוצרים שאינם מזדהים עם המשטר היהודי או הנשים שאינן מזדהות עם המשטר הגברי. גישה כזאת, אם מישהו יקבלנה, תובילנו במהירות אל פי תהום אזרחי, חברתי ולאומי.

אייכלר היטיב עמנו בהגדירו בבהירות כזאת את השקפת-עולמו החרדית. טוב יהיה אם הפשרנים שבמחננו, כל אלה שמנסים לשכנע את עצמם ואת זולתם שבעל אמונה חרדי הינו ביסודו אזרח נאמן של המדינה, יכירו בטעותם ויגבשו לעצמם גישה אחרת, מעשית יותר, כלפי מגזר ברלני, אנטי-חברתי ואנטי-לאומי, שבשל עיוות ראייה שלנו הושבנוהו עמנו בכנסת ובמוסדותינו — על אף שהוא מבטלם מעיקרם — הקודי המגזר החרדי.

יוסף הלוי
תל אביב

מי מממן את השביתה בטלוויזיה

הציבור משלם אגרת טלוויזיה ורדיו, ומצפה לקבל תמורה בעבור כספו. תמורה זו נמנעת ממנו משום שביתות העיתונאים ברשות השידור.

אלא שהציבור הנפגע הוא הוא שטורח וממנן את קרן השביתה של אנשי רשות השידור. כדי לספק את סקרנותו לראות את כוכבי הטלוויזיה בשידורים, קונה משלם האגרה כרטיסים למופעים שמציגים השובתים.

אורן בר
כפר אז"ר

מורשת ישראל — לא דרך סידור

"סידור התפילה הוא יצירה תרבותית יהודית שהתגבשה במשך אלפי שנים. משרד החינוך והתרבות המליץ ללמד את סידור התפילה ובית הספר הוליט לעשות כך", אומרה אסתר הלמר, מנהלת ביה"ס אילון בתל-אביב ("הארץ" 5.11).

חשוב שהדור הצעיר של אזרחי המדינה היהודיים יידע מהו סידור תפילות יהודי, יכיר את מבנהו ויבין את משמעותו. אבל מכאן ועד להצהרה שהסידור הוא "יצירה תרבותית יהודית שהתגבשה במשך אלפי שנים" המרחק הוא עצום. ואין קביעה זו מדויקת כלל ועיקר. סידור התפילות הוא יצירה דתית-יהודית בת מאות שנים בודדות. יצירה זו שייכת לארסנל הפולחן היהודי הדתי, ומתבססת על יצירה תרבותית-לאומית קודמת ומקפת של העם היהודי — התנ"ך. הרי תנ"ך אנו לומדים ומלמדים במערכת החינוך הכללית שעות רבות, הרבה יותר מכל מקצוע אחר!

מאחר שהנוער כיום אינו מקבל חינוך נבון במורשת ישראל, אם בכלל, טוב תעשה הגב' הלמר, וכמוה גם מנהלים אחרים, אם ייוועצו במומחים למורשת ישראל הקיימים במגזר התרבותי בישראל החופשית המתקדמת, לקבל מהם המלצות לתוכניות לימודים ולחומר לימוד. רק כך יינתן ביטוי אמיתי לעובדה ששלושה זרמים של חינוך יש במדינתנו, ושלא כל מנהל בית-ספר, ואפילו לא כל ראש אגף שתחלף במשרד החינוך, רשאי לעוות את הכוונה היסודית שמאחורי קיומם.

יהודית קרם
תל-אביב

הטרנספרים שלי

פרופ' ישראל אלדד ("מקבץ סוציאליסטי", "הארץ" 12.11) מלין עלי כי קבעתי, בנאומי בכנסת, "שאחרי מלחמת העולם השנייה אין עוד פתרונות של חילופי אוכלוסייה". אלא שזה ראשית ציטוט, וסוף ציטוט (ב"הארץ" 10.11) היה: "עלינו להוציא מונח זה מן הלקסיקון".

על אלה מבקש אני להוסיף: נער הייתי וגם בגרתי. במו עיני הייתי בשלושה טרנספרים. בין 1939-1941, ואני ילד בן ארבע, בעקבות הסכם מולוטוב-ריבנטרופ, פלשו הרוסים לאיזור המזרחי של פולין.

ראיתי כיצד נעקרים אנשים מבתיהם ומוסעים לכיוון לא ידוע, בתוכם גם בני עמי. ייתכן שטרנספר זה הציל אותם, בבוא זמן הפלישה הגרמנית, מהכורח. ב-1945, כאשר שב הצבא האדום לאזור זה, הועברו ממנו המוני פולנים, ובתוכם גם יהודים ניצולי שואה כמוני, לשלזיה, אשר נותקה מגרמניה וסופחה לפולין. זה היה טרנספר כמו מרצון.

באשר הגעתי עם משפחתי לעיר גליוויצה (לפנים גלייוויץ), הוליכו אותנו פקיד השלטונות לביתה של משפחה גרמנית. נצטוותה עליה לפנות את הבית תוך פרק זמן קצר והעיד לנו את הדירה. אני שנאתי את הגרמנים, ורצחו עמי ומשפחתי, אך לבי נכמר על יושבי הבית והייתי קרוע בין רגש השנאה והרחמים.

טרנספר מרצון הוא דבר קשה. טרנספר בכפייה הינו חירוון מכאיב ומייסר, הזורע את זרעי הנקם והרנשים. על כן, אמרתי לעמיתי בכנסת, כי זכרונות מלחמת העולם השנייה מביאים אותי למסקנה, כאדם וכיהודי, שיש להוציא את הטרנספר מן הלקסיקון הפוליטי. מה גם שבאשר זה, בנסיבות שלנו, קשה להעלות על הדעת "טרנספר מרצון".

ח"כ שבח וייס
חיפה

היחצ"ן ותעשיית התקשורת

נתן דונביץ ("הארץ" 13.11) יוצא נגד היועצים ליחסי ציבור (יחצ"נים), משום שהוא רואה בהם גורם חדש בנוף התקשורת בישראל המסכן את זכות הבלעדיות שלו על דעת הקהל.

היועצים ליחסי ציבור הם כיום צורך חלק חשוב בתעשיית התקשורת, והביקוש לשירותי יחסי ציבור נמצא בעלייה מתמדת ברחבי העולם, ולאחרונה גם בישראל.

מרדכי שימכן
תל-אביב

מוסיקה / אורנה לנגר

אילי קרב

התזמורת האמריקאית החדשה. בתוכנית: רוסיני — פתיחה איטלקית מס' 1, מוצארט — קונצ'רטו מס' 12 בלה מז'ור לפסנתר ולתזמורת ק. 414, דיוורטימנטו ברה מז'ור ק. 136, שנברג — "ליל הוד". סולן: אריה ורדי

אימתי נזדמן לקהל הישראלי להקשיב לרגעים מעובד לתזמורת קאמרית משובחת ומשומנת היטב, ולחזות במו עיניו ב"פלאי הטכניקה": יכולת מפתיעה לסובב את הצלי במהירות הבזק בין קטע אחד למשנהו?

טרם שמעתי צוות כה מיומן סבירה טכנית, המגנן בקלילות כה רעננה וכאיש אחד את הטכסט של רוסיני, ובמקצב כה מסחרר את הפרסטו מתוך הדיוורטימנטו ברה מז'ור של מוצארט. הצוות הצעיר והממושמע להפליא בשמע "פה אחד" להנחיית הכנר הראשי, מישה רחלבסקי (שהיה בגלגולו הקודם הכנר הצעיר ביותר של התזמורת הקאמרית של מוסקווה והוא שוקים את התזמורת הקאמרית האמריקאית החדשה). צליל כינורו, הצוהני קמעא, הכתיב את הקצבים המסודרים של הצוות, שהיה תמיד "נכון אלי קרב". רק ב"ליל הוד", יצירתו הרומנטית להפליא של שנברג, היתה איזו הפרבה לאוזן מצליל כינורו השתלטני, בקטעי הסולו הדרמטיים של הצלי.

הפער בין הגישה ה"מודרנית", הדייקנית, המהוקצעת עם דגש על הגיבוש הנקי והמן הקליל, לעומת גישה שירתית ומופגנת יותר לבי גינה, בלט בעיקר בקונצ'רטו בלה מז'ור של מוצארט. התזמורת הפליאה לנגן בוירטואוזיות מושלמת את כל סלסולי הטרילים המוצארטיים, ואילו אריה ורדי, בעל צליל נפלא אך שאינו שקוף דיו למוצארט, הפליג ברוחבה כבדים, שלא הלמו את הסגנון כלל וכלל, ובוודאי שלא את אופיה של התזמורת. השוני בלט בעיקר באורגנטה, שאמנו ניגון ורדי, שהכל בנגינתו הוא "סוף מעשה במחשבה תחילה", בהצללות מהורהרות ומעוררות, בעוד התזמורת אצה רצה בקלילות וחן אל האלגנטי. אך אפילו הסידה מבוהקת כמוני של הגישה ה"ארכאית", השירתית יותר, תודה שהיתה זו הוויה מרעננת מאין כמוה להקשיב לגולט מהפורנו לכלי מיותר של צ'ייקובסקי בשכלול מעודד השואות וכמעט קטאה.

גויים מוסיקליים של שבת

גם לירושלמים היתה ערבה. בסוף השבוע, לראשונה מאז הזל בהדרגה התהליך האיטי של חילון העיר, זכינו לשישי-שבת של הפנינג מוסיקלי בימק"א, לא בלי קפה ועוגיות או עם קפה פשר ו/או מיץ. ה"מיני-קרנבל", שבו השתתפו מיני "גויים של שבת" כגון התזמורת הקאמרית הקיבוצית או מקהלת הקיבוץ הארצי, וכן מבחר אמנים ירושלמים כצילה גרוסמאייר ויהודה שרייר — הוא לדגל הנוכחו של "אפוס": אולפנה למוסיקה שתאגד בתוכה מגוון חוגי האזנה ולימוד למבוגרים כשמטרה היא להקנות מושגי יסוד במוסיקה ולהעשיר ולהעמיק את הידע וההבנה בנושאים מוסיקליים כלליים בהדרכת מוסיקאים ומורים מעולים כאגודה הירדן, דליה כהן, חיים אלכסנדר ואחרים. לא מדובר בפופולריזציה זולה והמונית של יסודות המוסיקה, אלא בלימוד מעמיק יותר, המתמקד על זוויות ספציפיות שונות.

ההפנינג על סוף השבוע התחיל באולם גדוש מפה לפה בעשרות ירושלמים נרגשים. התזמורת הקאמרית הקיבוצית, היתה בערב זה במיטבה. הקנטטה מס' 51 של בך איתה נפתח הקונצרט, היא מהיפות שלו, והיא בנויה כולה על סלסולי סופרן וחצוצרה וירטואוזיים. התיאום בין הזמרת רוכין ויול-קפוסטו לבין החצוצרן המעולה, היה מושלם. אלא שהמנצח ביאור שמבדיל הריץ את התזמורת בריצ'-אמוק מסחררת, שאפילו הזמרת עם כל גמישותה ויכולת-ההסתגלות שלה, לא יכלה לעקוב אחריה. רק בחמישית הסולו שלה, על רקע ליווי הצ'לו הקוביטנאו, אפשר היה להתענג על קולה בנחת. עוד יותר בקטעי הרצ'יטטיב הדרמטיים מתוך הקנטטה מס' 84 אותם שרה בפאתוס פיוטי, כשהכנרת הראשית כרמלה שגיא נענית לה ברגישות ובנקיון מבריק. את הקנטטה חתם כוראל בעל יופי באכי קסום שקשה היה שלא להצטרף אליו.

הבחירה של שניים מתלמידיו של שנברג, ברג וובן, היתה מוצלחת ומעניינת. שמבדיל הצטיין בעיקר בפרשנותו של ברג, כל עושר הכרומטיות הדיאטונית שלו באה לידי ביטוי מלא. היה זה פיוט לירי גדוש בניגודים יפים בין המארג הכהה של הצ'לי הקונטרבס לבין קטעי הסולו השירתיים הרומנטיים של הכינור. ביצירתו של וובן, שכתיבתו מתאפיינת בחסכנות וריכוז מקסימלי, היו הצטברויות של מתחים, התפרצויות והפוגות מעורנות. פה התעלתה התזמורת על עצמה והוכיחה שזהו גוף שיש לו עתיד, עם הכוונה ועבודה נכונה.

למחרת בבוקר נמשכו האירועים בקונצרט המוסבר "מאחורי הבוקי" עם הפסנתרנית שושנה כהן, שאף תשתתף כאחת המורות ב"אפוס". יש לה שפה ציורית פלסטית מיוחדת במינה, שפע של ידע, ויכולת מרתקת להעביר לקהל את תחושותיה. ספק אם לילדים, אליהם כוונו מרבית ההסברים והוכחותיה, בקהל היתה מודגשת. יש אותה השכלת יסוד מוסיקאלית שיכולה לאפשר להם ליטול חלק במסע ההרפתקאות האסוציאטיביות ועתיד הדמיון אליו היו מוזמנים.

אם בקהל המבוגרים עסקינן, הרי שהיה בהחלט מעניין ופיקנטי לשמוע את שופן בגרסתם של רובינשטיין, הורוביץ, אשכנזי וכהן. הולם הצעדים הברהמסיים הכבדים פישט יתר על המידה את נגינת הרפסודיה בסול מינור שלו, ורוח מינוף ניגון בחוסף יד מרופה. העובדה ששושנה כהן בחרה להסביר על רגל אחת את השלד התמטי ל־32 הוואריאציות של בטהובן במקום לנגן אותן, יצרה בקהל (שנשלח לקנות את הקלטת של היצירה בביצוע המסבירה) תחושת אי נוחות הקרובה ל"את הכסף" (שלא היה מועט במקרה זה — 18 ש"ח הכרטיס).

בשעות הערביים, קיבלו הירושלמים פיצוי מלא בגין ויתור על שנת אחר-הצהריים, במתיקות קולה של צילה גרוסמאייר, יחד עם הגיטריסט יהודה שרייר. ביצעו השניים מבחר שירים מהמאה ה-16 ועד ל"ישנו גפן" מפרי עטו של צבי אבני. הצירוף של הסופרן הרך עם הליווי המעודן של שרייר (את רוב הליוויים עיבד בעצמו לגיטרה), היה נפלא, בעיקר בשירי האהבה והרומנסות הספרדיים. הדר הטבעי של אולם ימק"א, המשובח שבאולמות ירושלים מבחינה אקוסטית (להוציא כנסיית הגואל), תרם לא מעט. רק בשיריו של דבוראק לא תאמו הפאתוס הדרמטי, כמעט אופראי, לליווי המעודן בגיטרה. שרייר עצמו הוא טרובדור וירטואוזי מופלא, בעיקר בקטעי הסולו.

פחות מעודנת היתה שירתה של מקהלת איחוד הקבוצות והקיבוצים, תחת שרביטו של אהרון חרל"פ, שפתחה את ההפנינג. בשירי א־קפלה, היא באה למעשה לתגבר את קול אוהבי הזמר הירושלמי. המשתתפים אורח קבע ב"מולטו קנטאבילה" — מפעלו היפה של חגי גורן, שנועד לעודד ולטפח את תרבות השירה בקרב שכבות הציבור הרחב.

למקהלת האיחוד יש בהחלט תרבות שירה, בסים נהדרים וסופרנים שקשה להקשיב להם בהעפילם לעוצמות הגבוהות. אין זה פלא שהמקהלה היתה במיטבה בעיקר בשירי העם הכושיים האמריקאים או בשירים הקצביים כגון "דרור יקרא", שכן הם בוססו על קטעי סולו עם המהום שקט של המקהלה.

אירועי "קפה קונצרט", השרו אווירה של שהייה בסופרמרקט אמריקאי ענק, בו קונים את הספרים לפי משקל, בחינת כל המרבה הרי זה משובח. מעין מרתון של היצע מוסיקלי רב-גוני, בו נוטל הקהל חלק פעיל. האם תדע האולפנה "אפוס" לשמור על איזון בין רמה מקצועית לעממיות, מבלי להפוך את עצמה לזולה ולשטחית מדי? עיון חטוף ברשימת המרצים, רומז על כך, שיהיה כאן לראשונה ניסיון מרתק לשמר את "שלטון המומחים" ולהעניק חלק מאוצר הידע שלו לשכבות ציבור נרחבות.

הקאמרי

הצגות ה־200 — הצגות אחרונות בתל־אביב

אני לא רפפורט

קומדיה מאת הרב גארדנר

משתתפים: אבנר חזקיהו, מוני מושונוב, אהובה יובל, יונתן צ'רצ'י/יהודה מור, איציק סיידוף, יעקב כהן, ענת מנדלסון.

"משחק מבריק ונוגע ללב" (על המשמר)
"הומור, הפתעות, חכמת חיים, מבדר ומשעשע" (מעריב)
"עשוי היטב, בימוי מעולה, תפאורה יפה מאד, משחק מצוין של אבנר חזקיהו ומוני מושונוב".

מוצ"ש 21.11 ★ יום א' 22.11 ★ יום ב' 23.11 ★ יום ג' 24.11 ★ יום ד' 25.11-16.30, 20.30 ★ יום ה' 26.11 ★ יום ג' 1.12 ★ מוצ"ש 5.12 ★ יום ד' 9.12

כרטיסים להשיג בקופת הקאמרי: דיזנגוף 101 ת"א, טל. 233335
למנויי הקאמרי תשמ"ח: ניתן להשתמש בכרטיסים מס' 5 ו־6

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי

מפעל הפיס מודיע

בהגרלת רב פיס מס. 47

שתיערך ביום ה' כ"ז בחשון תשמ"ח 19.11.87 יועלו בגורל:

קוטג' מס. ס/ר"5 גוש 10620 חלקה 118, 111

קיסריה וילג' שנבנה ע"י דניה סיבוס, חברה לבניה בע"מ, חברת בת של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

מכונית וולבו 340

מס. שילדה 320408

אגרקסקו —
חברה ליצוא חקלאי בע"מ

מיכרז להובלת תוצרת חקלאית בקרור מ"כרמל־קור" אשדוד לנמל חיפה ונתב"ג

פירטי המיכרז ניתן לקבל בחברת אגרקסקו, רח' הארבעה 20 ת"א, קומה ד', עד תאריך 23/11/87.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהיא.

הארץ ממליץ

מגדל הדברים (ת"א) — יוני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

בוקר טוב בבילוניה (ת"א) — סרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה", "קאוס") עוסק באמנות הקולנוע, דרך סיפורם של שני אמנים איטלקיים המגיעים להוליווד.

את אני התשוקה (ת"א) — מאורעות אוקטובר נובמבר 1956 בהונגריה מוצגים בהמון ובאדרכת דרך חיי משפחה אחת.

ריטה, סו וכבוב גם הוא (ת"א, ירושלים) — אהבה ומין בשלישייה בעיר תעשייה בצפון אנגליה. פרטים אוטנטיים של דיאלוג והתנהגות.

לו היית כאן (ת"א, חיפה) — סיפור קטן והיגני על נערה בתקופת טרום ביטלס באנגליה של שנות החמישים.

המשמחה (ת"א, חיפה) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי חוק שאי אפשר היה לקנותם.

זקוף ת'אוזן (ת"א) — סרטו של הבימאי האנגלי סטיבן פרירס על חייו ומותו של המחזאי האנגלי ג'ו אורטון.

סרטים מיוחדים

בית האמנים (ירושלים) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

סרטי בידור

מי הנערה הזאת (ת"א, חיפה) — קומדיה אווילית ומודה על בחור מבית טוב העומד להינשא לבערת חברה, על תתיכה מטורפת ופראית המשתלטת על חייו, ועל התול סוחף המארח להם לחברה. בכיכובה של מדונה.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 18.11

התיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30 (בך הכרטיסים נמכרו)
אנשים קשים: 20.30
הפרדס — בת־ב"ש: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
חבלי משיח — בקאמרי 20.30
עלובי החיים —
ת' חיפה — 20.00,
"אהבה מאחורה" —
מגדל העמק — 20.30

לא מכרת לא שילמת

בלוח העיר

קבלת מודעות

מ־8.00-20.00

03-371261

האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

בית שמואל
Beit Shmuel

מאחורי בנין, ההיברו יוניון קולג', הכניסה ממתחם ממילא

מפגש ספרותי עם הסופר

אהרון מגד

הערב, יום רביעי ה־18.11.87 שעה 20:30

בבית שמואל רח' שמאע 6 ירושלים

טל: 9—203456—02

מחיר: 5 ש"ח

מרכז ההדרכה
אנשים ומחשבים

קורס לוטוס 3־2־1 מתחילים
ימים א'־ ב' 22־23.11.87

קורס מערכת הפעלה MS-DOS
ימים ג'־ה' 24־26.11.87

לפרטים:טל. 287560, 03־295148

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל-אביב 5460111
חיפה 512233
רמת גן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת-ים 5511111
חולון 803133
לוד-רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'-ה' — 20.00-8.00
בימי ו' — 15.00-8.00
טלפונים: 03-433500

שירן — שירות רפואי נייד 24 שעות ביממה, כולל רופאים שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל-אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר שוקר — שירות רפואי לקם.

שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24-19 טל' 05-7549111 "שקר" קוד מנוי 222

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל-אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשבר) טלפון 294869, 03-285822 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים ב־15.00 עד 21.00

קטנב לבית — שרות מונחים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
איתורית 1500 7549111

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל-אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר-שבע 057-418111
מרכז רפואי באר-שבע 08-229958

מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611

מרכז סיוע למכורי לחץ מוקד "מעגליא"
א' רה 11.00-13.00
ב' רד' 16.00-18.00
טל: 220031
רח' נאמן 13 תל-אביב

יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' ב־17.00-20.00. 222752
ירושלים - 243358
חיפה והגליל - 229488 ב־11.00-20.00
הגליל המערבי - 04-922222
קו אלי"ף - ומגורה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'-ה' 16.00-20.00

ארגון לשירות אזרח — הבית מיטרית לשירות הציבור במשך רק 24 שעות ביממה 03-5461727/8

שהל"ב - שירות ציון מיטרית לחולי לב בגוש דן 330848

ויצו — 24 שעות קו חם לנשים מוכות טל: 08-550506, 03-5461133

הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 208121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00-19.30 ת.ד. 83602 ת"א

תורנות מוקדות בטלפון — דוסון ת"א 239952, 246363, 611011
דוסון ירושלים 226335
דוסון חיפה 645534

תורנות בתי-חולים

תל אביב הדסה — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגית, עיניים)
הדסה ה"צ — (אורתופדיה)
בקור חולים — (א.א.ג.)
שערי צדק — (ילדים)

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב קופ"ח סבבי בן יהודה 26 203492
בני דיזנגוף 124 222386
ירושלים קופ"ח סבבי בן סירא 2 227273
חיפה הנשיא שד' הנשיא 53 333812
חולון אהרון הפיין 52 889153
בת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן הפרוז שד' ירושלים 28 724046
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה נתניה הרצל 2 22842
הקריות מסקין שד' העצמאות 64 ק. מוצקין 737243
רחובות כללית בני משה 452581
חדרה צליק הרברט סמואל 336325

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הנזות, בשמה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ו ו' — 16.00-19.00 רמב"ם 9 5101511/2
ויוהה: ימים א' ... 16.00-19.00 רח' הפסרדים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

02-584384 03-432777 04-549121

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת (ב)
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.20 אנגלית ד'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה'-ו'
10.30 פתור נתור
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית י"א-י"ב
11.30 קשת וענן. הרמב"ם (ב)
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע על-יסודי
13.30 אתמול במשפט דמיאניוק
14.00 טלטקסט
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 טוב טוב הגמד
15.25 על רופאים ואחיות
15.40 שעת כושר
15.50 טלטקסט, מועצת הלול
16.00 גבעת פלפלת
16.10 שביל באמצע שביל כבד
16.20 פיצוחים
17.00 ערב חדש
19.30 חדשות בערבית
19.45 מגאזין ספורט
20.00 חדשות בעברית
20.30 ואלדי (קומי)
21.10 סוסים (תיעודי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סיפורי המסתורין של דורותי סאיירס

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק
17.30 שמש קטנה
18.00 סרט: מריץ חלום הכסף
19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 סידרה תיעודית: מגלי עולם פרק ח'
21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
23.10 "ידידי האוואנדר" (קומי)
13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי החבורה (מצויר)
15.30 סופרבוק (מצויר)
16.00 שובבי הסלעים (לילדים)
16.30 סרט: "עסקים משפחתיים"
18.00 תן לי הזדמנות (קומי)
18.30 משפחת קסבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 רצח במשיכת קולמוס
21.00 המוקד (סדרה)
21.30 בירהארט (סדרה קומית)
22.00 המשנה (בלש)
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פקוחים עין. חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 מוסיקה. עם אורלי יניב
11.05 נבון לעכשיו. עם רפי רשף
13.05 אחד אחד. להיטים עבריים
14.05 רד רה יומי
15.05 שירים לונג
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 יער משורר
19.00 שירים עבריים
20.05 שאלות אישיות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.00 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירת הבית
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר
20.05 מצעד הפזמונים הלועזים המחודש
22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
23.05 קול הבלאז הזה

קולנוע

תל-אביב

אורלי — מארה כסר 9.30 ,7.00 ,4.30
אסתר — הנייר 9.45 ,7.30 ,5.00
בית ציוני אמריקה — יומן אהבות 7.30 לא שם זין 9.30
בית לסין — ולינג 11.15
בן יהודה — ללא מוצא 9.30 ,7.00 ,4.30
גורדון — קונטמנט 9.30 ,7.15 ,4.30
גת — בוקר טוב בבילוניה 9.30 ,7.25 ,5.00
דיזנגוף 1 — לו היית כאן 11.00, 5—3—13.00 ,7.30 ,9.45
דיזנגוף 2 — ספינת המרד 11.00, 5—3—15.00 ,7.30 ,9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 13.00 ,11.00, 5—3, שם הורד 9.45 ,7.15
דקל — רוקסאן 9.30 ,7.15
דרייב אין — הנודד 7.15, 9.30, סקס 12.00
הוד — קפה הלגדי 9.30 ,7.15 ,5.00
חן 1 — מנגאל באקס 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 2 — הפורצת מסן פרנסיסקו 7.35 ,5.00 9.50
חן 3 — מכשפות מאיסטוויק 7.25 ,5.00 9.50
חן 4 — חגות מעבר לפינה 11—2.00—5, 9.50 ,7.30
חן 5 — ריטה, סו, וכבוב גם הוא 11—2—5, 9.50 ,7.30
ליטר — ללא מוצא 4.30—7, 9.30, ללא מוצא 12.00 חצות
לב 1 — התשוקה 2—4.40, 7.10, 9.40
לב 2 — גברים נשים 2, 5, 8, 10
לב 3 — נרדפי החוק 2—5, 7.50, 10
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 4.50, 7.20, 9.45
מוזיאון ת"א — זקוף ת' אוזן 4.30, 7.15 9.30
סינמה 1 — השוטר מבברלי הילס מס' 2 9.30 ,7.15 ,5.00
סינמה 2 — משפחת המלוכלכים 7.15 ,5.00 9.30
סינמטק ישראלי — שירת מחו הערבון 7.00, כל הב'ז הזה 9.30
פאר — מי הנערה הזו 9.40 ,7.30 ,5.00
פאר — יופיו של החטא 9.30 ,7.15 ,5.00
פריז — לא יכולה בלי זה 12.00 ,2.00 ,4.00, 7.15, קטיפה כחולה 11.30
צפון המוחרש — ז'אן דה פלורט 4.30—7, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תמר — בלשמ 9.40 ,7.30
תכלת — את, אני והתשוקה 9.45 ,7.30 ,5.00
תל-אביב — בלא נשים 2 9.30 ,7.15 ,5.00

חולון

ארמון — היום מלך ירושלים 9.30 ,7.30
מגדל — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
ריגה — משפחת פלורד 9.30 ,7.15
מגדל — מי הנערה הזו 9.30 ,7.30
פיגום קרית שרת — בילבי 4.00, כמעט הנער 9.30 ,7.15

עכו

אודיטוריום — הנוגה האפריקאי 6.00

רמת השרון

כוכב — הסיפור שלא נגמר 4.15, סוד ההצלחה 9.30 ,7.00

ירושלים

אדיסון — קפה הלגדי 4.30—7, 9.15
אוריאל — ריטה, סו וכבוב גם הוא 4.30, 6.45—9
אורנע — המכשפות מאיסטוויק 4.30—7, 9.15
בית אגרון — נשר הזהב 6.00, זרים 8.00, להיות שם 9.45
כשר — ללא מוצא 4.30—7, 9.15
מיטשל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — שירה 19.00, בעקבות הבוך 21.30
סינמטק 2 — ילדו הטוב של תומס גראל 19.30, חוט הבלונדינית 21.30
רון — תעלולי שכן 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30—7—9
מקדר — שיחות מלוכלכות 7.00, 9.15

רמת גן

אלמוגים — מי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.30
אורדע — נרדפי החוק 7.15, 9.30
ארמון — אלמנה שחורה 7.30, 9.45
הדר — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
לילי — יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב גן 1 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — מנגאל באקס 5.00, 7.30, 9.30
רב גן 3 — שיחות מלוכלכות 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — הפורצת מסן פרנסיסקו 5.00, 7.30, 9.50
שבים — בלת לתפוש הגדול 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — מנגאל באקס 7.00, 9.15
מעונות — השוטר מבברלי הילס מס' 2 9.00

נתניה

מטרו — גבר מאוהב 5—7
שרון — מי הנערה הזו 5—7
הוד — לינו של אגבל 7.15, 9.30

בת-ים

אורנים — הטסקס 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — היורדה למשעים תמרים 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חוף — הערב הבנה

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — הליפת ערב 4.30, 7.00, 9.50
ג.ג.רון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי — מהרהים באהבה 4.30, ימי הדרין 7.00, 9.15

טבריה

יד שמרית — משפחת פלורד 7.00, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — בלת לתפוש הגדול 9.15

חיפה והסביבה

אורלי — המשפחה 6.30, 9.00
אורה — מרוף להם 4.30—7, 9.15
אמפיתאטרון — משפחת פלורד 4.30—7, 9.15
בית העם — גבר מאוהב 9.15
חן — מנגאל באקס 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30—7, 9.15
עצמון 3 — לו היית כאן 4.30—7, 9.15
קרן אור המוחרש — לא יכולה בלי זה 4.30, 7.15, 9.15
פאר — להם עם כבוד 4.30—7, 9.15
רון — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 1 — מי הנערה הזו 4.30—7, 9.15
רב בת 2 — המכשפות מאיסטוויק 4.30—7, 9.15
אחוזת — הבלתי משוחדים 6.45, 9.15
נשיר — אני והחברה 7.00, 9.15
מבון — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
גינן — השוטר מבברלי הילס מס' 2 7.00, 9.15
סינמטק — הגבל הבורמזי 7.00, אתגר של מר ארנה 9.30
שבים — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.15

הרצליה

סלון רפאל — אני והחברה 7.15, 9.30
דוד — הנוכל הסוחבת המצומצמת 7.15, 9.00
היכל — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
תפארת — מי הנערה הזו 7.15, 9.15
דן אכדיה — כאלה הם החיים 7.00, 9.30

פתח-תקוה

היכל 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — היורדה למשעים תמרים 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — השוטר מבברלי הילס מס' 2 7—9
הדר — אני והחברה 5.15, 7.15, ימי הדרין 9.15
חן — בעקבות האוצר הקסומה 4.30, הכיסוי 7.15, 9.15

באר שבע

חן — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30

רמלה

היכל התרבות — מעשים במלכות 8.00

כפר סבא

חן — מנגאל באקס 7.00, 9.15
שמל — מי הנערה הזו 7.00, 9.15
בית גיל — כנגו צפון בפריז 8.30

צפת

בית אלון — בלת לתפוש הגדול

התזמורת הקאמרית של ירושלים

מנהלת מוסיקלית: אורלנו אבוהב
מנצח: ז'ראר ולפנלוך
סולנים: אבי שפיגל, כינור; שמואל מגן, צ'לו
יצירות מאת הנדל, מוצרט, אבמו (ביצוע בכורה) ושוברט, ימקא ירושלים, ביום רביעי ה־18 בנוב' בשעה 20.30

בנק צפון אמריקה בע"מ
(בפירוק זמני)

מיכרז למכירת כלי־רכב

מוצעים למכירה כלי־הרכב הבאים:
1) פרטי, פיגו... 1600 סמ"ק, אוטומטי + מזגן + רדיו, שנת ייצור 1984, רישוי תקף עד 10.6.88
2) פרטי, פיגו... 1300 סמ"ק + מזגן + רדיו, שנת ייצור 1985, רישוי תקף עד 26.7.88
3) פרטי, ... 1300 סמ"ק, אוטומטי + מזגן + רדיו, שנת ייצור 1985, רישוי תקף עד 4.9.88
[illegible]

בנק צפון אמריקה בע"מ
(בפירוק זמני)